

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

JOBBS OCH UTBILDNING ISTÄLLET FÖR BIDRAG – ALLA BEHÖVS	5
Ett Stockholm som arbetar – ett alternativ till en politik som inte levererar	6
Bryt utvecklingen mot sjunkande resultat i skolan	8
Bostadsbristen hejdar Stockholms utveckling – öka byggandet	11
Ett Stockholm utan barnfattigdom	12
Kvalitet i äldreomsorgen	13
Ekonomiskt ansvar – en grundförutsättning för jobb och tillväxt	14
INRIKTNINGSMÅL	17
1. Stockholmarens behov ska vara vägledande för alla verksamheter	17
2. Alla stockholmare ska ges möjlighet att förverkliga sina mål och drömmar.	18
3. I Stockholm har alla rätt till ett jobb och meningsfull sysselsättning	19
4. Stockholm ska bli en ekologiskt och klimatmässigt hållbar stad	20
5. Stockholms stad ska vara effektiv och ha en ekonomi i balans	21
EKONOMI - EN ANSVARSFULL FÖRVALTNING	22
JÄMFÖRELSE MELLAN DET SOCIALDEMOKRATISKA FÖRSLAGET TILL BUDGET 2013 RESPEKTIVE 2012.	25
SAMHÄLLSEKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	26
Arbetslösheten kvar på en hög nivå och befaras öka	27
KOMMUNSTYRELSEN M.M.	29
REVISORSKOLLEGIET	41
STADSDELSNÄMNDERNA	42
Förskoleverksamhet	42

(S):2

Verksamhet för barn och ungdom	45
Kultur- och föreningsverksamhet	48
Äldreomsorg	49
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	52
Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri	53
Stadsmiljöverksamhet	56
Flyktingmottagande	57
Ekonomiskt bistånd	58
Arbetsmarknadsåtgärder	60
ARBETSMARKNADSNÄMNDEN	62
EXPLOATERINGSNÄMNDEN	69
FASTIGHETSNÄMNDEN	78
IDROTTSNÄMNDEN	84
KULTURNÄMNDEN	90
KYRKOGRÄDSNÄMNDEN	95
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN	96
SERVICENÄMNDEN	102
SOCIALNÄMNDEN	103
STADSBYGGNADSNÄMNDEN	107
TRAFIK- OCH RENHÅLLNINGSNÄMNDEN	120
UTBILDNINGSNÄMNDEN	131
VALNÄMNDEN	139
ÄLDRENÄMNDEN	140

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN	143
CENTRAL MEDELSRESERV	144
FINANSFÖRVALTNING	145
MODERBOLAGET STOCKHOLMS STADSHUS AB	146
BOSTADSBOLAGEN	148
MICASA FASTIGHETER I STOCKHOLM AB	151
STOCKHOLMS STADS BOSTADSFÖRMEDLING AB	152
SKOLFASTIGHETER I STOCKHOLM AB (SISAB)	154
STOCKHOLM VATTEN AB	156
STOCKHOLMS HAMN AB	157
AB STOKAB	160
STOCKHOLM STADS PARKERING AB	162
STOCKHOLMS STADSTEATER AB	163
STOCKHOLM GLOBE ARENA FASTIGHETER AB	164
STOCKHOLM BUSINESS REGION AB	165
S:T ERIK FÖRSÄKRING AB	166
S:T ERIK LIVFÖRSÄKRING AB	166
S:T ERIK MARKUTVECKLING AB	167
BOLAG UTANFÖR STOCKHOLMS STADSHUS AB	167
AB FORTUM VÄRME HOLDING SAMÄGT MED STOCKHOLMS STAD	167
MÄSSFASTIGHETER I STOCKHOLM AB	168
STORSTOCKHOLMS BRANDFÖRSVAR (SSBF)	169

(S):4

Socialdemokraternas förslag till budget för år 2013

JOBBS OCH UTBILDNING ISTÄLLET FÖR BIDRAG – ALLA BEHÖVS

Stockholm är en stad med nästintill oändliga möjligheter. Den urbana miljön kombinerat med ett tolerant och jämlikt samhälle har skapat möjligheter som finns i få andra delar av världen. Det är ingen slump att Stockholm (och Sverige som land) kommer högt upp i många internationella granskningar såväl av näringsklimat som välbefinnande.

I grunden handlar det om Stockholmarens förmåga att växa och utvecklas och om Stockholmarens nyfikenhet, kreativitet och vilja att skapa något bestående för sig och de sina. Men lika mycket handlar det om ett samhällssystem som genom gemensamma institutioner låter människor vara starka och självständiga individer. I en storstad, mer än i många andra miljöer, är vi beroende av varandra. Där är vi beroende av ett samhälle som fungerar.

Det är när staden är tillräckligt stark för att fungera väl som alla kan få en tillräckligt bra kunskapsgrund för att kunna få ett arbete. Det är när det investeras tillräckligt i vår gemensamma infrastruktur som det är möjligt att kunna röra sig fritt och komma till sitt arbete. Det är när vi tillsammans investerar tillräckligt i välfärd som det finns en värdig äldreomsorg där även äldre ges en chans att leva sitt liv efter egna önskemål.

I Stockholm finns resurserna och förutsättningarna att erbjuda alla människor en välfungerande välfärd. Stadens leverans av välfärd är avgörande för vardagen. Barnens skola, omsorgen för de som har en funktionsnedsättning eller möjligheten att få en bostad är exempel där en väl fungerande stad är nödvändig.

I det Stockholm som styrts av Moderaterna under 6 år är utanförskapet och bidragsberoendet alltför stort. I stora delar av staden växer en generation upp där möjligheten till jobb känns avlägsen. Möjligheten till en bostad, en god hälsa eller en bra utbildning – alla är de exempel på en stad som blir alltmer tudelad. Med tudelningen följer missade möjligheter. Barn som aldrig får chansen att visa sin fulla potential, ungdomar som aldrig kommer in på arbetsmarknaden eller känslan av ökande otrygghet begränsar möjligheter. En sådan stad är en stad med missade möjligheter.

Stockholm kan bättre än idag. I takt med att Moderaterna lagt allt fokus på sänkta skatter och privatiseringar har förutsättningar för skola, infrastruktur och jobb försumrats. Vilket idag märks på försämrade skolresultat, sämre vägar och kollektivtrafik samt ökad långtidsarbetslöshet.

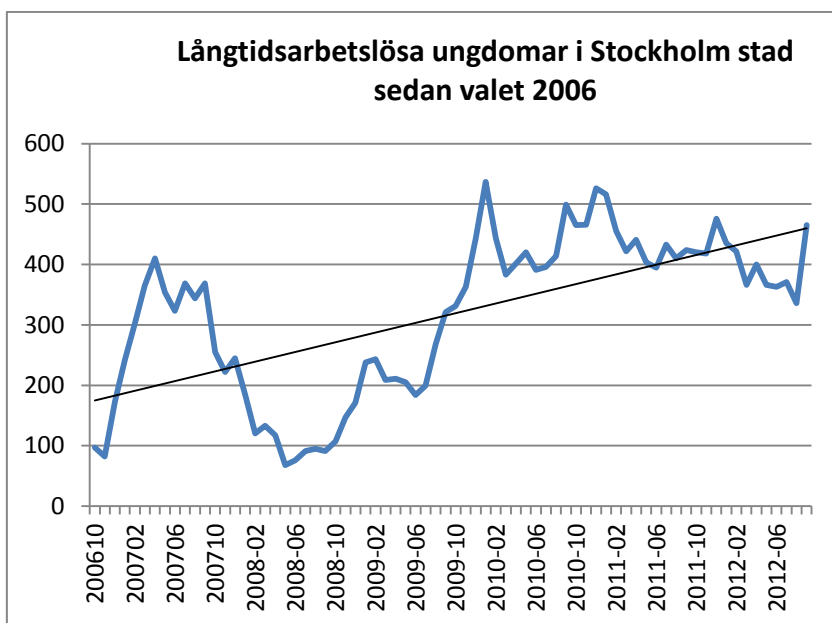
I detta förslag visar vi på en alternativ väg för Stockholm. En väg där investeringar i utbildning och jobb ger möjligheter för fler. En väg där en sammanhållen och fungerande stad är viktiga beståndsdelar. En väg som är fylld också av möjligheter för Stockholm.

Ett Stockholm som arbetar – ett alternativ till en politik som inte levererar

Till Stockholm kommer årligen 1000-tals nya stockholmare i jakten på drömjobbet. Här växer drömmar, skapas framtidstro och lösningar på stora framtidsproblem. Det är lätt att se möjligheterna som finns på Stockholms arbetsmarknad.

Samtidigt är vår region påverkad av övriga världen. Den internationella konjunkturedgången består och visar inga tecken på att mattas av.

En indikation på ett ekonomiskt utanförskap är att försörjningsstödet ligger kvar på en alltför hög nivå. Människor som skulle kunna arbeta är passiva eller i konstgjorda aktiviteter utan tydlig koppling till arbetslivet. Hälften av allt försörjningsstöd i Stockholm går till personer som får stödet på grund av arbetslöshet. Det är bara en av flera indikatorer på att Stockholm behöver en ny politik för fler jobb. Långtidsarbetslösheten, arbetslösheten bland ungdomar och personer med utomeuropeisk bakgrund är fortsatt mycket hög.

Källa: Arbetsförmedlingen

I vissa delar av staden och i vissa grupper är arbetslösheten låg. Men man behöver inte gå långt utanför dessa grupper för att identifiera en annan verklighet. Skillnaden mellan stadsdelar synliggör också de förlorade möjligheter som är en del av Stockholm av idag.

Verkligheten är dessutom värre än vad bara statistiken över arbetslösa gör gällande. Väger man in olika faktorer som ålder, etnicitet och kön förstår man att känslan av utanförskap växer i stora befolkningsgrupper.

Den borgerliga majoritetens förslag till budget innebär att de aktiva insatserna för fler jobb ökar helt marginellt. Under 2012 har den stora satsning som gjorts på arbetsmarknadspolitiken varit en omflyttning av 53 miljoner kronor från ett konto till två andra. Symbolpolitik ersätter riktiga insatser för fler jobb och föga förvånande består det stora samhällsproblemet. Inte heller i årets budget finns några verkningfulla åtgärder. Varje år betalar staden uppemot en halv miljard (500 miljoner kronor) i försörjningsstöd till personer som får bidraget på grund av arbetslöshet. För att bryta denna utveckling anslår alliansen cirka 30 miljoner i aktiva åtgärder.

Det är en trött borgerlighet som inte vill eller förmår presentera aktiva insatser.

Passivitet från staden är inte svaret på arbetslösheten i Stockholm. I vårt budgetförslag redovisar vi nu ett jobbpaket som kommer att ge fler arbetslösa möjlighet att få jobb, praktik eller utbildning. Det är ett paket om totalt mer än 400 miljoner kronor. Räknar man in de indirekta sysselsättningseffekterna av de investeringar vi gör i utbildningsväsendet och övrig kommunal verksamhet, kommer ytterligare fler att få jobb. Till 2016 ska staden kunna halvera behovet av försörjningsstöd då fler går från bidrag till jobb.

Vi investerar tydligt i att bryta behovet av försörjningsstöd på grund av arbetslöshet och vill införa en reform där arbetslösa som uppbär försörjningsstöd ska erbjudas en tidsbegränsad anställning i staden. Det ger förutsättningar för förbättrad kvalitet i vård, skola och omsorg samtidigt som fler får en arbetslivserfarenhet som ofta är biljetten in på ordinarie arbetsmarknad. I de fall en sådan insats inte leder till jobb direkt kommer det ofta att stimulera till vidare utbildning. I de fall arbetslösheten består kommer kostnaden för arbetslösheten att kunna återföras till den samhälleliga organisation som borde bära ansvar för trygghetssystem, dvs staten.

Det är också när Stockholm investerar i kunskap som fler kommer kunna bli anställningsbara. Vår utbildningssatsning sträcker sig från förskolan till forskning. Det är väldokumenterat att en av de viktigaste faktorerna för att komma in på arbetsmarknaden är en fullgjord gymnasieutbildning. Ändå har det aldrig varit så många ungdomar i Stockholm som lämnar grundskolan utan behörighet till gymnasiet. Lägg därtill otillräckliga insatser för att fler i Stockholm ska kunna få en plats på Komvux.

Vi investerar i vuxenutbildning för att det ger fler jobb. Det är en andra chans som kraftigt förbättrar möjligheterna på arbetsmarknaden. Vi redovisar en satsning på reguljär komvux som höjer kompetensen om totalt 25 miljoner kronor. Våra förslag innebär både en garanti för att de som ska ha möjlighet att läsa in gymnasiekompetens ska få möjlighet att göra det efter önskemål och en möjlighet för fler att få en utbildning som direkt ger bättre chanser på arbetsmarknaden. Med de satsningar som Socialdemokraterna i riksdagen presenterat skulle denna investering i kunskap kunna vara ännu mycket större.

Långtidsarbetslösheten bland ungdomar har bitit sig fast och ökar. Att passivt invänta att arbetslösheten i denna grupp ökar är fel spår och riskerar etablera en farlig arbetslöshetskultur. Vi avsätter därför 10 miljoner kronor för att jobba

specifikt med att avskaffa långtidsarbetslösheten i denna grupp och ge dem den arbetslivserfarenhet som bryter utanförskap och passivitet

Det är inte bara arbetsmarknadspolitiken som präglas av stillastående. Budgetförslaget från Moderaterna och deras stödpartier är i stort sett fritt från insatser för att medverka till fler jobb.

Vi presenterar här insatser för att lyfta Stockholm som ett kulturellt centrum. Viktiga delar är att fortsätta arbetet för att utveckla ett innovativt kluster kring design och formgivning vid Telefonplan. Genom en riktad satsning ger vi området möjlighet att utveckla den potential det har samtidigt som fler jobb skapas. Vi investerar också i ett fullvärdigt medlemskap i Film Stockholm. En investering som kan bidra till att Stockholm blir den filmstad som den har en stolt tradition av att vara. Ökad filmproduktion kommer både att direkt leda till fler jobb och indirekt stärka Stockholms varumärke och roll som besöksmål

På samma sätt som vi ser att kulturen kan vara en katalysator för fler jobb vill vi göra riktade satsningar för att stärka Stockholm som centrum för miljöteknik och livsmedelsindustri. Vi föreslår insatser för närmare samverkan mellan staden och näringslivet.

För att bredda Stockholms arbetsmarknad vill vi initiera ett arbete för lättare industri och handel i ytterstaden. Viktiga delar i detta är att arbeta med hur en mer aktiv användning av kommunala lokaler och kommunal mark kan medverka till att fler jobb skapas i de delar av Stockholm där arbetslösheten är som störst. Vi lanserar ett program med målet att arbetslösheten i de stadsdelar som har högst arbetslöshet ska ner till dagens genomsnitt. Ett program som om det är framgångsrikt medför samhällsekonomiska vinster om hisnande 1,6 miljarder kronor. Det är priset för en misslyckad politik i Stockholm idag.

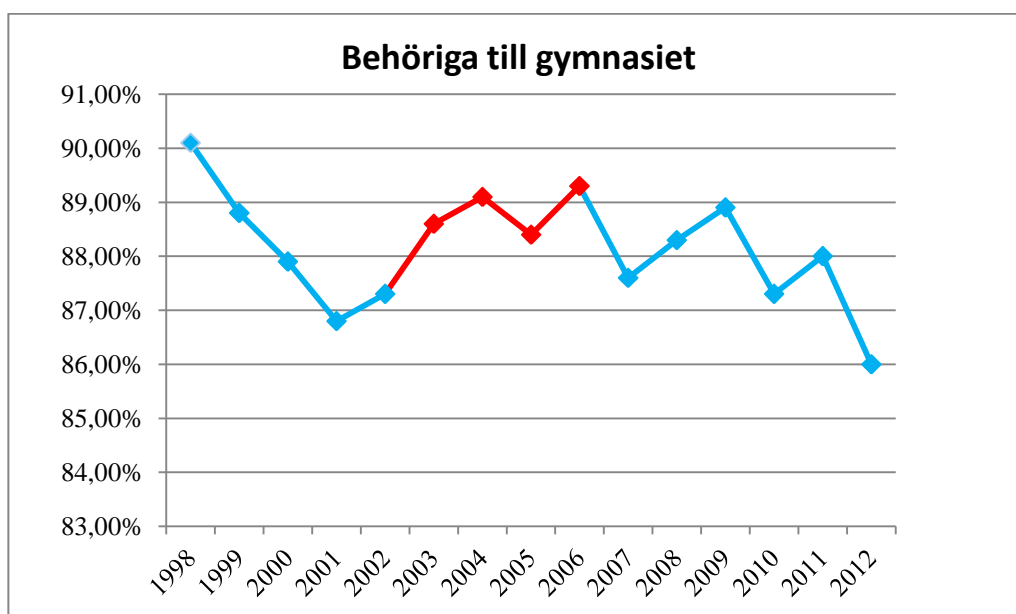
Vi ger uppdrag till Stockholm Business Region att använda samarbetet med näringslivet till att stärka förutsättningarna för näringslivet att rekrytera unga och grupper som har svårt att få fäste på arbetsmarknaden. SBR bör också få i uppdrag att arbeta med mentorsprogram och forum för nätverkande bör utvecklas med fokus att inkludera grupper som har svårt att hitta kontakter in i näringslivet.

Vi vill i praktiken hävda arbetslinjen. Genom en förskola som är öppen när den behövs, genom en skolbarnomsorg som håller god kvalitet och kan ge hjälp med läxläsning, genom en kommunal ”löna sig att jobba-garanti”, genom bättre fungerande kommunikationer och genom att avskaffa vårdnadsbidraget gör vi det möjligt och attraktivt att jobba för sin egen försörjning. Vi vill bryta utvecklingen mot ett allt högre bidragsberoende i Stockholm.

Bryt utvecklingen mot sjunkande resultat i skolan

Kunskapsresultaten i skolan sjunker kraftigt i Stockholms stad. Allt färre uppnår behörighet till gymnasiet. Sedan 1998 har inget år varit så dåligt som det senaste. Den positiva utveckling som fanns under åren 2002 till 2006 är nu definitivt bruten. Det är en oroande trend som måste brytas. Baserat på modern skolforskning är det uppenbart att det behövs insatser för att stärka de elever

som har störst behov samt insatser för att stärka såväl lärarrollen som det pedagogiska ledarskapet. I avsaknad av ekonomiska resurser för att kunna göra detta stagnerar skolor. Med det budgetförslag som nu lagts fram av den moderatstyrda majoriteten finns det fina ord – men otillräckliga resurser för att genomföra nödvändiga insatserna. De schablonökningarna som hävdas i förslaget kommer att användas till att klara välkomna och nödvändiga löneökningar för lärare. I praktiken är dock utrymmet för nya insatser mycket begränsat. Därmed riskerar den ”stora satsningen” innebära mer av samma politik – som inte hittills lyckats. Vi betvivlar inte Folkpartiets ambitioner på området, men det är uppenbart att de inte fått gehör av de styrande Moderaterna för att investera i kunskap.

Källa: Skolverket. (S) innehade skolborgarrådsposten 2003-2006.

Vi ger skolorna ekonomiska förutsättningar att på riktigt kunna ge fler elever bra möjligheter att få läxläsningshjälp. Det är en av de viktigaste insatserna för att kunna ge alla möjligheter oavsett social bakgrund.

Vi föreslår konkreta insatser för ökad undervisning för de med störst behov. Sommarskola ska exempelvis kunna ges även mellan årskurs sju och åtta samt mellan årskurs åtta och nio.

Vi föreslår därför en annan politik som tar sin grund redan i det tidiga lärandet. Vi ökar förskolans budget med 70 mnkr. Dessa resurstillskott ska dels användas för att stärka det socioekonomiska tillägget. Det ger fler förskolor möjlighet att jobba med språkutvecklande insatser. Dels ska de användas till att generellt förstärka kvaliteten i förskolan. Förskolan ska ge alla barn en möjlighet att börja skolan med bra förutsättningar.

Vi delar uppfattningen att staden behöver bli bättre på att garantera förskolornas öppethållande. Det är inte minst ett sätt att hävda arbetslinjen. En illustration på det är den bristande tillgången på barnomsorg på obekvämt arbetstid. Det är välkommet att majoriteten nu erkänner behovet av omsorg på natten. Det är samtidigt en illustration på antingen bristande engagemang eller förmå-

ga att majoriteten inte förmår göra något av det förrän de eventuellt får statliga stimulanspengar för ändamålet.

Kvaliteten i förskolan behöver förstärkas. Vi vill öka satsningen på utbildning av barnskötare och förskollärare. Det är ett tecken på stadens, och statens, oförmåga när andelen förskollärare sjunker så snabbt som under de senaste åren. Vi utökar därför ramen för fortbildning och riktade kvalitetssatsningar med drygt 60 miljoner kronor. Det möjliggör att stadens mål för barngruppernas storlek kan upprätthållas istället för att som idag alltför ofta medvetet förbigås.

Även när det gäller grundskolan höjer vi det socioekonomiska påslaget. Det är en insats som vilar på solid grund i forskningen om hur man höjer resultaten i grundskolan. Att utjämna skillnader i förutsättningar höjer tydligt den generella målpuppfyllelsen.

I teorin pratar borgerliga partier om lärarnas betydelse. Men lite görs i verkligheten. Vi avsätter därför 40 miljoner kronor för att underlätta för lärare att vara lärare. Vi vet att den administrativa bördan ökat under de senaste åren när det gäller lärarnas arbete. Vi vill vända utvecklingen och i en satsning med fokus på lärar- och rektorsrollen ger vi förutsättningar för att minska lärarnas börda av andra uppgifter än att vara just lärare.

På samma sätt vill vi förstärka det pedagogiska ledarskapet. Det är dags att stadens rektorer på riktigt ges tid att leda och utveckla det pedagogiska arbetet. I verkligheten har även de blivit alltmer av administratörer. Det borde vara en självklarhet att alla lärare ska kunna få en bra feedback av sin rektor. Men hur ofta har rektorn egentligen tid att se sina lärare i praktisk undervisning? Och hur ofta hinner de delta i de vardagliga pedagogiska diskussionerna? Det är dags för en reform som uppgraderar det pedagogiska ledarskapet.

Vi föreslår en stor reform för att varaktigt och tydligt minska storlekarna på klasserna i grundskolans tidiga årskurser. Det är en reform som vilar på solid vetenskaplig grund med dokumenterad effekt för den långsiktiga kunskapsutvecklingen. Vårt förslag innebär att de tidigare årskurserna kommer kunna minskas med minst tre elever per klass jämfört med om satsningen inte hade gjorts.

Vårt program för ökade kunskaper omfattar totalt 350 miljoner kronor under 2013. Det är en början på en långsiktig satsning på kunskap och utbildning. Fram till och med 2015 kommer en socialdemokratisk politik innebära beslut om ökade investeringar i utbildning (jämfört med de borgerliga partiernas förslag) på mer än en miljard kronor.

Utveckla hela Stockholm

Stockholm växer isär. Medan stora delar av staden växer och frodas halkar andra delar allt mer efter. Sociala och ekonomiska klyftor växer. I vissa kommundelar och i vissa grupper har arbetslöshet blivit mer av vardag än undantag.

Parallellt med detta växer segregation på ett sådant sätt att social, ekonomisk och geografisk rörlighet begränsas.

Vi föreslår i detta budgetförslag en rad åtgärder som kan bryta utvecklingen mot en mer tudelad stad. Det är insatser på skolområdet som ger fler barn chansen – oavsett bakgrund. Där borgerliga politiker vill ge välsituerade barn skattesubventionerad hjälp med läxläsning vill vi ge alla barn som behöver det en garanti med läxläsning. Det kommer specifikt gynna områden med låg utbildningsnivå och högre arbetslöshet.

Vi presenterar insatser som riktas mot arbetslösheten. Genom tillfälliga anställningar i staden ger vi fler möjligheter att i första hand få in en fot på arbetsmarknaden och i andra hand bli en del av ett fungerande trygghetssystem. När det gäller den vuxenutbildning som ger en andra chans för så många - föreslår vi en garanti som ger alla med behov av grundläggande utbildning en plats. En åtgärd som direkt gynnar de med störst behov.

Fler jobb måste skapas i ytterstaden. Vi vill ersätta tomma butiks-, kontors- och industrilokaler med verksamhet genom att låta hyrorna spegla marknadens betalningsvilja. Det är en del av det stora stadsutvecklingsprogram vi vill initiera för att utveckla ytterstaden. Här föreslår vi att staden ska initiera insatser såväl för att stärka lokala centra som kommunikationer mellan olika centra. (text och förslag tillkommer under bolag, kommunfullmäktige mm och investeringar). Vi vill jobba med att utveckla besöks-, kultur- och upplevelsesektorn i hela staden. Ett arbete som i mycket gått i stå. Vi lanserar idéer för hur livsmedelsindustrin ska kunna växa och frodas i Stockholmsregionen.

Stadens förvaltningar bör i ökad utsträckning lokaliseras till ytterstaden – både för att öka service, dynamik och kunskapskluster i stadens alla områden och för att långsiktigt sänka lokalkostnaderna.

Bostadsbristen hejdar Stockholms utveckling – öka byggandet

Bostadsbristen tilltar och med nuvarande utveckling kommer bristen på bostäder att tillta snarare än minska. Därför är det välkommet med den, förvisso begränsade men ändå, ambitionshöjning. Men även med den nivån som nu föreslås ökar bristen. Det hämmar Stockholms arbetsmarknad och därmed Stockholms långsiktiga tillväxtpotentialer. Vi föreslår därför en högre ambitionsnivå. Stockholm bör på ett par års sikt nå upp till ett tillskott om 7000 bostäder per år.

För att kunna uppnå detta avsätter vi 15 miljoner kronor för en öka taktsatsning på bostadsbyggande. Det möjliggör ökad produktion både på Exploaterings- och stadsbyggnadskontoren vilket minskar den flaskhals som idag ofta bromsar upp nyproduktionen. I tider av bostadsbrist – känns det absurt att det finns bostadsbyggnadsprojekt som skulle kunna gå att få igång snabbt om inte stadens hantering av planer och tillstånd stoppat upp verksamheten.

Vi presenterar också insatser för fler studentbostäder och vill initiera insatser för en bättre fungerande bostadsmarknad. En sådan insats är att rensa upp i andrahandsträsket genom att låta bostadsförmedlingen organisera en sådan kö.

Vi delar inte bostadsministerns uppfattning om att studenter som inte får bostad ska söka annan studieort. Stockholm behöver både fler studieplatser, studenter och studentbostäder för att växa och utvecklas. 2013 ska Stockholm stad höja ambitionen för studentbostadsbyggnade och påbörja planerandet av minst 1200 nya studentbostäder. Genom de nya målen för stadens bostadsbolag ska bolagen årligen planera och bygga minst 800 nya studentbostäder. Vi presenterar också flera konkreta förslag på studentbostadsområden.

Ett Stockholm utan barnfattigdom

När klyftorna ökar och allt fler behöver försörjningsstöd är det också allt fler barn och ungdomar som drabbas av ekonomisk utsatthet. Barnfattigdom, mer än annat, stänger igen möjligheter. Barn som inte kan följa med på skolutflykten eller delta i fritidsaktiviteten begränsas. När avgiften till kulturskolan blir för hög och barnen inte kan delta så riskerar samhället att tappa begåvningar. Skammen i att inte ha råd ger bristande självförtroende som följer med genom livet.

Ett rikt Stockholm är ett Stockholm som ger alla barn, oavsett bakgrund, en möjlighet att växa. Därför är det ökande behovet av försörjningsstöd inte bara dåligt ur ett individperspektiv eller ur ett jobbperspektiv. Det handlar om att Stockholm förlorar möjligheter.

Den stora insatsen mot barnfattigdom måste genomföras nationellt men det finns mycket att göra i Stockholm. Vi presenterar här en rad förslag som minskar klyftorna och ger fler barn chansen.

Viktigast är att minska arbetslösheten. Därför föreslår vi en stor utbildnings- och jobsatsning. Den Jobb istället för bidrag-satsning som vi föreslår kommer innebära att 5 000 hushåll på tre års sikt kan ta sig från att vara i behov av försörjningsstöd till jobb med lön. Vi föreslår att denna satsning under första året riktas mot barnfamiljer för att snabbt minska barnfattigdomen. Vi föreslår vidare en ”löna sig att jobba-garanti”. Vi anser det självklart att en arbetslinje för Stockholm ska rymma barnomsorg även på obehövlig arbetstid så att föräldrar kan ta de jobb som är lediga.

För de som trots allt kommer behöva försörjningsstöd anser vi att det ska utgå från ett barnrättsperspektiv. Barnets egna behov av stöd ska utredas i anslutning till traditionell biståndshandläggning.

En del är att möjliggöra att barn och ungdomar kan delta i kultur- och fritidsaktiviteter. Vi föreslår därför ökat föreningsstöd, utökad användning av nolltaxa, och sänkta avgifter i kulturskolan. Därigenom kan Stockholm vända trenden mot allt färre deltagare i exempelvis kulturskolan.

Därtill vill vi jobba aktivt med att ungdomar ska kunna få ett feriearbete. När kommunen utökar sina ansträngningar och ambitioner för antalet sommarjobb innebär det att fler från ekonomiskt utsatta områden får möjlighet till en egen försörjning under en del av året.

Vi är oroadade över den över tiden tydliga neddragningen på sommarkollo som genomförts. Det är ett slag primärt mot de som inte har råd med andra aktiviteter under sommaren.

Ytterligare en insats som kommer att minska klyftorna är vårt förslag att ge alla ungdomar på gymnasiet ett SL-kort. Därigenom avlastas familjeekonomin och den geografiska rörligheten ökar för alla elever.

Skolor ska där det finns ett behov arbeta med skolfrukost för att ge alla elever lika chans att tillgodogöra sig undervisningen.

Kvalitet i äldreomsorgen

Stockholms stad ska kontinuerligt arbeta med att förbättra kvaliteten i välfärden.

Erfarenheterna under det gångna året visar att det finns mycket i övrigt att önska av det nuvarande kvalitetsarbetet. Erfarenheterna från den så kallade Carema-skandalen borde inneburi substantiellt förbättrade kvalitetsinsatser. Det har inte skett och därför är den misskötsel som vi hörde från Koppargården lika möjlig idag som för ett år sedan.

Det är flera års ideologiskt driven övertro på privata alternativ som i grunden inneburi för svag kvalitetstillsyn, av såväl privat som kommunalt driven verksamhet.

De borgerliga partierna har genomfört genomgripande förändringar i kommunens organisation och verksamheter. Fyrkantiga kundvalssystem där kötid går före behov, fastlåsta avtal med privata företagare och rigida pengsystem har i många fall lett till såväl minskat inflytande för brukarna som ökande kostnader. Det ställer i sin tur nya krav på politikens förmåga att leverera en kvalitativ välfärd. Det behövs nya lösningar för kontroll och uppföljning, för resursfördelning, för att fördela efter behov och för att garantera varje stockholmares rätt till inflytande.

För de som tror på en välfärdssektor med högt ställda kvalitetskrav och har en beredskap att betala för vad det kostar finns få problem med ett starkt och hårdt tillsyn, av såväl privat som offentlig, verksamhet. Tvärtom tenderar en sådan kontroll att successivt driva kvalitetsutveckling inte bara i det enskilda fallet utan över hela verksamheten.

Vi initierar därför i detta budgetförslag ett program för kvalitet i trygghet. Det är ett omfattande arbete för att garantera att det alltid är stockholmarnas möjlighet att alltid kunna välja en välfärd med hög kvalitet som är den avgörande grunden för hur välfärden ska organiseras. Det ska inte finnas några dåliga skattefinansierade alternativ i välfärden.

Programmet har sin grund i att samma krav ska ställas på privata och kommunala utförare, att kommunen har ett ansvar för kvaliteten och att denna ska för-

stärkas. Utgångspunkterna är därför de vi redovisar nedan och innebär i kort-het:

- Tydliga bemanningsregler såväl för upphandlad som egen verksamhet
- Trygghet i anställningen genom kollektivavtalsliknande anställningsvillkor och Vita jobb-satsning
- Annan beslutsprocess kring tilldelning
- Tidigare erfarenheter av entreprenörer ska vägas in i upphandlingsbeslut
- Upphandlingar ska alltid vägas mot egen-regi-drift
- Lösningar som baseras på intraprenader och social ekonomi ska prövas i samband med upphandling.
- Full insyn – ekonomiskt och verksamhetsmässigt.
- Förnyelsekansliet ersätts av ett kvalitetskansli som skärper tillsynsarbete
- Skydd för så kallade whistleblowers
- Förbättrad information till brukarna innan val

Samtidigt förstärker vi framförallt äldreomsorgen ekonomiskt genom såväl ett större ekonomiskt tillskott till hemtjänsten som ett flertal nya tjänster genom den jobsatsning som vi föreslår.

Ekonomiskt ansvar – en grundförutsättning för jobb och tillväxt

Eftersom vi tillmäter staden och det gemensamma en stor betydelse är det för oss, mer än för många andra, avgörande att staden är ekonomiskt stark. En stark kommunal ekonomi inkluderar att använda kommunala medel för att investera i Stockholms fortsatta växt. Som vi tidigare beskrivit faller kunskapsresultaten samtidigt som kunskapskraven stiger. Bostadsbristen tilltar samtidigt som önskan att vara en del av Stockholms tillväxt ökar. Arbetslösheten är hög samtidigt som företag hävdar svårigheter att rekrytera. Allt detta visar på en stad som investerar för lite i framtiden. Alltför ofta idag är passivitet Stockholms politiska norm istället för aktivitet. Vi delar majoritetens synsätt när det gäller att vara ansvarstagande för ett starkt resultat men förespråkar en mer aktiv användning av stadens tillgångar. Samtidigt är vi beredda att föreslå besparingar på onödig byråkrati. Vilket innebär att vårt förslag till budget har ett starkare saldo och mindre lånebehov än den Moderatstyrda alliansens budget.

Det finns dock i grunden ett strukturellt problem skapat av stadens politiska majoritet. Det har blivit viktigare för dem att visa upp goda bokslut än att utveckla Stockholm. Oavsett rubrik på budgetförslaget är verkligheten sådan att man för att kunna garantera goda bokslutsrubriker byggt upp alltför omfattande reserver såväl på central nivå som ute i organisationen. Det leder till ett konsekvent underutnyttjande av stadens förutsättningar. Ett exempel är den centrala medelsreserven som använts allt mindre till att vara en reserv (vilket inneburit att verksamheterna lokalt för att klara fluktuationer i ekonomi och verksamhet blivit tvungna att bygga upp egna reserver). Istället har reserven blivit allt mer en generator av överskott som när den inte används för investeringar kunskap

och jobb i Stockholm riskerar att bara bli en överbeskattning av Stockholmarna.

På samma sätt är det med aktieutdelningen från Fortum. Den budgeteras inte trots att den i högsta grad är rimlig att ta upp i budgeten och aktivt använda för en bättre fungerande stad.

Det är en tydlig illustration när Stockholms stad redan under innevarande års första kvartal kan beräkna ett överskott om 1 200 miljoner kronor – utöver budget - och välja att inte investera dem i jobbskapande eller utbildningshöjande åtgärder.

I stället för att låta dessa resurser vara en passiv reserv som under de senaste åren inte använts väljer vi att investera dem i kunskap och jobb.

För att finansiera viktiga sociala investeringar vill vi införa ett system där insatser som bedöms ha lika bra, eller bättre, avkastningsmöjlighet än den staden får på traditionell kapitalplacering under en femårs-period ska kunna få ansöka om kapital till sociala investeringar.

Regelverket kring dessa sociala investeringar bör innefatta dels att varje beslut strikt ska prövas av ett oberoende råd innan beslut fattas av kommunstyrelsen. Vidare bör kommunfullmäktige i samband med budgetbehandlingen sätta en gräns för hur stor summa som kan användas till sociala investeringar.

Vårt saldo är större än majoritetens. På sikt kommer dock våra förslag som bygger på investeringar i jobb och utbildning i Stockholm generera en än starkare ekonomisk utveckling. Det kommer leda till minskande kostnader för staden främst till följd av sjunkande arbetslöshet. Den tydligaste insatsen handlar om att konkret införa en politik för jobb istället för bidrag. Vi vill låta alla de som idag uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet få en tidsbegränsad anställning. Det stärker den kommunala verksamheten genom att få in ny kompetens och nya medarbetare. Det ger den enskilde nyttig arbetslivserfarenhet som underlättar att finna nya jobb. Det återför, för den skull den enskilde inte lyckas med att finna ett jobb, kostnaden för arbetslöshet dit där den ska vara - från staden till staten.

Effektivitet är en förutsättning för att skattebetalarnas pengar ska förvaltas klokt. Därför bejakar vi arbetet med att höja effektiviteten i den kommunala verksamheten.

Vi förespråkar en begränsning av avsättningen till den Centrala medelsreserven. Som vi ovan angett har denna kommit att såväl användas till andra syften än vad den ursprungligen var avsedd för. Det räcker med att se de senaste årens användning av det som skulle vara en reserv. Tittar man innehållsmässigt på användningen är det än mer tydligt. Vi vill använda CMR som en reserv och vi vill budgetera det som behövs för ändamålet. Det som blir över jämfört med Moderaternas budgetförslag investerar vi i Stockholms tillväxt.

Under 2011 kostade förvaltningarnas verksamhet 69 miljoner kronor mindre än budgeterat. Inget tyder på att beloppet är mindre under 2012. Detta överskott

har knappast märkts i Stockholmarnas vardag och illustrerar tydligt att varje förvaltning bygger upp reserver som är tänkta att användas vid behov. Det visar också att man inte räknar med att den Centrala medelsreserven ska vara en i realiteten tillgänglig reserv för oförutsedda behov i verksamheterna. Eftersom vi anser att CMR ska användas som reserv snarare än överskottsgenerator minskar behovet av att bygga upp lokala reserver. Därför bör en betydande del av dessa användas aktivt för att höja kvaliteten i stadens verksamheter.

För att frigöra resurser och för att långsiktigt stärka alla delar av staden föreslår vi ett initiativ för att utlokalisera delar av stadens förvaltningar. Eftersom den politiska majoriteten, trots vallöften om det, inte har tagit något initiativ så får detta inte fullt genomslag förrän kommande år. Det är fullt realistiskt att uppnå vissa besparingar redan under innevarande år om arbetet intensifieras med att ersätta dyra lokaler i city med billigare och mer funktionella i ytterstaden. För att vara försiktiga räknar vi dock inte med någon besparing av detta under 2013.

Vi Socialdemokrater vill vara tydliga i vårt arbete med att frigöra resurser till skola och jobb. Vi förespråkar handfasta besparingar på främst SLK. Här pekar vi såväl ut minskade kostnader för konsulter, kostnader för avknopnings-/utförsäljningsprojekt samt den centrala kommunikationsstaben. Under innevarande år har det tydligt framkommit att kostnaderna för konsulter och kommunikation med delvis annat syfte än att informera medborgarna ökat kraftigt. Vi anser att de politiska partierna från sina respektive budgetar ska bära den mer politiskt inriktade kommunikationen och att konsulttjänster som gränsar till den politiska sfären inte bör belasta skattebetalarna. Vi föreslår att SLK minskar sina kostnader med 51 miljoner kronor.

Vi föreslår ett avskaffande av vårdnadsbidraget.

För att klara högt ställda ambitioner när det gäller skola och jobb föreslår vi också en oförändrad skatt. Jämfört med majoritetens förslag stärker det stadens ekonomi med drygt 300 miljoner kronor.

Den skattesänkning som Moderaterna föreslår motsvarar 27 kronor i månaden för en anställd med 25 000 kronor i månadslön. Samtidigt omöjliggör den, vilket visas i den moderatstyrda alliansens budgetförslag, en nödvändig reell satsning på skola och jobb. Dessa 300 miljoner som den uteblivna skattesänkningen ger investerar vi direkt i Stockholms skolor och förskolor. Moderaterna har av förklarliga skäl inte råd att föreslå motsvarande kvalitetsförstärkning.

Vi anser att förra årets minimala sänkning (0,5 öre) av begravningsavgiften inneburit att en redan hårt pressad verksamhet ännu mer riskerar att tappa i kvalitet. Eftersom denna verksamhet under lång tid varit underfinansierad – vilket förstärkts ytterligare i de borgerligas budgetförslag under 2012 och 2013 – finns det anledning att återgå till begravningsavgiften för 2011.

Vi vill initiera en översyn av regelverket kring privat upphandlad verksamhet för att bland annat genom höjda kvalitetskrav kunna tillförsäkra stockholmarna att skattemedel används till det den är avsedd för och inte stora vinster åt aktieägarna. Därigenom kan också oseriösa aktörer stoppas och fler vita jobb

tillskapas. Med fler vita jobb följer också fler arbetstillfällen med bra anställningsvillkor. Genom att en större del av avsatta medel stannar i verksamheten, genom hårdare konkurrens när egen-regi alltid används som jämförelseobjekt och genom att skatteintäkterna ökar med seriösa aktörer räknar vi försiktigt med en besparing om 20 miljoner kronor.

Den insats vi gör för att bryta utvecklingen med alltför högt försörjningsstöd för människor som vill jobba kommer avlasta jobbtorgen och övriga arbetsmarknadspolitiska åtgärder som staden idag driver. För att räkna försiktigt avstår vi dock från att räkna med de rimliga besparingar som borde bli konsekvensen. I relation till detta förslag räknar vi därför bara med den direkta minskning som uppstår på behov av försörjningsstöd och de ökade intäkter som uppstår till följd av att en del av de som anställs kommer göra det med arbetsmarknadspolitiska stöd från staten. Även dessa intäkter räknar vi medvetet lågt.

INRIKTNINGSMÅL

1. Stockholmarens behov ska vara vägledande för alla verksamheter

Alla stockholmare har samma värde och ska behandlas lika

Olikhet är en tillgång för en växande stad. Staden ska garantera likabehandling och uppmuntra en mångfald av stockholmare av olika etnicitet, ålder, kön, funktionshinder och sexuell läggning. Personalen ska spegla vår befolkning för att garantera bästa möjliga service. Alla ska ha samma rätt till ett gott samhälligt stöd, lika möjligheter till en anställning i staden och bli jämlikt behandlade oavsett bakgrund. Jämlikhet, jämställdhet och en människosyn som utgår från allas möjlighet till utveckling ska genomsyra alla nivåer i staden. *Stockholms stad ska bedriva ett aktivt antidiskrimineringsarbete på alla nivåer.*

Stockholmare ska mötas med respekt

Staden är till för sina medborgare, inte tvärtom. Det är i mötet mellan elev och lärare, barn och förskolepedagog eller hemtjänstpersonal och omsorgstagare som kvaliteten skapas. Alla behov kan inte alltid tillfredsställas omedelbart, men de närmare 40 000 anställda i staden ska se varje stockholmares behov, och tillsammans med individen gemensamt hitta de lösningar som krävs för att uppnå målen för verksamheten. *Allt bemötande och all service i staden ska genomsyras av respekt, vänlighet och en vilja att hitta lösningar.*

Stockholm bygger vi tillsammans

Staden konstitueras av alla stockholmare tillsammans. Brukares påverkan och inflytande är en rättighet men också ett redskap att nå bättre resultat. Barn och elevers inflytande ska öka. Våra äldre på olika boenden måste kunna få välja vad de ska äta, när de ska sova eller när de ska gå på promenad. Invånarna ska ha insyn och möjlighet att påverka hur det ser ut i det egna området, hur förskolan och skolan styrs eller hur omsorgen planeras. För grupper som är underrepresenterade i demokratiska sammanhang ska särskilda arbetsformer utvecklas. Ansvaret för det gemensamma ska understrykas. Att påverka samhället är en rättighet, men det är också en plikt att efter förmåga bidra till en gemenskap

som fungerar och håller ihop. Staden ska aktivt jobba med att öka egenmakten och uppmuntra att sammanslutningar av medborgare bidrar till samhällsfunktioner.

Brukar- och medborgarinflytandet ska öka i alla verksamheter.

Stockholm ska möta invånarens behov

Staden ska, inom alla områden där man är verksam, motverka påtvingade begränsningar, befrämja stockholmarens fria utveckling och utjämna orättvisa skillnader i villkor. Alla stockholmare är olika, har olika bakgrunder, vill olika saker och har olika behov. Den omsorg, undervisning eller de insatser som staden erbjuder måste vara anpassade efter de specifika behov och förutsättningar som varje enskild stockholmare har. Det kräver kompetent personal i alla yrkeskategorier och kompetensutveckling ska utformas för att uppnå detta. Varje förskola, skola, omsorgsboende eller socialkontor ska tillsammans med den det berör hitta ett behovsanpassat stöd. *All verksamhet ska anpassas efter de individuella behoven.*

2. Alla stockholmare ska ges möjlighet att förverkliga sina mål och drömmar.

Alla barn och unga i Stockholm ska ha goda uppväxtvillkor

Alla barn och unga har rätt till en meningsfull fritid, stöd och den hjälp de behöver för att utvecklas utifrån egna förutsättningar i förskola och skola. Men alla våra små stockholmare ska också ha ett skyddsnät som garanterar en trygg och kärleksfull uppväxt. Staden har som en av sina huvuduppgifter att motverka segregation och utslagning. Det ska vara ett prioriterat mål att minska barnfattigdomen. Stadens insatser ska ha en omfördelade profil och fördelas dit de bäst behövs. Personal i förskola, skolan och socialtjänst har här en viktig roll, men också arbetet med till exempel trafik- och stadsplanering, kulturinstitutioner, bostadsbolag måste ha ett barnperspektiv. *Kommunal verksamhet ska bidra till att utjämna skillnaderna i barns uppväxtvillkor.*

Alla stockholmare har rätt till en bostad till en rimlig kostnad

Staden ska ansvara för att alla som vill bo i staden har en möjlighet att göra det. Varken människors eller Stockholms utveckling ska hindras av bostadsbrist. Vi behöver hyresrätter och bostadsrätter i hela staden. Det ska finnas fler små och bra lägenheter med låga boendekostnader, men också större för de stockholmare som behöver det. Ungdomar ska kunna flytta hemifrån, hemlösa ska kunna slussas ut till den reguljära bostadsmarknaden och familjer ska kunna växa utan att bli trångbodda. Takten i bostadsbyggandet behöver ökas markant. *Byggandet ska öka och fler stockholmare ska få tillgång till ett eget boende.*

Alla stockholmare har rätt till ett livslångt lärande

Staden ska garantera att alla medborgare får en bra grundläggande utbildning. Resultaten i grundskolan behöver höjas. Det finns inget annat rimligt mål för staden än att eleverna i grundskolan ska klara godkänt i alla ämnen. Det är ett mål att fler kan fortbilda sig genom hela livet. Det ska vara lätt att ställa om i arbetslivet, att förkovra sig och ständigt inhämta ny kunskap, genom exempelvis vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare och folkbildningen. *Möjligheterna till livslångt lärande ska utvecklas och säkerställas av staden.*

Alla ska känna trygghet i Stockholm

Staden ska bedriva förebyggande arbete så att tryggheten ökar, det gäller både i planering och i verksamheternas insatser. Likaså ska staden aktivt uppmuntra medborgerligt engagemang i det förebyggande arbetet. Våld, inom hemmet eller på gator och torg ska alltid motverkas. Över hela staden ska bostadsområden, parker, gator och torg vara välskötta och vackra, belysningen fungera och vara strategiskt planerade. Medborgarna ska veta att polisen har nära kontakt med lokalsamhället och finns tillgängliga när det behövs. Det förebyggande arbetet inom förskola, skola, vård och socialtjänst ska vara väl utbyggt och väl samordnat. En viktig uppgift är att förmedla rättssamhällets grunder och skapa förutsättningar för att unga ska känna förtroende för detta. *Stockholmarnas trygghet ska vara vägledande i all samhällsplanering och alla stadens verksamheter.*

Alla stockholmarnas kreativitet ska uppmuntras och ges utrymme

Stockholm är en stad full av kreatörer och entreprenörer vars idéer och engagemang utvecklar och förnyar staden. Kreativiteten är en viktig faktor för ökad tillväxt och välfärd i den tjänstedrivna ekonomin. I detta sammanhang har Stockholm hög internationell konkurrenskraft med sitt rika kulturliv, starka företagande inom kreativa näringar och inte minst sina medborgare med stor nyfikenhet på ny teknologi, nya uttryck och trender. Stockholm ska bli bättre på att ta tillvara denna kraft. Stockholm ska ge plats åt och stimulera medborgarnas kreativitet och egna initiativ inom skola, kulturliv, på fritiden och i företagandet. *Alla stadens verksamheter ska bidra till att skapa utrymme för stockholmarnas kreativitet och utveckla de kreativa näringarna där det är möjligt.*

3. I Stockholm har alla rätt till ett jobb och meningsfull sysselsättning***I Stockholm ska det vara lätt att ställa om***

Staden ska matcha stockholmarnas kunskaper med arbetsmarknadens behov. Det innebär att det ibland kan behövas vidareutbildning, omskolning eller helt enkelt individuell hjälp att få ett nytt jobb. Vuxenutbildningen ska stärkas och utökas. Yrkesutbildningar ska utvecklas i nära samarbete med de av stadens egna verksamheter som är i behov av fortbildning eller rekrytering av olika yrkesgrupper. Matchning och stöd till arbetssökande ska individualiseras och utökas. Försörjningsstödet ska inte vara en arbetslöshetsförsäkring. Arbetslösa som idag uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet ska istället ges en tidsbegränsad anställning. Långtidsarbetslösheten bland ungdomar ska avskaffas. Alla nämnder och bolag ska erbjuda ungdomar sommarjobb och kommunala praktikplatser. *All stadens verksamhet ska syfta till att öka stockholmarnas möjlighet till egen försörjning.*

I Stockholm ska företagen lätt kunna startas och växa

Staden ska verka för ett gott företagsklimat. Småföretagare ska erbjudas stöd och hjälp för att starta nya verksamheter och stöd och hjälp vid kontakter med staden för exempelvis tillstånd. Staden ska arbeta för att akademi och forskning kan etableras och utvecklas i regionen. Det gynnar både stadens verksamheter, sysselsättningsgraden och företagsklimatet. Nämnder och bolag ska inom respektive verksamhetsområde arbeta för näringslivssamarbete och i stadsplane-

ring i berörda nämnder ska företagsbyar och klusterområden erbjudas och etableras i samarbete med aktuella företag. Särskild vikt ska läggas vid företagande i ytterstaden för att medverka till en sänkt arbetslöshet. Stockholm ska vara en attraktiv stad att besöka, leva och verka i. Hela stadens verksamhet ska ha som mål att stärka Stockholm som evenemangs- och konferensstad. Stockholmsregionen som region ska också vara en attraktiv region att besöka, leva och verka i och Stockholm har ett särskilt ansvar för detta då staden utgör regioncentrum. *Alla delar i staden ska underlätta och bidra till att företag startar och växer i Stockholmsregionen.*

4. Stockholm ska bli en ekologiskt och klimatmässigt hållbar stad

Stockholms stad ska vara världens mest miljömässigt hållbara huvudstad

Staden är en stor fastighetsägare, arbetsgivare och upphandlare och har en viktig roll att spela i kampen för en bättre miljö. Anläggningar, fastigheter och verksamheter ska bedrivas så energieffektivt som möjligt. All upphandling ska innehålla miljökrav. Varje arbetsplats ska ta ett miljöansvar. *Miljömålen ska genomsyra alla stadens verksamheter.*

Staden ska planeras för framtida generationer

Staden ska i sin planering av vägar, bostäder, skolor, bevara och utveckla gröna oaser så att också de framtida generationerna kan andas ren luft, bada i rent vatten och inte drabbas av klimatförändringar. All nyproduktion av bostäder ska vara klimat- och miljövänlig. Kollektivtrafik, varutransporter, avfallshandling, förskolor och skolor ska planeras för att minimera transporter och stödja ett miljövänligt vardagsliv. *Alla samhällsbyggnadsbeslut som fattas ska ta hänsyn till miljön och bidra till ett klimatneutralt samhälle.*

Det ska vara rent och vackert i Stockholm

Gator, parker och natur i Stockholm ska vara rena, välskötta och inbjuda till rekreation och hälsosam aktivitet. Naturen är en resurs som i en storstad kan bidra till livskvalitet och hälsa för såväl de boende som turister. Naturområden ska värnas och göras tillgängliga, idrottsmöjligheter utvecklas och fler badplatser etableras. Staden ska arbeta kontinuerligt för att värna och utveckla det offentliga rummet. Parklekar ska rustas. *Alla verksamheter ska bidra till ett rent, hälsosamt och grönt Stockholm.*

Verksamheterna ska uppmuntra till en hållbar livsstil

Förskolor, skolor, omsorg och socialtjänst har en pedagogisk roll att uppmuntra till hållbar livsstil. Som brukare av en välfärdstjänst ska man få veta hur man kan göra för att bidra till att minska klimatpåverkan. Enskilda enheter så som förskolor, äldreboenden eller behandlingshem bör föregå med gott exempel och källsortera, använda energilampor mm. Inom kort bör hälften av livsmedlen som inhandlas i verksamheterna vara ekologiska. *Alla verksamheter ska utveckla sin egen roll i att uppmuntra till en miljövänlig och långsiktigt uthållig livsstil.*

Det ska vara lätt att vara miljövänlig

Staden ska se till att alla stockholmare lätt och enkelt kan bidra till att i största möjliga mån minska klimatpåverkan. Staden ska underlätta källsortering, bygga ut system så att hushållens matavfall kan bli biogas, underlätta energihushållning, öka antalet cykeluppställningsplatser och förbättra konsumentrådgivningen. Föräldrar i förskola och skola och de äldre med hemtjänst ska veta hur de kan bidra till att verksamheternas miljöpåverkan minskar. Lokalt miljöarbete och Agenda 21- verksamhet ska utvecklas och inom ramen för all kommunal verksamhet ska stockholmarna både kunna påverka och bidra till ökad miljövänlighet. *Såväl stadsplanering som välfärdsverksamhet ska underlätta för stockholmarna att leva så miljövänligt det går.*

Alla stockholmare ska ha rätt till god hälsa och ren miljö.

Särskilt barnen och framförallt små barn är känsliga för att utsättas för miljöföroreningar. Staden ska, inte minst för att värna barnens tillgång till en bra uppväxtmiljö, förbättra luftkvaliteten och genomföra åtgärder mot farliga kemikalier. Staden behöver öka genomgångarna och åtgärderna av historiskt förorenade områden. Resurserna för tillsyn av skolor och förskolor ska öka - luftkvaliteten och bullersituationen är då viktiga områden. *Stadens verksamheter ska bidra till att fler Stockholmare kan leva sin vardag i säkra och hälsosamma miljöer.*

5. Stockholms stad ska vara effektiv och ha en ekonomi i balans***Varje skattekrona ska användas effektivt***

Stockholmarna förväntar sig bästa möjliga utfall av investerade skattemedel oavsett utförare av verksamheten. Kvalitetsuppföljningen ska säkerställa att all offentligt driven eller finansierad verksamhet också är bärare av de värderingar som staden ger uttryck för. Samma villkor för att driva välfärdsverksamhet ska gälla för kommunala och privata utförare. Stockholmare ska ha rätt att veta vad de offentliga medlen finansierar. Därför ska kommunala och privata utförare omfattas av krav på insyn, förbättrad kvalitets- och ekonomiuppföljning och den kommunala revisionen. Eventuella vinster i skattefinansierad privat verksamhet bör återinvesteras och komma brukarna till del i en utvecklad verksamhet.

Skatteuttaget ska aldrig vara högre än vad som krävs för att hålla en god kvalitet och klara målen i verksamheten. På samma sätt måste effektiviteten bedömas utifrån vilket verksamhetsresultat staden får för varje skattekrona.

Alla utförare av välfärdsverksamhet ska förbättra sin ekonomi och kvalitetsuppföljning enligt stadens riktlinjer.

Staden ska ha ordning och reda på ekonomi, säkerhetssystem och internkontroll

Stockholmarnas skattepengar ska hanteras varsamt och säkert. Varje nämnd, bolag, verksamhetsområde, enhet och kontor i staden ska ha väl fungerande interna rutiner för internkontroll av ekonomi och säkerhet. På samma sätt ska alla nivåer i staden ha väl utvecklade system av uppföljning av budget och verksamhetsmål. Kontrollen och uppföljningen av investeringar ska förbättras. Krisledningssystem och ansvar ska vara väl kända och övade i hela organisa-

tionen. *Alla enheter ska ha väl inarbetade och kända rutiner för ekonomi, säkerhet och internkontroll.*

Staden ska ständigt utveckla sin organisation

Stockholmarna ska kunna kräva att den kommunala organisationen är i ständig förbättring och att personalen har hög kompetens. Kontakter mellan verksamhet och högskolor och universitet ska öka och ha fokus på praktisk tillämpning. Staden ska ligga i framkant i tillämpningen av ny forskning och kontinuerligt ge medarbetare tillgång till nya kunskaper och evidensbaserade metoder. System för ständig kompetensutveckling ska finnas på alla nivåer i staden. Staden ska ligga i framkant när det gäller utvecklande och tillämpning av e-tjänster och it-stöd i verksamheten. En väl fungerande organisation har också en bra personalpolitik. Anställda i staden har förutom rätt till kompetensutveckling, också rätt till rimliga löner, gott ledarskap och att arbeta heltid. *Minst en (1) procent av verksamhetens budget ska gå till kompetensutveckling, forskning och metodutveckling.*

EKONOMI - EN ANSVARSFULL FÖRVALTNING

Varje skattekrona ska användas effektivt och till det ändamål den är avsatt. Grunden för kommunens ekonomi är att vara och bidra efter förmåga och få ta del av resurser efter behov.

Intäkter

Skatteunderlaget beräknas växa långsammare under 2013 och 2014 än tidigare beräknat då Stockholms arbetsmarknad försvagas.

Den borgerliga majoriteten har valt att sänka skatten och ta ut 17,33 kronor per 100 kronor i skattesats och detta kommer enligt prognosen att ge skatteintäkter på 35 600 miljoner kronor. Skillnaden mellan vårt och deras förslag är 308 miljoner kronor.

Begravningsverksamheten ska i sin helhet finansieras av begravningsavgiften, som fastställs av kommunfullmäktige. Begravningsavgiften år 2013 bör ligga på 2011 års nivå, dvs på 7 öre. Därigenom ges möjlighet att bibehålla god kvalitet och värdighet i verksamheten.

Med anledning av det osäkra konjunkturläget finns det osäkerhet i prognoserna för skatteintäkter 2013. För denna osäkerhet finns medel avsatta i centrala medelsreserven.

Förväntade intäkter som ej budgeterats

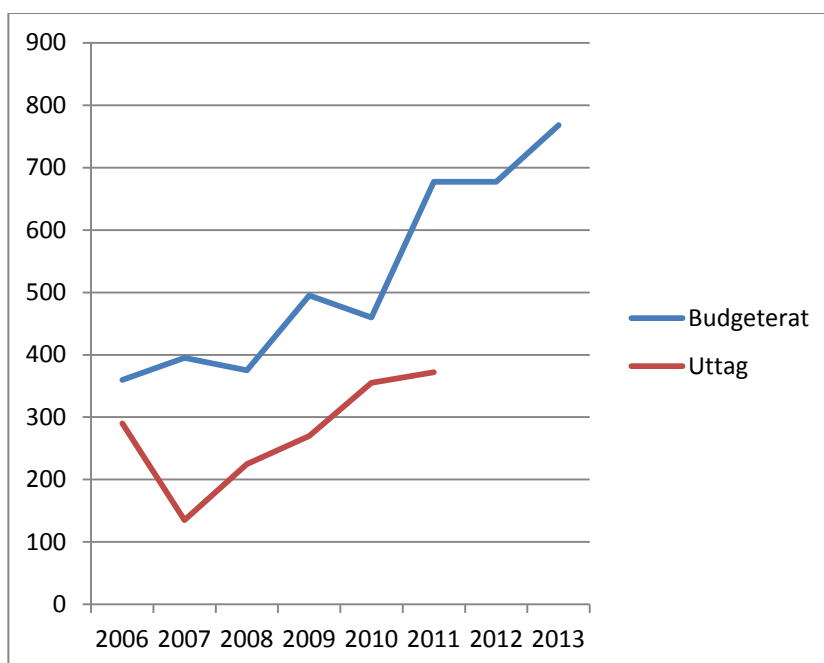
Sedan fem år tillbaka har ägandet i AB Fortum Värme Holding (Fortum) gett en utdelning till Stockholms Stad på 200 miljoner kronor varje år. Utdelningarna har varit hänförliga till Fortums reguljära verksamhet. Utdelningarna har aldrig tagits upp i Stockholms Stads budget och således har inte heller utdelningens användning varit föremål för en demokratisk och öppen process.

Fortum har en stabil verksamhet och bolaget redovisar ett fortsatt starkt ekonomiskt resultat. Det är vår bedömning att en minskning av utdelningen under 2013 är högst osannolik och att 200 miljoner kronor därför enligt gällande lagstiftning bör tas upp och sakbehandlas i Stockholms Stads budget för 2013.

Handhavande av reserver

Förutom att förväntade intäkter inte tas upp i budgeten, vänder vi oss också emot att majoriteten väljer att ha så stor del ospecificerade reserver i sin budget.

Central medelsreserv 2 har sedan 2006 nära fördubblats i relation till kommunens nettokostnader och det är vår uppfattning att denna reserv inte är nödvändig om man gör realistiska bedömningar av vad kommunens verksamhet kostar.

Budgeterat samt uttag ur central medelsreserv 2, miljoner kronor

Källa: SLK

Vid 2011 års bokslut visade det sig att endast 372 miljoner kronor av de 677,1 miljoner som var budgeterade hade använts. Även den prestationsbaserade reserven visar under 2011 ett betydande överskott – 241 miljoner kronor. Det visar att staden med god marginal budgeterat för verksamhetsförändringar.

För 2012 var den centrala medelsreserven budgeterad till 672,5 miljoner kronor. Redovisningen fram till kvartal 2 tyder på att endast en begränsad del av denna kommer användas under innevarande år. 2013 reserverar Moderaterna en än större summa om 768 miljoner kronor.

Vår invändning mot en för högt budgeterad medelsreserv är att det dels undandrar stadens tillgängliga resurser från önskvärda investeringar i utbildning och

arbete. Dels undandrar det stora resurser från en demokratisk behandling där långsiktiga behov vägs mot varandra.

Erfarenheterna från 2011 visar dessutom att den i stor utsträckning används till projekt som inte är av karaktären reserver. Drygt 200 miljoner (av de slutligen 377 miljoner som användes) var till i och för sig angelägna projekt men hade inte alls karaktären av oförutsedda händelser.

Det är oroande om den i överkant tilltagna centrala medelsreserven används för att genomföra kortsiktiga politiska projekt som snarare handlar om att stärka majoritetens image än att ge stadens medarbetare ordentliga resurser för att långsiktigt bekämpa arbetslöshet och alltför låga resultat i skolan.

Uttag från kommunens bolag

Vårt förslag till koncernuttag på max 900 miljoner kronor ligger i paritet med vad majoriteten föreslår. Det är sannolikt ett högre uttag än vad bolagen på lång sikt mår bra av, men vi menar dock att det i sämre tider kan vara motiverat att göra ett något högre uttag, för att på så vis kunna möjliggöra investeringar i jobb och utbildning.

Besparingar genom effektiviseringar och prioriteringar

I syfte att främja långsiktigt ekonomiskt och miljömässigt ansvarstagande och en effektiv verksamhet som skapar förutsättningar för jobb, och företagande gör vi följande omfördelningar.

- Decentralisering av stora delar av arbetsmarknadspolitiken, effektiviseringar av Stadsledningskontoret (SLK), en minskning av PR-insatser och köp av externa konsulter m.m. Detta ger besparingar på totalt 51 miljoner kronor.
- Slopät vårdnadsbidrag. Detta ger en besparing på 30 miljoner kronor.
- Lägre kostnader för ekonomiskt bistånd på grund av Jobb i stället för bidrag-satsningen ger en besparing på 156 miljoner kronor.
- Stadshus AB ges i uppdrag att avsluta skattebetalarnas finansiering av utförsäljningsverksamheten ”Bilda Bostad”.

Politiska prioriteringar

I ett ekonomiskt oroligt läge, där konjunkturen viker nedåt och arbetslösheten riskerar att bita sig fast på höga nivåer måste kommunen våga investera i sina invånare. Vi lägger en budget med fokus på att minska arbetslösheten och höja kunskapsnivån. Av skillnaden mellan vårt och den borgerliga majoritetens förslag använder vi den absoluta majoriteten till jobbskapande insatser och utbildningssatsningar som vi tillsammans tillför totalt cirka 800 miljoner kronor mer än vad den borgerliga majoriteten föreslår. Återstående del använder vi till en bättre fungerande infrastruktur och välfärdssatsningar på barn och unga, äldre och miljö.

JÄMFÖRELSE MELLAN DET SOCIALDEMOKRATISKA FÖRSLAGET TILL BUDGET 2013 RESPEKTIVE 2012.

Och i förhållande till det Moderata budgetförslaget.

Inkomster	2013 (S)	2013 (M)	2012 (S)
Skatter ¹	35 907	35 600	33 904
Begravningsavgift	+144	+133	+135
Utjämningsystemet ²	+ 564	+564	+ 1 104
LSS-utjämning	- 739	-739	-610,2
Utdelning från Stadshus AB	+ 900	+900	+ 900
Utdelning Fortum värme	+ 200	0	+ 200
Räntor ³	+ 242	+242	+ 198,1
Disposition/avsättning begravningsfond	+1,1	-1,6	
Disposition/avsättning renhållningsfond	+11,9	0	
Totalt	37 231	36 698	35 831

¹ Socialdemokraternas föreslagna skattesatsen för 2012 var 17:58 och är för 2013 17:48

² Inklusive regleringspost och kommunal fastighetsavgift.

³ Kommunkoncernen som helhet har en nettouplåning. Intäkterna uppstår som differensen mellan å ena sidan kostnader för stadens egna lån och å andra sidan de intäkter som staden får vid utlåning med påslag till kommunala bolag.

SAMHÄLLSEKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Stockholm är en attraktiv stad. Människor från hela Sverige och andra delar av världen flyttar hit för att jobba, bo och leva. Sedan 2006 är vi nästan 82 000 fler Stockholmare. Denna tillväxt beräknas fortsätta, i en än högre takt än tidigare beräknat.

Sverige har varit i en lågkonjunktur sedan det kraftiga fallet i BNP 2008–2009. Återhämtningen tog fart under 2010, men under sommaren 2011 började den hastigt tappa fart för att sedan under inledningen till 2012 åter bli något bättre. Stockholm har hittills klarat de ekonomiska orostiderna bättre än Sverige i genomsnitt. Arbetslösheten är lägre än riksgenomsnittet, och sysselsättningen högre. Arbetslösheten är dock tydligt högre än vid valet 2006 och antalet ny-anmälda platser få. De prognoser som nu görs över den ekonomiska utvecklingen visar en överhängande risk för att arbetslösheten kommer att öka. Utvecklingen på arbetsmarknaden under 2013 och 2014 bedöms samfälligt av bedömare som mycket svag.

Världen

En tilltagande pessimism har brett ut sig om världsekonomin. Den statsfinansiella oron i euroområdet har varat i över tre år. Turbulensen kring och osäkerheten om hållbarheten i framförallt flera euro-länder har medfört att prognoser av utvecklingen i den globala ekonomin har reviderats ned av flertalet internationella bedömare. Oron i världsekonomin väntas bestå också under nästa år. Den avtagande ekonomiska tillväxten har lett till fallande börser och räntor. De svaga statsfinanser begränsar dessutom möjligheterna att stimulera ekonomin ytterligare via nya stimulanspaket vilket gör att störningar i efterfrågan riskerar att få större effekter än normalt. Tvärtom kan alltför kraftiga åtstramningar i Euro-zonen ha en negativ påverkan även på den svenska och Stockholmska ekonomin.

Sverige

Under 2009 föll BNP med 5,2 procent, vilket var det största årliga BNP-fallet sedan andra världskrigets utbrott. Därefter har ekonomin utvecklats relativt gynnsamt i den svenska ekonomin fram till sommaren 2012. Därefter visar samstämmiga rapporter på en tydlig uppbromsning för svensk ekonomi vilket för med sig att arbetsmarknaden stannar av och att arbetslösheten återigen stiger.

	2013	2014	2015
BNP, kalenderkorrigerad	1,8	2,8	2,8
KPI	0,8	1,3	2,2
Timplön i näringslivet (förändring)	2,8	2,8	2,9
Reporänta	1,0	1,5	2,0
Arbetslöshet	7,9	7,7	7,0
Sysselsättning (förändring)	0,0	0,8	1,3

Källa: Konjunkturinstitutets prognos från augusti 2012 (riket, procent)

Stockholm

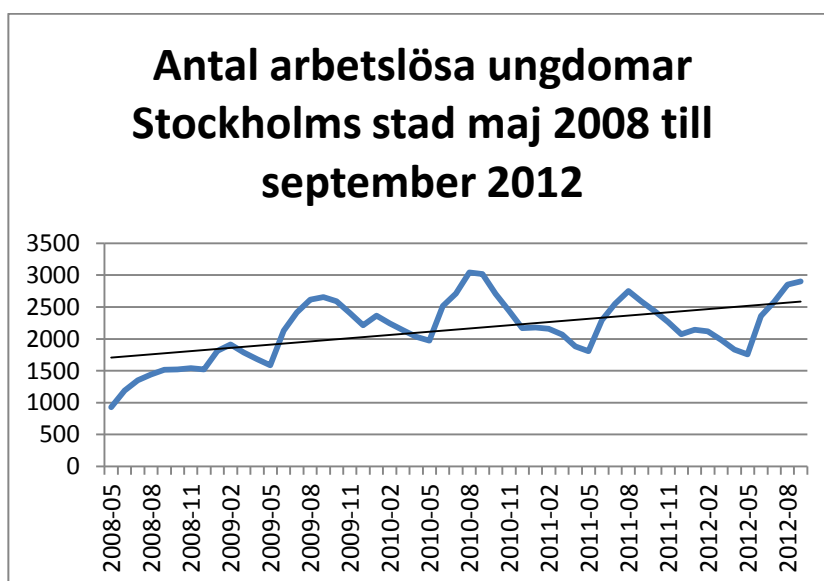
Stockholmskonjunkturen mattas av och växer i långsammare takt än tidigare. Konjunkturindikatorn för Stockholms län minskar från 18 till 8 under årets andra kvartal i den så kallade Stockholmsbarometern. Arbetsmarknaden förbättras förvisso något i Stockholmsregionen, de nya jobben väntas främst i tillverkningsindustrin och livsmedelshandeln. Tillverkningsindustrin, databranschen och livsmedelshandeln är de branscher som under kvartalet växer i snabbast takt i Stockholms län. Byggindustrin och handeln med motorfordon minskar istället kraftigt.

Prognoser visar en överhängande risk för att arbetslösheten kan komma att stabiliseras på en alltför hög nivå eller i värsta fall öka. Därför krävs nu en aktiv politik som minskar arbetslösheten, och som gör det långsiktigt. Det handlar om att göra kloka investeringar i utbildning, på alla nivåer, liksom att genom en aktiv arbetsmarknadspolitik förhindra att arbetslösheten biter sig fast.

Arbetslösheten kvar på en hög nivå och befaras öka

Trots att Stockholm har klarat de oroliga ekonomiska tiderna bättre än stora delar av Sverige så är arbetslösheten i Stockholm alltför hög. Återhämtningen när det gäller antalet nyanmälda platser har stannat av efter att vi under hösten 2011 sett en återhämtning från tidigare låga nivåer.

Mest oroande för framtiden, dels för den unga stockholmaren personligen och dels för hela stadens framtida konkurrenskraft, är den höga och snabbt växande ungdomsarbetslösheten. Antalet arbetslösa unga i Stockholm har inte varit långvarigt så högt sedan 1999, det vill säga mer än tio år sedan. Efter sommaren 2012 har ungdomsarbetslösheten åter nått nivåer rekordhöga nivåer. Trenden är tyvärr klart negativ. Att få ett jobb handlar som ung om att få pröva sina vingar och ta klivet in i vuxenlivet. Idag förhindras alltför många unga stockholmare att ta det steget.

Källa: Arbetsförmedlingen

Att långtidsarbetslöshet ofta passiviserar och i förlängningen gör det allt svårare för personen att få jobb är välkänt. För unga riskerar långtidsarbetslösheten att medföra att de för lång tid ställs utanför arbetsmarknaden, och i värsta fall även utanför samhället. Långtidsarbetslöshet stjäl möjligheten att sträva efter sina livsdrömmar. Därför är det djupt oroväckande att långtidsarbetslösheten under den förra borgerliga mandatperioden ökade mycket dramatiskt och att utvecklingen efter en viss dämpning under våren 2012 nu åter är tydligt negativ bland ungdomar när det gäller långtidsarbetslöshet. Under mandatperioden 2002 till 2006 lyckades vi socialdemokrater pressa ned långtidsarbetslösheten bland unga till mycket låga nivåer. Om viljan finns går det att göra igen.

KOMMUNSTYRELSEN M.M.

Ett jämställt Stockholm

Övergripande för Stockholm anser vi det avgörande för stadens utveckling att politiken förs så att skillnader i möjligheter mellan män och kvinnor minskas. Vi har därför i kommunfullmäktige motionerat om att budgeten för staden ska analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det är viktigt att inte bara tro utan veta hur olika insatser som staden genomför påverkar vardagen för såväl män som kvinnor.

Ett medvetet arbete med att analysera verksamheten ger förutsättningar för att se ojämställda strukturer. Därför borde det vara en självklarhet att arbetet med att ta fram en budget inkluderar en vetskap om hur olika förslag påverkar förutsättningarna för män och kvinnor. Tyvärr ansåg den moderatstyrda majoriteten att det inte behövdes. Själva orsaken för avfärdandet – att staden redan arbetar tillräckligt med jämställdhet och att det därför inte behövs en kunskap inför budgetarbetet – kan i sig vara ett skäl nog att göra en analys.

Därför föreslår vi att staden initierar en budgetprocess där förslagen analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv. Det är inget udda. Regeringen genomför redan sådana analyser.

Vi anser att även våra förslag behöver analyseras ur detta perspektiv. Vi Socialdemokrater föreslår en rad åtgärder som underlättar för kvinnor på arbetsmarknaden – såsom ökade insatser för rätt till heltid, barnomsorg på obekvämt arbetstid och avskaffat vårdnadsbidrag. Vi föreslår insatser i skolan som skulle underlätta vardagen för de många pojkar som alltför ofta som grupp hamnar efter i skolan. Vi föreslår insatser för att göra samhällsplaneringen bättre för såväl kvinnor som män.

Vi tror med andra ord att vi har många förslag som bidrar till ökad jämställdhet. Samtidigt är en bristande kunskap om hur verksamheternas innehåll påverkar kvinnor och män också ett problem för oss. Därför skulle vi med glädje välkomna både en analys av våra förslag och befintlig verksamhet.

Personalpolitik –

För att utveckla kommunens verksamhet måste kommunen satsa på den viktigaste resursen, nämligen personalen. Bristande arbetsvillkor gör det också svårare för staden att rekrytera och behålla kompetent personal. Givet hur det ser ut med söktrycket på yrkesinriktade gymnasieutbildningar efter regeringens gymnasiereform är det en uppenbar risk att det kommer finnas tydliga bristsituationer även inom yrken där det tidigare inte varit brist på personal. Ett sådant exempel är personal till äldre- och handikappomsorg. Staden har alltså stor anledning att vara en attraktiv arbetsgivare. Då duger det inte att erbjuda otrygga anställningsformer. Allmänna visstidsanställningar försämrar anställningstryggheten och särskilt stort blir problemet när arbetsgivaren utnyttjar möjligheten att växlar mellan vikariat och allmän visstidsanställning för den anställde. Otrygga anställningar innebär en stor ekonomisk osäkerhet för den enskilde och gör staden oattraktiv som arbetsgivare.

Deltidsarbetslösheten har vuxit till ett stort problem på arbetsmarknaden. Inför budgeten 2012 utlovade alliansen ett stopp för ofrivillig deltidsarbetslöshet. Men detta löfte har ännu inte gett genomslag i statistiken för antalet deltidsarbetslösa för Stockholm som geografiskt område – vilket hade varit rimligt om stadens deltidsfrekvens hade minskat substantiellt. Arbetet behöver märkbart påskyndas. Kommunstyrelsen bör få i uppdrag att redovisa en handlingsplan för rätt till heltid. Heltid skall vara en rättighet och deltid en möjlighet. Idag arbetar cirka 17 procent av stadens anställda deltid. Redan till 2014 borde den siffran kunna minskas till 10 procent. I grunden kostar det inte mer att ha heltid än deltid. Däremot avsätter vi 10 miljoner kronor för att initiera arbetet och för att kunna stödja projekt som stimulerar arbetet för att göra heltid till en rättighet.

Alltför många i staden är idag ofrivilligt timanställda och många under alltför lång tid. Vi vill möta ersätta osäkra timanställningar med fasta anställningar inom vikariepooler i äldreomsorg och förskola (i ett första skede). Det ger tryggare anställningar men framförallt möjligheten att öka kompetensen och kontinuiteten. Det bidrar aktivt till en bättre kvalitet i välfärden.

Så kallade delade turer bör undvikas. De som vill borde kunna ha en sammanhållen arbetstid. Att arbeta exempelvis förmiddag för att sedan ha flera timmars paus och sedan även arbeta på kvällen är inte optimalt. Särskilt svårt kan det vara att kombinera sådana arbetstider med ett fungerade familjeliv.

Det ska alltid löna sig att jobba. För de med de lägsta lönerna, som därtill ofta tvingas kombinera en låg lön med ofrivillig deltid, innebär en anställning i staden ingen garanti för att få en tillräcklig inkomst för att kunna försörja sig och de sina. Det är att dåligt helga arbetets värde att sända signalen att man kan ha svårt att försörja sig trots ett arbete inom staden. Vi vill initiera en löna-sig-att-jobba-satsning. För att höja de lägsta lönerna för stadens anställda tillförs 20 miljoner kronor till en låglönesatsning.

Vi vill också se över möjligheten för hur personalens inflytande ska stärkas. Dels kan det leda till ett mer utvecklande arbete som gör det attraktivt att vara anställd inom Stockholms stad, men undersökningar visar också att verksamheten får en bättre kvalitet och blir mer effektiv om personalinflytandet stärks. Ett sätt att ge personalen mer inflytande kan vara att pröva intraprenader i ökad utsträckning.

Vi vill underlätta för anställda som behöver finna nya arbetsuppgifter att ta sig vidare. I normalfallet handlar det om kompetensutveckling och en aktiv personalpolitik. Staden behöver också bli bättre på att finna samarbete mellan olika verksamheter inom staden för att underlätta byten av arbetsuppgifter. Det bör undersökas om det finns möjliga incitament för att underlätta sådana övergångar.

Styrningen av stadens verksamheter

Stadens verksamheter ska styras enligt ILS (Integrerat System för Ledning och uppföljning av stadens verksamheter). Kommunfullmäktige ska i årsredovisning kunna följa upp målen med tillhörande indikatorer. Indikatorerna har de

senaste åren utvecklats i positiv riktning men indikatorerna behöver även framgent kontinuerligt utvecklas och förbättras.

På vissa områden saknas indikatorer helt och på andra områden missar indikatorerna verksamheternas essens. Arbetet med stadens Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning är ett exempel där ett arbete finns men där indikatorer behöver utvecklas. Uppföljningen av, och arbetet med, stadens jämställdhets- och mångfaldsplaner ska förbättras och utvecklas. Staden ska också ta fram ett jämställdhetsprogram. I detta arbete ska relevanta indikatorer arbetas fram och fastställas.

Den lokala förankringen och samverkan mellan skolor, samt samverkan mellan skolan och förskolan, fritidsverksamheten och socialtjänsten behöver förbättras. Därför ska kommunstyrelsen under 2013 utreda hur ansvaret för grundskolan samt tillsynen av de enskilda förskolorna kan tillföras stadsdelsnämnderna.

Målet om att Stockholm ska bli en ekologiskt och klimatmässigt hållbar storstad ska följas upp tillsammans med Miljöprogrammets mål i en särskild miljöredovisning till Kommunfullmäktige. En kvalitetsredovisning för förskolan, skolan och vuxenutbildningen där både kommunala och statliga mål följs upp ska också redovisas för Kommunfullmäktige.

För att styra och följa upp stadens insatser för ökad folkhälsa ska kommunstyrelsen ta fram särskilda folkhälsoindikatorer inom ILS-systemet.

Jobb istället för bidrag – Sociala investeringar

I likhet med vad som nu sker i många andra kommuner förespråkar vi en aktiv användning av stadens kapital. Det är inte självklart att staden ska välja en placering på en internationell kapitalmarknad framför en investering i den egna verksamheten eller en investering i Stockholms befolkning med likvärdig avkastning. Vi föreslår därför att staden ska införa en social investeringsfond.

Missbruk, hemlöshet, psykisk ohälsa, långtidssjukskrivning och arbetslöshet går att motverka. Men det handlar om att satsa rätt resurser i rätt tid. Genom att placera hittills passivt kapital för att investera i en social fond till aktivt förebyggande arbete kan man spara både pengar och förbättra medborgarnas sociala situation. Syftet med fonden är att genom ett förebyggande arbete för grupper av kommuninvånare bryta en negativ händelseutveckling i ett tidigt skede. Insatserna för förebyggande arbetet ska minska arbetslöshet. Sociala investeringsfonden ska ge kommunen incitament för förebyggande och tidiga insatser som är evidensbaserade, tvärprofessionella och långsiktiga. I ett flertal studier har man sett att tidigare insatser och preventiva förebyggande insatser sannolikt är billigare än att vänta eller avstå från att göra något. Flera kommuner och landsting runt om i landet har redan börjat arbeta med investeringsfonder. Förslaget går ut på att kommunen använder överskottsmedel som avsätts för framtida sociala investeringar i den kommunala budgeten. Det är juridiskt tillåtet och flera kommuner har avsatt medel i sociala investeringsfonder som kan användas under flera års tid för att garantera långsiktigheten i angelägna satsningar. Vi föreslår i denna budget en sådan inriktning. För att finansiera viktiga

sociala investeringar inför vi därför ett system där insatser som bedöms ha lika bra, eller bättre, avkastningsmöjlighet än den staden får på traditionell kapitalplacering under en femårsperiod ska kunna få ansöka om investeringskapital.

Regelverket kring dessa sociala investeringar bör innefatta att varje beslut strikt ska prövas av ett oberoende råd innan beslut fattas av kommunstyrelsen.

Såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt ska detta ske i samverkan mellan staden och av staden ägda bolag. Kommunstyrelsen bör få i uppdrag att återkomma med ett konkret regelverk för investeringsfonden. Utifrån bokslutet 2012 bör kommunfullmäktige avgöra hur mycket som ska placeras i fonden.

Under 2013 kan arbetet med den sociala investeringsfonden med fördel inriktas på att bryta beroende av försörjningsstöd för arbetslösa genom att erbjuda dessa tidsbegränsade anställningar i staden. Vi föreslår redan i detta budgetförslag en sådan satsning. En social investeringsfond kan påskynda arbetet att ge fler möjligheter på arbetsmarknaden.

Den nivå om 150 miljoner kronor (netto) som vi föreslår i detta förslag innebär att staden skulle kunna ge mer än 1500 personer ett jobb med 80% tjänstgöringsgrad (vilket ger möjlighet för jobbsökande/utbildning parallellt) i stället för bidrag. Dessa jobb ska utöver att underlätta anställningsbarhet hos individen och utöver att garantera tillträde till offentliga trygghetssystem bidra till att höja kvaliteten i välfärd och stadens verksamhet. De ska inte ersätta befintlig personal utan fungera som kvalitetsförstärkare. Anställningsvillkoren och system för att utesluta undanträngningseffekter på den kommunala arbetsmarknaden ska regleras i kollektivavtal med berörda fackliga organisationer. För att garantera konkurrensneutralitet och för att vidga en kommande eventuell arbetsmarknad ska även privata aktörer som gör jobb åt staden på entreprenad kunna göra dylika tillfälliga anställningar – under förutsättning att de kan garantera anställningsvillkor och att insatsen inte tränger undan ordinarie arbetstillfällen.

Åtgärden ryms väl inom ovan nämnda krav för den sociala investeringsfonden. En jobberfarenhet ökar kraftigt möjligheterna på arbetsmarknaden. I den mån den enskilde inte finner ett arbete kommer anställningen innebära att den enskilde har kunnat kvalificera in i de statliga trygghetssystemet (medlemskap i a-kassan ska vara en förutsättning för att erhålla jobbet) vilket avlastar kommunens kostnader.

Om dessa 1500 personer år två inte finns i försörjningsstödssystemet innebär det en besparing för kommunen på cirka 168 miljoner kronor. Avkastningskravet uppfylls därmed i detta fall med bred marginal.

Hela staden ska utvecklas

I detta budgetförslag presenterar vi en rad förslag för att hela staden ska kunna utvecklas. Målet är tydligt uttalat – arbetslösheten (och de sociala klyftor som följer av arbetslösheten) ska inte vara större i ytterstaden än i någon annan del av Stockholm. De viktigaste delarna i programmet handlar om jobb och utbildning. Genom vår jobbsatsning kommer drygt 1500 Stockholmare redan 2013

gå från försörjningsstöd till arbete (se ovan). Ytterligare fler kommer kunna få vuxenutbildningar. Genom reviderade hyressättningar, aktivt samarbete med näringslivet och en markpolitik som underlättar för ny lättare industri tar vi fler steg för att ge fler chansen att leva det självständiga liv som ett arbete ger förutsättningar för. De satsningar vi föreslår för höjd kvalitet i Stockholms grundskola är andra delar av samma politik.

Samtidigt som dessa insatser är de viktigaste och mest avgörande för om Stockholm ska vara en stad som håller ihop så kan inte Stockholm bortse från det stora behov som finns att också jobba med den fysiska miljön. Under Stadsbyggnadsnämndens redovisar vi hur politiken bör utvecklas långsiktigt för att bygga ihop staden.

På kort sikt finns det dock mer akuta problem och ett sådant är att stadens centra håller på att förfalla. Moderaternas svar på detta har alltför ofta varit att överlåta ansvaret på någon annan. Genom utförsäljningar som man nu i offentlighet tvingas medge har varit bristfälliga har utvecklingen snarare förvärrats än lett till en bättre stadsmiljö. Det är nu hög tid att staden tydligt höjer ambitionerna för våra förortscentra. Vi föreslår därför att kommunstyrelsen får i uppdrag att till kommunfullmäktige presentera en upprustningsstrategi för de centrumläggningar som staden och stadens bolag äger. I ett senare skede bör ett motsvarande strategier (i samarbete med ägarna) utarbetas för de centra som ägs av andra aktörer.

Strategin bör redovisa de investeringar som kommer krävas och en tidplan för genomförandet. Strategin ska utarbetas och genomföras av staden och stadens bolag.

Trygghet i kvalitet

En ny upphandlingspolicy ska utarbetas och beslutas i kommunfullmäktige. Uppföljningen av kvalitet i välfärdsverksamheterna, såväl privata som kommunala ska förbättras. Övergripande uppföljning, kontroll och inspektion av äldreomsorgen, verksamheter för personer med funktionsnedsättning, förskola och skola ska organiseras centralt och förstärkas. System för att ställa krav på att åtgärda brister ska ses över och skärpas för utförare oavsett driftsform.

System för medborgarnas valfrihet ska utvecklas till att öka möjligheterna för stockholmarna att få rättvisande information om verksamheternas kvalitet. För att garantera att konkurrensutsättningen inom ett verksamhetsområde är optimalt för att få bästa möjliga kvalitet ska Kommunstyrelsen systematiskt utvärdera marknaden inom aktuella verksamhetsområden och förse Kommunfullmäktige med beslutsunderlag.

Upphandlingar med tydliga kvalitetskrav

Det första och mest fundamentala är att skärpa kvalitetskraven redan i upphandlingar och i LOV-systemet. Stockholm bör som landets ledande kommun initiera det som nu diskuteras nationellt. Tydliga bemanningsregler bör exempelvis vara en självklarhet. Även andra uppföljningsbara kvalitetsindikatorer bör i ökande utsträckning arbetas in i de underlag som utgör grunden för upphandlingar.

Dessa krav är en viktig del i att höja kvaliteten. Samtidigt finns det ytterligare faktorer som i grunden påverkar kvaliteten i omsorg och annan välfärdsverksamhet. En sådan är personalkontinuitet och den trygghet i vilken den anställda utför sitt arbete. Därav följer att staden i sina upphandlingar bör kräva kollektivavtalsliknande villkor och redovisningar av övriga anställningsvillkor i form av exempelvis grad av tidsbegränsade anställningar och ofrivilliga deltidsanställningar. I det senare ska staden i dialog med utförare utarbeta målsättningar för att reducera osäkra anställningsformer.

Det borde vara en självklarhet att leverantörer till skattefinansierad verksamhet betalar skatt i Sverige. Så är det inte idag. Nationellt pågår en diskussion om reglering av den omfattande skatteplanering som stora riskkapitalbolag använt sig av. Staden bör dock dra sitt strå till stacken genom att vid upphandling använda sig av modellen för Vita Jobb som Stockholm använde sig av fram till 2006 och som nu exempelvis Malmö Stad utvecklar. Grundtanken bakom vita jobb är att förbud att jobba svart och att maskera arbetstagare som uppdragstagare, skyldighet att tillämpa de viktigaste sociala villkoren i branschens kollektivavtal, skyldighet att kontrollera att egna underentreprenörer också uppfyller villkoren, regler som medger kontroll och kraftfulla sanktioner om reglerna inte följs. Därigenom skapas ett ramverk för att undvika bolag som försöker snedvrیدا konkurrens genom skatteplanering och skattefusk samtidigt som oseriösa aktörer avskräcks från att bedriva exempelvis omsorg.

Tilldelningsbeslut inom omsorgsverksamhet fattas idag av den politiskt tillsatta stadsdirektören. Eftersom vi under ett antal år sett en ideologiskt driven utförsäljning är detta en olycklig ordning. Det finns alltid en farhåga att en sådan ordning kan skapa en misstanke om att det är det styrande partiets ideologiska kompass som styr snarare än kvalitet även i den enskilda upphandlingen.

Tilldelningsbeslut bör därför initialt fattas av kommunstyrelsen efter beredning av ett oberoende råd sammansatt av expertis inom området. Därefter bör det prövas om stadsdelsnämnderna som befinner sig närmast verksamheterna och brukarna ska fatta beslut om tilldelning efter prövning av ovanstående råd.

Återkommande tidigare misskötsel av välfärdsverksamhet ska värderas i samband med tilldelningsbeslut och vara en tungt vägande faktor i beslutsunderlaget.

All upphandlad verksamhet bör vid upphandling värderas mot egen-regi-drift – såväl när det gäller kvalitet som pris. Under de senaste åren har den politiska majoriteten vid ett flertal tillfällen förbjudit egen-regi att delta i upphandlingar. När de väl deltagit har det ofta visat sig vara ett billigare och bättre alternativ. Hur mycket pengar skattebetalarna förlorat på detta är svårt att identifiera men det torde röra sig om avsevärda belopp.

När krav formuleras vid upphandling bör dessa ta sin utgångspunkt i vad som förväntas av den egna verksamheten. Ett flertal andra kommuner har genom egen handling visat att utrymmet att ställa sociala krav är högre än det som Stockholm tillämpar. Det finns därför anledning att generellt ställa sociala och

miljömässigt högre krav på verksamheter som upphandlas. Ett sådant inslag kan exempelvis vara att upphandlingar inbegriper krav på utförarna att erbjuda praktik och lärlingsplatser.

Staden ska som ett alternativ till konkurrensutsättning som regel pröva om en viss given verksamhet kan drivas med intraprenader eller i form av social ekonomi. Detta kan erbjuda ett starkt alternativ till verksamheter som drivs med vinstmaximering som bolagsform men ändå frigöra kraft, uppfinningsrikedom och bidra till mångfald.

Kommunen måste vara en garant för att alla verksamheter som bedrivs med skattemedel ska hålla en hög nivå. Flera incidenter har inträffat under det gångna verksamhetsåret där staden valt ett anbud där kvaliteten inte stått i fokus. För att försäkra sig om att skattemedel går till det syfte de är avsedda för bör staden utreda möjligheterna att i upphandling kräva särredovisning samt att staden garanteras att överskott till absolut övervägande delen återinvesteras i verksamheten.

En ny upphandlingspolicy med tydliga krav på kvaliteten, som även väger in miljö och social rättvisa, måste skyndsamt tas fram.

Kvaliteten först

För att garantera kvaliteten i verksamheten vill vi inrätta ett kvalitetskansli som har till uppgift att i samverkan med nämnderna dels skärpa tillsynsverksamheten i staden och dels jobba förebyggande med kvalitetsförbättrande åtgärder. Förnyelsekansliet som inte alls haft detta fokus i tillräcklig utsträckning ersätts med en ny organisation.

Personal och brukare är viktiga garanten för en hög kvalitet i verksamheterna. De kommer vara viktiga bärare av information i de fall där missförhållanden finns. Med ett allt hårdare klimat på arbetsmarknaden finns dock en risk att anställda inte vågar berätta om missförhållanden som inte uppenbart är olagligt.

Tyvärr har regeringen låtit arbetet med att garantera anställda full meddelarfrihet dra ut på tiden. Det är en viktig insats. Det får dock inte innebära att staden förfaller till att passivt vänta. Redan nu kan staden uppmuntra öppenhet. Genom kvalitetskontoret bör staden finna metoder för att stödja och skydda så kallade whistleblowers som uppmärksammar stad och offentligheten på oegentligheter.

Avgörande för arbetet att stärka kvaliteten i omsorgen och utbildningsverksamhet är transparens. Det är en självklarhet att medborgarna som med skatt finansierar dessa verksamheter genom staden borde ha insyn i verksamheten. Genom en insyn försvinner också möjligheten att försnilla skattemedel från det de är avsedda för. Insynen bör avse såväl verksamhet som ekonomi och stadens revisorer ska ha samma insyn i kommunala och privata verksamheter.

Medborgarnas möjlighet att göra välgrundade val ska stärkas genom att informationen förbättras. Detta blir möjligt genom en ökad transparens och förbättrad information från staden kring olika kvalitetsgrundade indikatorer.

När uppenbar misskötsel förekommer ska det bli lättare för staden att snabbt avbryta affärsförbindelse med en utförare.

Under den föregående mandatperioden har den borgerliga majoriteten fortsatt utförsäljningen av stadens verksamheter till underpriser. Direkt vid maktskiftet instiftade ett särskilt avknoppningskansli vid stadsledningskontoret. Flera av de avknoppade verksamheterna har gjort stora vinster redan första året i privat regi – pengar som inte har återinvesterats i verksamheten, vilket skulle ha varit fallet om de bedrevs i kommunal regi. Detta är ett exempel på hur driftsformen är viktigare än kvaliteten och innehållet i välfärden för den borgerliga majoriteten. Majoriteten har lagt större vikt vid att förskolor och hemtjänst ska bedrivas privat än att barn och äldre ska få ta del av en så bra verksamhet som möjligt. Det är dags att i detta byta politik.

För inrättandet av ett Kvalitetssäkringskansli avsätts 5 miljoner kronor.

Stockholm stad ska vid upphandling i första hand använda LOU (Lagen om offentlig upphandling) inom omsorgsverksamheterna. LOV (Lag om valfritt system) som ger samtliga aktörer som når minimistandarden ackreditering ska i normalfallet inte användas i Stockholm.

Större engagemang för industri och småföretagande

Vi socialdemokrater menar att staden skulle kunna göra mer för framväxten av nya arbetstillfällen i staden, inte minst i ytterstaden.

Globalt, och också i Stockholm, finns en rörelse mot att vilja konsumera närproducerat. Sverige behöver minska miljöpåverkan från långa inrikestransporter av varje slags varor. Arbetslösheten är relativt hög i staden som helhet och mycket hög i delar av den. Det här talar för att Stockholm även i framtiden skulle kunna vara en stad för modern industri. Ett exempel på befintlig verksamhet är möjligheten att skapa ett livsmedelskluster vid Årsta partihallar tillsammans med de företag som idag finns i slakthusområdet. Här finns idag fler än 200 verksamma företag som sysselsätter ca 3 500 personer. Företagens samlade omsättning överstiger 11 miljarder kronor. Stockholmare efterfrågar livsmedel av god kvalitet och har högt ställda miljökrav både på själva livsmedlen och på effekterna av transporter och hantering i distributionen. Det finns stora möjligheter för att skapa ett bra näringslivsklimat med utvecklingsmöjligheter för industriarbeten inom denna och andra branscher.

Allt fler industriområden har naggats i kanten eller helt utrymms de senaste tio åren som en följd av ökat behov av att bygga bostäder i Stockholm. Ibland har det varit helt riktigt. Men det har bidragit till att lätt industri och underleverantörer till Sveriges största industriföretag istället etablerar sig i städer i Stockholms omnejd, trots att Stockholm har stora logistiska fördelar. När en större arbetsplats försvinner från Stockholm eller väljer att etablera sig någon annanstans försvinner ofta de små servicebutikerna och restaurangerna i dess närhet. Den här utvecklingen går att ändra. Det finns fortfarande mark, inte minst i anslutning till våra största trafikleder, som är mer lämpliga för industrier och kontor än för bostäder. Vi föreslår därför att staden arbetar mer aktivt för att

reservera och anvisa mark samt marknadsföra staden för den typ av lätt industri som Stockholm nu förlorar i konkurrens med andra städer i mälardalsregionen.

En stor utmaning i ytterstaden är villkoren för småföretagandet. Stockholm mår bra av mångfald i stadens handel. Det medför inte bara värden för de stockholmare som lever olika delar av staden utan också för ny- och småföretagande i Stockholm. Idag går staden mot en utveckling där Stockholms småskaliga handel kontinuerligt förlorar marknadsandelar. Utförsäljningen av gallerior och stadens ovilja att anpassa lokalhyrorna till stadens betalningsförmåga inom det egna beståndet har skapat stora problem för såväl enskilda små- och egenföretagare som för de hela stadsdelar som långsamt utarmas på service och kommersiellt utbud. Vi föreslår att stadsledningskontoret inrättar en utvecklingskommission för ytterstadens småföretagande med uppgift att stödja småföretagandets villkor och företräda dessa gentemot stadens övriga förvaltningar och bolag, samt mot de externa aktörer och bolag som staden har avtal med. Kommissionens ledning ska inkludera företagare inom handel och service.

Under lång tid har stadens samarbete med Stockholms näringsliv varit alltför slentrianmässigt. Det finns anledning att förnya det. Vi förespråkar därför att staden inrättar ett rådgivande organ bestående av representanter för arbetsmarknadens parter, Handelskammaren och småföretagare. Detta organ ska inför större beslutsärenden och i beslutsärenden som har stor betydelse för jobb och tillväxt var en viktig dialogpartner såväl vid utarbetandet av förslaget som inför att beslutet fattas. Den samlade borgarrådsgruppen bör ha återkommande dialogmöten med detta råd. Rådet bör årligen, inför att staden arbetar fram budget, anta rekommendationer om stadens tillväxtpolitik.

För att öka stadens engagemang och insatser för fler jobb inom industri, design och småföretagande i ytterstaden avsätter vi 30 miljoner kronor under 2013.

Traineeplatser i Ytterstad

Stadens bolag och förvaltningar står inför en stor generationsväxling, inte minst i stadens ytterområden. Genom att ge bättre service, effektivisera byråkrati och ge snabbare stöd och svar till dem som vänder sig till kommunen, kan vi bättre tillvarata den kraft som finns i områden som har hög arbetslöshet och andra sociala utmaningar. För att förbättra servicen och förstärka nytänkandet i dessa förvaltningar behöver staden attrahera fler unga och begåvade medarbetare. Samtidigt tjänar staden tydligt på att stärka sysselsättningsgraden bland yngre akademiker och påskynda etableringen på arbetsmarknaden efter avlagd examen. För att angripa båda dessa problem vill vi inrätta ett nytt program; Generationsväxling Ytterstad, med traineeplatser där arbete och utbildning varvas. De som blir antagna till programmet kommer att få goda möjligheter till karriär och utveckling samtidigt som de gör en viktig insats för utvecklingen av stadens verksamheter och service. För att täcka merkostnader för handlare och traineeanställda avsätter vi 6 miljoner kronor under 2013.

Högskolepraktik

Stockholm är Sveriges största studentstad. En av de största kvalitetsbristerna i många högskoleutbildningar är bristen på arbetsmarknadsanknytning. Bristen på kontakter, relevans för arbetsmarknaden och entrepreneriellt tänkande gör

det svårare att för högskolestudenter att få arbete, och är en källa till oro hos många studenter. Särskilt svårt blir det att komma in med kritiskt tänkande och utvecklingspotential i branscher som inte är de mest självklara avnämarna för en viss utbildning. På vissa utbildningar – till exempel ingenjör-, vård- och lärarutbildningar – är praktikperioder redan i dag något naturligt som ingen skulle tänka sig att vara utan. Andra institutioner arbetar av tradition mycket litet eller inte alls med arbetsmarknadsanknytning utan fokuserar strikt på att studenten ska fortsätta med forskning efter examen. Hur utbildningar läggs upp är en sak för högskolorna och universiteten, men de lärosäten som vill arbeta mer med arbetsmarknadsanknytning är beroende av att stora arbetsgivare som Stockholms stad öppnar sina dörrar för bland annat praktik för sina studenter. Det är naturligt att kostnaderna för praktikplatser, såsom administration, handledning, en fysisk arbetsplats med mera delas mellan staten (genom lärosätena) och staden.

Vi föreslår att kommunens bolag och förvaltningar uppdras att erbjuda fler praktikplatser till studenterna vid Stockholms lärosäten, och att samarbetet med lärosätena intensifieras. För de merkostnader som detta innebär avsätter vi 2 miljoner kronor i vårt budgetförslag.

Stockholm som stad för högre utbildning

Stockholm är relativt sin befolkning kraftigt underförsörjt på högre utbildning. Det är i längden ohållbart att Stockholms ungdomar som vill studera vidare tvingas ut i landet för att överhuvudtaget få en plats om de inte vill det. Denna situation har gällt alltför länge – även under socialdemokratiska regeringar. Det är dags att Stockholm samlat markerar mot regeringen och kräver en politik för en långvarig utbyggnad av högre utbildning i Stockholm.

En illustration på detta alltför låga utbud av högre utbildning är när regionen skriker efter förskollärare och regeringen aktivt begränsar utbudet så att många av de som vill gå utbildningen inte får en chans. Det försämrar jobbmöjligheter och kvalitet i välfärden.

Ytterligare en illustration är när högre utbildning i Stockholm och då särskilt KTH de senaste åren har tappat stora grupper av utomeuropeiska studenter. Det är i allt väsentligt en konsekvens av regeringens beslut att avgiftsbelägga deras utbildning. När KTH på vissa utbildningar har tappat uppemot 90% av sina utomeuropeiska studenter är det ett slag mot Stockholms näringsliv som dräneras på kunskap och nätverk – både vad gäller de som annars skulle ha stannat kvar i Stockholm och vad gäller de som flyttar hem och då skulle kunnat bli viktiga kontaktytor för Stockholms näringsliv.

Stockholms stad bör påvisa de orimliga följderna av såväl det alltför låga utbudet av utbildningsplatser som avgiftsbeläggningen och kräva en ändring av regering och riksdag.

Staden behöver också – i samverkan med SBR och näringslivsaktörer – bli bättre på att ta hand om de som kommer hit. Väljer de att stanna i Stockholm innebär det en förstärkning av Stockholm som en kunskapsintensiv utveck-

lingsregion. Ett program för att få fler utländska studenter att stanna i Stockholm bör därför initieras.

Centrum för kulturellt företagande

För att kunna leva på sin idé behöver man nätverk och miljöer där man har tillgång till erfarenhet och stöd i såväl utvecklandet av sin konstform som av ekonomisk och juridisk rådgivning. Vi socialdemokrater vill att fler stockholmare ska kunna leva på sin kreativitet. De som är utbildade eller arbetar inom konst och kultur och som vill kunna sälja sina idéer, produkter eller sin kunskap ska också kunna göra det. Fler ska kunna anställa och växa. Kulturella näringar är viktiga för Stockholm som besöksmål men också för att kultur och upplevelser står för en ökande del av Stockholmnarnas egen konsumtion. Här finns möjligheter som inte tas tillvara idag.

Trots att svensk design, musik och underhållningsindustri har skördar stora framgångar över världen upplever vi att Stockholms stad är väldigt passiv inför den här utvecklingen. Under lång tid har det pratats om insatser på detta område. Priset har dock inte stått i proportion mot de faktiska resultaten. Dessa näringar skulle kunna spela en mer framträdande roll i Stockholms framtid. Det är ofta frågan om relativt små företag men med stor potential. Staden har en viktig roll att fylla i att stödja och denna viktiga framtidsbransch. Bland annat kan detta ske genom att staden underlättar och möjliggör erfarenhetsutbyten och samarbeten mellan olika kreativa företag.

Socialdemokraterna föreslår därför att Stockholms stad – i samverkan med Konstfack – etablerar ett centrum för kulturellt företagande vid Telefonplan, ett område som är under snabb förvandling från klassisk till kreativ industri och där en stor andel av konst-, design- och kulturutbildningarna bedrivs.

Genom att staden går in som en aktiv aktör med både ekonomiskt och organisatoriskt stöd i Telefonplanområdets utveckling stärker vi förutsättningarna för såväl Konstfack och övriga konstnärliga högskolor i Stockholm som enskilda kulturarbetare och entreprenörer. Redan idag finns viss liknande verksamhet på plats. Men verksamheten står utan stöd eller engagemang från staden, och omfattningen skulle kunna öka dramatiskt. Företag är en del av olika nätverk och kluster som samverkar och på olika sätt är beroende av varandra. Det är viktigt att stärka kluster inom kreativa näringar i Stockholm.

Vi är övertygade om att ett helhjärtat stöd från stadens sida kommer att attrahera fler av de mest begåvade studenterna och entreprenörerna inom området till Stockholm, skapa arbetstillfällen och öka skatteintäkterna från branscher där Sverige ofta redan ligger i framkant men som skulle kunna växa och utvecklas mycket mer. Vi föreslår därför 10 miljoner kronor till detta ändamål för 2013.

Klimatsmart Stockholm

Staden ska vara en aktiv part i att främja utvecklandet av miljöteknik och hållbara alternativ i Stockholm. Det kan staden exempelvis göra genom att aktivt delta i initiativ som 100hus och genom att ge stockholmarna ökade möjligheter att välja klimatsmarta alternativ, men staden kan också själv vara en fastighetsägare som använder ny och modern miljöteknik. Genom att stadens egna bo-

stads- och fastighetsbolag ges tydliga uppdrag att både energieffektivisera stadens fastigheter och att vid nybyggnation främja moderna och ny miljöteknik kan staden vara med och introducera nya klimatsmarta lösningar på marknaden.

Staden bör också pröva investeringar i miljövänlig egen elproduktion så som exempelvis skett i fråga om användandet av solceller i frihamnen.

Vi är övertygade om att det skulle få ringar på vattnet och locka fler Stockholmsföretag att testa ny teknik. Genom att se till att Stockholm blir en stad där ny teknik testas kan staden också locka fler miljöteknikföretag att intressera sig för och etablera sig i Stockholm. Målet är att Stockholm inte bara ska vara en stad som använder klimatsmarta lösningar, utan en stad där nya klimatsmarta lösningar utvecklas. Vi vill genom ett program för det klimatsmarta Stockholm utveckla och förstärka tillväxten inom miljöteknikområdet.

Student- och ungdomsgaranti på Stockholms bostadsmarknad

Ett av de stora problemen för unga och studenter på bostadsmarknaden, vid sidan av bristen på bostäder och hyresrätter, är de höga inkomstkraven för hyreskontrakt. Allmännyttans bolag och de privata bolagen har ofta krav på att en hyresgäst ska ha fast jobb och en årsinkomst som överstiger årshyran tre gånger. Låga inkomster och den höga andelen med visstidsanställningar och studielån skapar en stor ung grupp utan formella möjligheter att få tillträde till Stockholms bostadsmarknad. Vi förelår en student- och ungdomsgaranti som innebär att staden ska kunna gå in som borgenär åt studenter och unga under 27 års ålder, för att ge dem bättre förutsättningar att få ett hyreskontrakt.

Särskilda uppdrag 2013:

- Analysera stadens budget utifrån ett jämställdhetsperspektiv
- Intensifiera arbetet för att erbjuda de som önskar heltid istället för deltid önskad tjänstgöringsgrad genom att arbeta fram en handlingsplan.
- Tillsammans med av staden ägda bolag som är berörda utarbeta en strategi för att rusta upp och investera i stadens centra, inte minst i ytterstaden.
- Revidera regelverket för upphandlingar i enlighet med vad som redovisats ovan i Socialdemokraternas budgetförslag.
- I samverkan med berörda facknämnder och stadsdelsnämnder initiera en verksamhet som erbjuder tillfälliga jobb i staden istället för försörjningsstöd.
- Arbeta fram ett regelverk för den sociala investeringsfond som föreslås i det socialdemokratiska budgetförslaget.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Deltid till heltid	10 mnkr
Löna sig att jobba-satsning	20 mnkr
Kvalitetssäkringskansli	5 mnkr
Utvecklingskommission för ytterstadens företagande	20 mnkr
Traineeplatser i ytterstaden	6 mnkr
Högskolepraktik	2 mnkr
Centrum för kulturellt företagande	10 mnkr
Jobb istället för bidrag	10 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Kommunstyrelsen m.m.** godkänns.

REVISORSKOLLEGIET

Stadsrevisionens ansvar följer av kommunallagen, lagen om kommunal redovisning, aktiebolagslagen samt revisionsreglementet för stadsrevisionen i Stockholms stad och andra av kommunfullmäktige utfärdade föreskrifter såsom denna budgets mål och indikatorer. Stadsrevisionen ska granska all kommunal verksamhet som bedrivs av staden inklusive bolag och stiftelser med mera i den omfattning som följer av god kommunal revisionsred.

I stadsrevisionens revisionsplan för 2011 med inriktning 2012-2013 beskrivs stadsrevisionens mål, uppdrag och arbetsätt och nämnd- och bolagsgranskningen. Planerade större revisionsprojekt beskrivs med utgångspunkt från stadens huvudsakliga verksamhetsområden.

Stadsrevisionen ska också delta i Stadsledningskontorets och nämndernas arbete med att utveckla stadens kvalitets- och effektivitetsarbete.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

2. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Revisorskollegiet** godkänns.

STADSDELSNÄMNDERNA

Stadens verksamhet vänder sig till alla medborgare och ska utformas i dialog med stadens medborgare. Det sker genom allmänna val, men måste också ske i en ständig dialog med medborgare och brukare. En lokal närvaro och en decentraliserad organisation är det bästa sättet att skapa förutsättningar för det. Stadsdelsnämnderna ska utvecklas och utgöra forum för den kommunala demokratin.

Kommunfullmäktiges mål för verksamheten:

- En effektiv verksamhet av hög kvalitet ska bedrivas.
- Stadsdelsnämnderna ska bidra till en levande och lokalt förankrad demokrati.

Stadsdelsnämnderna är en av stadens mest decentraliserade och lokalt närvarande verksamheter. Därmed är det naturligt att stadsdelsnämnderna i sin verksamhet särskilt ska arbeta med att fördjupa demokratin, uppmuntra engagemang och skapa fora för dialog med medborgarna kring stadens uppgifter och åtaganden. Stadsdelsnämnderna ska utvecklas för att utgöra en reell kraft och kunna vara ett trovärdigt forum för demokratisk dialog mellan staden och dess medborgare. Stadsdelsnämnderna ska delta i en utredning rörande stadsdelar med lågt valdeltagande i syfte att öka valdeltagandet i nästa val.

Stadsdelsnämnderna uppmanas hitta samverkansformer för att effektivisera verksamheten och höja kvaliteten.

Förskoleverksamhet

Fler förskollärare – Högre kvalitet

Förskolan är det första steget i det livslånga lärandet. Forskningen visar tydligt att en förskola med god kvalitet utjämnar barns olika förutsättningar och motverkar orättvisor såväl i barns uppväxtförhållanden som i deras senare liv. Närallgande förskolor med hög kvalitet i verksamheten är också en förutsättning för att stadens föräldrar ska kunna känna trygghet och ha en fungerande tillvaro.

Andelen förskollärare bland personalen är idag lägre än i övriga Sverige. Medan Göteborg 2011 hade 56 % högskoleutbildad personal i förskolan och Malmö hade 50 % hade Stockholm bara 38 %. Inte nog med att vi ligger långt efter övriga delar av landet – utvecklingen går åt fel håll. Bara sedan 2009 har andelen sjunkit med 5 procentenheter. Det är ett av stadens största problem när det gäller pedagogisk verksamhet. Det leder till lägre kvalitet på den pedagogiska verksamheten. Utvecklingen måste brytas och fokus måste därför ligga på att tydligt höja andelen förskollärare. Under 2013 ska därför en handlingsplan arbetas fram för att öka andelen förskollärare i verksamheten. Viktiga delar av detta handlar om att påverka regeringen att öka antalet utbildningsplatser, ge möjlighet för fler anställda inom barnomsorgen att vidareutbilda sig, höja yrkets attraktivitet och höja stadens konkurrenskraft på denna del av arbetsmarknaden.

Staden har samtidigt problem med att inte minst barnskötarna saknar heltidstjänster och har så låg lön att det är svårt för förskolor att behålla personal över tid. Staden behöver därför bli en betydligt bättre arbetsgivare, med kompetensutveckling för alla personalkategorier, med heltidstjänster för alla anställda som önskar och med ett löneläge som säkrar tillgången på utbildad personal.

Staden behöver vara tuffare och mer konsekvent med att utifrån behov ställa krav på sina egna fastighetsbolag, krav vid ombildningar av hyresrätter samt vid tillstånd för nybyggnation att det ska inrymmas lokaler för förskoleverksamhet. Det är inte acceptabelt att stora kvarter och hela stadsdelar växer fram utan att detta är tillgodosett.

Staden ska också ställa krav på att alla bidragsberättigade förskolor inordnas i den gemensamma förskolekön. Enskilda förskolor såsom föräldrakooperativa ska kunna få ställa krav på föräldrarnas engagemang och liknande, däremot ska huvudregeln, precis som i flera borgerligt styrda grannkommuner, vara att enskilda förskolor ska tillämpa stadens köregler och ta emot barn för att uppfylla barnomsorgsgarantin.

På flera håll är förskolornas fysiska miljö eftersatt. För att säkra att Stockholms förskolor är i toppklass behöver tillsynen över förskolornas fysiska miljö och tillgången till bra utemiljöer stärkas och insatser göras.

Med begränsade resurser behöver pengarna till förskolan användas mer effektivt. Därför, och för att ge barnen samma goda förutsättningar inför grundskolan oavsett deras bakgrund, föreslår vi att staden skjuter till mer resurser till förskolans socioekonomiska tillägg. Det i sin tur möjliggör viktiga insatser som exempelvis ett utökat arbete med språkutvecklingen. Ett program för att förbättra språkutvecklingen bör initieras och systematisera stadens arbete på området. Höjda ambitioner på området bör till stor del kunna finansieras inom ramen för ett ökat socioekonomiskt tillägg och den allmänna höjningen av schablonen som vi föreslår. Dock kan det även utöver det behövas stimulansmedel för att utveckla arbetssätt och höja ambitioner. Ett höjt socioekonomiskt tillägg ger också förskolor med störst behov möjlighet att aktivt jobba med att rekrytera en högre andel förskollärare.

Öppettiderna inom förskolan ska vara sådana så att de även passar föräldrar som jobbar på obehärliga arbetstider och staden ska kunna erbjuda barnomsorg nattetid till de som efterfrågar och har behov av sådan.

Föräldrar ska kunna välja en förskola som passar just deras livssituation. Därför bör staden tillsammans med stadsdelsförvaltningarna göra en översyn av var avståndet till förskolor är som längst för föräldrar och intensifiera arbetet med att starta fler förskolor och avdelningar i just dessa områden. Detta är också en viktig del i att värna fullmäktiges mål om gruppstorlek i förskolan.

Målet om 14 barn i småbarnsgrupper och 18 barn i syskongrupper ska upprätthållas. Stadsdelsnämnderna ska regelbundet avrapportera måluppfyllelse i detta avseende och visa vilka åtgärder som vidtas för att klara garantin. Här har den styrande borgerliga majoriteten alltför ofta varit för ointresserad av att upprätt-

hålla målet. Vårnadsbidraget förvägrar barn den viktiga utveckling som förskolan ger, vilket inte minst drabbar barn med utländsk bakgrund, och hindrar kvinnors deltagande på arbetsmarknaden. Bidraget ska därför avskaffas.

Jobb istället för bidrag

Till flera delar av stadsdelsnämndernas verksamhetsområden tillförs stora resurser för att bryta behov av försörjningsstöd och istället ge fler chans till arbete. Inom detta verksamhetsområde ger det stadsdelsnämnderna förutsättningar att anställa uppemot 175 personer. Dessa ska kunna förstärka arbetet med att kvalitetssäkra material och verksamheter vid förskolan. De ska också kunna bidra till kvalitetsförstärkningar i förskoleverksamheten och i vardagen möjliggöra att förskolan kan jobba mer individanpassat. Anslag inom programmet Jobb istället för bidrag kan omfördelas inom stadsdelsnämnden, nämnden kan själv besluta var insatserna mest behövs och resurserna administreras inom Arbetsmarknadsåtgärder.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Förskolan ska ge alla barn en god förberedelse inför skolgången
- Barnomsorgsgarantin ska uppfyllas, så att alla barn får förskoleplats inom tre månader från ansökan. Barnomsorgsgarantin ska gälla den stadsdel där barnet bor.
- Barnomsorgsgarantin ska även i realiteten omfatta behovet av omsorg på obekvämt arbetstid och nattetid.
- En handlingsplan för att så snart som möjligt uppnå 50% högskoleutbildad personal i förskolan ska utarbetas.

Särskilda uppdrag 2013:

- Barnomsorgsgarantin ska ändras för att gälla i den stadsdel där barnet bor. Om barnomsorgsgarantin inte uppfylls ska kommunen ta ansvar för att hitta en tillfällig lösning till dess att förskoleplats ordnats.
- Stadsdelarna ska redovisa var fullmäktiges mål för gruppstorlek inte efterlevs och inkomma med handlingsplan, inklusive kostnadsberäkningar, om vad som krävs för att uppnå målsättningen.
- En kontinuerlig utveckling av verksamheten ska genomföras och personalen ska erbjudas mer kompetensutveckling.
- Ett program för språkutveckling och kring flerspråkighet i förskolan ska initieras.
- Förskoleverksamheten ska utveckla strategier och metoder för att få med jämställdhet och genusperspektiv i det dagliga pedagogiska arbetet.
- Kommunstyrelsen ska utarbeta en finansieringsmodell för kostnaden för nyproduktion av förskolor för att öka takten i nyetableringar.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

• Höjning av socioekonomiskt tillägg till förskolan	6 mnkr
• Kvalitetssatsning och fortbildning inom förskolan	40 mnkr

Verksamhet för barn och ungdom

Målet med stadens verksamhet för barn och unga är att erbjuda en meningsfull och tillgänglig fritid för alla barn, oavsett föräldrarnas ekonomiska och sociala bakgrund. Fritiden ska vara lärande och stärkande, där barnens utveckling och deltagande i det sociala livet tillgodoses. Barnfattigdomen riskerar att leda till att många barn blir ensamma och hamnar i ett socialt utanförskap. De avgiftsfria aktiviteterna blir därför ett allt viktigare inslag i arbetet mot barnfattigdomen. De senaste åren har det skett en del allvarliga incidenter i Stockholm som ger anledning till oro men som också till viss del underkänner den borgerliga majoritetens politik som ska förebygga oroligheterna. En satsning för en meningsfull fritid för alla barn och unga är därför en investering i en trygg och framgångsrik stad.

På fritiden ska barn och unga få möjlighet att träffa nya vänner och att få chansen att odla intressen. Man ska inte heller underskatta vikten av att bli sedd av flera vuxna, inte minst utbildade fritidsledare och pedagoger. En öppen fritidsgård kostar pengar - en stängd kan kosta hur mycket som helst. En enda ung människa som hamnar i missbruk och kriminalitet kan kosta samhället uppemot 2 miljoner kronor per år. Det är mer än den årliga kostnaden för att driva en fritidsgård. Enbart fritidsgårdar kan inte hindra att våra unga hamnar snett, men det är en bra investering i våra barns framtid. Om Stockholm ska fortsätta att vara Sveriges motor måste vi investera i framtiden för våra barn och unga. De kommunala fritidsverksamheterna ska systematiskt arbeta med att säkerställa att alla barn och unga får goda möjligheter till en utvecklande och rolig fritid. Fritidsverksamheterna i staden ska vara arenor där barn och unga får möjlighet att ge uttryck för sina ambitioner, känslor och tankar i form av kultur och skapande samt idrott och rörelse. Vi vill att Stockholm ska bli den bästa staden att växa upp i.

Meningsfull och tillgänglig fritid oavsett bakgrund och förutsättningar

Flera rapporter och undersökningar visar att barn från ekonomiskt utsatta hushåll deltar i mindre utsträckning i organiserade fritidsaktiviteter än andra barn. Detsamma gäller barn med ensamstående föräldrar, barn i arbetarhushåll och barn vars föräldrar är födda utomlands. Alla ska ha tillgång till de kommunala fritidsverksamheterna. Tillgängligheten ska vara oberoende av bostadsområde eller föräldrars inkomst. För att nå upp till målsättningen att alla barn ska få en likvärdig fritid krävs det satsningar och nytänkande strategier för att nå alla barn oavsett deras bakgrund och förutsättningar.

Moderna och ändamålsenliga allmänna mötesplatser

Samlingslokalerna och hemgårdarna utgör en lokal bas i stadens närområden där de ofta fungerar som infrastruktur för kreativ verksamhet, samtal och möten. Samlingslokalerna i Stockholm har under lång tid minskat kraftigt och idag finns endast 20 stycken kvar. I takt med stadens expansion blir också behovet av mötesplatser större. 2008 bildades den senaste samlingslokalen att ingå i stadens Allmänna Samlingslokalsystem. Sedan dess har staden vuxit och nya stadsdelar byggs och kommer byggas under lång tid framöver. Som all annan stadsplanering ska allmänna mötesplatser som fyller en angelägen funktion för medborgarna, planeras in i nya bostadsprojekt. Den borgerliga majoriteten i Stockholm visar tydligt med sin politik att den hellre avvecklar stadens aktivi-

tetshus och föreningsliv än satsar på dem. I stället för öppna och fria mötesplatser för alla, föredrar de kommersiella marknadsplatser för de köpstarka. I många stadsdelar finns behov av flera olika sorters mötesplatser för unga, anpassade till olika åldrar.

Som ett led i arbetet med att fånga upp unga människor på glid satsar vi på att utveckla förebyggande verksamheter i alla stadsdelar.

Inom varje stadsdelsnämndsområde ska det därför finnas minst en större träffpunkt där ungdomar som är mellan 15-18 år får möjlighet att själva forma verksamheten, skapa, umgås och utvecklas på egna villkor. Just den gruppen unga hamnar många gånger mellan stolarna eftersom de varken har fyllt 18 men många gånger upplever att de inte har så mycket gemensamt med de yngre barnen.

Ett växande problem är att alltfler caféer får utskänkningstillstånd vilket ökar kravet på staden att garantera alkoholfria mötesplatser.

Kulturskolan

Den borgerliga majoriteten har under förra mandatperioden höjt avgifterna till kulturskolan kraftigt och tappat hela 16 000 deltagare i Kulturskolan. I anslutning till detta har utbudet smalnats av alltmer och många som vill utöva kultur stängs ute till följd av otillräckligt antal platser eller på grund av saknad av för dem relevant utbud. Kulturskolan behöver nå nya grupper och öka antalet deltagare, det ska inte vara föräldrarnas plånbok eller utbildningsbakgrund som styr barnens deltagande. För att uppnå detta krävs ökade resurser för att öka antalet platser, sänkta deltagaravgifter, mer av prova-på-verksamhet och ett vidareutvecklat utbud för fler och bredare kulturella uttryck. Den nya e-tjänsten och anmälan på nätet stärker Kulturskolans möjligheter att på ett enkelt sätt nå ut i hela staden med sitt utbud. Utbudet ska vara behovsstyrt och närhetsprincipen ska gälla.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Minst en icke-kommersiell träffpunkt i varje stadsdel ska garanteras.
- Alkoholfria miljöer ska garanteras
- Ungdomars inflytande över den egna vardagen ska öka.
- Alla barn i Stockholm som vill ska få åka på kollo. Alla stadsdelsnämnder ska erbjuda barn och unga en bred fritidsverksamhet för olika åldrar, behov och intressen.

Parklekar och lekparkar

För de minsta barnen är den öppna förskoleverksamheten och parklekarna viktiga inslag i vardagen. Även för föräldrarna fyller dessa verksamheter en viktig funktion när det kommer till att träffa andra vuxna människor under sin föräldraledighet. Den öppna förskoleverksamheten och parklekarna ska vara öppen för alla och verksamheten ska stärkas med fokus på att nå fler besökare. Parklekarna är populära även för barn i förskolan och de lägre klasserna i skolan. De ska erbjuda aktiviteter för barn i olika åldrar på ett utmanande och säkert sätt. Ett fungerande och långsiktigt underhåll av alla parklekar ska säkras.

Nästan varje park i staden rymmer lekplatser för barn. Dessa ska värnas och underhållas.

Kollo

Allt för många stockholmsbarn har inte möjlighet att lämna sin egen stadsdel under sommaren. Alla stockholmsbarn ska därför erbjudas en plats i antingen den stadsdelsövergripande kolloverksamheten eller annan sommarverksamhet anpassad efter specifika behov. Uppsökandearbetet ska vara en naturlig del av kolloverksamheten så att fler barn ska få kännedom om kollo.

Naturupplevelser och friluftsliv i Stockholm ska vara tillgängligt och möjligt för alla. Samtidigt som Stockholm är en fantastisk stad omringad av vacker natur och vatten är det inte allasom tar del av dess vidd. För att öka tillgängligheten till Stockholms skärgård måste vi öka kunskapen om den. I samarbete med skärgårdsstiftelsen vill vi bedriva ett aktivt arbete så att alla som växer upp i Stockholm minst en gång under sin uppväxt får besöka Stockholms Skärgård. Det är ett sätt att öka livskvalitén och folkhälsan hos Stockholms invånare, samt kunskapen om Stockholms miljö och natur.

Mobila fritidsledare

Vi nöjer oss inte med att endast konstatera att vissa barn inte har någon fritid. Om inte ungdomarna kommer till oss får vi komma till dem. Här vill vi låna en idé från Nynäshamns kommun som har genomfört ett så kallat mobilt fritidsledar-team. Genom att anställa ett antal mobila fritidsledare har kommunen kunnat nå barn och ungdomar där de befinner sig. Vi föreslår att ett pilotprojekt i en utvald stadsdel startas för att sedan kunna analysera och utvärdera om det är rätt väg att gå.

Ökad samverkan för fritidsgårdsliknande verksamhet

Som ett led i att utveckla flera verksamheter för barn och unga i staden vill vi hitta sätt att underlätta ökad samverkan mellan fritidsverksamhet och stadens större fotbollsplaner och idrotts- och simhallar. Genom att skapa fritidsgårdsliknande verksamheter kan vi fånga upp fler barn och unga. Vi vill testa och utveckla den metod som stadens ridhus använder sig utav. Det är ett koncept där fritidspedagoger möter upp ungdomar för att hjälpa till med läxor och erbjuda mellanmål i samband med träningen eller fånga upp dem som hänger där mellan sina träningsdagar. Det handlar om att erbjuda sociala aktiviteter och stöd till de ungdomar som hänger eller kan tänkas hänga men inte nödvändigtvis har träning just den dagen.

Demokrati och inflytande

Demokrati och inflytande ska finnas som en naturlig del i vårt samhälle varje dag, detta gäller inte minst de verksamheter som riktar sig till barn och unga. Utifrån sitt speciella ansvar för barn och unga ska stadsdelsnämnderna arbeta strategiskt med att öka demokratin i beslutsgångar och inflytandet över den egna vardagen. Ärenden ska vara enkla att följa och beslut ska fattas så nära den omfattade som möjligt. Genom att ge barn och unga möjlighet till ökad delaktighet och inflytande över våra gemensamma tillgångar skapar vi en gemenskap där medborgarna bryr sig om sitt samhälle och är villiga att ta ansvar för det.

För att utveckla fritidsgårdar och träffpunkter i stadsdelarna samt kolloverksamheten tillförs verksamhetsområdet 20 miljoner kronor utöver den borgerliga majoritetens budget.

Jobb istället för bidrag

Till flera delar av stadsdelsnämndernas verksamhetsområden tillförs stora resurser för att bryta behov av försörjningsstöd och istället ge fler chans till arbete. Inom detta verksamhetsområde ger det stadsdelsnämnderna förutsättningar att anställa uppemot 110 personer. Dessa ska kunna förstärka arbetet med att kvalitetssäkra material och verksamheter vid parklekar. De ska också kunna bidra till kvalitetsförstärkningar i fritidsgårds- och kolloverksamheten.

Anslag inom programmet Jobb istället för bidrag kan omfördelas inom stadsdelsnämnden, nämnden kan själv besluta var insatserna mest behövs och resurserna administreras inom Arbetsmarknadsåtgärder.

Särskilda uppdrag 2013:

- Arbetsformer för att öka ungdomars delaktighet och inflytande över den egna vardagen ska utarbetas.
- Säkerställa att minst en träffpunkt för unga 15-18 år finns i varje stadsdel.
- Rusta upp stadens parklekar.
- Pilotprojekt för mobila fritidsledare testas
- Öka samverkan för fritidsgårdslänkande verksamhet

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Fritidsgårdar och träffpunkter	10 mnkr
Kollo för alla som vill delta	10 mnkr

Kultur- och föreningsverksamhet

Stadens rika kulturliv ska vara tillgängligt för alla och kunna både upplevas och skapas i medborgarens egen närhet. Det handlar om allas rätt till att ta del av kulturen och odla sin egen kreativitet och bidra till att utveckla den egna stadsdelens själ, identitet och berättelse.

Kommunfullmäktiges mål för verksamheten:

- De lokala mötesplatserna för och utbudet av kulturell verksamhet ska utvecklas, med särskilt fokus på barn och unga
- Samarbetet mellan det lokala kultur- och föreningslivet, skolorna och företagen ska öka

Mer än någonsin behöver Stockholm en satsning på ungas fritid och kultur. Det handlar om att utjämna klyftorna mellan olika grupper vad gäller deras möjligheter till att ta del av kultur, att skapa kreativa rum och ge möjligheter för ung-

as eget kulturella skapande. Lokala träffpunkter för äldre unga ska finnas i varje stadsdel. Budgetmässigt redovisas insatsen under avsnittet Barn och unga.

På samma sätt föreslår vi att äldre personer ges förutsättningar för möten, sociala och kulturella aktiviteter genom etablerandet av träffpunkter för äldre. Sådana träffpunkter bör utvecklas tillsammans med pensionärsorganisationerna.

Jobb istället för bidrag

Till flera delar av stadsdelsnämndernas verksamhetsområden tillförs stora resurser för att bryta behov av försörjningsstöd och istället ge fler chans till arbete. Inom detta verksamhetsområde ger det stadsdelsnämnderna förutsättningar att anställa uppemot 40 personer. Dessa ska kunna stödja arbetet med träffpunkter för äldre. De kan också bidra till verksamhet i föreningar som driver för staden viktig verksamhet inom det sociala, kulturella eller folkbildande området. Anslag inom programmet Jobb istället för bidrag kan omfördelas inom stadsdelsnämnden, nämnden kan själv besluta var insatserna mest behövs och resurserna administreras inom Arbetsmarknadsåtgärder.

Särskilda uppdrag 2013:

- De lokala träffpunkterna/ungdomscaféerna ska utvecklas.
- Träffpunkter som ökar möjligheterna bland äldre till aktivitet och delaktighet ska utvecklas.
- Arbete ska inledas för att nå de barn, unga och äldre som inte själva hittar till det lokala kulturutbudet.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Träffpunkter för äldre	10 mnkr
------------------------	---------

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ska garantera trygghet i vardagen. Genom en hög kvalitet på tjänsterna kan den äldre så långt möjligt upprätthålla sitt sätt att leva även när fysiken sätter begränsningar. Stockholm ska vara en stad som ser äldre som en tillgång och därför fokuserar på möjligheter mer än begränsningar. Äldreomsorgen ska präglas av ett arbetssätt som kännetecknas av respekt för individen.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Verksamheten ska bedrivas så att äldre människor kan känna trygghet och inflytande i vardagen.
- Valmöjligheten när det gäller innehållet i de tjänster som erbjuds ska öka.

För att säkra kvaliteten i egen och upphandlad verksamhet lanserar vi under avsnittet Kommunfullmäktige mm ett program för trygghet i kvalitet. Det är viktigt att resurser avsedda för äldreomsorg verkligen används för äldreomsorg, och inte till stora vinstuttag. Kraven när det gäller såväl kompetens som bemanning behöver tydliggöras och förstärkas.

Under avsnittet om äldrenämnden redovisar vi de kompetenshöjande insatser som vi anser behövs för att utveckla kvaliteten. Kompetensstegen var en viktig insats för äldreomsorgen. Det behövs fler insatser för att höja kompetensen. Av största vikt är dock att fler yngre väljer att jobba i äldreomsorgen. Därför är det oroväckande när antalet studerande vid omsorgsprogrammet sjunker, en utveckling som ytterligare förstärkts av regeringens sänkta ambitioner för yrkesprogrammen. Staden behöver därför intensifiera sina insatser för att fler ska välja omsorgsprogrammet.

Det är en del av arbetet att säkerställa en hög kvalitet i omsorgen om Stockholms äldre. Det är dock inte den enda angelägna åtgärden.

Det är uppenbart att de senaste årens utveckling med otillräckliga uppräkningsanlag till äldreomsorgen inneburit en alltmer pressad arbetssituation med mindre tid för de äldre. Stockholm ligger fortfarande väldigt långt ner när det gäller personaltätheten i äldreomsorgen. Det syns inte minst på de pressade tiderna inom äldreomsorgen. Det är angeläget att skifta spår. En omsorg som ger individuellt stöd kräver också resurser. Därför förstärker vi resurserna för hemtjänsten. Det ger möjlighet att i vardagen öka närvaron och möta de äldres behov.

Därtill behöver staden initiera ett långsiktigt arbete för att öka de äldres möjlighet att påverka sin vardag. Eftersom verksamheten bedrivs och organiseras av stadsdelsnämnderna är det naturligt att de gemensamt arbetar fram en modell där möjligheterna att välja inom ramen för den kommunala äldreomsorgen utökas. Det handlar då inte primärt om val av utförare utan snarare val av insatser och stöd. Det handlar exempelvis om rätten till utevistelse samt sociala och kulturella aktiviteter. Ett sätt att påverka vardagen kan vara att välja ett sk profilboende med olika inriktning vad avser exempelvis språk, kultur och social inriktning. Dessa boenden bör utökas till antalet. Det är ett sätt att ge äldre förutsättningen att utveckla och odla sina intressen även på ålderns höst. En modell för ökat inflytande för de äldre bör utarbetas i samverkan mellan äldrenämnden och stadsdelsnämnderna.

Det är viktigt att staden erbjuder goda arbetsvillkor, bra arbetsmiljö och möjlighet till kompetensutveckling för personal inom äldreomsorgen så att kompetensen bibehålls och förstärks. För hög personalomsättning innebär många gånger en ottrygghet för de äldre och en förlust av en kontinuitet inom verksamheterna. Det är särskilt känsligt inom hemtjänsten med hög personalomsättning.

Ett tryggt och attraktivt boende är en hörnsten för livskvaliteten oavsett om man är ung eller gammal. Stockholms stad ska därför kunna erbjuda både en bra hemtjänst och hemsjukvård samt ett varierat utbud av bostäder anpassade efter olika omsorgsbehov och önskemål om intresseinriktningar. Införandet av nya trygghetsboenden ska inte ställas mot servicehus. Befintliga servicehus som är välfungerande och efterfrågas av de äldre ska bevaras och utvecklas och inte omvandlas till trygghetsboenden. Samtidigt behöver våra trygghetsboen-

den upprustas och byggas om. Ta fram ett program för upprustning och tillgänglighet på stadens äldreboenden så att de uppfyller arbetsmiljökraven

Jobb istället för bidrag

Till flera delar av stadsdelsnämndernas verksamhetsområden tillförs stora resurser för att bryta behov av försörjningsstöd och istället ge fler chans till arbete. Inom detta verksamhetsområde ger det stadsdelsnämnderna förutsättningar att anställa uppemot 240 personer. Dessa ska kunna stödja arbetet inom äldreomsorgen, främst genom att bidra med arbete som leder till att verksamheten kan erbjuda aktiviteter eller vardagligt välbefinnande (som utevistelse, ledsagning mm) som ger mervärde för de äldre och som annars inte hade kommit till stånd. Anslag inom programmet Jobb istället för bidrag kan omfördelas inom stadsdelsnämnden, nämnden kan själv besluta var insatserna mest behövs och resurserna administreras inom Arbetsmarknadsåtgärder.

Särskilda uppdrag 2012:

- Garantera en tid med hemtjänsten som motsvarar biståndsbedömningen och de äldres behov.
- Tillsammans med äldrenämnden utveckla metoder för att öka de äldres valmöjligheter när det gäller vilka insatser och stöd som ska rymmas inom ramen för biståndsbedömningen.
- Införa och tillämpa en policy för minimibemanning inom äldreomsorgsverksamheten. Policyn ska också inkludera krav på personalens utbildningsnivå.
- Öka stödet till pensionärsorganisationerna med inriktning att de ska kunna öppna träffpunkter i varje stadsdel.
- Erbjuder personal god arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter så att personal personalkontinuiteten garanteras.
- Delta i äldrenämndens arbete med att utforma tydliga kvalitetskriterier som innefattar så väl brukarupplevelser som professionella bedömningar och andra nyckeltal för äldreomsorgen.
- Såväl verksamheter i egen regi som upphandlade verksamheter ska granskas regelbundet och noggrant utifrån kvalitetskriterierna. Verksamheter med undermålig kvalitet ska omedelbart avkrävas åtgärder. Avtal med privata utförare ska vara möjliga att sägas upp med kort varsel om utföraren bryter mot avtalet.
- Kvaliteten inom äldreboenden ska utvecklas genom att ge ökad tid till personal som arbetar med de äldre. Vi vill att man ser över de tidsramar som idag är ledande inom hemtjänsten.
- Tillsammans med Äldrenämnden, Micasa och stadsdelsförvaltningarna arbeta fram ett program för upprustning och tillgänglighet på stadens äldreboenden så att de uppfyller arbetsmiljökraven.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Kvalitetsförstärkning och ökat inflytande för äldre i hemtjänsten 55 mnkr

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Ett modernt och rättvist Stockholm ger personer med funktionsnedsättning möjligheten att leva ett självständigt liv. Tillgängligheten och delaktigheten i samhället ska öka, då de är viktiga grundstenar för ett värdigt och aktivt liv. Det är ett gemensamt ansvar att bekämpa alla former av diskriminering. Brukarinflytandet ska stärkas. Ekonomi ska inte vara ett hinder för den enskilde.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Alla ska ha möjlighet till arbete eller daglig sysselsättning och eget boende.
- Kvalitet i all omsorg ska säkras.

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska utgöra den självklara grunden för verksamheten. Alla stockholmare med funktionsnedsättning ska bemötas med respekt, ges en god omsorg, ha en värdig vardag och möjlighet till en rik fritid. Biståndsbedömningen ska vara rättssäker och likabehandling ska råda i staden. Lagstiftningen och inte ekonomin ska avgöra insatsen för den enskilde. Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ska öka genom anpassningar av utemiljön och den offentliga miljön. Samlingslokaler i stadsdelarna ska vara utformade med tanke på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Genom träffpunkter för ungdomar ska möjligheten till aktivitet och delaktighet i samhället öka. För vuxna ska det finnas tillgång till individuellt anpassade och meningsfulla dagliga verksamheter. Det ska finnas en frihet att välja daglig verksamhet oavsett vilken stadsdel man tillhör.

År 2010 hade Stockholm stad som mål att bli världens mest tillgängliga stad. Det krävs inte alltför mycket observation i vardagen för att se att staden inte uppnådde målet.

Ett stort problem är det byggts för få gruppboendestäder i Stockholm. Vi vill därför öka byggandet av fler gruppboendestäder, bland annat genom att se över resursfördelningsystemet för att öka incitamenten.

Kostnader för gemensamhetsutrymmen i boenden ska inte finansieras genom hyran.

Vi vill också att staden ska uppdra åt kommunstyrelsen att utreda möjligheterna att tillsätta en samordnare för att hålla ihop detta arbete och uppföljningen av det.

Organisationer och föreningar som arbetar med och för personer med funktionsnedsättning gör ett oerhört viktigt arbete för att få upp frågorna på dagordningen. Vi vill stärka dessa organisationer och vill därför avsätta 2 miljoner kronor utöver den borgerliga majoritetens budget.

Ledsagarservicen syftar till att bryta den isolering som kan bli följden av en funktionsnedsättning. Privatiseringen av ledsagarservice måste utvärderas. Ledsagarservicen ska vara individuellt anpassad och ska kunna användas flexibelt. Möjligheten att vara registrerad hos mer än en utförare kan öka flexibiliteten och ska därför utredas. Rätten till avlösning för anhängvårdare bör stärkas.

S:t Julianpriset ska fortsatt delas ut och former för att öka dess genomslag bör tas fram.

Jobb istället för bidrag

Till flera delar av stadsdelsnämndernas verksamhetsområden tillförs stora resurser för att bryta behov av försörjningsstöd och istället ge fler chans till arbete. Inom detta verksamhetsområde ger det stadsdelsnämnderna förutsättningar att anställa uppemot 85 personer. Dessa ska kunna stödja arbetet med tillgänglighet och ledsagning. Likaså ska personerna kunna bidra i organisationsdriven social, kulturell eller arbetsmarknadsinriktad verksamhet. Anslag inom programmet Jobb istället för bidrag kan omfördelas inom stadsdelsnämnden, nämnden kan själv besluta var insatserna mest behövs och resurserna administreras inom Arbetsmarknadsåtgärder.

Särskilda uppdrag 2013:

- Tillgänglighetsarbetet inom det lokala handels- och serviceutbudet ska stimuleras.
- Samverkan med funktionshinderorganisationerna ska stärkas.
- Intensifiera arbetet med att förebygga och bekämpa diskriminering.
- Meningsfull och individuellt anpassad daglig verksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning ska erbjudas.
- Kommunstyrelsen ska utreda möjligheterna att tillsätta en samordnare för att det nya kommunala programmet.
- Privatiseringen av ledsagarservice måste utvärderas.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Höjt föreningsanslag

2 mnkr

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Individ- och familjeomsorgens mål är att stödja och stärka Stockholms familjer. Alla barn har rätt till en trygg och säker uppväxt. Under flera år har verksamhetsområdet varit underfinansierat och eftersatt. Stadsdelsnämnderna vittnar om tuffa utmaningar som en följd av underfinansieringen och avsaknaden av långsiktig planering. Budgeten skall därför vara vägledande med utrymme för socialtjänsten att på lokalnivå kunna utveckla verksamheterna så de svarar mot de lokala behoven. I denna behovsstyrda verksamhet är det viktigt att utrymme finns för individuella bedömningar. Arbeta med klienterna måste därför prioriteras liksom ett stärkt barnperspektiv i det sociala arbetet.

För att nå framgång måste det sociala arbetet vara förebyggande, kontinuerlig och långsiktig.

Stockholm ska fortsätta sitt arbete mot hemlöshet men också utveckla verksamheten så att den möter dagens nya utmaningar. Staden ska erbjuda stöd och

skydd till de kvinnor och barn som utsätts för våld och sexuella övergrepp. Kampen mot våld i hemmet ska utvecklas och förbättras.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Arbetet skall vara förebyggande, kontinuerligt och långsiktigt.
- Brukar- och medborgarinflytandet ska öka i alla verksamheter.
- All kommunal verksamhet ska bidra till att utjämna skillnaderna i barns uppväxtvillkor.
- Alla barn och unga som lever i riskzonen, och deras familjer, ska tidigt uppmärksammas. I samverkan med andra aktörer ska dessa erbjudas tidiga insatser.

Långsiktighet för framgångsrikt socialt arbete

Socialsekreterare i Stockholm vill och kan göra mer men får inte rätt förutsättningar. Sju av tio socialsekreterare i Stockholm upplever att de inte kan göra sitt jobb fullt ut. Resurserna motsvara inte målen och kraven vi har på socialtjänsten. I SSR:s senaste undersökning kan man dessutom se att resultatet i Stockholms är mer alarmerande än i övriga landet. Även socialcheferna larmar om att resursbristen hotar socialtjänsten. Fackförbundet Vision visade i sin årliga chefsrapport att det saknas medel för att kunna leva upp till politikernas målsättning för socialtjänsten och att diskrepansen mellan önskade resultat och tilldelade resurser upplevs som ”ett ständigt krig”. Samtidigt anser få, en av tio chefer, att det helt och hållet finns förutsättningar för att ta sig an utmaningarna. Åtta av tio uppger att det handlar om resursbrist. Det är allvarlig kritik som riktas och måste tas på allvar.

Det är viktigt att när nya arbetsuppgifter läggs på stadsdelarnas socialtjänst att det också tillförs ekonomiska resurser för detta.

Socialtjänstlagen skall styra arbetet och budgeten måste möjliggöra detta. Resurser skall motsvara den nivå att rättssäkerheten för medborgarna kan garanteras.

Tillgängligheten till en handläggare ska vara stor och handläggningstiderna korta.

Psykiskt funktionshindrade ska erbjudas möjligheten till praktikplats, arbete och träffpunkter. Det ska finnas öppna, icke biståndsbedömda, verksamheter tillgängliga varje dag.

Barnperspektivet i det sociala arbetet ska stärkas. Under året har vi sett att barn som far illa inte alltid får den hjälp de behöver. Under Socialnämnden föreslår vi därför en ökad budget för ett stärkt barnperspektiv.

Föräldraverksamhet i samverkan med mödravårdscentralen och barnavårdscentralen ska utvecklas för att tidigt kunna sätta in lämpliga åtgärder. I syfte att förstärka det förebyggande och icke biståndsbedömda arbetet för barn ska samtliga stadsdelsnämnder utveckla träffpunkter för småbarnsföräldrar och

deras barn, Familjecentraler. Dessa familjecentraler kan till exempel innebära öppen förskoleverksamhet och gärna mödravårdscentral och barnavårdscentral i samverkan med landtinget, men också kuratorer och socialpedagoger. Hit kan föräldrar vända sig och besöka stimulerande aktiviteter för sina barn och, om de behöver, få hjälp av pedagoger och socialtjänst.

Sexuell hälsa och hedersproblematik

Staden kommer under tre år att arbeta med hedersproblematik genom Origo. Detta tycker vi är bra. Samtidigt är det viktigt att uppmärksamma att hedersproblematiken inte kan lämpas över på ett enda projekt utan frågan kräver bredare samverkan mellan flera aktörer inom socialtjänsten, skolan och fritidsverksamheten i staden. Många gånger handlar det om komplicerade fall där klienterna får som följd andra problem än ”hedersproblemet” i sig. Det kan handla om att skolarbetet blir lidande liksom den psykiska och fysiska hälsan. Eller att föräldrarna behöver stödsamtal i hur de ska hantera de situationer som uppstår. Målet är att i ett tidigt skede arbeta med berörda familjer innan det har gått för långt. Därför krävs det att de reguljära verksamheterna inom socialtjänsten har tillräckliga resurser för att möta familjerna, utöver Origos uppdrag.

Vi vill se en samlad strategi och ett program som visar hur man arbetar med sexuell hälsa ur ett bredare perspektiv och ur en bredare definition på sexualitet. Vi föreslår därför att staden tar fram ett program för ett långsiktigt arbete för ökad sexuell hälsa där bland andra frågor som rör HBT, stärkt jämställdhet ges större fokus.

Budget- och skuldrådgivning

Att hamna i skuldfällan är en katastrof för människor. För den som har hamnat i kronofogdens register kan det bli svårt att få banklån, hyreskontrakt, telefonabonnemang och liknande. Idag kan det vara upp till 1,5 års väntetid för att få träffa en skuldrådgivare.

För att leva upp till målsättningen att snabbt få hjälp gäller det att bemanningen i stadsdelsnämnderna består av personal som har särskild kompetens på området. I Stockholm är det oroande att antalet ungdomar som hamnar i skuldfällan ökat de senaste åren. År 2006 hade inte ens 1 procent mellan 18 och 25 år fått ett inkassokrav. År 2012 har 7 procent av dem redan fått inkassokrav i brevlådan.

Hemslöshetsarbetet

Bostaden innebär en trygghet och stabilitet i vardagen. Vi kan aldrig acceptera att bostadsbristen står i vägen för det sociala arbetet. Den förändrade bostadssituationen i Stockholm med allt färre hyresrätter leder till att andelen hemlösa vuxna klienter på stadsdelarna fortsätter att vara högt och att nya personer med hemlöshet som en del av sina problem tillkommer hela tiden. Detta leder till höga boendekostnader för Individ och Familjeomsorgen, pengar som istället borde användas i de olika verksamheterna.

De som en gång har vräcks från sin lägenhet måste få stöd att komma in på bostadsmarknaden igen. Vräkningen i sig innebär i många fall början på en negativ spiral. När denna trygghet försvinner kan också flera andra bitar falla. Ett effektivt sätt att minska hemlösheten är att minska antalet vräkningar. I nära

anslutning till stadens skuldrådning ska det finnas ombud som ska hjälpa och stödja personer som hotas av vräkning.

Att minska hemlöshet handlar om att gå från tillfälliga och kortsiktiga nattlogilösningar till permanenta bostäder med målet om ett eget kontrakt. Målsättningen ska innebära också att korta tiden mellan tränings- och försöksboende och ett eget kontrakt. Genom samverkan med hyresvärdar och kronofogdemyndighet ska vräkningar motarbetas.

Särskilda uppdrag 2013:

- Stärkt barnperspektiv i det sociala arbetet
- Samverkan med polis, rättsvårdande myndigheter, psykiatri och beroendevård ska öka.
- Utredningskapaciteten ska utökas och resurser ska finnas till placeringar när så behövs.
- Utred möjligheterna att hjälpa personer som bor hos Stiftelsen hotellhem och som har små hyresskulder som hindrar egna hyreskontrakt.
- Utveckla familjecentraler för småbarnsföräldrar och deras barn i varje stadsdelsnämndsområde.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Stärkt förebyggande arbete individ och familj

10 mnkr

Stadsmiljöverksamhet

Vi vill att Stockholm ska vara en stad där det är tryggt och enkelt att röra sig. Vi vill att Stockholm ska vara en stad där en hållbar livsstil är en reell möjlighet för alla stockholmare, där parker och torg är rena och trivsamma för alla stockholmare och i hela staden.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- Stockholm ska vara en stad där människor kan röra sig fritt, oavsett trafikslag, oavsett funktionsnedsättning och oavsett årstid.
- Stockholmare ska känna sig trygga i stadens parker.
- Stockholms stadsmiljö ska främja stockholmarnas hälsa.
- Stockholms stadsmiljö ska vara attraktiva och trygga, och bidra till livskvaliteten i alla stadsdelar.

Stockholms parker och offentliga rum ska vara mötesplatser. Det är människorna som skapar staden. Staden identifieras av människorna, av liv och rörelse, av stadens urbana puls. Det är kombinationen av en grön stad nära vattnet och en storstad med liv och puls som gör att människor flyttar hit, att studenter vill läsa här och att företag vill etablera sig här. Det är i möten mellan människor som vår stad växer. Därför ska Stockholms stadsmiljö vara en stadsmiljö som främjar människors möten, genom att vår stads offentliga rum ska vara

vackra, rena, trygga och kreativa miljöer där människor vill vistas. Stadsdelsnämnderna ska under året ta fram en offensiv strategi för det offentliga rummet, med fokus på parker i stadsdelsnämndernas områden och på stadens ”tomma torg”.

Stockholms parker och offentliga rum ska uppmuntra en hållbar livsstil. Stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet med att göra Stockholm till en ren och vacker stad. Genom att satsa mindre pengar på reklamkampanjer och mer på att se till att det finns soptunnor, askkoppar och pantbehållare i de områden där många människor rör sig blir det enklare för stockholmarna att bidra till att Stockholm blir en vackrare och renare stad.

Jobb istället för bidrag

Till flera delar av stadsdelsnämndernas verksamhetsområden tillförs stora resurser för att bryta behov av försörjningsstöd och istället ge fler chans till arbete. Inom detta verksamhetsområde ger det stadsdelsnämnderna förutsättningar att anställa uppemot 220 personer. Dessa ska kunna stödja stadsdelsnämndernas arbete med att göra Stockholm till en attraktiv, ren och vacker stad. De ska också bidra till att centra, torg och parker blir mer levande miljöer genom att ge förutsättningar för aktiviteter i det offentliga rummet. Enklare upprustningsarbete som annars inte skulle ha genomförts ska också kunna vara en del av arbetsuppgifterna. Anslag inom programmet Jobb istället för bidrag kan omfördelas inom stadsdelsnämnden, nämnden kan själv besluta var insatserna mest behövs och resurserna administreras inom Arbetsmarknadsåtgärder.

Flyktingmottagande

Alla flyktingar som kommer till Stockholm ska erbjudas möjligheter att inkluderas i samhället genom en kvalitativ introduktion, ett bra boende och god språkundervisning. En del i det kan vara att utveckla ett mentorsprogram för nyanlända flyktingar. Det är viktigt att alla stadsdelar tar ansvar för flyktingmottagandet. De stadsdelar som tar ett extra stort ansvar bör rimligtvis också få ökat stöd. Barnperspektivet måste alltid uppmärksammas, stöd till föräldrar, bra skolundervisning och fritidsverksamhet är viktiga faktorer i ett barns välbefinnande och utveckling.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Introduktionen ska utgå från individuella förutsättningar och leda till en god integration i samhället.
- Sprida flyktingmottagandet över hela staden.

Introduktionen ska alltid utgå ifrån individens förutsättningar. Flyktingbarn- och ungdomar ska snabbt garanteras plats i förskola och skola. Därför är det oerhört viktigt att Stockholm har välfungerande skolor och en bra bostads- och arbetsmarknadspolitik så att nyanlända skall få en ärlig chans att kunna komma in i samhället. Blandade bostadsformer i de olika stadsdelarna och välfungerande kollektivtrafik, som alla har råd med, är också viktiga faktorer för att öka den sociala rörligheten i Stockholm. Validering av utländska examen måste fungera smidigare, så att man kan tillvarata människors kompetens.

En enkätundersökning genomfördes av SKL under 2011 som berörde ensamkommande barns boendesituation. Undersökningen pekar på att målgruppen är svår att kartlägga eftersom det bland annat saknas enhetliga definitioner på olika typer av boenden. Det är i flera avseenden otydligt vad det innebär att bo på ett så kallat ankomstboende, PUT-boende, träningsboende, ebo boende etc. Detta gör det också svårt att för länets kommuner få fram statistik och en samlad överblick kring målgruppen. Enkätresultaten pekar på att det saknas tydliga kriterier/krav som ska gälla vid mottagande och vid anordnande av boendet.

Vi vill därför se att kommunen tar fram enhetliga definitioner av de olika boendeformerna och tydliggör ansvaret för handläggningen i kommunerna och utarbeta kvalitetskriterier för boenden och utveckla hållbara boendekedjor.

Särskilda uppdrag 2013:

- På försök starta ett mentorsprogram inom flyktingmottagandet.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd är en del av samhällets trygghetssystem, ett yttersta skyddsnät vid tillfälliga försörjningsproblem. Orsakerna till den enskildes försörjningsproblem varierar, alltifrån arbetslöshet, sjukdom till överskuldssatthet.

En allt större del av försörjningsstödet härrör till arbetslösheten och att staten fört över kostnader till kommunerna. Lågkonjunktur kombinerat med en ineffektiv jobbpolitik och fördelningspolitik har också lett till att behovet av försörjningsstöd har ökat. Regeringens försämringar av a-kassesystemet och sjukförsäkringen har också urholkat trygghetssystemen och förvärrat situationen. I princip bör inte försörjningsstödet vara en a-kassa. Idag är närmare varannan mottagare av försörjningsstöd arbetslös. Vi föreslår en kraftig insats genom att ge fler av de som idag behöver försörjningsstöd på grund av arbetslöshet en tidsbegränsad anställning. Det kommer innebära ett minskat behov av försörjningsstöd både på kort sikt (under anställningen) och på längre sikt genom att den arbetslöse antingen kan komma in på arbetsmarknaden eller i statliga trygghetssystem.

I ett modernt välfärdsland skall trygghetssystemen avse att stärka individen under tuffa tider. På så sätt ökar individens möjlighet att uppta den egna försörjningen. Alla berättigade till ekonomiskt bistånd ska erhålla stöd på lika villkor.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Behovet av ekonomiskt bistånd ska minska.
- Alla som söker ekonomiskt bistånd ska behandlas likvärdigt.
- Antalet arbetslösa med ekonomiskt bistånd som får hjälp tillbaka till arbetslivet ska öka.

Stockholmare som söker ekonomiskt bistånd ska behandlas med respekt och deras ärenden ska hanteras rättssäkert och med korta handläggningstider. Den

undersökning som vi Socialdemokrater genomförde under våren 2012 visar hur en allt större andel av socialtjänstens personal upplever ett tryck att vara mer restriktiva i behandlingen av ansökningar. Drygt 80 % av de tillfrågade socialsekreterarna ansåg att de ekonomiska förutsättningarna omöjliggjorde ett bra arbete att det finns ett tryck uppifrån att bli mer restriktiv. Undersökningen visar behovet av att stärka socialtjänstens arbete för att få ett bättre förebyggande arbete och för att kunna garantera rättssäkerhet. Vår reform som innebär att 15 % av de som idag uppbär försörjningsstöd ska erbjudas en tidsbegränsad sysselsättning istället för försörjningsstödet innebär motsvarande minskning av socialtjänstens arbetsbelastning. Vi minskar inte anslaget i denna del varför anslaget i praktiken höjs med 15 %.

Barnperspektivet måste alltid genomsyras i kontakter och beslut på välfärdskontoret. Det innebär att barnens väl och framtida möjligheter till ett gott liv måste prioriteras och vara vägledande för samtliga överväganden som görs. Barnets egna behov av stöd ska utredas i anslutning till traditionell biståndshandläggning.

Inget barn ska behöva halka efter i skolan på grund av föräldrarnas ekonomiska situation. Som en del av vår kunskapssatsning föreslår vi därför att kostnader för dator och internetuppkoppling ska inkluderas i normen för barnfamiljer.

Stockholm har ur ett nationellt perspektiv ett högt kostnadsläge. Det höga kostnadsläget drabbar stadens fattigaste människor hårdast. Även personer som har ekonomiskt bistånd som sin försörjning är i behov av att kunna röra sig utanför sitt bostadsområde, för att söka jobb eller upprätthålla sociala kontakter. Helt enkelt leva ett normalt liv. Det handlar om att möjliggöra människors rörlighet. Att inte ha råd med ett SL kort kan göra det svårare att söka jobb. Det är ett brott mot bärande delar i en arbetslinje att begränsa människors möjlighet att ta jobb. Därför anser vi att det är viktigt att stor hänsyn, inte minst när det gäller jobbsökande, tas till behovet av SL-kort för den som får ekonomiskt bistånd.-

Staden har undan för undan skurit ner möjligheten för personer med ekonomiskt bistånd att tillgodogöra sig tandvård. Även personer med ett långvarigt ekonomiskt bistånd ska ha rätt till den tandvård som möjliggör en god tandstatus.

Särskilda uppdrag 2013:

- Utarbeta former för att alla som söker ekonomiskt bistånd ska behandlas likvärdigt.
- Utveckla det förebyggande arbetet i stadsdelsnämnderna för att behovet av ekonomiskt bistånd ska minska.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetslösa både vill och kan ta ansvar för sin egen försörjning, men när det är svårt att ta sig in, eller tillbaka på arbetsmarknaden så ska staden finnas som stöd. Vägen tillbaka till egen ekonomisk försörjning ska utgå ifrån den enskildes förutsättningar. All den kunskap och vilja till arbete som finns hos de stockholmare som idag står utanför arbetsmarknaden måste tas tillvara.

Målgruppen för arbetsmarknadspolitiken är stadsdelsnämndens medborgare som uppbär ekonomiskt stöd och som behöver särskilt stöd för att ta sig in, eller tillbaka, på arbetsmarknaden. Särskilt prioriterade målgrupper är ungdomar och långtidsarbetslösa.

Många av aspiranterna på jobbtorgen saknar fullständig gymnasieutbildning. För denna grupp finns det ett behov av att kunna erbjuda längre utbildningsinsatser än vad som är fallet idag. Därför måste vuxenutbildningen byggas ut. Därutöver bör staden se till att jobbtorgens aspiranter kan erbjudas relevant arbetsmarknadsutbildning, företrädesvis inom bristyrken. Till detta avsätts medel inom Arbetsmarknadsnämnden.

Jobbtorgen bör i samråd med stadsdelsförvaltningarna arbeta mer aktivt för att kartlägga grunderna till att en aspirant avslutas från jobbtorgen, med andra ord varför den enskilde inte längre uppbär försörjningsstöd. Att en person slutar uppbära försörjningsstöd kan bero på att denne inte uppfyllt aktivitetskrav eller att dennes närstående fått en bättre ekonomisk situation, men givetvis även på att aspiranten gått vidare till studier eller arbete. Utan uppföljning är det mycket svårt att se om jobbtorgens metoder är de bästa för den enskilda och om verksamheten är effektiv eller inte.

Sommarjobb under gymnasietiden är den första kontakten med arbetsmarknaden för de flesta ungdomar. Det ger en förberedelse inför vuxenlivet, skapar rutiner, och det arbete som ungdomarna utför är värdefullt för staden. Inte minst förstärker det ungdomars ekonomi och ger dem större frihet. Det viktigaste är dock att den som skaffat sig och kunna behålla anställningar som ung har mycket större chans att göra det när hon eller han blir äldre. Att erbjuda ungdomar möjlighet till sommarjobb är inte välgörenhet – det är långsiktig arbetsmarknadspolitik och en klok investering för framtiden. Flera kommuner i Sverige erbjuder jobb under en del av sommaren för alla ungdomar som vill ta det och det finns ingen anledning till att Stockholm ska vara sämre – vi har resurserna, arbetsvilliga ungdomar och arbete som behöver utföras. Målet att ge arbete till alla ungdomar som söker, och inte finner något annat arbete de hellre vill ha, är fullt realistiskt och vi vill därför tillskjuta mer resurser till detta.

Vi investerar tydligt i att bryta behovet av försörjningsstöd på grund av arbetslöshet och vill införa en reform där arbetslösa som uppbär försörjningsstöd ska erbjudas en tidsbegränsad anställning i staden. Det ger förutsättningar för förbättrad kvalitet i vård, skola och omsorg samtidigt som fler får en arbetslivser-

farenhet som ofta är biljetten in på ordinarie arbetsmarknad. I de fall en sådan insats inte leder till jobb direkt kommer det ofta att stimulera till vidare utbildning. Flera av stadsdelsnämndernas verksamhetsområden ska erbjuda visstidsanställningarna. Arbetstillfällena ligger på förskola (motsvarande 40 mnkr brutto), Barn och unga (25 mnkr), Kultur och förening (10 mnkr), äldreomsorg (55 mnkr), Handikappomsorg (20 mnkr), Individ och familj (5 mnkr), Stadsmiljö (50 mnkr), Arbetsmarknad (10 mnkr). Stadsdelsnämnderna får fritt flytta resurser som ligger på arbetsmarknad.

Särskilt uppdrag 2013:

- Stärka samverkan med Jobbtorgen, arbetsförmedlingen, försäkringskassan, social-tjänst, flyktingintroduktion och vuxenutbildning.
- Administrera den verksamhet där flera av stadsdelsnämndernas verksamhetsområden ska erbjuda visstidsanställningar, enligt ovan.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Sommarjobbssatsning	9 mnkr
Jobb istället för bidrag,	215 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

3. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Stadsdelsnämnderna** godkänns.

ARBETSMARKNADSNÄMNDEN

Förstärkt matchning

Vi socialdemokrater skiljer oss från de borgerliga genom att vi är övertygade om att stockholmarna vill arbeta. Det som upprätthåller arbetslösheten är alltså inte lättja eller karaktärsfel hos individen, utan bristen på jobb, rätt utbildning för att få de jobb som finns, eller fördomar om människor med en annan bakgrund än den egna. De senaste årens erfarenheter visar tydligt att större klyftor mellan de som har arbete och de som saknar arbete inte leder till minskad arbetslöshet. Den mest långsiktigt framgångsrika vägen till att få fler människor i arbete är genom insatser för utbildning, erfarenhet och personliga nätverk. Vi vill att staden ska fokusera på de insatser som ger dokumenterat resultat – fler människor ska få en första ingång på arbetsmarknaden, och fler ska få den utbildning som krävs och som efterfrågas för att de ska kunna få och behålla ett arbete.

Stadens finanser och de resurser vi har till välfärden beror på hur många som ges möjlighet att bidra genom att arbeta och betala skatt. Arbetslösheten i Stockholm är mycket ojämnt fördelad mellan olika stadsdelar. Staden skulle kunna tjäna enormt mycket, både mänskligt och ekonomiskt, om arbetslösheten i ytterstadsområdena sjönk till dagens genomsnittsnivå för hela Stockholm. En beräkning på fyra ytterstadsstadsdelar ger vid handen att staden skulle tjäna 1,6 - 1,8 miljarder kronor per år om detta uppnåddes.⁴ De stora vinsterna finns därför att hämta i förorten – om staden satsar där. Vi socialdemokrater vill att staden avsätter mer resurser på riktade satsningar för områden och grupper där arbetslösheten är särskilt hög.

Samtidigt som arbetslösheten är hög i delar av Stockholm, är även arbetskraftsbristen i staden det. Efterfrågan på arbetskraft överstiger vida utbudet i flera branscher, både i arbetar- och tjänstemannayrken. Stockholmsregionen har redan en påtaglig brist på bland annat förskollärare, industriarbetare, barn- och fritidsutbildade och högskoleingenjörer.⁵ 2020 beräknar länsstyrelsen att underskottet på arbetskraft, beräknat som netto för samtliga branscher, kommer att överstiga 40 000 personer. Den här bristen på matchning håller arbetslöshetsnivåerna uppe, tillväxttakten tillbaka i det lokala och regionala näringslivet, och det försvårar starkt möjligheten att rekrytera personal till stockholmarnas välfärd.

Det finns flera områden där marknaden inte själv förmår lösa gapet mellan tillgång och efterfrågan; det behövs samhälleliga åtgärder för att lösa problemen. Flera av problemen har dock intensifierats tydligt som följd av den förda borgerliga politiken. Efter regeringens förändring av gymnasieskolan väljer ungdomar bort de yrkesprogram som utbildar för branscher med arbetskraftsbrist.

⁴ Beräkningen omfattar Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby och Skärholmens stadsdelområden. Uppgifter om arbetslöshet från Sweco, uppgift om samhällsfinansiell vinst från Payoff utvärdering och analys AB, anlitade av bl.a. Sigtuna kommun, som hänvisar till ett femtiotal utvärderingar sedan 2007.

⁵ Stockholms läns arbetsmarknadsprognos, publicerad januari 2012.

Att Stockholmsregionens högskolor och universitet inte tillåts expandera i takt med näringslivets och studenternas intresse, att komvuxplatserna är färre än under högkonjunktens 2006 och att yngre med gymnasieexamen inte tillåts omskola sig för bristyrken genom vuxenutbildningen förvärrar situationen tydligt. Stockholm hamnar på en 9:e plats bland Europas storstadsregioner när det gäller andel invånare som läst vidare efter gymnasiet och sist bland Skandinaviens huvudstäder.⁶ Den stora och accelererande bostadsbristen, och särskilt bristen på hyresrätter som till stor del beror på alliansens utförsäljningar, gör att det är svårt för rätt utbildad arbetskraft att flytta hit. Ständiga driftsstörningar i kollektivtrafiken och dåligt underhåll på vägar gör Stockholm mindre attraktivt för arbetspendling. Den borgerliga ledningen i regering, riksdag, lands-ting och stad stjälper mer än den hjälper. Därför behöver politiken läggas om.

Jobbtorgen

Att så väldigt många behöver vara inskrivna vid stadens jobbtorg, där man ska delta om man uppbär försörjningsstöd på grund av att man inte kan få A-kassa, är till största delen ett resultat av regeringens hårdare regler i arbetslöshetsförsäkringen. Resultatet har blivit att Stockholm måste använda stora resurser till administration och utbetalning av försörjningsstöd, istället för att kunna använda resurser till att få stockholmare i arbete.

Att verksamheten finns är utifrån det rådande läget helt naturligt och rimligt. Däremot vet vare sig tjänstemän eller politiskt ansvariga särskilt mycket om vilka resultat jobbtorgen ger. Vi vet hur många som ”avslutas” på jobbtorgen i och med att de inte längre söker eller är berättigade till försörjningsstöd, men nästan ingenting om varför; om det beror på att de fått arbete, gått till studier eller att de inte kunnat redovisa att de uppfyllt förvaltningarnas krav på aktivitet. Jobbtorgens effekt måste utvärderas i betydligt högre grad än idag, genom samordning med andra offentliga register där det är möjligt och förenligt med respekt för individens integritet, och genom frivilliga enkäter till avslutade deltagare.

Det vi ändå har en god bild om, är att jobbtorgens fokus i första hand ligger på att den inskrivne ska söka fler jobb, inte på att få in den inskrivne i studier eller i praktik med god chans till arbete. Vår uppfattning är att jobbtorgen i betydligt högre utsträckning behöver fokusera på att stödja den enskilde till utbildning och praktik eftersom det väsentligt ökar möjligheten att komma in på arbetsmarknaden och vara i arbete under lång tid. Forskningen visar att praktik och arbetsträning som till upplägg och innehåll i möjligaste mån liknar reguljära arbeten ger störst effekt. Sådan praktikverksamhet ska därför prioriteras.

Vuxenutbildning

Idag är gymnasiekompetens ett grundkrav från så gott som alla arbetsgivare, och en stor del av stadens arbetslösa saknar gymnasiekompetens. Givetvis ska staden garantera plats för alla arbetssökande utan gymnasiekompetens. Trots att arbetslösheten är högre än under (S)-styret, och trots att det var högkonjunktur 2006, finns det färre platser i komvux nu än då.

⁶ Mälardalsrådet, Stockholm report 2011.

Arbetslöshet och utbud av komvuxplatser

	<u>2006</u>	<u>2012</u>
Platser	9865	6000
Arbetssökande	17 822	30 947
Andel arbetslösa	3%	5%

Källa: Utbildnings-, arbetsmarknadsförvaltningen resp. USK/SWECO

Staden har i dagsläget inga större insatser för att rekrytera arbetssökande till komvux, med jobbtorg som i allt för liten utsträckning fokuserar på utbildning för arbetssökande, och med nya hårdare regler för vem som kan komma in på komvux.

Staden måste börja utgå från att vuxenutbildning, inte minst utbildningar som leder till jobb i branscher med arbetskraftsbrist är något positivt. Staden ska åter göra det möjligt för unga vuxna att omskola sig via komvux. Jobbtorgen bör i högre grad hänvisa de inskrivna som saknar gymnasiekompetens till komvux, och i övrigt ha en mer uppsökande riktning i sitt arbete. Om så vore fallet menar vi att behovet skulle vara minst 1000 platser fler än idag. Vi föreslår därför att staden avsätter medel för detta från hösten 2013.

En första väg in ökar chansen att stanna kvar

Sommarjobb under gymnasietiden är den första kontakten med arbetsmarknaden för de flesta ungdomar. Det ger en förberedelse inför vuxenlivet, skapar rutiner, och det arbete som ungdomarna utför är värdefullt för staden. Inte minst förstärker det ungdomars ekonomi och ger dem större frihet. Flera kommuner i Sverige erbjuder jobb under en del av sommaren för alla ungdomar som vill ta det och det finns ingen anledning till att Stockholm ska vara sämre – vi har resurserna, arbetsvilliga ungdomar och arbete som behöver utföras. 2011 fick omkring hälften av de sökande sommarjobb, men målet att ge arbete till alla ungdomar som söker, och inte finner något annat arbete de hellre vill ha, är fullt realistiskt. Vi menar att staden både måste inleda en samverkan med landstinget, avtala med enskilda företag som utför tjänster för stadens räkning, komma överens med kyrkor och andra ideella organisationer samt ge förstärkta uppdrag till stadens bolag om att ta emot sommarjobbare. Utöver detta vill vi tillskjuta mer resurser till stadens befintliga sommarjobsverksamhet.

Uppföljningsansvaret

Även om man inte räknar in elever från IV-programmet misslyckas en av fem elever i stadens skolor med att ta gymnasieexamen ens på fyra år. Detta är sämre än genomsnittet för såväl Stockholms län som för riket, och det understryker och stärker behovet av uppföljning. Den som är skoltrött och får ett arbete redan innan de tagit gymnasieexamen ska givetvis kunna göra det, men dessa utgör en försvinnande liten andel av avhopparna. Den som inte tar studenten riskerar ofta att hamna i utanförskap under en stor del av sitt arbetsföra liv. Idag når staden mycket få av dessa elever. Därför bör staden förbättra sin uppföljning, punktmarkera avhoppare och inte ge sig förrän dessa ungdomar kommit tillbaka i gymnasieutbildning, i jobb eller i praktik.

Avskaffa långtidsarbetslösheten bland unga

Vi socialdemokrater vill avskaffa långtidsarbetslösheten bland unga. Långtidsarbetslöshet i unga år kan göra det väldigt svårt att etablera sig ordentligt på arbetsmarknaden under hela sin arbetsföra ålder. Inom såväl välfärdssektorn som annan kommunal verksamhet är behoven stora i Stockholm idag. Med allt fler aktörer i välfärdssektorn ökar beröringspunkterna mellan Stockholms stad och allt fler arbetsgivare för framtiden, med andra ord ger en anställning i verksamhet i Stockholms stads regi goda möjligheter för efterföljande arbete även hos andra arbetsgivare. Därför anser vi att staden vid upphandlingar också bör formulera krav på exempelvis praktik- och lärlingsplatser och därför är det rätt investerade pengar att erbjuda långtidsarbetslösa ungdomar anställning under ett antal månader. Utifrån aktuell arbetsmarknadsstatistik och stadens befintliga åtaganden på området bedömer vi att ett tillskott skulle göra det möjligt att erbjuda varje långtidsarbetslös ungdom anställning under 2013.

Det är ett långsiktigt arbete som behövs. Därför bör de insatser som vi nu argumenterar för vara ett första led i en långsiktig handlingsplan för att bekämpa ungdomsarbetslöshet.

Jobb istället för bidrag

Stockholm har under flera år anställt långtidsarbetslösa ungdomar på halvårskontrakt. Det har gjorts dels för att underlätta inträde på arbetsmarknaden, och kostnaderna för att en yngre vuxen inte etablerar sig ordentligt på arbetsmarknaden är enorma för både samhället och individen. Dels har det gjorts för att de arbetsinsatser som de visstidsanställda gör tydligt höjt kvaliteten i de tjänster som staden tillhandahåller, till glädje för alla stockholmare. Vi socialdemokrater är och har varit starkt kritiska till att inte samtliga i målgruppen erbjudits denna typ av tjänst. Genom en mycket begränsad utbyggnad av detta projekt skulle staden ha nått målet.

Forskningen är enig om att de arbetsmarknadspolitiska åtgärder som är mest verkningsfulla är de som för de berörda i så stor utsträckning som möjligt liknar vanliga jobb. Sedan regeringen genomfört flera försämringar av arbetslöshetsförsäkringen har också mycket stora kostnader övervältrats från staten till kommunerna, i och med att allt fler inte kan få A-kassa utan är hänvisade till försörjningsstöd. Den stora administration för jobbtorgen – som ju tillkommit på grund av detta och är inriktade för dem som får försörjningsstöd på grund av arbetslöshet – tillkommer givetvis. Vi föreslår därför att staden går längre och inför den modell som framgångsrikt införts i bland annat Sigtuna.

Med inspiration från Sigtuna menar vi att de som uppburit försörjningsstöd under sex månader eller mer på grund av att de inte kan få ersättning från arbetslöshetskassa erbjuds en visstidsanställning om tolv månader inom stadens verksamheter. Anställningen ska ge kollektivavtalsenlig lön och arbetet ska på ett tydligt sätt höja verksamhetens kvalitet – stockholmarna ska få bättre service. Med detta uppnår vi flera saker.

Vi ger människor betydligt större möjlighet att komma in på den reguljära arbetsmarknaden och stanna kvar där. Vi stärker de berördas ekonomiska ställ-

ning– under det år man är i arbete och oavsett om man efter anställningens utgång går vidare till ett annat arbete eller om man blir berättigad till en A-kasseperiod, vilket även ger betydligt större frihet jämfört med att vara beroende av försörjningsstöd för sitt uppehälle.

Slutligen stärker vi även Stockholms ekonomi; genom en långsiktigt lägre arbetslöshet och större skatteintäkter, mindre kostnader för psykisk och fysisk ohälsa till följd av arbetslöshet, och genom att stadens kostnader för försörjningsstöd minskar kraftigt.

Fler jobb – i hela staden

Vi socialdemokrater menar att staden skulle kunna göra mer för framväxten av nya arbetstillfällen i staden, inte minst i ytterstaden.

Allt fler industriområden har naggats i kanten eller helt utrymms de senaste tio åren som en följd av ökat behov av att bygga bostäder i Stockholm. Det har varit helt riktigt. Men det har bidragit till att lätt industri och underleverantörer till Sveriges största industriföretag istället etablerar sig i städer i Stockholms omnejd, trots att Stockholm har stora logistiska fördelar. När en större arbetsplats försvinner från Stockholm eller väljer att etablera sig någon annan stans försvinner ofta även andra verksamheter i dess närhet, som servicebutiker och restauranger. Den här utvecklingen går att ändra. Det finns fortfarande mark, inte minst i anslutning till våra största trafikleder, som är mer lämpliga för industrier och kontor än för bostäder. Vi vill därför att staden arbetar mer aktivt för att reservera och anvisa mark på dessa ytor, samt marknadsföra staden för den typ av lätt industri som Stockholm förlorar i konkurrens med andra städer i Mälardalsregionen.

Fler insatser för ytterstaden

Den stora potentialen i ökad sysselsättning finns i ytterstaden, och staden bör stärka sitt fokus på dessa stadsdelar. Stadsplanering spelar en stor roll i sig för möjligheten. Staden ska planeras så att det finns väg för bil, buss, cykel och gående från varje förort till alla grannstadsdelar – inte bara till innerstaden. Möjligheten till rörelse är central för människors vilja att bo där och deras vilja att handla och träffa andra i olika ytterstadsdelar.

Det ska finnas arbetsplatser för tjänstemän i varje stadsdel, och inte bara – eller ens i första hand – knuten till social verksamhet och service. Här är det problematiskt med den avveckling av kommunala arbetsplatser som staden de senaste åren gjort i exempelvis Rinkeby, Tensta och Husby. Staden bör verka för att successivt flytta förvaltningar från innerstaden. Det gick med arbetsmarknadsförvaltningen till slakthusområdet och med idrottsförvaltningen till Älvsjö. De nuvarande placeringarna är ett slöseri både utifrån den förlorade potentialen med att lyfta enskilda stadsdelar genom dess placering, och dels för att de tar upp värdefull mark för bostäder, skolor och förskolor med mera. Staden ska också inleda ett arbete med staten om flytt av statliga myndigheter, och efterhöra vad som skulle krävas för att någon eller några av dessa kan omlokaliseras till någon av Stockholms ytterstadsdelar.

Andelen deltidsanställda i staden uppgår idag till 17 % av de anställda. Att snabbt komma i mål med arbetet att få bort det ofrivilliga deltidsarbetet i stadens verksamheter skulle i sig innebära ett lyft för sysselsättning i ytterstaden, då även deltidsarbetslösheten är överrepresenterad där. Arbetet ska därför intensifieras.

Småföretagande

En stor utmaning i ytterstaden är villkoren för småföretagandet. Stockholm mår bra av mångfald i stadens handel. Det medför inte bara värden för de stockholmare som lever olika delar av staden utan också för ny- och småföretagande i Stockholm. Idag går staden mot en utveckling där Stockholms småskaliga handel kontinuerligt förlorar marknadsandelar. Utförsäljningen av gallerior och stadens vägran att anpassa lokalhyrorna inom det egna beståndet har skapat stora problem för såväl enskilda små- och egenföretagare som för de hela stadsdelar som långsamt utarmas på service och kommersiellt utbud.

Tillgången till lokaler med för området anpassade hyror är avgörande för efterfrågan på butikslokaler och lokaler för innovativt och konstnärligt skapande.

Vi föreslår också att stadsledningskontoret startar ett utvecklingsarbete för ytterstadens småföretagande med uppgift att stödja småföretagandets villkor. Dessa företag behöver en röst gentemot stadens övriga förvaltningar och bolag, samt mot de externa aktörer och bolag som staden har avtal med. Ledningen för arbetet ska inkludera företagare inom handel och service.

Stoppa slöseriet med mänsklig tid och skattepengar

Marknaden av olika former av arbetsmarknadsåtgärder och stöd, där även oseriösa aktörer och rena utnyttjanden av arbetslösa med meningslös sysselsättning florerar, har expanderat under den borgerliga regeringen, inte minst under Fas 3. Det är många gånger ett slöseri både med de arbetssökandes tid och med skattepengar. Vi vill uppdraga åt arbetsmarknadsnämnden att skärpa sin tillsyn och granska verksamheten hos aktörer som tar emot arbetslösa mot ersättning.

Sfi

Goda kunskaper i svenska är grundläggande för möjligheten att försörja sig själv, leva upp till de skyldigheter och ta del av de rättigheter vi har i Sverige. Därför är det ett problem att en stor del av de som är berättigade till Svenska för invandrare inte deltar i utbildningen. Arbetsmarknadsnämnden ska därför utreda orsakerna till det låga deltagandet i Sfi och arbeta aktivt för att höja deltagandet.

Än viktigare än formellt deltagande är dock själva genomströmningen och att minska antalet avhopp. Det är av största vikt att den svenska Sfi-deltagarna lär sig stämmer väl överens med de krav och förväntningar arbetsgivare har i olika branscher. Förutom möjligheten att varva praktik med Sfi-studier och hålla delar av Sfi-utbildningen arbetsplatsförlagd, föreslår vi därför att nämnden gör en satsning på att bjuda in fler arbetsgivarrepresentanter till att diskutera och ge synpunkter på utbildningens upplägg och mål för kunskapsresultaten.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Långtidsarbetslösheten bland unga ska avskaffas.
- Ingen som kan ta ett arbete ska gå på försörjningsstöd på grund av arbetslöshet.
- Ingen gymnasieungdom ska ofrivilligt gå helt utan feriearbete sommartid.
- Arbetslösheten i ytterstaden ska minska till hela stadens genomsnitt för 2012.
- Alla sökande utan gymnasiekompetens, samt sökande som vill omskola sig till ett yrke med arbetskraftsbrist, ska beredas plats inom vuxenutbildningen.

Särskilda uppdrag 2013:

- Samverkan med utbildningsnämnden för förstärkt matchning ska utökas.
- Uppföljningen av jobbtorgen och orsaken till att aspiranter avslutas ska förbättras.
- Satsningen på yrkessvenska ska fortsätta och samverkan mellan sfi och övrig vuxenutbildning utvecklas. Det ska finnas möjlighet till arbetsplatsförlagd sfi.
- Jobbtorgens verksamhet ska utvecklas till att i högre grad inriktas på att deltagarna erbjuds utbildning i bristyrken eller arbete och praktik, exempelvis inom stadens verksamheter.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Komvux	25 mnkr
Insatser mot långtidsarbetslöshet bland ungdomar	10 mnkr
Jobb istället för bidrag, anställningskostnader	5 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

4. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Arbetsmarknadsnämnden** godkänns.

EXPLOATERINGSNÄMNDEN

Stockholm är en fantastisk stad som snart når miljongränsen. Det är kombinationen av en grön stad nära vattnet och en storstad med liv och puls som gör att människor flyttar hit, att studenter vill läsa här och att företag vill etablera sig här. Det är bra att Stockholm växer, men det ställer också krav på stadens verksamheter.

Bostadsmarknaden befinner sig i kris. Det riskerar att få negativa effekter inte bara för alla de stockholmare som har en otrygg boendesituation och de potentiella stockholmare som inte kan flytta hit. Det är också skadligt för stadens tillväxt och för staden som kunskapsregion. Bostadsbristen är en av Stockholms största utmaningar. Vi vill ta ansvar för att öka takten i byggandet. Vi vill också ta ansvar för att det inte bara byggs bostäder. Stockholm behöver bostäder, men stockholmarna behöver också idrottsanläggningar, löparspår, trygga cykelstråk, parkeringshus, parker, teatrar och arbetsplatser. I vårt växande Stockholm byggs nya bostäder, skapas nya gröna industrier och anläggs nya fotbollsplaner. I vårt växande Stockholm finns inte bara bostäder för dem som vill flytta hit, utan också bättre och bättre förutsättningar till ett hälsosamt liv och klimatsmarta val.

- Stockholm ska vara en stad där det byggs för rörlighet, kunskap och tillväxt, där hälften av det som byggs är hyresrätter och där studentbostäder prioriteras i nybyggnationen.
- Stockholm ska vara en stad där såväl tjänsteföretag som industrier väljer att och kan etablera sig.
- Stockholm ska vara en stad som präglas av hållbart byggande och där stads- och trafikplaneringen gynnar hållbart resande.
- Stockholm ska vara en stad där idrottsanläggningar, löpspår, parker och gröna oaser aldrig är långt borta.
- Stockholm ska ha en tydlig strategi för byggnadspolitiken där det tydligt framgår hur staden ska växa, hur Stockholm ska kunna fortsatt vara en grön stad och hur segregationen i staden ska brytas.
- Stockholm ska vara en stad där den fysiska miljön bidrar till målet om ekonomisk jämställdhet mellan män och kvinnor.
- Stockholm ska vara en stad där människor möts och känner sig trygga i de offentliga rummen.

När Stockholm växer och stockholmarna blir fler ger det oss fantastiska möjligheter att låta staden både utvecklas vidare och förändras. Vi har nu möjligheten att låta det Stockholm vi älskar leva vidare, förändra de delar som passade bättre i den tid då de flesta trodde att bilen var framtiden och låta helt nya delar i vår stad växa fram.

Stockholm har en befolkningstillväxt som gör att vi snart når miljongränsen. Rätt förvaltning ger det vår stad och alla oss stockholmare fantastiska möjligheter. Då krävs att vi tar tag i några av de utvecklingsutmaningar som ligger framför oss.

Exploateringsnämnden förfogar över stadens mark och markanvändning, och bär ett övergripande ansvar för stadens fysiska utveckling. Konkurrensen om attraktiv mark i vår stad är idag stor, samtidigt som staden inte klarar att hålla tillräckligt hög takt i byggandet av vare sig bostäder och arbetsplatser eller idrottsanläggningar och parker. Det krävs en aktiv markpolitik för att få upp takten i byggandet. En aktiv markpolitik skapar förutsättningar och möjligheter för hela Stockholm att växa och för stockholmarna att må bra.

Stockholm – en stad där du och dina drömmar är välkomna

Stockholmregionen växer så det knakar. Varje år blir mellan 30 och 40 000 nya personer stockholmare i bemärkelsen att det flyttar till Stockholm eller någon av kommunerna i Stockholms län. Det är hela regionens ansvar att se till att det finns tillräckligt med bostäder, och att vi har en miljö som gör att också arbetsutbudet ökar. Så är det inte idag, utan tvärtom hamnar vi allt mer efter i bostadsbyggandet. Enligt Stockholms handelskammare saknas drygt 100 000 bostäder i länet 2012. Det är ett ansvar som ligger på samtliga kommuner, och det är viktigt att Stockholm stad i kontakten med andra kommuner uppmuntrar till ökat bostadsbyggande.

Samtidigt måste staden ta vårt fulla ansvar för bostadsbyggandet. Bara invånarantalet i Stockholms stad ökar varje år med mellan 20 och 30 000 och vi blir inom ett par år en miljonstad. Trångboddheten i vår stad ökar, liksom bostadsköerna. Varje år byggs i dagsläget 3000-4000 bostäder. Det är långt ifrån tillräckligt. För att en kommun inte ska ha bostadsbrist ska kommunen klara att bygga 600 bostäder per 1000 invånare. Det är inte ett mått Stockholm stad klarar idag. För att med detta mått klara den förväntade befolkningsökningen de kommande 15-20 åren bör Stockholm stad mer än fördubbla sin nyproduktion och klara 7000-8000 bostäder per år. Ökad byggnadstakt är en av exploateringsnämndens stora utmaningar. Idag har exploateringsnämnden ett mål om 5000 markanvisningar per år. Det ska successivt öka med start 2013 då målet höjs till 6000 markanvisningar om året.

En kraftig ökning av markanvisningarna med bibehållet goda livsmiljöer kräver ett arbete på mycket större bredd än idag. Stadsdelsnämnderna bör engageras i arbetet. För att klara de trafikökningar som den ökande befolkningen medför ska de tillkommande bostäderna i första hand lokaliseras i anslutning till befintlig och tillkommande spårbunden kollektivtrafik. Stockholm ska ta tillvara de möjligheter som statens vilja att bidra till utbyggnaden av blå tunnelbane-linje innebär.

Den bostadspolitik som idag förs på nationell nivå har inneburit en kraftig nedgång för antalet hyresrätter i hela landet. Hyresrätten är skattemässigt missgynnad och det slopade investeringsstödet för små hyresrätter har inneburit en kraftig nedgång i nybyggnationen över landet. Till dess att bostadspolitiken på nationell nivå förändrats faller ett särskilt stort ansvar för att få fart på byggandet av hyresrätter på Stockholms allmännyttiga bostadsbolag. Tillsammans med Stockholms stads tre bostadsbolag ska exploateringsnämnden verka för att antalet markanvisningar till allmännyttan fördubblas, och bostadsbolagen ska

ansvara för att bygga hyresrätter och studentbostäder i alla storlekar och till rimliga hyror.

Stockholm lockar idag till sig både människor och företag. I kombination med att takten bostäder byggs och infrastruktur utvecklas i regionen är alldeles för låg skapas en ständig konkurrens om utrymme. Det gäller individer och trafikslag som slåss om gatuutrymme, men det gäller minst i lika hög utsträckning lokaler och mark. I framförallt södra Stockholm kan vi se hur invånarantalet ökar, medan andelen arbetsplatser minskar. I visionen för Söderort slås fast att södra Stockholm ska öka i invånarantal och i arbetsplatser. Det innebär att staden måste planera för och markanvisa för både bostäder och arbetsplatser. Staden bör i dagsläget fokusera insatserna för ökade arbetsplatser i Söderort till de områden som redan idag har goda förutsättningar, i form av goda kommunikationer. Det gäller exempelvis Farsta/Farsta strand, Årstaberget och Östra Liljeholmen. Utöver kontor och kommersiella lokaler ska staden också hitta strategiska platser för modern grön industri. Årstaberget och Västberga är ett område som har god potential att utvecklas till ett modernt industriområde. Exploateringsnämnden ska under året identifiera lämpliga platser för moderna industrier i Stockholm, samt verka för att målet om fler arbetsplatser i Söderort ska uppnås.

Stockholm – Där kunskap och tillväxt gro

Stockholm är en tillväxtregion med ambitioner. Vi vill att våra lärosäten ska blomstra, att etablerade företag ska välja vår stad för sina huvudkontor, att nya företag ska startas här och att människor från hela landet och hela världen ska trivas här. Om vi ska nå de ambitionerna måste staden lyckas bygga bort bostadsbristen i allmänhet, och bostadsrättsbristen för unga och studerande i synnerhet. Bostadsbristen i Stockholm är inte bara en bostadsbrist, det är också en hyresrättsbrist och en studentbostadsbrist. Studenter och unga är två av de viktigaste grupperna för Stockholms framtid. Det är också två av de grupper som har absolut svårast att komma in på bostadsmarknaden. Vi socialdemokrater vet att studenter och unga är viktiga för Stockholm som kunskapsstad och för utveckling och kreativitet. Vi vet att vi måste se till att vår bostadsmarknad tillåter studenter att flytta hit, unga att flytta hemifrån och stå på egna ben och arbetskraft att flytta till vår stad. Därför satsar vi på hyresrätter och studentbostäder.

För att råda bot på den akuta brist som gör att studenter varje år väljer bort Stockholm som studieort föreslår vi att staden förhandlar med markägare och byggare som ska bygga på mark som redan upplåtits och där bygglov finns men byggandet inte påbörjats, om att ställa upp tillfälliga studentpaviljonger. Vid utbyggnad av nya områden uppförs oftast husen i olika faser, detta innebär att stora delar av marken står tom under en längre tid. Uppförandet av tillfälliga bostäder medför en tryggare miljö runt byggarbetsplatsen då det är mer folk i rörelse istället för att tomten står öde. För att det ska vara en rimlig och kostnadseffektiv politik bör man sätta det i system och ha det som strategi i de fall större bostadsområden planeras. Då krävs ett nära samarbete mellan staden och exploatörerna. Tanken med modulerna är att det skall vara en tillfällig lösning och en del av processen som avslutas med en permanent boendelösning. Enligt den plan och bygglag som gäller sedan 2011 kan tillfälliga bygglov ges för fem

år, för att sedan förnyas i ytterligare fem år. Det blir tio år, vilket bör vara en rimlig livslängd för tillfälliga studentboenden på en specifik plats. Vi ser bland annat att sådana bygglov bör kunna upprättas på Albano, i väntan på byggstart av de permanenta studentbostäderna där.

Våra allmännyttiga bostadsbolag och Stockholms stads bostadsförmedling har viktiga funktioner att fylla när staden satsar för att bygga bort bostadsbristen och studentbostadsbristen. Det är inte alltid lönsamt att bygga för studenter och unga, och då är det viktigt att stadens egna bolag tar ett särskilt ansvar. För att få fler bostäder för studenter och unga, för att få fart på flyttkedjorna och för att få en modern bostadsmarknad föreslår vi följande förändringar:

- Stockholms stad fördubblar markanvisningarna för de allmännyttiga bostadsbolagen, för att få fart på byggandet av hyresrätter.
- Stockholms stads bostadsbolag ges ett studentbostadsmål, som innebär att 20 % av de bostäder bolagen planerar och bygger från och med 2013 ska vara studentbostäder.
- Stockholms stads bostadsförmedling reformeras i syfte att skapa en modern kö. I den moderna kön ska flera nya funktioner ingå. Bland annat ska de som vill kunna köa inte bara till en egen lägenhet, utan också till del i lägenhet genom ett såkallat kombokontrakt. Det ska också vara möjligt att köa till andrahandsbostäder, och därmed också möjligt för privatpersoner att genom bostadsförmedlingen hyra ut sina bostäder i andra hand.

Det krävs politiska initiativ för att få till stånd studentbostäder. Därför ska staden föreslå platser för studentbostäder, där markanvisningstävling sedan utlyses. Under 2013 ska markanvisningstävlingar för studentbostäder inom följande projekt hållas:

Studenttorn på Söder

Det finns en stor konsensus kring behovet av fler studentbostäder i Stockholm. Det finns också många som längtar efter nytänkande i arkitekturen, också i Stockholms innerstad. Vi vill kombinera de båda. Södermalm är en stadsdel som efter att Skatteskrapan blev Studentskrapan blivit en del av vårt Stockholm som tydligt präglas av studenter, kreativitet, liv och lust. Det är en utveckling vi vill bejaka. Torn och skrapor som sticker upp på olika delar av Södermalm har dessutom blivit något som karaktäriserar stadsdelen idag. Skrapan är ett exempel, det så kallade Söders torn och Folksam-huset är två andra. Vi ser att ett nybyggt högt studentbostadshus på Södermalm skulle tillföra både Stockholm och Söder mycket. Vi tror att en plats invid Södersjukhuset, i närheten av de storskaliga månformade husen, skulle vara en bra plats. Staden äger marken ifråga och den redan storskaliga bebyggelsen i närområden gör att platsen lämpar sig väl för ett högt hus. Staden ska under året utlysa en markanvisningstävling för ett studenttorn på platsen. I fokus ska nytänkande vad gäller både yteffektivitet och arkitektur stå. Exploateringsnämnden ansvarar för markanvisningstävlingen.

Gröna linjen goes studentlinjen

Stockholms studentkårers centralorganisation, SSCO, har gjort undersökningar bland studenter som visar att den stora majoriteten inte har några problem med att bo upp till 40 min från universitet och högskola, så länge det är tunnelbanenära. Vi föreslår att vi påbörjar ett arbete för att bygga studentbostäder riktigt tunnelbanenära, närmare bestämt på 12 tunnelbanestationer i Stockholms stad. De aktuella stationerna är alla i behov av ett ansiktslyft, vilket ger ett utmärkt tillfälle att också utveckla stationernas funktion och utseende. I vårt förslag ges utrymme för handel och service på bottenplan, och varje tunnelbanestation förses med mellan 50-100 studentbostäder ovan. Sammanlagt rymmer vårt förslag ungefär 850-900 nya studentbostäder.

Samtliga av de tunnelbanestationer vi föreslår ska byggas ut till studentstationer ligger längs gröna linjen. Studentstationerna ska byggas klimatsmart och välisolerat, för att klara bullernivåer. Som ett led i det ska de också byggas med så kallade gröna fasader och tak.

Gröna fasader och tak skyddar mot buller, samtidigt som de skyddar mot uppvärmning från solinstrålning under sommaren och isolerar när det är kallt ute. Den isolerande effekten medför att lokalerna får jämnare temperatur över dygnet och att behovet av kylanläggningar minskar. Hur effektivt takvegetationen isolerar byggnaden beror naturligtvis på uppbyggnadens tjocklek och vilken typ av vegetation som används. Utöver de nämnda fördelarna plockar gröna tak och fasader upp partiklar och renar luften och tillför grönt i närmiljön. Det skulle vara ett sätt att göra gröna linjen grön på riktigt.

Staden tillsammans med SL påbörja ett arbete med att planera för studentbostäder på följande tunnelbanestationer.

- Sandsborg
- Tallkrogen
- Gubbängen
- Hökarängen
- Alvik
- Åkeshov
- Ängbyplan
- Blackeberg
- Råcksta
- Johannelund
- Sockenplan
- Svedmyra

Om stationerna är lämpliga att bebygga ska markanvisningstävlingar hållas. Om någon av stationerna inte är lämplig ska staden och SL gå vidare för att hitta en ersättande studentbostadsstation. De nya bostäderna kommer inte att ta någon ny grönmark i anspråk, och i och med de gröna fasaderna kommer de snarast att ge mer grönska åt stationerna längs gröna linjen. Studenter är i huvudsak kollektivtrafik- och cykelbundna, vilket gör att cykelparkeringarna vid de aktuella stationerna ska ses över. Inga bilparkeringar tillkommer. Exploateringsnämnden ansvarar för markanvisningstävlingarna.

Stockholm – en stad med liv, rörelse och ny bebyggelse

Vi ser behov av att både bygga nytt i våra stadsdelar och av att låta stadsdelar expandera och växa ihop. När nya kvarter och nya gatunät byggs ut måste de rörelsemönster och flöden den nya bebyggelsen kommer att skapa studeras nog, innan byggnation påbörjas. Det går att göra genom exempelvis space syntax analysis under den senare detaljplaneprocessen, men staden ska också ta fram analyser som ska fungera som underlag när inför beslut om markanvisning. Stockholms översiktsplan pekar ut de viktiga stadsutvecklingsområdena och Arkitektur Stockholm kommer att ge stöd kring framförallt den fysiska gestaltningen. Men att ett visst stadsdelsområde är ett stadsutvecklingsområde eller en viktig knutpunkt ger inte nödvändigtvis relevant information kring hur människor rör sig i ett område, vilka platser invånarna tycker om eller upplever som otrygga.

Därför behövs tidsgeografiska dagsprogram som synliggör människors dagliga rutiner och rörelser, samt en trygghetskarta som visar hur stockholmarna känner för de områden de vistas i. Med sådant underlag kommer staden kunna fatta bättre beslut kring vilka grönområden som är viktiga rekreationsplatser, vilka som behöver mer liv exempelvis genom idrottsplatser och vilka gator som behöver utvecklas. Syftet är att kunna bygga en stad där människor rör sig och möts, så att de kvarter, parker och torg vi bygger fylls med liv och rörelse, såsom det var tänkt. Vi vet dessutom att vi genom att bygga stadsdelar med gatuliv, aktivitetsburna parker och fungerande mötesplatser skapar förutsättningar för service och lokalt näringsliv.

Stockholm är inte en särskilt tät stad idag. Det finns delar av Stockholm som är täta, men det finns också delar som är gles bebyggda och delar som inte alls är bebyggda. Mycket av det Stockholm som växte fram under efterkrigstiden präglades av bebyggelse på öar, där bebyggelsen var relativt gles och som skiljdes åt med vägar, tunnelbanespår och gröna stråk. Det har varit på gott och ont. Det påverkar segregation och möten mellan människor negativt, men det har också bidragit till att skapa många olika identiteter och karaktärer i våra olika stadsdelar. Vi vill värna stadsdelarnas karaktärer men vi vill samtidigt tillåta våra stadsdelar att utvecklas. För en del av våra stadsdelar innebär det att stadsdelarna tillåts växa ihop, på bekostnad av en del grönområden. För andra stadsdelar innebär det ett högre exploateringsstal än dagens. Det kan också komma att handla om helt nya stadsdelar, men det förutsätter fungerande kollektivtrafikmöjligheter. Det är viktigt att nya stadsdelar inte blir ytterligare östadsdelar, utan snarare naturliga fortsättningar på existerande stadsdelar.

Vi vill att Stockholms nya bebyggelse ska utmana stockholmarna, skapa entusiasm och väcka känslor. För att få till stånd spännande ny bebyggelse ska markanvisningstävlingar användas i högre grad.

Stockholm – en stad med hälsa, jämlikhet och jämställdhet i fokus

Stockholms grönområden ska vara tillgängliga, i såväl ytterstad som innerstad. Stockholms grönområden ska kännas trygga, för män och kvinnor, för yngre och äldre. Det handlar om något så grundläggande som vem som tar och tillåts ta plats i våra gemensamma rum. En nyckel för en både mer jämställd och mer jämlik stad är att få alla människor, oavsett kön, etnicitet, klass eller sexuell

läggning, att känna sig hemma och trygga, i stadens gemensamma rum. Vi vill givetvis kunna ha lummiga grönområden i Stockholm, men vi vill också att de ska vara tillgängliga för fler. En aktiv och använd grön yta upplevs av fler som trygg än en oanvänd.

Våra parker, torg och grönområden, precis som våra kvarter, tjänar på att vara multifunktionella och de bör planeras för att främja möten mellan människor som är på platsen av olika skäl. En trygg stadsmiljö handlar ur ett stadsbyggnadsperspektiv om att bygga bostadsområden med trygghets- och synlighetsperspektiv men det handlar också om att skapa offentliga rum och miljöer där vi inte bara passerar utan också lever. Gemensam odling är ett typiskt stadsplaneringselement som kan bidra till att ett grönområde blir en levande mötesplats.

De rummen blir tryggare, främst för de som idag känner sig otrygga. För att veta vilka gemensamma rum som upplevs som trygga respektive otrygga och kunna analysera vilka element som skapar trygghet och vilka som skapar otrygghet behöver staden skapa en trygghetskarta, ger en annan typ av detaljerad geografisk trygghetsinformation än vad vi idag har tillgång till genom exempelvis "Trygg i Stockholm-rapporterna". Det kan till exempel vara så att en park som upplevs som otrygg i allmänhet på vissa ställen upplevs som trygg. Det är den typen av information som kan ligga till grund för hur just den parken ska utvecklas till en tryggare plats, där alla stockholmare kan känna sig trygga. Det finns med andra ord ett behov av att utveckla existerande grönområden och att skapa nya sköna gröna platser.

De flesta av Stockholms parker är anlagda i en annan tid med andra behov, och även om behovet av parker och grönområden är stort kan en del parker och grönområden vara felplacerade. Det är viktigt att stadens strategi för parker och grönområden inte endast blir en strategi för att bevara det som vi idag anser eller igår ansåg värdefullt, utan också för att utveckla nya parker och grönområden. Det är ett ansvar som faller på exploateringsnämnden i samarbete med stadsbyggnadsnämnden.

När nya bostadsområden och nya arbetsplatser växer fram runt om i Stockholm händer det inte sällan att behovet av nya bostäder ställs mot behovet av platser för idrott och motion. Det är problematiskt. När Stockholm växer måste också idrottsutbudet växa. Vi vet att våra möjligheter till idrott och vår närhet till idrottsplatser och motionsspår är avgörande för stockholmarnas fysiska, och därmed psykiska, hälsa. Med en god hälsa mår vi bättre, vi är sjuka mindre, vi höjer våra prestationer på jobb och i skola och vi lever längre. Därför ska inte de bostäder vi så väl behöver ställas mot möjligheter till idrott och hälsa.

Exploateringsnämnden ska i samarbete med idrotts- och fastighetsnämnderna under året förbereda för att anlägga nya idrottsplatser och hallar, i syfte att utveckla stadens idrotts- och friluftsliv. De senaste åren har löpningen fått ett stort uppsving i Stockholm och det är trångt på de populära promenadstråken runt exempelvis Årstaviken. Joggare trängs med promenerande och cyklister. Exploateringsnämnden ska tillsammans med idrottsnämnden och andra berörda nämnder undersöka möjligheterna att anlägga en mjuk löpbana runt Årstavi-

ken, samt möjligheterna att få sponsring för ett sådant projekt. Det skulle förbättra möjligheterna för de hundratals stockholmare som varje dag joggar, men också för de promenerande stockholmare som vill ta en lugn promenad med barnvagn utan att krocka med joggare. Människors möjlighet till hälsa, välmående och rekreation ska vara en integrerad del av stadsplaneringen och stadens markpolitik. Målet är att alla stockholmare ska ha nära till idrottsmöjligheter.

Stockholms ekologiska mångfald och klimatansvar

FN och åtskilliga forskare har fastslagit att den minskande biologiska mångfalden är en av de största klimatutmaningarna vi gemensamt står inför. Såväl stad som land har ett ansvar att värna den biologiska mångfalden.

Att värna den biologiska mångfalden innebär att inte i alla lägen gynna tillgängliggörandet av naturtområden. Det finns områden i Stockholmsområdet som är så pass ekologiskt känsliga att en ökad belastning, i form av exempelvis fler människor rör sig, kan resultera i att rödlistade arter försvinner. Därför krävs att stadens strategier tydligt undersöker och tydliggör vilka natur- och grönområden som ska bevaras och utvecklas såsom mötesplatser, och vilka som ska bevaras och skyddas för den biologiska mångfaldens skull. Det gäller såväl den mark som staden äger inom Stockholm stads gränser och den mark staden äger utanför stadens gränser. Stockholms stad äger fortfarande en del mark utanför stadens gränser. Många av dessa grönområden fungerar både som viktiga gröna lungor, viktiga för luftkvalitet såväl som rekreation, och många är viktiga frilufts- och idrottsområden som nyttjas av stockholmare från Stockholm såväl som kranskommuner. En grönmarksstiftelse för regionen, med tydligt syfte att värna och utveckla dessa i samarbete med samtliga kommuner i Stockholms län kan vara en insats som garanterar tillgången till naturen. Exploateringsnämnden ansvarar för att utreda förutsättningarna för att besluta om insatser, exempelvis genom en stiftelse, som långsiktigt garanterar tillgången till naturen.

Vi vet att energiläckage i fastigheterna i vår stad hör till Stockholms största miljöbovar, och vi vill både ha höga energikrav på nybyggnation och se till att äldre fastigheter blir klimatsmartare. Vi tror att det arbetet ska ske både på bredden och med spets. Vi ska ha höga generella energi- och miljökrav vid exploatering, men vi ska också kontinuerligt genomföra pilotprojekt som både för utvecklingen framåt, stimulerar forskning och gröna näringar och inspirerar andra. Därför föreslår vi tillsättande av ett program för gröna skyskrapor i Stockholm. Exploaterings- och stadsbyggnadsnämnderna ska hitta lämpliga platser och genomföra markanvisningstävlingar för att hitta de bästa förslagen. Skyskraporna ska hålla miljöklassen LEED Platinum.

Särskilda uppdrag 2013

- Utarbeta en ny markanvisningspolicy enligt ovan.
- Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden påbörja projektering för studentbostadsprojekten Gröna linjen goes Studentlinjen och Studenttornet på Söder. Markanvisningstävlingar ska hållas för de nya studentbostadsprojekten.
- Successivt höja antalet markanvisade bostäder, genom att 2013 höja målet till 6000 markanvisade bostäder. Minst hälften ska vara hyresrätter.

- Tillsammans med Stockholms stads tre bostadsbolag verka för att antalet markanvisningar till allmännyttan fördubblas, och bostadsbolagen ska ansvara för att bygga hyresrätter och studentbostäder i alla storlekar och till rimliga hyror.
- Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden undersöka möjligheten att låta en eller flera stadsdelsnämnder och stadsdelsförvaltningarna engageras i att ta fram förslag på lämpliga områden för nyproduktion i deras stadsdelsområde.
- Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden påbörja ett program för gröna skyskrapor i Stockholm, enligt ovan.
- Förhandla med markägare och byggare, som ska bygga på mark som redan upplåtits och där bygglov finns men byggstart inte varit, om att ställa upp tillfälliga studentpaviljonger.
- Tillsammans med fastighetsnämnden identifiera lämpliga platser för moderna industrier i Stockholm, samt verka för att målet om fler arbetsplatser i Söderort ska uppnås.
- Tillsammans med berörda nämnder fördjupa arbetet med Vision Söderort, i syfte att öka andelen arbetsplatser. I samband med det undersöka möjligheterna att tillsammans med SL skapa ett nytt stations- och kontorshus i Farsta strand.
- I samarbete med idrottsnämnden utveckla idrottsplatser och hallar, i syfte att möta stadens behov av idrotts- och friluftsliv, och därmed verka för att människors möjlighet till idrott och hälsa blir en integrerad del av stadsplaneringen.
- Tillsammans med idrottsnämnden och andra berörda nämnder undersöka möjligheterna att anlägga en mjuk löpbana runt Årstaviken, samt möjligheterna att få sponsring för ett sådant projekt.
- Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden utveckla Stockholms strategi för grönområden och parker.
- Tillsammans med berörda nämnder verka för att genusperspektivet tydligare synliggörs i stadens fysiska planering, genom exempelvis tidsgeografiska dagsprogram.
- Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och trafik och renhållningsnämnden påbörja ett nytt arbete med trygghet i de offentliga rummen, genom framtagandet av en trygghetskarta som ska finnas som bakgrundsmaterial när stadens grönområden, parker och offentliga rum planeras.
- Avbryta den ideologiskt drivna försäljningen av mark och införa konsekvensanalyser för miljö, friluftsliv och regionutveckling i de fall försäljningar ändå kan vara aktuella.
- Värna viktig natur- och friluftsmark i Stockholms län och i det syfte kartlägga förutsättningarna för någon form av stiftelse som långsiktigt kan garantera tillgången till naturen.
- I samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätta arbetet med bildandet av följande naturreservat: Kyrkhamn, Årstaskogen med Årsta holmar, Älsvjöskogen.
- I samarbete med miljö och hälsoskyddsnämnden under året påbörja bildandet av naturreservat Rågsveds friområde.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Öka takten för bostadsbyggande

5 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

5. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Exploateringsnämnden** godkänns.

FASTIGHETSÄMNDEN

Genom en aktiv fastighetspolitik kan staden inte bara se till att det finns tillräckligt med bostäder av hög standard i alla delar av Stockholm utan också gynna vår näringspolitik, vårt kulturliv och hälsan hos stadens invånare. Genom energieffektiviseringar av stadens fastigheter och genom att ha höga miljökrav för nybyggnation kan staden gå före i utvecklandet av Stockholm till en grön och hållbar stad. Med en sådan linje i fastighetspolitiken skapar vi en stad som står stark inte bara idag utan i framtiden.

Kommunfullmäktiges mål för verksamheten

Staden är en aktiv fastighetsägare som genom aktivt fastighetsinnehav bidrar till att utveckla Stockholms kultur-, idrotts-, närings- och bildningsklimat.

Staden ska genom sitt fastighetsinnehav främja en grön omställning och energieffektivisering av fastigheter.

Stadens fastigheter är grunden till en mängd av de verksamheter som förekommer i Stockholm. En smart fastighetspolitik kan innebära stora miljövinster för Stockholm. En smart fastighetspolitik skapar förutsättningar för stockholmarnas hälsa och välmående, genom idrotts- och kulturfastigheterna. En smart fastighetspolitik kan skapa förutsättningar för ett välmående näringsliv och ett skapande klimat.

Ny kurs i Stockholms fastighetspolitik

De senaste årens fastighetspolitik har präglats av stora utförsäljningar. Strategiskt viktiga fastigheter, byggnader och bostäder har sålts av dogmatiska och ideologiska skäl. Nu betalar stadens verksamheter och Stockholms invånare priset för detta. Det har sålts ut så många hus, så mycket mark och så många lokaler att staden nu har brist på dessa.

Idag saknar Stockholms stad i allt för många fall lokaler för sin egen verksamhet: grundläggande samhällsservice, vilket under det gångna året vid flera tillfällen lett till att staden fått köpa nya fastigheter. Det är förvisso rimligt att förvärva fastigheter i de fall staden behöver fastigheter, men det är kortsiktigt och dyrt att sälja för mycket för att sedan få återförvärva. Det är dyr politik och den drabbar alla skattebetalare och stockholmare som har rätt till stadens välfärd.

Vi vill ha en långsiktigt hållbar politik som värnar och utvecklar stockholmarnas gemensamma egendomar – via stadens innehav av till exempel fastigheter – istället för att avveckla dem. Vi vill se en politik som gynnar stockholmarna och Stockholm. Det kan ibland betyda att fastigheter bör säljas och i andra fall att de bör köpas, och det betyder inte minst att staden ska vara en långsiktig och god förvaltare av de fastigheter staden äger och ansvarar för. Stadens fastighetsinnehav är en resurs, en resurs vi kan använda för att skapa möjligheter

för ett levande småföretagande, för ett rikt kulturliv och för stockholmarnas idrottande.

Från 2006 har kostnaderna för planerat underhåll av stadens fastigheter, per kvadratmeter, mer än halverats. Som följd av de nedskärningarna är många av stadens fastigheter i dåligt skick. Det används dels som skäl till försäljningar och det har bidragit till att flera fastigheter nu är i behov av stora och dyra renoweringar. Att sänka värdet på en fastighet för att sedan sälja den till ett lägre pris än motsvarande fastighet i gott skick är kapitalförstöring. Underlåtet underhåll som resulterar i stora, kostsamma renoweringar är också en form av kapitalförstöring. Det är exempel på en oansvarig hantering av stadens kapital, och det är del i ett slöseri vi sett nog av i Stockholm. När flera idrottshallar i samma område är måste genomgå stora renoweringar under en kort period resulterar det dessutom i att möjligheterna till idrott och hälsa i Stockholm försämras, detta i ett Stockholm där hallbristen redan är ett faktum.

En fastighetspolitik för fler jobb

Gröna industrijobb i Stockholm

De senaste tio åren har flera av Stockholms industriområden naggats i kanten eller helt flyttat. Det har inneburit att arbetsplatser har försvunnit från staden samt att förutsättningarna för industriell tillverkning har försämrats. Vi vet att svensk industri är viktig för Sveriges ekonomi och för sysselsättningen. Vi blir allt mer medvetna om vikten industrin kommer att spela för en grön omställning. Stockholm ska vara en stad som spelar roll när Europa ställer om. För att det ska vara möjligt måste Stockholm ha de rätta förutsättningarna för modern och grön industri. Det sker spännande forskning i Stockholm. IVL Swedish environmental research institute har helt unika lokaler i Sjöstadsverket, som gör att forskare från hela världen väljer att forska på vattenrening och biogasrötning här i Stockholm. Men trots att det finns forskning här blir det få nya patent, och det är inte här de produkter som sedan ska ut på marknaden tillverkas.

Som en del i stadens större strategi för jobb och utveckling ska staden ge livsmedelsindustrin i Stockholm tydliga och långsiktiga förutsättningar för den fortsatta verksamheten. För många stockholmare är det allt viktigare med närproducerad mat som fraktats på det miljömässigt bästa sättet. Vi ser att Årsta partihallar med Västberga har den potentialen, med närhet till kommunikationer såväl som till stadskärnan. Staden ska under året utreda möjligheterna att flytta livsmedelindustrin till Årsta partihallar med Västberga. Det alternativet ska ställas mot det redan utredda alternativet i Larsboda.

Vi tror att Stockholm som kunskaps- och tillväxtregion skulle tjäna på att fler av de potentiella gröna industrijobben hamnade här. Vi tror att det är möjligt, men då krävs att staden identifierar möjliga platser. Exploateringsnämnden och fastighetsnämnden deltar i arbetet.

Ett kreativt företagsklimat i Stockholm

För att Stockholm ska stå konkurrenskraftigt också imorgon måste staden ha en tydlig strategi för innovation och kreativitet. Vi vet exempelvis att många innovationsdrivna företag har ett behov av att få visa upp innovationer, innan de kommer ut på den reguljeras marknaden. Här kan staden genom sin fastig-

hetspolitik vara ett stöd. Staden ska under året undersöka intresset för och förutsättningarna för fler pilot- och demonstrationsanläggningar i stadens regi. Om möjligt ska staden förvärva eller bygga om existerande anläggningar för att kunna fungera som pilot- eller demonstrationsanläggningar. Demonstrationsanläggningar är viktiga för att locka utländska besökare och investerare, men också för att behålla utvecklingen i Stockholm. De kan skapa mötesplatser för näring och forskning, men också fungera som en viktig språngbräda för nyare företag.

Ett levande handelsliv i Stockholm

Ett av skälen till att så många trivs i Stockholm eller vill flytta hit är mångfalden av affärer, butiker och tjänsteföretag. Stockholmare är olika, har olika behov och tycker om olika saker. Vi gläds åt att få det nyaste, men blir också frustrerade om kaféet, skomakeriet eller cykelhandlaren som alltid funnits i närområdet helt plötsligt tvingas lägga ner. Särskilt om nedläggningarna inte beror på att vi har ändrat åsikt eller smak, utan för att en stor privat fastighetsägare eller ett offentligt bolag sett en möjlighet att ytterligare öka sina marginaler.

Därför måste det finnas utrymme för både modernitet och tradition. Till skillnad från många andra storstäder runt om i Europa har Stockholms innerstad inte förlorat så stora marknadsandelar till externhandel i form av stora köpcenter. Den småskaliga handel i innerstan och i en del av våra ytterstadscentrum är viktiga trivselfaktorer, som skapar liv, rörelse och trivsel. Småbutiker och torghandel är inte bara bra för de enskilda näringsidkarna, de gör Stockholm trevligare att vistas i.

Vi menar att staden måste vårda sina relationer till småföretagen. Det handlar inte minst om hyressättningspolitiken. Vi ska inte subventionera enskilda näringsidkare, men när hyror däremot sätts så att skyltfönster hellre får gapa tomma än att hyrorna justeras kan man ifrågasätta det marknadsmässiga i det hela. Stockholm behöver en hyressättningspolitik som utgår från den verklighet som många av våra småföretag lever i. Även förutsägbarheten och långsiktigheten i hyresvillkoren måste bli betydligt bättre. Vi vet att förutsägbarhet och transparens är viktiga faktorer när näringsidkare väljer Stockholm. Inte minst små, egen och familjeföretag har stora behov av att kunna förutse kostnader. Det kan vara avgörande för om en person väljer att låta sin dröm om ett bageri på Söder bli verklighet. Det måste införas en mer långsiktig hyressättning så att det inte förekommer plötsliga chockhöjningar. Enskilda företagares möjlighet att hävda sin rätt mot det offentliga och begära omprövningar av hyressättningar behöver stärkas. På det sättet främjar vi företagandet i alla dess former, vilket är en nyckel till att bekämpa arbetslöshet och stärka skatteintäkter. Om Stockholm ska fortsätta vara den stad vi alla uppskattar så mycket, har vi inte råd med en näringspolitik som bara fungerar för de största aktörerna.

En fastighetspolitik för möten mellan människor

Fastighetsnämnden spelar en viktig roll i att skapa en levande stadsmiljö i hela staden. Stockholm ska upplevas som en trygg stad och ingen stockholmare ska vara rädd att gå ut en kväll ensam. Idag känner många stockholmare sig inte

alltid trygga i våra gemensamma miljöer, det gäller inte minst Stockholms kvinnor. Trots att män i Stockholm löper större risk för våld i offentliga miljöer är kvinnor mer rädda för våld i offentliga miljöer. Som ett resultat av det undviker kvinnor oftare att vistas i vissa områden vissa tider. Trygghet i våra offentliga miljöer handlar om något så grundläggande som vem som tar och tillåts ta plats i våra gemensamma rum, på våra gator och torg, i offentliga byggnader och anläggningar och på våra spontanidrottsplatser.

Som torgförvaltare och fastighetsägare vid flera av stadens torg ansvarar nämnden för att i samarbete med andra berörda aktörer se till att Stockholm har attraktiva och levande mötesplatser. Det handlar om att se till att det finns ett levande butiksliv, fungerande saluhallar och att det är rent och snyggt. Det handlar också om att understödja en utveckling som gör att våra offentliga mötesplatser är multifunktionella.

I Berlin har kommunen i sitt arbete med det de kallar gender mainstreaming konstaterat att synlighet, eller upplevd synlighet, är en viktig faktor. En väg med byggnader där fönster är vända mot vägen upplevs som tryggare än en gata med fastigheter med fönstertomma väggar vända mot vägen. Områden med fastigheter som har husväggar utan fönster ger en större känsla av otrygghet än områden med fastigheter med många fönster åt alla håll. Områden som innehåller både bostäder, arbetsplatser och gärna caféliv och handel fylls av liv dagtid såväl som kvällstid. Områden med tät bebyggelse, blandade funktioner, liv och rörelse upplevs som tryggare. Det gäller kvarter, gator och grönområden, men det gäller också torg. Synlighet och aktivitet på en plats främjar den upplevda tryggheten på platsen. Våra parker, torg och grönområden, precis som våra kvarter, tjänar på att vara multifunktionella och de bör planeras för att främja möten mellan människor som är på platsen av olika skäl. En sådan utveckling ska främjas av fastighetsnämnden, i egenskap av torgförvaltare och fastighetsägare.

En hållbar fastighetspolitik

Energieffektiviseringen av stadens fastigheter släpar efter och nämnden når inte de mål om energieffektiviseringar som man själv satt upp. Med den teknik som idag finns tillgänglig och med den kunskap vi besitter finns det inget försvar för att inte minska energiförbrukningen i stadens fastigheter. En framtidsinriktad fastighetspolitik är att gå i framkant för energieffektiviseringen och utmana med modern teknologi. Vi tror att stockholmarna vill göra hållbara val och ser det som en del i fastighetsnämndens praktiska arbete att möjliggöra sådan val. En del i det arbetet innebär att fastighetsnämnden ska införa en redovisning av elkostnaderna i de fall dessa ingår i hyran. Det blir ett sätt att se effekterna av den egna verksamheten, vilket skapar incitament att sänka energiförbrukningen.

Staden ska utarbeta en ny förvärvspolitik, med skärpta energikrav. När staden förvärvar nya fastigheter ska de antingen redan klassas som energieffektiva, eller så ska en renovering för att energieffektivisera fastigheten genast genomföras. När fastighetsnämnden fattar beslut om förvärv av fastighet ska fastighetens energiklass framgå, och i de fall fastigheten måste renoveras ska beslut om

renovering och kostnad för renovering ingå i samma ärende. Den nya förvärvspolicyn är ett steg i att successivt energiomställa stadens fastigheter.

En fastighetspolitik för mer motion för fler

Sedan 2011 sorterar stadens idrottsfastigheter, simhallar och bollplaner under fastighetsnämnden vilket ställer krav. Tillsammans med idrottsnämnden och andra berörda nämnder ska fastighetsnämnden planera för flera investeringar av nya anläggningar och arbeta med ett långsiktigt underhållsarbete för ett idrottsliv i världsklass.

Drygt var tionde fyraåriga flicka i Stockholms län lider av övervikt eller fetma. I socialt utsatta områden är siffrorna ännu högre, visar en ny rapport. Totalt var 13,5 procent av de fyraåriga flickorna i länet överviktiga eller feta 2010. Samma siffra för pojkarna var 9,1 procent. Simkunnigheten bland Stockholms ungdomar är låg, och i flera stadsdelar under 70 %. I de den stadsdelen där simkunnigheten är som högst, Östermalm, ligger den ändå bara på 85 %. Det är oroväckande siffror.

Vi vet att idrottande är viktigt inte bara för de enskilda stockholmarnas fysiska och psykiska hälsa, utan också för exempelvis våra förutsättningar att prestera på jobb och i skola. Det har direkt påverkan på vår livslängd. Den enorma kostnad det innebär för kommun och landsting i längden att ha en inaktiv befolkning syns inte i idrottsnämndens treårsbudget men kommer i slutändan riskera att bli dyrt för såväl individen som staden och landstinget. Det mervärde det ger Stockholm att fler stockholmare stärks fysiskt och socialt av en ökad möjlighet att idrotta syns inte heller under en mandatperiod, men på sikt bygger det Stockholm starkt.

Det ska vara fastighetsnämndens och idrottsnämndens uppgift att tillhandahålla anläggningar och erbjuda verksamhet till lägsta möjliga kostnad för att göra fysisk aktivitet så tillgänglig som möjligt för stockholmarna. Det gäller när vi talar om simhallar och bollsport, och det gäller också när vi talar om den starkt kvinnodominerade ridsporten. Om lagar och regler framtvingar en utveckling där hyresnivåerna måste sättas marknadsmässigt måste detta på olika sätt kompenseras så att det inte slutar med att stockholmarna ska betala priser för att nyttja stadens anläggningar som kraftigt minskar efterfrågan. Det här är en av alla de insatser staden måste göra för att nå det långsiktiga målet att alla stockholmare år 2030 utövar idrott och motion utifrån sina önskemål och förutsättningar.

Under de kommande tre åren vill vi öka investeringstakten när det gäller nya anläggningar. I vårt program för ökad rörelse ingår att omvandla fler grusplaner till konstgräs, fler anläggningar för spontanidrott och skolelever, nya utomhusgym samt en multisportanläggning. Underhållet av befintliga anläggningar är dessutom akut. Med en ökad investeringsram för drift och underhåll vill vi säkerställa att Stockholm blir Sveriges främsta idrottsstad i verkligheten

En fastighetspolitik för kreativitet, kunskap och kultur

Stockholms växande befolkning behöver inte bara bostäder och arbetsplatser. I takt med att stockholmarna blir fler ökar också behoven av både fler och större lokaler för kulturverksamhet. Ett av de projekt som under kommande år ska prioriteras är ett nytt stadsbibliotek. Stadsbiblioteket är i behov av nya och ändamålsenliga lokaler. I samarbete med kulturnämnden ska fastighetsnämnden verka för att staden påbörjar arbetet med ett nytt stadsbibliotek.

Särskilda uppdrag 2012:

- Tillsammans med berörda nämnder och bolag utarbeta en ny fastighetsstrategi för försäljning, förvärv och förvaltning, enligt ovan.
- Tillsammans med exploateringsnämnden identifiera lämpliga platser för moderna industrier i Stockholm, samt verka för att målet om fler arbetsplatser i Söderort ska uppnås.
- Införa en redovisning av elkostnaderna i de fall dessa ingår i hyran för att skapa förståelse för och incitament att sänka energiförbrukningen.
- Verka för en levande stadsmiljö i hela staden, enligt ovan.
- Undersöka möjligheten att utvidga stadens verksamhet med pilot- och demonstrationslokaler för innovationsdrivna företag.
- Se över stadens hyressättningspolitik för kontor och kommersiella lokaler, i syfte att öka lokaluthyrningen samt införa en mer långsiktig och transparent hyressättning utan chockhöjningar.
- Tillsammans med kultur- och idrottsnämnderna se över stadens hyressättningspolitik för idrotts- och kulturanläggningar i relation till bidrag för att främja kultur- och idrottsliv, så att den främjar ett rikt kultur- och idrottsliv.
- Tillsammans med kulturnämnden verka för att staden påbörjar arbetet med ett nytt stadsbibliotek.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Jobb istället för bidrag, anställningskostnader 3 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

6. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Fastighetsnämnden** godkänns.

IDROTTSNÄMNDEN

Stockholm är en idrottsstad med oändliga möjligheter eftersom här finns vatten, friluftsområden, grönytor, varma årstider och årstider med snö. Potentialen för både ordnad och spontan idrott och motion är enorm. Idag har vi en styrande majoritet i Stockholm som inte utnyttjar stadens potential. Istället ökar hälsoklyftan i staden och medellivslängden skiljer sig med flera år längs tunnelbanelinjerna. Vi vill öka Stockholmarens möjlighet till idrott och motion, genom att stimulera föreningslivet, skapa mer möjligheter till spontanidrott, rikta satsningar mot dem som idag är fysiskt inaktiva och öka investeringstakten när det gäller nya anläggningar.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Folkhälsan i staden ska förbättras
- Betydligt fler unga kvinnor med socioekonomiskt svag bakgrund ska idrotta eller vardagsmotionera och vara föreningsmedlemmar
- Simkunnigheten i Stockholm ska öka
- Idrottsanläggningar och andra ytor att motionera på ska finnas tillgängliga i närmiljöerna i ett växande Stockholm året runt
- Det ska vara lätt att driva en förening och att vara föreningsaktiv i Stockholm

Ökad folkhälsa i fokus

Det nya idrottspolitiska programmet för 2013-2017 sätter folkhälsan i fokus. Det fokuserar därigenom inte endast på idrottsnämndens arbete utan tar avstamp i att detta arbete måste bedrivas av många av stadens förvaltningar. Allt med syfte att nå det långsiktiga målet att alla Stockholmare år 2030 utövar idrott och motion utifrån sina önskemål och förutsättningar. Ett tydligt exempel är betydelsen av att det i stadsutvecklingen och exploateringen av stadens mark alltid finns med ytor för rekreation och idrottsutövande som en självklar del i samhällsplaneringen redan från början. Det ska alltid vara nära till ytor som inbjuder till aktivitet i vår stad.

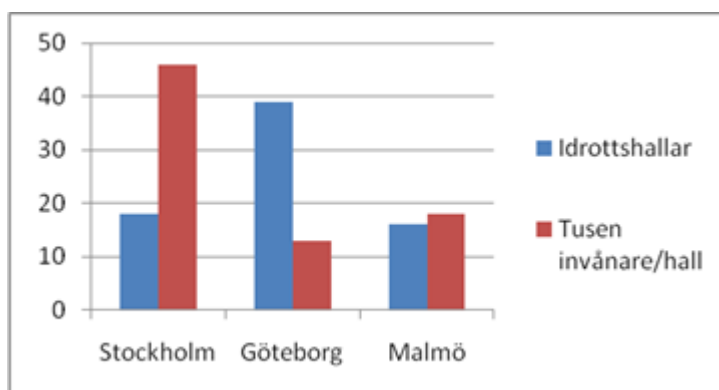
Bland barn och unga är det framförallt tjejer och de som kommer från mer utsatta områden som inte utövar idrott. Väldigt många av de som är aktiva väljer att sluta med sin idrott i tonåren och alltför få fångas upp av idrottsföreningarna på något sätt.

Drygt var tionde fyraåriga flicka i Stockholms län lider av övervikt eller fetma. I socialt utsatta områden är siffrorna ännu högre, visar en ny rapport. Totalt var 13,5 procent av de fyraåriga flickorna i länet definierade som överviktiga eller feta 2010. Samma siffra för pojkarna var 9,1 procent. Idrott och motion ska vara en naturlig del av livet redan från tidig ålder. Bra motionsvanor som grundläggs tidigt följer med genom hela livet. Redan på förskolan, och vidare i skolan, ska rörlighet och motion finnas som en naturlig del av den pedagogiska verksamheten.

Den enorma kostnad det innebär för kommun och landsting i längden att ha en inaktiv befolkning syns inte i idrottsnämndens treårsbudget men kommer i slutändan riskera att bli dyrt för såväl individen som staden och landstinget. Det mervärde det ger Stockholm att fler stockholmare stärks fysiskt och socialt av en ökad möjlighet att idrotta syns inte heller under en mandatperiod, men på sikt bygger det Stockholm starkt.

En förutsättning för att kunna utöva idrott är att man har en plats att vara på. Idag är stadens konstgräsplaner helt fullbelagda och det händer att fotbollslag tackar nej till att ta emot nya spelare helt enkelt för att det inte finns något utrymme för ytterligare en person. På samma sätt har Stockholm allt för få hallar. Bristen på hallar och ytor är förmodligen det största problemet för idrotten i Stockholm idag.

De förslag om omvandling av industrilokaler till idrottsytor som varit uppe till diskussion och där staden skulle kunna göra stora kostnadsbesparingar i förhållande till att bygga nya hallar har i flera fall gått förlorade då majoriteten inte varit tillräckligt effektiv i processerna. Det gäller t ex tryckeriet i Akalla och en ledig lokal i Fruängen som nu hyrs av en datoråterförsäljare. Arbetet bör dock fortsätta.

Källa: Svenska Handbollsförbundet

Det går 13 000 göteborgare eller 18 000 malmöbor per idrottshall. I Stockholm går det 45 000 stockholmare per idrottshall. Det duger inte för Sveriges huvudstad.

Ska folkhälsomålet om en friskare befolkning år 2030 nås krävs det att investeringstakten i nya anläggningar och planer ökar. Under de kommande tre åren ökar vi investeringstakten när det gäller nya anläggningar.

Idrotten är idag underfinansierad av den borgerliga majoriteten, något som kompenseras med uppskjutet underhåll. Behovet av upprustning och modernisering av befintliga anläggningar är enormt och ökar för varje år av de befintliga hallarna. Eftersatt underhåll är allvarligt och riskerar att på sikt medföra kapitalförstöring, ett stort slöseri med skattemedel.

Föreningslivet är en grundsten i det svenska samhället. Samtidigt ställer föreningsidrotten många gånger stora krav på den aktiva och framförallt på aktiva

barn och ungdomars föräldrar med krav på skjutsande, bakning, lottförsäljning och så vidare. Alla trivs inte i den ordnade och kravfyllda formen av idrott och för dem måste det finnas lika bra alternativa sätt att röra på sig. Vi kan inte bara tänka föreningsliv när vi uppmuntrar till idrott och rörelse – platser för spontanidrott ska finnas nära eller i varje bostadsområde, gärna i anslutning till skolor. Därför vill vi satsa ytterligare på ytor för spontanidrott, allt ifrån anläggningar för spontan bollsport till utegym och motionsspår. I vårt program för ökad rörelse ingår att omvandla fler grusplaner till konstgräs, fler anläggningar för spontanidrott och skolelever, nya utomhusgym, samt en multisportanläggning. Totalt omfattar programmet 450 miljoner kronor varav 100 miljoner kronor belastar centrala medelsreserven för investeringar under 2013. Det ska vara lätt att ta steget att röra på sig.

Idrott ska vara tillgängligt för alla, oavsett bostadsort eller storlek på föräldrarnas plånbok. Därför måste föreningsbidragen till föreningar som aktiverar barn och unga från socioekonomiskt svaga bakgrunder stärkas. Det kräver också att föreningsbidraget stärks generellt och subventionering av lokaler genom en utvecklad nolltaxa.

Att som idag höja taxor för skolorna att hyra idrottshallar är fel väg att gå för att öka idrottandet för barn och unga.

Stockholm som världens mest tillgängliga huvudstad gäller även idrottslivet

Forskning visar att ohälsa är mer än tio gånger vanligare bland människor med funktionsnedsättning än hos övriga befolkningen. Elever med funktionsnedsättning skattar sin hälsa sämre än andra. Ungdomar i särskolan rör på sig och deltar i föreningslivet i avsevärt mindre grad än andra ungdomar. Möjligheter för funktionsnedsatta barn och unga till en meningsfull fritid ska prioriteras. I många fall handlar det om att synliggöra utbudet av idrotts- och fritidsverksamheter och kulturverksamheter på ett bättre sätt. I andra fall handlar det om att samordna ansvaret för investeringar i utrustning, lokaler m.m.

Staden måste aktivt arbeta med tillgänglighetsfrågorna om målet om världens mest tillgängliga huvudstad ska uppnås. Det gäller såväl för idrottsnämnden som för övriga berörda nämnder och styrelser.

Simkunnigheten måste öka hos stadens barn och unga

Stockholm måste göra en kraftsamling för att komma tillrätta med simkunnigheten/bristande simkunskaper bland stadens barn och unga. 25 procent av alla barn i Stockholmsregionen kan inte simma. I särskilt utsatta områden är siffran så hög som 39 procent. Samtidigt är drunkning den vanligaste dödsorsaken bland barn, efter trafikolyckor.

Att kunna simma är en livsviktig kunskap som inte bara räddar liv utan också innebär att elever som inte kan simma när de går ut grundskolan inte får fullständigt avgångsbetyg. Detta får konsekvenser för resten av livet. Den enskilde individen blir utestängd från en mängd gymnasieutbildningar och högskoleutbildningar som i sin tur leder till en minskad arbetsmarknad som står till ens

förfogande. Dessutom skapar simokunnigheten begränsningar i livet i övrigt. Stockholm är omgivet av vatten. Vi värnar våra älskade sjönära bad. Våra simhallar är tillgängliga och populära anläggningar för idrott och motion. Stockholm om sommaren är starkt förknippad med att kunna ta sig ett dopp, simma och njuta av vacker natur och upplevelser. För att kunna ta del av allt detta krävs det att man kan simma.

Vi satsar 6 mnkr som öronmärks i budgeten till att förbättra simkunnigheten i staden.

Idrottslivet i Stockholm bygger till mycket stor del på alla insatser som görs av ideellt arbetande ledare. Vi vill göra en ordentlig satsning på ledarna i föreningarna, så att färre väljer att sluta och så att fler av de tonåringar som slutar idrotta kan bli kvar i föreningslivet som ledare. Precis som med det höjda föreningsbidraget riktar sig detta både till idrottslivet och övriga föreningslivet i Stockholm.

Satsa på friluftlivet och båtlivet i Stockholm

Stockholm är en idrottsstad med oändliga möjligheter eftersom här finns vatten, skidbackar, naturområden och skidspår vintertid. Att olika förvaltningar har ansvar för marken i olika områden i staden får inte gå ut över stockholmarnas möjlighet till motionerande. Ett exempel på hur vi vill att förvaltningarna ska anpassa sig bättre till medborgare är att ge idrottsförvaltningen i uppdrag att dra skidspår i hela staden, även där marken tillhör stadsdelsnämnderna.

Tillgänglighet till mark för rekreation och motionsutövande är viktigt. I en undersökning som staden har gjort bland icke föreningsaktiva stockholmare visar resultatet tydligt att friluftsområden, motionsspår/skidspår och vandringsstråk står högt på listan om vad staden bör satsa på. Staden bör stoppa ideologiskt driven utförsäljning av mark i kranskommunerna.

Båtlivet ökar och kommer att fortsätta öka i Stockholm och många stockholmare som i dag inte är delaktiga i båtlivet drömmer om ett liv på sjön. Det är stor brist på båtplatser och väntetiden för en båtplats är på vissa håll över 10 år. Samtidigt är vattnet en viktig del av Stockholms attraktionskraft och har en stor betydelse för en ökad turism. Att gästa Stockholm med egen båt och temporärt angöra en brygga är idag dessvärre mycket svårt då det finns ett tydligt underskott av gästhamnsplatser. Staden är i stort behov att underlätta för dem som vill besöka staden via båtvägen. Stadens båtliv utvecklas med nya bryggor för utbyggnad av båtplatser och gästplatser. I ett första skede bör därför staden inventera möjliga bryggplatser och därigenom initiera fler båtplatser.

Pilotprojekt anlägg en ute-löparbana

Både Kungsholmen runt och rundan runt Årstaviken är ett omåttligt populära stråk som nyttjas av stockholmarna hela dygnet, året om. Gående, cyklande och löpande samsas om utrymmet. För att ytterligare underlätta för stadens invånare och besökare att använda ytorna på ett smidigt sätt föreslår vi att staden anlägger en löparbana där det är lämpligt utifrån det befintliga underlaget. En

förutsättning är att löparbanan till stor del finansieras genom sponsring och med möjlighet till tryckt på själva löparbanan.

Det ska vara tryggt att idrotta i Stockholm. Motionsspåren ska vara upplysta och lätta att ta sig till. Våld kring idrottsevenemang ska motverkas genom grundligt förebyggande arbete och välplanerade evenemang. Ingen stockholmare ska drunkna vid badplatser, därför är badvakter även vid våra utomhusbad sommartid så viktiga.

Idrottsnämnden ska även, tillsammans med fastighetsnämnden, genomföra energieffektiviserande åtgärder i stadens idrottsanläggningar för att minska kostnaden för energiförbrukningen och samtidigt värna miljön. Den minskade energiåtgången ska inte uppnås genom kortade säsonger eller genom att bokningsbara tider minskas för idrottsrörelsen. Energieffektiviseringen ska fokusera på isoleringsåtgärder samt på smarta tekniker för värmeväxling mellan olika anläggningar.

Vidare måste det vara idrottsnämndens uppgift att tillsammans med fastighetsnämnden tillhandahålla anläggningar och erbjuda verksamhet till lägsta möjliga kostnad för att göra fysisk aktivitet så tillgänglig som möjligt för stockholmarna. Det gäller när vi talar om simhallar och bollsport, och det gäller också när vi talar om den starkt kvinnodominerade ridsporten. Om lagar och regler framtvingar en utveckling där hyresnivåerna måste sättas marknadsmässigt ska detta där det är möjligt justeras via andra system så att det inte slutar med att stockholmarna ska betala priser som avskräcker från att nyttja stadens anläggningar.

Utbudet av olika typer av motionsformer på stadens simhallar är en fantastisk tillgång i arbetet med att få fler stockholmare i rörelse. Stadens egna gym attraherar många målgrupper som väljer att inte bli medlemmar i kommersiella gym och utbudet av tider reserverat för endast kvinnor fyller i vissa områden en enormt viktig funktion. Det är viktigt att staden kan erbjuda verksamheten med syfte att förbättra folkhälsan och att vinst inte blir det övergripande målet, därför ska anläggningarna inte privatiseras. Genom att staden erbjuder både simning, gym och gruppträning i samma lokaler kan man hålla nere kostnaden eftersom samma personal kan ha olika uppgifter och rotera på anläggningarna och de mindre kostnadsdrivande verksamheterna kan väga upp för de mer kostsamma simbassängerna. Därför är det ett slöseri med skattemedel att upphandla hela eller delar av driften i simhallarna.

Jobb istället för bidrag

Inom verksamhetsområdet tillförs stora resurser för att bryta behov av försörjningsstöd och istället ge fler chans till arbete. Inom detta verksamhetsområde ger det stadsdelsnämnderna förutsättningar att anställa uppemot 175 personer. Dessa ska kunna stödja arbetet inom idrottsverksamheten, exempelvis genom att bidra med arbete som leder till bättre underhåll av och service i anläggningar. Likaså ska personerna kunna bidra i organisationsdriven idrottsverksamhet. Anslag inom programmet Jobb istället för bidrag kan fördelas inom nämndens

ansvarsområden. Nämnden bestämmer själv var de största behoven och de mest utvecklande arbetsuppgifterna finns.

Särskilda uppdrag 2013:

- Ett anslag för att stimulera unga kvinnor från socioekonomiskt svaga bakgrunder att motionera ska inrättas.
- Ett jämställdhetsanslag ska inrättas för att stimulera en mer jämställd idrott.
- En satsning på simkunnigheten i Stockholm ska göras.
- En ordentlig ledarsatsning ska genomföras.
- Fler fotbollsplaner ska få konstgräs.
- Investeringsstakten ska öka så att fler nya hallar kan byggas och fler befintliga anläggningar renoveras.
- Konkurrensutsättningen av stadens badhusanläggningar ska avbrytas.
- Ge berörda förvaltningar i uppdrag att utreda möjligheterna att anlägga löparbana längs med "Kungsholmen runt" eller Årstaviken.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Simkunnighetssatsning	6 mnkr
Subventionering av skolidrottshallar	15 mnkr
Badvakter på utomhusbaden	3 mnkr
Skidspår	1 mnkr
Ökat föreningsstöd/ledarutbildning	15 mnkr
Jobb istället för bidrag, anställningskostnader	40 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

7. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Idrottsnämnden** godkänns.

KULTURNÄMNDEN

Kulturen ger plats åt människor att mötas, uppleva och själva gestalta sina liv. Kultursatsningar är därmed viktiga för att stärka demokratin och minska rädsla, fördomar och främlingskap mellan människor. Kulturen och konsten har ett egenvärde och det är av stor betydelse att stimulera nya konstnärliga uttryck och nya sätt att möta publiken både fysiskt och på den virtuella arenan. Tillgången till kvalitativ kultur är en medborgerlig rättighet och ska inte vara avhängig inkomst, kön eller var man bor. Genom att satsa offensivt och strategiskt på kulturen skapas ett mer kreativt Stockholm. En stad med ett rikt kulturliv attraherar och utvecklar kreativa människor och företag, och formar stadens själ, identitet och berättelse.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Stockholm ska med en offensiv kulturpolitik utvecklas till Skandinavians mest kreativa stad sett till både kvalitet och kvantitet i upplevelser, deltagande, skapande och företagande inom kulturen.
- Ojämligheten i kulturellt kapital ska minska och kulturen ska komma närmare medborgarna i hela staden.
- Fler kreativa platser och rum för både den medborgardrivna och den professionella kulturen.
- Ökad samverkan mellan stad, kulturliv och näringsliv.
- Staden ska ha utövarnas situation och åskådarperspektivet i fokus och skapa rimliga förutsättningar för kulturarbetarna att utöva sin profession och leva på sin lön.

Den borgerliga kulturpolitiken i Stockholm har präglats av en både defensiv och experimentell hållning. I takt med att man har skurit ner på anslag till både egna och fria verksamheter har man styrt medel mot kulturbonusar och sponsringsfonder för att tvinga kulturlivet att tänka mer kommersiellt och öka jakten på egenfinansiering. Vår politik präglas istället av att det offentliga måste ta ansvar för finansieringen av den kulturella infrastrukturen i staden så att både bredd- och spetskulturen ska kunna växa. Vi förstärker det fria kulturlivet för att ge utrymme för såväl kontinuitet som förnyelse.

Kulturskolan

Den borgerliga majoriteten har under förra mandatperioden höjt avgifterna till kulturskolan kraftigt och tappat hela 16 000 deltagare i Kulturskolan. I anslutning till detta har utbudet smalnats av alltmer och många som vill utöva kultur stängs ute till följd av otillräckligt antal platser eller på grund av saknad av för dem relevant utbud. Kulturskolan behöver nå nya grupper och öka antalet deltagare, det ska inte vara föräldrarnas plånbok eller utbildningsbakgrund som styr barnens deltagande. För att uppnå detta krävs ökade resurser för att öka antalet platser, sänkta deltagaravgifter, mer av prova-på-verksamhet och ett vidareutvecklat utbud för fler och bredare kulturella uttryck. Den nya e-tjänsten och anmälan på nätet stärker Kulturskolans möjligheter att på ett enkelt sätt nå ut i hela staden med sitt utbud. Utbudet ska vara behovsstyrt och närhetsprincipen ska gälla. För att säkerställa detta behöver e-tjänsten utvecklas ytterligare.

Det fria kulturlivet

Stockholms stads kulturstöd till professionella kulturutövare har bidragit till att det fria kulturlivet utvecklats och i sin tur gett staden och dess innevånare ett rikare liv. Kulturpolitikens uppgift är att främja mångfald och hög kvalitet i kulturen och ge stöd till både nya och befintliga verksamheter. Vi vet också att kontinuitet och långsiktighet är viktigt för utveckling av kvalitet. Öppenhet och transparens ska präglade kulturstödssystemet. Årlig uppföljning och utvärdering ska göras och principen om armlängds avstånd d.v.s. att staden ska stödja kulturen, inte styra den, måste upprätthållas.

I takt med ombildningen till bostadsrättsföreningar har många kulturutövare hamnat i en situation där man måste hyra av föreningarna och fastighetsägare till dyra kostnader och tvingas bort från sina lokaler. Därför är blandade upplåtelseformer, med en bevarad andel hyresbostäder, viktig för möjligheterna att utöva kultur.

Framtidens bibliotek

Vi vill investera i stadens bibliotek med fokus på att nå stockholmarna i deras vardag. Endast en fjärdedel av stockholmarna använder idag folkbiblioteksverksamheten. Tillgängligheten behöver säkras i alla stadsdelar. För att åstadkomma detta ska verksamheten utvecklas. Staden har antagit en ny strukturplan med översiktliga och långsiktiga strategier för att utveckla Stockholms bibliotek, Strukturplanen ska förtydliga de fysiska bibliotekens framtida placering i staden och utgångspunkten skall vara ”Angelägna, Tillgängliga och Effektiva” För oss Socialdemokrater är utgångspunkten att tillgängligheten ska säkras i alla stadsdelar. De lokala biblioteken i stadsdelarna ska präglas av generösa öppettider, bra service, locka till möten och ett nära samarbete med det lokala kulturlivet.

De lokala biblioteken är viktiga för t ex läsläsningshjälp, spontana besök och att tillfredsställa behovet av en öppen och tillgänglig mötesplats. Tillgängligheten måste även vägas i ljuset av socioekonomiska faktorer t.ex. frågor såsom att öka läsviljan i de områden där utlåningen av böcker är lågt. Det är ofta enklare för de som inte pratar perfekt svenska att besöka en fysisk plats för att få hjälp.

Det digitala biblioteket med utlåning av e-böcker och nättidningar är idag större än stadens fysiska bibliotek tillsammans. Satsningen på det digitala biblioteket, liksom på fortsatt digitalisering av litteratur och andra kulturformer, behöver därför fortsätta att öka.

Nytt Stadsbibliotek

Stadsbiblioteket är i förtvivlat behov av nya och ändamålsenliga lokaler. Det nuvarande biblioteket byggdes på 1920-talet och lokalerna är fantastiska men har efter snart 100 år blivit trånga och omoderna. För fem år sedan gjordes en inventering av behoven och då saknades 20.000 kvm lokaler för att möta framtidens behov av barnbibliotek, ungdomssalar, grupprum, forskarplatser och inte minst plats för fler böcker.

Frågan om bibliotekets framtid har diskuterats länge och flera arkitekter har ritat på olika förslag. Vi anser att det är otillräckligt att lappa och laga på en i grunden för trång verksamhet. Stadsbiblioteket bör utvecklas och byggas till.

Utgångspunkten bör tas i de seriösa förslag som presenterats och som bevarar grunderna för Asplunds byggnad. Ett arbete bör inledas under 2013 för att utveckla Stockholms nya stadsbibliotek.

Offentliga ateljéer – Ytor för gatukonst

Storstadens konstutövare är många, både de etablerade och de idag okända. En av de trender som finns i huvudstaden är utvecklingen av olika former av gatukonst, t.ex. installationer. Det gör staden spännande och spontan när något oväntat händer. Vi anser att staden bör tillskapa fria ytor för skapande konst i gaturummen, där exempelvis ett bra ljus och vitkalkade väggar skulle öppnas för fritt skapande. Ett sätt att organisera verksamheten kan vara att göra som Centrifug i Konsthall C där man bokar tid precis som i tvättstugan. Bokningslistan släpps två gånger per år och som utställare har man tillgång till lokalen under tre veckor. Förutom att Stockholms attraktionskraft skulle kunna öka ytterligare kan mörka och otrygga platser på detta sätt bli upplysta och trygga miljöer när fler vistas där.

Stadens kulturverksamhet ska inte centreras till innerstaden utan ska vara ett naturligt inslag och vara tillgänglig även i ytterstadens stadsdelar. I detta behövs en utökad samverkan med det lokala kulturlivet. Genom att t.ex. inrätta konstytor i stadsdelarna där även oetablerade konstnärer får möjlighet att ställa ut ökar vi konstutbudet samtidigt som fler stockholmare involveras. Det finns många platser i staden som är lämpliga för detta ändamål, platser där det idag finns mycket folk men lite kultur

Ny nationalscen för operakonst

Det kungliga operahuset i Stockholm stod färdigt 1898. Vid invigningen var det ett av Europas vackraste och mest funktionella operahus. Men tiden har hunnit ikapp den gamla 1800-talsbyggnaden och idag är den föråldrad, för liten och för oflexibel. Detta konstaterades redan 2007 i en utredning som gjordes på Regeringens uppdrag.

Ett nytt operahus skulle stimulera kulturlivet i Stockholm och locka nya grupper av publik, samtidigt som en fungerande verksamhet skulle få ändamålsenliga och moderna lokaler att fortsätta sin verksamhet i. Den gamla operan kostar mycket i drift och underhåll.

I omgångar har olika förslag diskuterats om vart en ny operascen i Stockholm skulle kunna placeras. Det är angeläget att Stockholms stad hjälper till och driver mark- och fastighetsfrågan för hur en ny opera skall infogas i rätt miljö och stadsbild.

Moderna och ändamålsenliga allmänna mötesplatser

Samlingslokalerna och hemgårdarna utgör en lokal bas i stadens närområden där de ofta fungerar som infrastruktur för kreativ verksamhet, samtal och möten. Samlingslokalerna i Stockholm har under lång tid minskat kraftigt och idag finns endast 20 stycken kvar. I takt med stadens expansion blir också behovet

av mötesplatser större. 2008 bildades den senaste samlingslokalen som ingår i stadens Allmänna Samlingslokalsystem. Sedan dess har staden vuxit och nya stadsdelar byggs och kommer byggas under lång tid framöver. Som all annan stadsplanering behöver allmänna mötesplatser som fyller en angelägen funktion för medborgarna, planeras in i nya bostadsprojekt.

Vi vill göra en satsning på stadens samlingslokaler och Hemgårdar. Vi vill utveckla dessa till att bli levande, mångkulturella, attraktiva, moderna och innovativa platser där människor kan mötas, samarbeta och verka genom föreningar, klubbar, institutioner, och företag.

Många av skolans lokaler används bara en begränsad del av dygnet. Dessa lokaler skulle kunna vara en viktig resurs för lokalsamhället och föreningslivet när det gäller exempelvis att underlätta för möten, människor emellan. Förutom att underlätta och stödja gemenskaper i skolans upptagningsområde kan en fördel för skolan vara att mer folk i skolans lokaler under kvällar och helger medverkar till en minskad skadegörelse. För att detta ska kunna fungera krävs ett bra samarbete mellan skolan och det omgivande samhället.

Berörda förvaltningar (utbildningsnämnden och kulturnämnden) ska tillsammans med SISAB ges i uppdrag att utreda hur stadens egna lokaler ska kunna nyttjas på ett optimalt sätt för att värna och främja föreningslivet i Stockholm.

Evenemang

Stadens evenemang, framförallt Ung08 och Kulturfestivalen är arrangemang som stockholmarna uppskattar mycket. Dessa evenemang bör dock få större spridning i hela staden och inte som idag där den största delen koncentreras till innerstaden. Det finns många platser i staden som är lämpliga för kulturevenemang som stöts av staden. Platser där det idag finns mycket folk men lite kultur.

Folkbildning

Folkbildningen är central för att fördjupa medborgarnas kulturella intressen och som mötesplatser för ett demokratiskt samtal. Med det nya folkbildningsstödssystemet som träder i kraft 2014 förstärks studieförbundens självständighet och unika karaktär. Bl.a. genom reell dialog mellan staden och studieorganisationerna. Stödet till studieförbunden ska vara transparent och stabilt över tid.

Stockholm som filmstad

Under vår ledning initierades satsningen på Filmregion Stockholm-Mälardalen för mer filmproduktion i regionen. I och med att Stockholm nu formellt står utanför satsningen och inte är fullständig medlem i Filmregionen går staden miste om både produktioner och möjlighet till statligt stöd för dessa. Stockholm ska därför bli fullvärdig medlem.

Särskilda uppdrag 2013:

- Utökade satsningar på Kulturskolan.
- Bättre service och ökade öppettider på stadens bibliotek.

- Åter pröva frågan om en större ut- eller ombyggnad av Stadsbiblioteket med utgångspunkt i den behovsinventering som gjordes innan den utlysta arkitekttävlingen 2006.
- Utred en lämplig plats för offentlig ateljé och gör ett pilotprojekt under 1 år
- En utredning ges i uppdrag att undersöka möjligheterna att reservera lämplig tomtmark för nytt operahus i Stockholm.
- Utökad uppdrag till den översyn som nu görs om stadens Allmänna samlingslokaler och Hemgårdar i form av en inventering om behovet av nya Allmänna samlingslokaler.
- Ingå fullständigt medlemskap i Filmregion Stockholm-Mälardalen
- Utredda möjligheterna och förutsättningarna att driva Samlingslokalerna och Hemgårdarna i nya driftsformer, t.ex. kommun, externa aktör som näringsliv och föreningsliv i samverkan.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Kulturskolan – breddat utbud, lägre avgifter, nya grupper	13 mnkr
Ökat stöd till det fria kulturlivet	3 mnkr
Bibliotek – ökade öppettider/tillgänglighet	5 mnkr
Mötesplatser/stöd till samlingslokaler	5 mnkr
Medlemskap i Filmregion Stockholm	3 mnkr
Fri entré stadens museum	5 mnkr
Jobb istället för bidrag, anställningskostnader	10 mnkr

KULTURNÄMNDEN: STADSARKIVET

Stadsarkivet ska bedriva en omfattande verksamhet för att dokumentera, bevara samt tillhandahålla kunskap om Stockholm.

Särskilt viktigt under de närmsta åren är att delar av den enorma informationsbank som stadsarkivet utgör digitaliseras och görs tillgänglig för allmänheten. Intresset för Stadsarkivets material är stort från forskare både inom och utanför den akademiska världen, inte minst släktforskare.

Särskilda uppdrag 2013:

- Öka tillgängligheten till Stadsarkivet, framförallt via webben.
- Stoppa fortsatta avknoppningar av arkivverksamheten.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

8. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Kulturnämnden** godkänns.

KYRKOGÅRDSNÄMNDEN

Begravningsplatserna är ett kulturarv som är viktig för Stockholms och framtida generationer. Värdiga miljöer och gott bemötande ska tillhandahållas för alla dem som kommer dit som begravningsgäster eller besöker en anhörigs eller väns grav.

Begravningsverksamheten ska i sin helhet finansieras av begravningsavgiften, som fastställs av kommunfullmäktige. Över- och underskott ska i sin helhet balanseras till nästkommande budgetår i en begravningsfond. Begravningsavgiften bör för att garantera en god kvalitet i drift och underhåll vara på de sju ören som den uppgick till fram till år 2011.

Kyrkogårdsnämnden förvaltar Stockholms stads enda världsarv Skogskyrkogården. Skogskyrkogården är internationellt känd. Den finns med på Unescos världsarvslista sedan 1994 och lockar med sin arkitektur och natur besökare från världens alla hörn. För att behålla titeln måste begravningsplatsen ständigt underhållas och vara av hög kvalitet. Samma kvalitetsnivå ska också gälla för stadens övriga begravningsplatser. Budgeten för Kyrkogårdsnämnden har varit den samma under perioden 2009-2012, detta är i längden inte hållbart om staden vill behålla kvaliteten på verksamheten.

I dagens mångkulturella Stockholm måste begravningsverksamheten ständigt utvecklas för att möta nya behov och önskemål. Inte minst hänger detta samman med att snart sagt alla världens religioner och kulturer finns i Stockholm. Staden ska ligga i framkant när det gäller dialog med företrädare för dessa medborgargrupper.

Genom den föreslagna nivån på begravningsavgift tillförs verksamheten 9 mnkr. Därigenom möjliggörs såväl en bättre kvalitet som ett kraftigt ökat antal feriearbeten.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Verksamhetens miljöpåverkan ska minska.

Särskilda uppdrag 2013:

- Öka dialogen med företrädare för olika medborgargrupper i syfte att erbjuda en begravningsverksamhet som är värdig för alla.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Kvalitetshöjande åtgärder	4 mnkr
Sommarjobbssatsning	5 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

9. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Kyrkogårdsnämnden** godkänns.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Om alla människor på jorden skulle leva som vi i Sverige skulle det krävas ytterligare tre jordklot om jordens resurser skulle räcka till. Det är en nödvändighet att ställa om hela staden för att vi ska klara av klimat- och miljöutmaningarna. Effekterna från miljöförsämringar påverkar allt från hur vi mår och vår hälsa till vår ekonomi och försörjning. Ju mer vi investerar i miljöpolitiken idag desto mindre resurser behöver vi lägga på åtgärder i framtiden.

Vi måste agera på flera plan, dels genom att underlätta för den enskilda individen att agera miljövänligt, och dels genom att se till att staden tar sig an stora satsningar och investeringar inom bostads- och trafikområdet. Vår vision är ett Stockholm som är världsledande i klimatomställningen och i omställningen till ett hållbart samhälle på alla områden.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Stockholm ska vara ledande i arbetet på väg mot hållbara storstäder
- Stockholm ska vara fritt från fossila bränslen år 2030.
- Stockholm ska vara en stad där det är enkelt att vara klimatsmart.
- Staden ska vara en stad där miljömässig och social hållbarhet ingår som krav i alla upphandlingar.
- Stockholm ska vara en stad som bygger klimatsmart och värnar den biologiska mångfalden, genom exempelvis naturreservat.
- Samhällsplanering för Stockholm ska ske med ett miljöperspektiv och med målet att minska koldioxidutsläppen.

Stockholm är en del av hela världens utveckling. Händelser på andra sidan jorden och Östersjön påverkar Stockholm och stockholmarna direkt. Vår stad är inte bara landets huvudstad, vår stad är också en europeisk storstad. De val vi stockholmare gör varje dag påverkar utvecklingen i andra delar av världen och vår värld påverkas av det som händer tusen mil härifrån. Vår stad är en aktör i en global värld. De val vi som politiker gör i Stockholm påverkar arbetsmiljön för många människor som arbetar i vår närhet, men också för många människor som bor långt härifrån och vars verklighet och villkor skiljer sig från stockholmarnas vardag. Vi har som politiker ett ansvar att i vår verksamhet främja en utveckling mot hållbarhet, såväl social och hälsomässig som miljömässig. I det här arbetet har miljö- och hälsoskyddsnämnden en viktig roll.

Stockholm – Staden där på barnen och barns hälsa sätts främst

Satsning på att förbättra barns inomhusmiljö

Vi vill öka resurserna för tillsyn av skolor och förskolor. Det är ett viktigt element förbättra inomhusmiljön för stadens barn och unga. Genom ökningen av resurser möjliggörs förstärkt informationsarbete för att förbättra inomhusmiljön för våra barn. Luftkvaliteten och bullersituationen behöver granskas, övervakas och man behöver föreslå åtgärder.

De alltför höga nivåerna av partikelhalter och kväveoxider är skadliga för stockholmarna. Det krävs flera åtgärder som utökad dubbdäcksförbud. Och det krävs ökade informationsåtgärder och förstärkt mätning vid fler punkter.

På en lång rad områden behöver tillsyn, övervakningen och informationen förstärkas för att skydda barns och övrigas hälsa. EHEC, legionellabakterier är allvarliga problem. Förstärkt övervakning av badvatten, restauranger och storkök. Kemikalier hotar människors hälsa och miljön. Kemikalieanvändningen bland många varor är till stor skada. Här behövs förstärkt övervakning och förstärkt information. Regelefterlevnaden behöver öka. Barn som växer upp med stor exponering av hormonstörande och andra kemiska ämnen som kan skada dem och deras reproduktion på olika sätt. Barn och unga använder stadens parker och lektyor både under skoltid och fritid. Kunskapen är ofta låg om hälso-skadliga ämnen från historiska markföroreningar. Här behöver mer göras.

Stockholm – Där grön vetenskap blir verklighet

Stockholm har alla förutsättningar att åter bli en miljöhuvudstad med hög miljökompetens. Då krävs emellertid satsningar på en förstärkt övergripande miljökompetens inom staden. Staden bör utreda förutsättningarna för att inrätta en forskningsenhet för att snabbare kunna göra ny grön vetenskap till vardag. Enheten ska samarbeta med andra kommuner och institut som arbetar med samma typ av forskning, exempelvis inom ramen för IVL Swedish environmental research institute.

Staden ska också arbeta mer aktivt med informationsinsatser för att förstärka miljömedvetandet hos stockholmarna. En del i den informationsinsatsningen ska vara inrättandet av ”gröna linjen”, en telefon- och onlinetjänst med grön konsument- och klimatrådgivning.

På väg mot ett välmående Stockholm

Det är viktigt att nämndens verksamhet organiseras så att den erbjuder både ett fullgott skydd för allmänheten men också möjliggör för företag och verksamheter att bedriva sin verksamhet utan onödiga väntetider och alltför långdragna ansökningsprocesser. Staden ska förbättra servicegraden gentemot medborgare och företag. Kontrollen av inomhusmiljön i stadens fastigheter är av högst prioritet, särskilt i stadens förskolor och skolor då det påverkar barnens och elevernas hälsa och kunskapsresultat. Luftkvaliteten och ljudnivån ska mätas oftare än idag och resurser ska tillföras för att förbättra luft- och ljudkvaliteten där det behövs. En särskild satsning på att förbättra barns inomhusmiljö ska göras. Barns inomhusmiljö måste vara ett prioriterat område för Stockholms stad.

De alltför höga nivåerna av partikelhalter och kväveoxider är skadliga för stockholmarna. Det krävs flera åtgärder, såsom avgifter för dubbdäck och insatser för minskad biltrafik. Mätning av partikelhalter måste ske på fler punkter än idag. Fram till dess att det blir möjligt med avgifter för dubbdäck ska staden fortsätta arbeta med dubbdäcksförbud på exempelvis Hornsgatan.

På en lång rad områden behöver tillsyn, övervakningen och informationen förstärkas för att skydda barns och övrigas hälsa. EHEC, legionellabakterier är allvarliga problem. Förstärkt övervakning av badvatten, restauranger och storkök behövs.

Kemikalier hotar människors hälsa och miljön. Regelefterlevnaden och kraven behöver öka. Barn som växer upp med stor exponering av hormonstörande och andra kemiska ämnen som kan skada dem och deras reproduktion på olika sätt.

Det behövs både långsiktigt arbete och enstaka akuta punktinsatser för att förbättra kvalitén i stadens sjöar och vattendrag. Bällstaån och Drevviken är exempel på vattendrag där vattenkvalitén måste förbättras.

Från Stockholmsopor till miljövinster

Sveriges regering har satt upp ett mål om att 35 % av Sveriges matavfall ska sorteras, samlas in och rötas till biogas. Flera kommuner har sedan länge egna mål som är satta betydligt högre. Stockholms stad ligger i den här utvecklingen hjälplöst efter och har så varit länge. För att Stockholms stad ska kunna hinna ifatt och nå det av regeringen satta målet, och för att Stockholms stad ska kunna minska vårt användande av fossila bränslen, krävs en tydlig matavfallsinsamlingsplan med en ambitiös målsättning. Det är ett arbete som delvis påbörjats men där vi nu tar ett nytt och samlat grepp. Trafik och renhållningsnämnden kommer om detta budgetförslag röstas igenom att påbörja en utredning av ett system för att torrkonservera och samla in matavfall i Stockholm i stor skala. Ifall det bedöms möjligt kommer ett eller flera pilotprojekt startas. Miljö och hälsoskyddsnämnden ska delta i det arbetet och i utvärderingen av pilotprojekten. När staden får igång insamlandet av matavfall kommer det också finnas anledning att se över hur rötandet av matavfallet i stor skala ska ske. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med trafik- och renhållningsnämnden ta fram en sådan plan.

Återvinning av produkter ger stora miljövinster, men återanvändning av produkter ger än större vinster. Till skillnad från återvinning förebygger återanvändning nya sopor. Förutsättningarna att öka återanvändandet i Stockholmsregionen är goda. Stockholmarna är redan idag flitiga återanvändare. 7 av 10 svenskar har idag köpt eller sålt produkter på Blocket. Samma siffra gäller för stockholmarna. Skulle det finnas ytterligare möjligheter till återanvändning är det troligt att än fler stockholmare skulle välja att återanvända istället för att återvinna/slänga och köpa nytt. Det finns på flera håll i Sverige exempel på återvinningscentraler som byggts ut till kretsloppspark, med både återvinningscentral och återanvändningscentral. Om alla Sveriges ÅVC:er byggdes om till kretsloppspark skulle, enligt Svenska Miljöinstitutet, 80 000 ton svenska sopor, eller 5 % av dagens ÅVC-nivåer, kunna förebyggas varje år. Det innebär oerhörda miljövinster för stockholmarna. Staden ska undersöka möjligheterna att successivt utveckla Stockholms ÅVC:er till kretsloppspark med både återvinnings- och återanvändningscentral. Staden ska också under året finna en lämplig plats för en ny kretsloppspark. Trafik och renhållningsnämnden bär huvudansvaret för arbetet med att utveckla kretsloppspark, och arbetet ska ske i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Stockholm – Nästa Fairtrade capital

Fairtrade city är en diplomering till städer som engagerar sig för etisk konsumtion genom att aktivt arbeta för att öka kännedomen om, konsumtionen och utbudet av Fairtrade-produkter. Arbetet med och inom en Fair trade-city leds

av en styrgrupp som består av deltagare från privat, ideell och kommunal sektor. Malmö blev en Fairtrade city 2005. London blev en Fairtrade city 2008 och marknadsför sig som Fairtrade capital. Stockholm kan bli näst, om bara den politiska viljan finns. För att få diplomeringen Fairtrade city krävs att staden uppfyller fem villkor, fem villkor som idag uppfylls av 46 svenska städer och över 1000 städer runt hela jorden. Diplomeringen riktar sig till hela kommunen, inte bara till den politiska ledningen utan också till den ideella sektorn och det lokala näringslivet. Det innebär att det redan från början måste bli ett samarbete där kommunen ihop med den ideella sektorn och näringslivet tar fram en plan och en styrgrupp som ska arbeta för att göra Stockholm till en stad som tar globalt lokalt ansvar. Staden ska under 2013 påbörja ett arbete tillsammans med ideell sektor och näringsliv, i syfte att Stockholms ska bli en fairtrade city. Miljö och hälsoskyddsnämnden samordnar arbetet och har huvudansvaret.

Stockholm – På väg mot ett hållbart resande

Miljö- och hälsoskyddsnämndens har via miljöbilsprojekt genom åren bidragit till en miljövänligare bilpark i Stockholm. Vår vision är att Stockholm ska öka antalet elbilar och supermiljöbilar. Nu tar vi nästa steg för att få ett mer hållbart bilresande i Stockholm.

Europeiska studier visar att när människor som idag kör egen bil eller tjänstebil går över till att nyttja bilpool minskar deras bilresande med mellan 20-30%. De resor som minskar mest är korta resor, troligen för att bilpoolsanvändande kräver mer planering vilket gör att gång eller tunnelbana kan vara det enklaste. De som tidigare inte haft egen bil ökar däremot inte sina resor nämnvärt ifall de går med i bilpool. Det finns ett tydligt samband mellan ökat kollektivtrafik användande och fler bilpoolsanvändare, vilket gör att bilpooler också bidrar till att stärka kollektivtrafiken. Bland stockholmarna idag är bilpoolsanvändandet lågt i jämförelse med andra storstäder i exempelvis Tyskland. Det finns skäl att tro att det finns en stor outnyttjad potential. I Schweiz beräknas potentialen för bilpoolsanvändare vara 10% av befolkningen och i svenska Göteborg är samma uppskattning 5 %. Stockholm stad ska undersöka möjligheterna att istället för att äga egna bilar upphandla bilpool. Upphandlingen ska, som i ex Botkyrka, innebära att bilpoolen på kvällar och helger görs tillgängliga för andra stockholmarna än de anställda inom Stockholms stad. Bilpoolens bilar ska vara så miljövänliga som möjligt, företrädesvis supermiljöbilar. Målet är att minst 90 % av tjänsteresorna utförda av anställda inom Stockholms stad ska ske med kollektivtrafik.

Trafik och renhållningsnämnden ska tillsammans med miljö och hälsoskyddsnämnden samordna arbetet för ökat bilpoolsanvändande i Stockholm. Arbetet sker i samarbete med andra berörda nämnder och bolag. Det innebär bland annat:

- Gratis parkering för supermiljöbilar i staden. Sedan 1 december 2011 finns avgiftsfri parkering för supermiljöbilar på besöksparkeringar utomhus, och gäller endast fysiska personer. Från och med 1 januari 2013 ska den fria parkeringen för supermiljöbilar gälla också i parkeringshus och även gälla juridiska personer, som exempelvis en bilpool.

- Staden ska som fastighetsinnehavare och genom bolagen prioritera bilpooler vid fördelning av parkeringsplatser. För att främja utvecklingen av bilpooler ska Stockholms parkering reservera platser för bilpoolsbilar i parkeringshusen samt undersöka möjligheten och intresset för att reservera parkering på stadens egen tomtmark.
- Bilpooler ska beaktas vid exploatering och nybyggnation i Stockholm stad. I samband med exploatering och nybyggnation ska möjligheterna och intresset för bilpool i fastigheten undersökas. Om det i en hyra eller månadsavgift ingår medlemskap i bilpool som finns hos fastighetsägaren eller bostadsrättsföreningen/föreningarna kan det stimulera bilpoolsanvändandet i staden. Det förutsätter dock att den aktuella exploateringen finns i anslutning till spårbunden kollektivtrafik.

För att möjliggöra för bilpooler och privatpersoner att i högre utsträckning använda elbilar vill vi utöver ovan nämnda se en bred satsning på fler laddningsstationer i Stockholm, i såväl parkeringshus som på gatumark. Ett sådant arbete ska omfatta bostadsbolagen, parkeringsbolag, trafik- och renhållningsnämnden, fastighetsnämnden och exploateringsnämnden.

Fler och bättre möjligheter att cykla

Det är skönt att kunna välja, det är ännu skönare när det går att ändra sig och det är allra bäst om det går att byta val flera gånger på en dag. Åtminstone om vi talar trafikslag. Stockholmarna ska kunna ta bussen till Gullmarsplan, byta till låncykeln och köra till Fridhemsplan för att där byta igen och ta tunnelbanan till jobbet i Kista. Genom att möjliggöra ett sådant trafikbeteende möjliggör vi för hållbara trafikval och skapar möjligheter för fler att vara flexibla. I Paris och Barcelona har låncykelmarknaden exploderat. I Stockholm finns idag ett låncykelsystem som utvecklas långsamt. Idén med låncykelsystemet är att det ska vara enkelt att hyra en cykel för att förflytta sig kortare sträckor, istället för att exempelvis ta taxi eller bil. Idag finns låncyklarna i delar av Stockholms innerstad.

Cykeln är ett allt mer populärt transportmedel i Stockholm och det bör finnas potential att få ännu fler att välja cykeln ifall låncykelsystemet byggs ut ordentligt i både Stockholms innerstad och i Stockholms ytterstad. För att få en snabb och kostnadseffektiv utbyggnad ska staden se över möjligheten att konkurrensutsätta dagens system genom att släppa in fler leverantörer på låncykelmarknaden i Stockholm. För att få en snabbare utbyggnad ska reklamplatserna som delfinansierar tjänsten inte som idag vara på cykelställen, utan på vanliga reklamtavlor. På så vis behöver inte leverantörerna söka bygglov för nya cykelställen.

För att Stockholm ska växa som cykelstad krävs mer än bara ett bättre låncykelsystem. Cykelnätet ska fortsätta växa och satsningar ska göras för att öka trafiksäkerheten på befintliga cykelvägar, genom att bland annat rödmåla cykelvägar längs med hårt trafikerade gator. Utöver det ska det, där det befinner lämpligt, införas tvåfiliga cykelvägar och så kallade gröna vågor i trafikljusen.

Huvudansvaret för stadens cykelsatsningar ligger hos trafik- och renhållningsnämnden.

Särskilda uppdrag 2013:

- Utredda förutsättningarna för att inrätta en forskningsenhet för att snabbare kunna göra ny grön vetenskap till vardag
- Arbeta aktivt med informationsinsatser för att förstärka miljömedvetandet hos stockholmarna genom bland annat inrättandet av ”gröna linjen”, en telefon- och onlinetjänst med grön konsument- och klimatrådgivning.
- Förstärka det förebyggande arbetet för människors hälsa, genom exempelvis förstärkt kontroll av kemikaliehantering och av bullernivåer.
- Tillsammans med trafik- och renhållningsnämnden samordna stadens upphandling av bilpool, med i största möjliga utsträckning supermiljöbilar.
- Tillsammans med trafik och renhållningsnämnden utarbeta en plan för hur rötandet av matavfall i Stockholm ska kunna ske på stor skala.
- Tillsammans med trafik- och renhållningsnämnden och andra berörda nämnder och bolag genomföra en satsning på utbyggd laddningsinfrastruktur i Stockholm.
- Delta i trafik- och renhållningsnämndens utredning av ett system för att torrkonservera och samla in matavfall i Stockholm i stor skala.
- Tillsammans med trafik och renhållningsnämnden ska en plan för hur rötandet av matavfall i Stockholm ska kunna ske på stor skala.
- Delta i trafik och renhållningsnämndens arbete med att utveckla kretsloppsparkar i Stockholm.
- Delta aktivt i arbetet mot bullerproblem.
- Påbörja ett arbete med att göra Stockholm till en fairtrade city.
- Delta i stadsbyggnads- och exploateringsnämndens arbete med LEED-certifierade gröna skyskrapar.
- Tillsammans med fastighetsnämnden samordna arbetet för att energieffektivisera stadens fastigheter.
- I samarbete med berörda nämnder fortsätta arbetet med bildandet av följande naturreservat: Kyrkhamn, Årstaskogen med Årsta holmar, Älsvjöskogen.
- I samarbete med berörda nämnder under året påbörja bildandet av Rågsveds friområdes naturreservat.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Höjda ambitioner för miljöpolitiken enligt ovan	15 mnkr
Jobb istället för bidrag, anställningskostnader	2 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

10. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Miljö- och hälsoskyddsnämnden** godkänns.

SERVICENÄMNDEN

Serviceämnden ska samordna stadens verksamheter på områden där stordriftsfördelar kan erhållas. Större upphandlingsärenden ska beredas utav nämnden och beslutas av kommunfullmäktige. Serviceämnden ska delta aktivt i arbetet med att arbeta fram en ny upphandlingspolicy i enlighet med vad som redovisats under Kommunfullmäktige mm.

Kommunfullmäktiges mål för verksamheten:

- Serviceämnden ska på uppdrag av stadens nämnder och bolag utföra administrativa tjänster på ett serviceinriktat och professionellt sätt.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

11. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Serviceämnden** godkänns.

SOCIALNÄMNDEN

Socialtjänsten svarar för samhällets yttersta skyddsnät. Därför ställer vi höga krav på dess verksamhetsområden. I Socialtjänstlagens första paragraf, som anger de övergripande mål och värderingar som styr verksamheten, står det att ”Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas, ekonomiska och sociala trygghet - jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet”.

Allt fler socialarbetare slår dock larm om att varken de personella eller ekonomiska resurserna räcker till, och att avsaknaden av långsiktig planering, gör att det är svårt att uppnå socialtjänstens mål. Avslagen har ökat och flera rapporter visar att majoriteten av socialsekreterare upplever ett tryck i att inte bevilja ansökningar trots att det föreligger behov hos klienten. Stadens socialarbetare får inte de bästa förutsättningarna att upprätthålla en kvalitativ och likvärdig service vilket gör att rätts säkerheten inte kan garanteras.

Det är varken humant eller ekonomiskt hållbart, för samhället och klienterna, att låta Socialtjänsten arbeta med att släcka bränder och rycka in när det blir som mest akut. Ett av de stora problemen som verksamheten har lidit av är avsaknaden av långsiktig budgetering. Alltför många verksamhetsområden finansieras innanför allt för snäva tidsramar.

Utredning av socialtjänsten

Vi har konstaterat att klienter inte får den hjälp de borde få eller enligt lag har rätt till. Socialsekreterarna och biståndsbedömare i Stockholm menar att det finns hinder att utöva professionellt arbete. Vi föreslår därför att nämnden genomför ett BUSS-liknande uppdrag där man utreder om budgeten motsvarar uppdraget. Socialtjänsten styrs av socialtjänstlagen som är en ramlag. Det är sedan upp till kommunerna att ta fram egna riktlinjer för arbetet som ska svara upp mot lagen. Vi vill därför att utredningen även ska titta på riktlinjerna och socialtjänsten så att en arbetsgrupp som utvärderar och förtydliga riktlinjerna med målet att rätts säkerheten och likvärdighetsprincipen säkerställs.

Hemlöshetsarbete

Stockholms stadsmission visar i en rapport om hemlöshet att begränsade ekonomiska resurser i allt högre utsträckning styr verksamheten genom att exempelvis definiera vilka lösningar och insatser som är möjliga för människor i hemlöshet, snarare än att utgå från individers behov och rättigheter enligt socialtjänstlagen. Rapporten visar också att alltför många människor som borde ha rätt till stöd och hjälp från det offentliga, istället bollas runt mellan olika myndigheter och institutioner. Jämfört med 2010 har antalet hemlösa kvinnor ökat med 16 personer. Arbetet mot hemlöshet måste därför bli bättre.

Vi ser nu konsekvenserna av nedläggningen av kvinnoteamet då den samlade kompetensen beträffande kvinnor nu finns splittrad på fem olika sektioner och ingen tar ett samlat grepp beträffande kvinnorna och deras behov. Vi förslår att socialnämnden får i uppdrag att finna en lösning på ett växande problem.

Den största och snabbast växande gruppen bland hemlösa är EU-medborgare. Gruppen räknas inte in i hemlöshetsstatistiken och har inte tillgång eller rätt att tillträda härbärgena i staden. För att rikta rätt typ av åtgärder föreslår vi att EU-medborgare skall räknas in i hemlöshetsstatistiken, samt att socialnämnden får i uppdrag att tillsammans med frivilligorganisationerna hitta en form av härbärgen för de hemlösa EU-medborgarna.

Vi vill även uppdraga förvaltningen att utreda vad det skulle kosta att införa en noll-grader garanti som inkluderar EU-medborgare och om det är möjligt att införa garantin nästa vinter.

Bostad – en social rättighet

Stadens sociala arbete är beroende av en välfungerande bostadsmarknad. Vi behöver fler boendeformer för människor i missbruk. Idag är steget för långt mellan härbärke och eget boende. Vi vill öka antalet försöks- och träningslägenheter, Bostad först, samt andra typer av trappstegsboenden. Det är alltför ofta som staden inte uppfyller LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). En av de återkommande orsakerna är att det saknas bostäder. Staden kan i dag inte garantera stöd för dem som verkligen behöver det. Vi vill därför att socialnämnden tillsammans med staden intensifierar arbetet för att få tillgång till fler bostäder. Utan tillgång till detta försämras det sociala arbetet.

Arbetet mot narkotika och riskfyllda miljöer

Stockholmsenkätens resultat ger anledning till oro. Den visar att 38 % av flickorna respektive 45 % av pojkarna i årskurs två storkonsumerar alkohol minst en gång i månaden. Även om siffrorna gått ner är de avskräckande höga. Vad gäller narkotikasituationen ligger siffrorna i stort sett konstant. Det kan man dock inte vara nöjd med då Stockholms siffror är 2-3 gånger högre än riksgenomsnittet enligt siffror från CAN 2012.

Enligt Statens folkhälsoinstitut 2010 lever ca 385 000 barn i Sverige i en miljö där det finns en riskfylld och skadlig alkoholkonsumtion. Till detta ska läggas de barn som bevittnar våld, har föräldrar i fängelse, blir utsatta för övergrepp av olika slag. En inte alltför okvalificerad gissning är att det i Stockholm rör sig om ca 50 000 barn under 18 år som lever i utsatta miljöer.

Det finns gott om forskning som visar att barnen alltför ofta löper en större risk att själva få en riskfylld alkoholkonsumtion eller missbruk men även en överrepresentation av våld och andra övergrepp. Att stödja barn i utsatta miljöer är ett effektivt förebyggande arbete.

Därför vill vi uppdra åt Socialnämnden att initiera och utveckla ett stadsövergripande stödarbete för dessa barn. Arbetet bör ses som utveckling och spetskompetens med avsikt att föras över lokalt till samtliga stadsdelsnämnder.

En kunskapsbaserad socialtjänst

Hur kan vi veta om en satsning ger rätt utslag? Och hur hänger stadens sociala arbete ihop med den senaste forskningen? Samhället är i ständig förändring och stadens verksamheter behöver de bästa förutsättningar för att möta förändring-

arna. Vi vill därför uppdra åt Socialnämnden att pröva en utvecklad FoU-modell som inkluderar forskning och utvärdering av stadens sociala arbete.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Socialnämnden ska förbättra arbetet med att sätta klienternas behov i centrum och därmed uppfylla socialtjänstens mål.
- Missbruk, kriminalitet och psykisk ohälsa ska minska genom ökad jämlikhet och förebyggande insatser.
- Samverkan ska öka mellan samhällets olika aktörer för att på så vis minska antalet personer i utsatta situationer.
- Barn och unga ska prioriteras i enlighet med BUSS-utredningen.

Socialnämnden ska ansvara för verksamheter som kompletterar och förstärker stadsdelsnämndernas insatser inom socialtjänstområdet.

Samarbetet med skolan ska utvecklas i syfte att motverka missbruk, kriminalitet och psykisk ohälsa. Samverkan ska ske med landstinget för att hålla ihop missbrukarvården och den psykiatriska vården. Arbetet med att skapa övergångsboende samt alternativa nätverk för före detta kriminella ska utvecklas.

Olika former för inflytande och dialog med de medborgare som brukar verksamheten ska utvecklas. Den praktiska verksamheten ska utgå från evidensbaserade metoder. Alla beslut och all verksamhet ska utgå från ett väl genomtänkt barnkonventionsperspektiv. Det är viktigt att man lyssnar på handikapporganisationerna och att samverkan med dessa förbättras.

Våld i nära relationer

Vi vill uppdra åt socialnämnden att ta fram en handlingsplan för arbetet med män som utsätter kvinnor och barn för våld i nära relationer. Vi måste jobba med den som slår och inte bara den som blir slagen. Redan när kvinnorna eller männen kommer i kontakt med socialtjänst, polis eller andra myndigheter ska det finnas åtgärdsplan. På liknande sätt som man i dagsläget sätter in insatser för den som åker fast för rattfylla i trafiken vill vi att man ska anta en liknande strategi för den som slår. Inom trafiken kallas denna strategi för Smadit (Samverkan mot alkohol och droger i trafiken). Det handlar om att den som rapporteras för ratt- eller sjöfylleri kan snabbt få professionellt stöd. Precis på samma sätt vill vi att den som utsätter anhöriga för våld ska snabbt få professionellt stöd.

Vi vill stärka stödet till kvinnojourer och skyddat boende, samt till professionella mansmottagningar. Antalet skyddade boenden i staden ska öka. På samtliga boenden ska staden garantera en fortsatt skolgång för de barn som bor där.

Stödet till unga tjejer och killar som har utsatts för hedersrelaterat våld och hot ska öka, liksom stödet till kvinno- och tjejjourer.

Ideella krafter utför på detta område stordåd som kan rädda liv. Staden ska aktivt uppmuntra och stödja dessa verksamheter. Vi vill höja ambitionerna för stadens egen verksamhet för att ta emot våldsutsatta kvinnor och barn, Kriscentrum, ska garanteras en fortsatt hög kvalitet i kommunal regi.

Många barn lever i riskmiljöer där föräldrarna storkonsumerar alkohol. De får bearbeta att det inte är deras fel att någon i familjen dricker för mycket alkohol eller tar droger. Genom att stärka självkänslan, öva sig att sätta gränser och utbyta tankar och känslor med andra är målet att programmet också ska vara drog-förebyggande.

Stärkt barnperspektiv i det sociala arbetet

BUSS- utredningen (Barnuppdraget i Stockholms socialtjänst) visade på att verksamheten som rör utsatta barn och ungdomar har varit underfinansierad i stadsdelarna i flera år. Man talar i utredningen om att socialtjänsten behöver tillföras 100 miljoner årligen för att klara verksamhetsmålen. Många förbättringar kan genomföras utifrån denna gedigna utredning om stadens arbete med barn som far illa. Därför föreslår vi en ökad budget för ändamålet.

För att stärka barn som lever i familjer som uppbär försörjningsstöd föreslår vi att socialsekreterare ska kunna bevilja upp till 300 kr till sociala aktiviteter som idrott eller kultur var sjätte månad mot uppvisande av kvitto från föräldrarna.

Särskilda uppdrag 2013:

- Förvaltningen får i uppdrag att utreda kostnaden och möjligheten att införa en noll-grader garanti som inkluderar EU-medborgare
- Tillsätta en utredning som undersöker socialtjänstens villkor att tillgodosätta klienternas behov samt att lagens intentioner uppfylls.
- Ökat stöd till kvinnojourer. Skyddade boende för våldsutsatta kvinnor och barn ska öka. Verksamheter som Qjouren ska stöttas och utvecklas.
- Socialnämnden ska se över de projekt med arbetsmetoder som visat sig vara lyckade och övergå från projektformsfinansiering till att permanenta verksamheterna.
- Arbetet med skuldrådgivning intensifieras

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Förstärkt arbete mot hemlöshet	10 mnkr
Stöd till kvinnojourer	3 mnkr
BUSS-insatser	10 mnkr
Jobb istället för bidrag, anställningskostnader	3 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

12. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för Socialnämnden godkänns.

STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Stadsbyggnadsnämnden

Allt fler väljer att bli stockholmare. Våra universitet och vår arbetsmarknad har stora potentialer, men då måste staden ge Stockholm, stockholmarna och de potentiella stockholmarna förutsättningar att växa. Boendet är viktigt, för trygghet och rörlighet i staden, liksom för hela den samhällsekonomiska utvecklingen. Stockholm växer så det knakar, men möjligheten att få tag i en bostad krymper. Vi vill ta ansvar för att bostadsbyggandet ökar.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsåret

- *Stockholm ska vara en stad dit människor vill och kan flytta.*
- *Stockholm ska vara en stad där företag väljer att etablera sig.*
- *Stockholm ska vara en stad som präglas av hållbart byggande.*
- *Stockholm ska vara en stad där det byggs för rörlighet, kunskap och tillväxt, där hälften av det som byggs är hyresrätter och där studentbostäder prioriteras i nybyggnationen.*
- *Stockholm ska ha en tydlig strategi för byggnadspolitiken där det tydligt framgår hur staden ska växa, hur Stockholm ska kunna fortsatt vara en grön stad och hur segregationen i staden ska brytas.*
- *Stockholm ska vara en stad där den fysiska miljön bidrar till målet om ekonomisk jämställdhet mellan män och kvinnor.*
- *Stockholm ska vara en stad där människor möts och känner sig trygga i de offentliga rummen.*

Stockholm – Stockholmarnas och de potentiella stockholmarnas stad

När Stockholm växer och stockholmarna blir fler ger det oss fantastiska möjligheter att låta staden både utvecklas vidare och förändras. Vi har nu möjligheten att låta det Stockholm vi älskar leva vidare, förändra de delar som passade bättre i den tid då de flesta trodde att bilen var framtiden och låta helt nya delar i vår stad växa fram.

Vi värnar stockholmarnas Stockholm. Vi vill att staden ska värna det unika kulturarvet i Gamla stan och det spännande nya kulturnavet vid Telefonplan. Vi vill värna Götgatans myller och undersöka möjligheterna att låta gånggatan sträckas längre. Vi vill värna pulsen i city men vi ser också att det finns möjligheter att göra Stockholm city en än bättre miljö än idag. Vi ser och värnar betongförorternas råa skönhet och motsätter oss att de tillåts förfalla. Vi värnar 50-talets höga hus på gröna höjder och ser möjligheterna att utveckla det konceptet så att det fungerar i dagens och morgondagens Stockholm. Vi vill värna Stockholms småbåtsliv och skapa nya gästhamnar i Stockholms innerstad.

Stockholm är världens bästa stad, med många olika identiteter. Stockholm är närheten till vatten och natur. Vi vill göra strand- kaj- och naturpromenader en möjlighet för fler. Stockholm är utomhusidrott nära vattnet och mitt bland höga hus. Vi vill ha fler konstgräsplaner i våra bostadsområden och nyanlagda mjuka

löparbanor längst Årstaviken och runt Kungsholmen. Stockholm är lämmeltåget studenter som går från T-Universitetet till Södra husen. Vi vill bygga fler studentbostäder, bland annat på befintliga tunnelbanestationer, så att fler studenter vill studera här. Stockholm är barnskratt och skridskor i parken en dag i januari. Vi vill göra Stockholms parker tryggare och med aktiviteter för fler. Stockholm är att njuta av tunnelbanekunst av Siri Derkert på Östermalmstorg. Vi vill skapa öppen ateljé för offentlig konst vid bron mellan Riddarholmen och Södermalm.

Stockholm – På väg mot nästa 50-tal

Stockholm växte kraftigt under efterkrigstiden och är än idag starkt präglad av 1950- och 60-talens stadsbyggnadstankar. Vi vill utveckla Stockholms stadsbyggnad och ta vår stad vidare mot nästa 50-tal, mot 2050-talet. Vi vill ta ansvar för Stockholms fysiska utveckling. Många av Stockholms stadsdelar byggdes och planerades under en tid då bilismen och tron på bilen som framtidens färdmedel var stark. De byggdes också under en tid då småstaden var ideal också för storstäderna. Resultaten var ABC-staden, där satellitstadsdelar placerades långt från innerstad och tydligt separerade från andra stadsdelar. Idén var att det i varje stadsdel skulle finnas arbete, bostad och centrum. I efterhand kan vi se både det positiva och det negativa med det sätt ABC-staden byggdes. Att i ett bostadsområde inte bara ha bostäder utan också handel, kontor och service är en stor fördel. Det är smidigt för de som rör sig i området och det skapar trygghet, liv och rörelse. Att ABC-staden byggdes med stadsdelar som satelliter, med barriärer av vägar och grönska som skiljer dem åt, kan vi idag se har flera negativa effekter. Som Stockholm idag är konstruerat går ”alla vägar” till innerstaden. Människoflöden mellan olika stadsdelar i ytterstaden, även om de är varandra angränsande, är relativt små.

Vi menar att Stockholm ska byggas så att stockholmare möts. I det arbetet har stadsbyggnadsnämnden en viktig roll. Det innebär att en del av de barriärer som ABC-staden skapade måste brytas, genom exempelvis nya vägar som gör att människor mer naturligt färdas mellan ytterstadens delar, utan att resa via eller förhålla sig till innerstaden. Idag är Stockholm byggt som isolerade stadsdelsöar, i inner- såväl som ytterstad. Innerstadens expansion har delvis lett till att stadsdelarna vuxit ihop, men många delar av ytterstaden är fortfarande konstruerad som ett ölandskap. De vägar, spår och grönområden som skiljer ytterstadens stadsdelar åt fungerar ofta som barriäreffekter vilket gör att rörelserna mellan ytterstadens olika delar, bortsett de på rak linje ut och in från och till innerstaden, är relativt få. Upplevelsen blir att alla ytterstadens stadsdelar ständigt förhåller sig till innerstadens kärna. Vi vill, genom nya kollektivtrafikförbindelser, gator och strategiskt placerade mötesplatser och samhällsfunktioner, öka rörligheten.

Många av Stockholms stadsdelar har fått växa fram på öar, på gott och ont. Det påverkar möjligheten till möten mellan människor negativt, men det har också bidragit till att skapa många olika identiteter och karaktärer i våra olika stadsdelar. Vi vill värna och utveckla de unika karaktärer som finns i alla våra stadsdelar. När våra stadsdelar nu växer och delvis växer ihop måste stadens planering av stadsdelarna präglas av en förståelse för varje stadsdels unika karaktär, snarare än en vision om en likartad stenstad över hela staden. Det är

möjligt att låta varje stadsdels karaktär bli vägledande när stadsdelen utvecklas och växer. Därför föreslår vi en förtätning med höga hus i Farsta centrum, där de höga husen på höjderna redan ger området karaktär. Därför vill vi att systemet med trafikseparering utvecklas och görs mer funktionellt i Husby, istället för att helt tas bort. Därför vill vi se ett Stockholms Manhattan på Marieberg, där tidningskraporna redan påbörjat en sådan skyline. Stockholms stadsdelar har alla sidor som gör dem älskade, och det är stadsbyggnadsnämndens uppgift att ge de sidorna utrymme när staden växer vidare.

Stockholm – Där stockholmarna får plats

Drygt 850 000 stockholmare bor i dag inom stadens gränser. Ytterligare tusentals kommer de kommande åren att välja att flytta hit. Stadens uppgift är att se till att alla vi stockholmare av idag och av imorgon får plats. Det är viktigt för näringslivet i Stockholm och det är viktigt för kunskapsregionen Stockholm, men mest av allt är det viktigt för alla dagens och morgondagens stockholmare. Stadsbyggnadsnämnden och Exploateringsnämnden har det gemensamma uppdraget att se till att bostadsbristen kan byggas bort. Med den förväntade befolkningsökningen skulle bostadsbyggandet i Stockholm behöva mer än fördubblas. Det är det långsiktiga målet för bostadsbyggandet i Stockholm stad. Det första viktiga etappmålet är att se till att takten ökar så att antalet bostäder ökar med 5000 bostäder årligen, en takt staden inte klarat sedan 2002-2006. Minst hälften av det som byggs ska vara hyresrätter, och i de områden som idag domineras av bostadsrätter ska hyresrätter prioriteras. De allmännyttiga bostadsbolagen ska ta ett ökat ansvar för att få upp takten i byggandet av bostäder.

En del i arbetet med att öka takten i byggandet kommer att handla om att påskynda framtagandet av detaljplaner. Genom att förenkla den praktiska tillämpningen av nya Plan och bygglagen kan effektiviteten öka utan att medborgarinflytandet minskar. Ett skäl till den långsamma planhanteringen är att det ofta finns motstånd bland boende i det aktuella området. Det är svårt att helt förebygga, men staden bör testa olika metoder för att engagera stockholmarna för byggnation i deras områden. Ett sådant sätt skulle kunna vara att stadsdelsnämnderna och stadsdelsförvaltningarna engageras i att ta fram förslag på lämpliga områden för nyproduktion. Stadsbyggnadsnämnden ska undersöka möjligheten till ett eller flera sådana pilotprojekt.

Stockholm – Där det växer

Stockholm lockar idag till sig både människor och företag. I kombination med att takten bostäder byggs och infrastruktur utvecklas i regionen är alldeles för låg skapas en ständig konkurrens om utrymme. Det gäller individer och trafikslag som slåss om gatuutrymme, men det gäller minst i lika hög utsträckning lokaler och mark.

I visionen för Söderort slås fast att södra Stockholm ska öka i invånarantal och i arbetsplatser. Det innebär att staden måste planera för både bostäder och arbetsplatser. Att planera för arbetsplatser innebär bland annat att bygga kontor och lägga in kommersiella lokaler i bottenplan på bostadsfastigheter, men den typen av insatser är inte tillräckliga. För att handel och restaurangliv ska

blomstra i ett nytt område måste det finnas underlag, i form av köpare. Då krävs att det är ett område där människor naturligt rör sig. Hur gatunät konstrueras, hurvida kvarter byggs slutna eller ej, hur trafiklösningar ser ut och bra rörligheten mellan ett område och dess grannområde är påverkar alla möjligheten till handel och restaurangliv. De perspektiven på arbetsplatser måste finnas med när ett nytt område planeras och när existerande områden utvecklas. Annars finns en stor risk att goda ambitioner bara blir ytterligare sovstäder. Att planera för arbetsplatser innebär också att ta tillvara på de platser som redan idag har rätt förutsättningar. Vi vet att många företag prioriterar närhet och tillgång till goda kommunikationer, för att det gör dem till en bättre och mer attraktiv arbetsgivare. Sundbyberg är en kommun i Stockholms län som exempelvis förstått att utnyttja den fördel det innebär att ha både tunnelbana och pendeltåg på samma plats.

I Stockholm stad finns inte många områden med samma fördel, vilket gör det viktigt att väl nyttja de områden som ligger bra till. Stockholm central är den givna knutpunkten, men också präglad av hög belastning. I södra Stockholm finns ytterligare två områden vars potential måste tas tillvara. Det ena är Liljeholmen, som i och med den nya pendelstationen i Årstaberget fått ett betydligt bättre läge, med potential att bli ännu bättre. Östra Liljeholmen är ett potentiellt viktigt område inte bara för bostäder utan också för kontor och handel. Det andra är Farsta strand, där tunnelbanestationen och pendeltågsstationen ligger på några hundra meters avstånd. Idag är Farsta strand i hög utsträckning ett område med bostäder och en mindre centrummiljö. Området kommer troligen inte att utvecklas till ett stort handelscentrum, då avståndet till Farsta centrum är litet. Däremot skulle Farsta strand kunna bli ett viktigt område kontor. Genom att förstärka kopplingen mellan Farsta centrum och Farsta strand skulle en sådan utveckling främjas, men vi ser också potential i att bygga ihop de två olika stationshus som idag är station för tunnelbanan respektive pendeltåget. Ett nytt och gemensamt stationshus skulle underlätta byten mellan tunnelbana och pendeltåg, och det skulle i samband med ombyggnationen vara möjligt att planera in kontorsytor på platsen. Eftersom Stockholms kommunfullmäktige sedan tidigare beslutat om att Farsta stadsdelsområde ska ha en idrottsprofil bör det tas i beaktande när ett arbete med att utveckla Farsta strand som arbetsplatsområde inleds. Både Liljeholmen och Farsta är identifierade som viktiga knutpunkter och utvecklingsområden i Stockholms översiktsplan "Promenadstaden". Det ovan beskrivna ska utveckla det arbete som redan pågår i områdena.

En viktig fråga för tillväxten i södra Stockholm är frågan om livsmedelindustrins flytt från Slakthusområdet. Att så ska ske sedan länge beslutat, men var industrin hamnar är ännu inte fastställt. Det alternativ som hittills presenterats är Larsboda industriområde. Stockholm ska också imorgon ha en modern livsmedelsindustri som kan hålla vår stad med närproducerade livsmedel. För att långsiktigt värna livsmedelsindustrin i vår stad ska staden också utreda möjligheterna att flytta Slakthusområdet till Årsta partihallar och Västberga industriområde. Årsta partihallar och Västbergaindustri område har med sitt city- och spårnära läge större möjligheter att utvecklas till ett nytt miljövänligt, ekologiskt hållbart industriområde för stockholmarna. Platsen har ett bättre läge än exempelvis Slakthusområdet med mer utvecklat järnvägsnät

vilket gynnar en hållbar industri. I en tid då efterfrågan på närproducerad ekologisk mat ökar kraftigt i Stockholm är det logiskt för staden att finna möjligheter att utveckla sådan industri. Innan beslut fattas om var livsmedelsindustrin ska ligga bör både alternativet Larsboda och alternativet Årsta partihallar med Västberga utredas.

Stockholm – Grönt, smart och enkelt

Alla generationer innan oss har på olika sätt bidragit till den stad vi lever i och älskar. De val vi gör idag kommer att påverka inte bara oss utan alla de stockholmare som kommer efter oss. Vi har ett ansvar för det Stockholm vi lämnar vidare till kommande generationer. Det innebär att de gröna valen också måste vara de enkla valen. I det här arbetet har stadsbyggnadsnämnden ett stort ansvar.

Vi vet att energiläckage i fastigheterna i vår stad hör till Stockholms största miljöbovar, och vi vill både ha höga energikrav på nybyggnation och se till att äldre fastigheter blir klimatsmartare. Vi tror att det arbetet ska ske både på bredden och med spets. Vi ska ha höga generella energi- och miljökrav, men vi ska också kontinuerligt genomföra pilotprojekt som både för utvecklingen framåt, stimulerar forskning och gröna näringar och inspirerar andra. Därför föreslår vi tillsättande av ett program för gröna skyskrapor i Stockholm. Exploaterings- och stadsbyggnadsnämnderna ska hitta lämpliga platser och genomföra markanvisningstävlingar för att hitta de bästa förslagen. Skyskraporna ska hålla miljöklassen LEED Platinum.

Vi vet att vår fysiska miljö är avgörande de val vi stockholmare gör, det gäller också exempelvis huruvida vi tar bilen, cykeln eller tunnelbanan. Planering och placering av nya byggnader och nya områden ska alltid ske så att de kan försörjas med kollektivtrafik och stadsbyggandet ska generera återhållsamhet vad gäller bilanvändning. En modern stadsbyggnadspolitik förstår att staden genom att göra de hållbara valen enklare skapar förutsättningar för hållbar livsstil, i hela Stockholm. Målet att skapa möjligheter för en hållbar livsstil, oavsett var i vår stad du bor, arbetar och befinner dig, måste vara vägledande för stadsbyggnadspolitiken i Stockholm. Det innebär att staden ska byggas tätt och i kollektivtrafiknära lägen. När nya bostäder byggs i kollektivtrafiknära lägen innebär det också att möjligheterna att utveckla andra kollektiva färd sätt ökar. I samband med exploatering och nybyggnation i kollektivtrafiknära lägen ska möjligheterna och intresset för bilpool i fastigheten undersökas. Om det i en hyra eller månadsavgift ingår medlemskap i bilpool som finns hos fastighetsägaren eller bostadsrättsföreningen/föreningarna kan det stimulera bilpoolsanvändandet i staden. Parkeringsnormen vid nybyggnation ska fortsatt vara flexibel, för att olika kategoriboenden liksom olika lägen påverkar vilken norm som är rimlig. Vi föreslår att stadens vid åtta tunnelbanestationer längst gröna linjen ska bygga studentbostäder och kommersiella utrymmen med helt slopad p-norm. De nya byggnaderna ska hålla hög klass och om möjligt ska de förses med gröna tak och väggar.

En utmaning för alla moderna storstäder är trafiksituationen. Av både utrymmesmässiga och miljömässiga skäl är behoven stora att ställa om de resandemönster som präglar vår stad idag. Därför är det viktigt att nya

stadsdelar planeras i kollektivtrafikenäralägen. Därför är det också viktigt att kollektivtrafiken är utgångspunkt när morgondagens persontrafiklösningar konstrueras. Slussen är en av Stockholms absolut viktigaste trafikplatser. Därför kan vi inte konstruera nya Slussen med enbart biltrafikvolymen år 2009 som trafikutgångspunkt. När nya Slussen konstrueras ska kollektivtrafiken vara utgångspunkt, för att Slussen ska lösa trafiksituationen i Stockholm inte bara idag utan också om 50 år. Staden och SL ska tillsammans utarbeta ett sådant förslag och en finansieringslösning som täcker hela projektet.

Stockholm – Där jämställdheten sitter i vägarna

Målet om ekonomisk jämställdhet mellan män och kvinnor är en absolut nödvändighet för ett jämställt Sverige, och måste finnas med i planeringen av såväl kommuners som landstingens och statens verksamheter och ansvarsområden. Det fysiska planeringen av staden påverkar den ekonomiska jämställdheten, men trots det saknas perspektivet oftast när städer planeras liksom det ofta saknas kunskap om hur vi bygger en jämställd stad. När den moderna staden utvecklas, byggs om och byggs vidare måste en analys av hur den stad som byggs påverkar ekonomi och sysselsättning för de som bor och verkar i staden finnas med.

I rapporten *Jämställd samhällsplanering – Förslag på metod* som Vägverket släppte 2009 framkommer att kvinnor i högre utsträckning än män arbetar nära hemmen, även om det har en negativ påverkan på lönenivå och karriärmöjligheter. Vägverket drar slutsatsen att kvinnors dubbelarbete, med andra ord det faktum att kvinnor tar det absolut största ansvaret för mat, hämtning och annat i det som ofta kallas den privata sfären, påverkar valet av arbetsplats. De hinder eller möjligheter som kollektivtrafiken skapar för kvinnors resande därmed påverkar därmed också kvinnors val av arbetsplats i högre utsträckning än männens då männen dels oftare åker bil och dels inte har lika många stopp på vägen till och från arbete. Det som i folkmun ofta kallas livspusslet påverkas i hög grad av en stads och regions fysiska planering. För att sätta ord på den tid alla våra vardagliga åtaganden tar, och den förflyttning i rummet som krävs för att utföra dem har ett användar forskarna Anita Larsson och Anne Jalakas i sin skrift *”Jämställdhet nästa! Samhällsplanering ur ett genusperspektiv”* (SNS förlag 2008) begreppet tidsgeografi. Det som har föranlett våra allt mer komplexa lösningar för att få vardagen att gå ihop är uppdelningen av hem och arbetsplats, och regionsförstoringar med allt längre pendlingsavstånd, menar Larsson och Jalakas i samma text.

Regionsförstoringen av städer gör att det uppstår svårigheter med att kombinera familj och barn med långa resor till och från arbetet. Lösningen blir ofta att en av föräldrarna, ofta kvinnan, avstår från att ta ett arbete långt ifrån hemmet eller arbetar deltid. Normen för arbetsfördelningen är en heltidsarbetande man med en deltidsarbetande hustru, med sitt arbete på så pass nära håll att hon kan sköta hem och barn, skriver Gunnel Forsberg i sin text *”Den genderiserade staden”* (Speglingar av rum, Symposium 2005). Detta förstärker de processer som gör att kvinnor har lägre inkomster än män, men det förstärker också den ojämna fördelningen av det obetalda hushållsarbetet konstaterar Larsson och Jalakas.

Betydligt fler kvinnor än män arbetar inte heltid. När vi talar om kvinnors rätt till heltid brukar vi ofta tala om att offentligt anställda ska erbjudas rätt till heltid och att rätt till heltid ska vara en integrerad del av våra offentliga upphandlingar. Det är bra och viktigt, men vi får inte glömma att tala om den reella möjligheten att arbeta heltid. Med allt större pendelavstånd i våra tillväxtregioner, i Stockholm pendlar den genomsnittlige invånaren mer än en timme om dagen, påverkas också framförallt småbarnsfamiljers möjligheter att få livet att gå ihop. Följden av försummad infrastruktur blir att småbarnsfamiljer ofta väljer att låta en person jobba deltid när barnen är små, och den personen blir i heterosexuella relationer nästan alltid kvinnan. När stat, landsting och kommuner väljer att inte satsa på fungerande infrastruktur i våra storstadsregioner väljer de också att inte satsa på ekonomisk jämställdhet mellan män och kvinnor.

En stadsplanering som synliggör tidsgeografin och aktivt vidtar åtgärder för att förenkla för det vardagliga livet, med pendelresor för att handla, hämta barn och så vidare, kan mot den här bakgrunden skapa bättre förutsättningar för att nå jämställdhet. Det krävs då att stadsplaneringen synliggör mer än var människor bor och jobbar. Det handlar inte om att synliggöra endast hur kvinnor till vardag rör sig genom staden och varför, utan att synliggöra kvinnors och mäns, ja individers, vardagsliv. Ett sätt att göra det, som lyfts av flera forskare är att ta fram och synliggöra medborgarnas erfarenheter av både produktion och reproduktion. Larsson och Jalakas föreslår att man ska utveckla tidsgeografiska data, som de kallar tidsgeografiska dagsprogram. De tidsgeografiska dagsprogrammen kan antingen vara baserade på enskilda människors redogörelse för hur de organiserar sin dag, eller konstrueras utifrån generella antaganden om hur lång tid vardagens aktiviteter tar för olika slags människor.

Jämförelser mellan olika områden bör leda till slutsatser om hur vissa gatustrukturer och trafiklösningar möjliggör och skapar större frihet, medan andra fungerar som inlåsande. Slutsatserna kan ligga till grund för hur nya områden planeras. På ovan beskriven grund ska staden påbörja utvecklandet av tidsgeografiska dagsprogram eller motsvarande, ett arbete som bör ske i nära samarbete med trafikkontoret och relevanta forskare. På sikt är målet att staden ska göra till praxis att tidsgeografisk analys med hjälp av tidsgeografiska dagsprogram ska genomföras i samband med områdesplanering och programarbeten i Stockholms stad. Projektet ska startas under 2013.

Stockholm – Där kunskap och tillväxt gro

Stockholm är en tillväxtregion med ambitioner. Vi vill att våra lärosäten ska blomstra, att etablerade företag ska välja vår stad för sina huvudkontor, att nya företag ska startas här och att människor från hela landet och hela världen ska trivas här. Om vi ska nå de ambitionerna måste staden lyckas bygga bort bostadsbristen i allmänhet, och bostadsrättsbristen för unga och studerande i synnerhet. Bostadsbristen i Stockholm är inte bara en bostadsbrist, det är också en hyresrättsbrist och en studentbostadsbrist. Studenter och unga är två av de viktigaste grupperna för Stockholms framtid. Det är också två av de grupper som har absolut svårast att komma in på bostadsmarknaden. Vi socialdemokrater vet att studenter och unga är viktiga för Stockholm som kunskapsstad och för utveckling och kreativitet. Vi vet att vi måste se till att vår bostadsmarknad tillåter studenter att flytta hit, unga att flytta hemifrån och stå på egna ben och

arbetskraft att flytta till vår stad. Därför satsar vi på hyresrätter och studentbostäder.

I vår budget föreslår vi en utökad satsning på unga och studenters boende, för att lindra problemen på kort sikt och komma tillrätta med problemen på medellång och lång sikt.

För att råda bot på den akuta brist som gör att studenter varje år väljer bort Stockholm som studieort föreslår vi att staden förhandlar med markägare och byggare som ska bygga på mark som redan upplåtits och där bygglov finns men byggstart inte varit om att ställa upp tillfälliga studentpaviljonger. Vid bebyggande av nya områden uppförs oftast husen i olika faser, detta innebär att stora delar av marken står tom under en längre tid. Uppförandet av tillfälliga bostäder medför en tryggare miljö runt byggarbetsplatsen då det är mer folk i rörelse istället för att tomten står öde. För att det ska vara en rimlig och kostnadseffektiv politik bör man sätta det i system och ha det som strategi i de fall större bostadsområden planeras. Då krävs ett nära samarbete mellan staden och exploatörerna. Tanken med modulerna är att det skall vara en tillfällig lösning och en del av processen som avslutas med en permanent boendelösning. Enligt den plan och bygglag som gäller sedan 2011 kan tillfälliga bygglov ges för fem år, för att sedan förnyas i ytterligare fem år. Det blir tio år, vilket bör vara en rimlig livslängd för tillfälliga studentboenden på en specifik plats. Vi ser bland annat att sådana bygglov bör kunna upprättas på Albano, i väntan på byggstart av de permanenta studentbostäderna där.

Ett problem för unga och studenter på bostadsmarknaden, vid sidan av bristen på bostäder och hyresrätter, är de höga inkomstkraven för hyreskontrakt. Allmännyttans bolag och de privata bolagen har ofta krav på att en hyresgäst ska ha fast jobb och en årsinkomst som överstiger årshyran tre gånger. Låga inkomster och den höga andelen med visstidsanställningar och studielån skapar en stor ung grupp utan formella möjligheter att få tillträde till Stockholms bostadsmarknad. Vi förelår att stadsledningskontoret utarbetar en student- och ungdomsgaranti som innebär att staden ska kunna gå in som borgenär åt studenter och unga under 27 års ålder, för att ge dem bättre förutsättningar att få ett hyreskontrakt. Därigenom kan staden också erhålla stöd från bostadskreditsnämnden.

Våra allmännyttiga bostadsbolag och Stockholms stads bostadsförmedling har viktiga funktioner att fylla när staden satsar för att bygga bort bostadsbristen och studentbostadsbristen. Det är inte alltid lönsamt att bygga för studenter och unga, och då är det viktigt att stadens egna bolag tar ett särskilt ansvar. För att få fler bostäder för studenter och unga, för att få fart på flyttkedjorna och för att få en modern bostadsmarknad föreslår vi följande förändringar:

- Stockholms stad fördubblar markanvisningarna för de allmännyttiga bostadsbolagen, för att få fart på byggandet av hyresrätter.
- Stockholms stads bostadsbolag ge ett studentbostadsmål, som innebär att 20% av de bostäder bolagen planerar och bygger från och med 2013 ska vara studentbostäder.

- Stockholms stads bostadsförmedling reformeras i syfte att skapa en modern kö. I den moderna kön ska flera nya funktioner ingå. Bland annat ska bostadsförmedlingen ska de som vill kunna köa inte bara till en egen lägenhet, utan också till del i lägenhet genom ett såkallat kombokontrakt. Det ska också vara möjligt att köa till andrahandsbostäder, och därmed också möjligt för privatpersoner att genom bostadsförmedlingen hyra ut sina bostäder i andra hand.

Det finns fastigheter staden äger och som idag inte nyttjas till någon verksamhet, och relativt fort skulle kunna byggas om till studentbostäder. Ett sådant exempel är St Görans gymnasium som ska bli studentbostäder, och staden ska kontinuerligt inventera sina fastigheter för att hitta fler möjliga studentbostäder.

Det krävs politiska initiativ för att få till stånd studentbostäder. Därför ska staden föreslå platser för studentbostäder, där markanvisningstävling sedan utlyses. Under 2013 markanvisning för studentbostäder inom följande projekt hållas:

Studenttorn på Söder

Det finns en stor konsensus kring behovet av fler studentbostäder i Stockholm. Det finns också många som längtar efter nytänkande i arkitekturen, också i Stockholms innerstad. Vi vill kombinera de båda. Södermalm är en stadsdel som efter att Skatteskrapan blev Studentskrapan blivit en del av vårt Stockholm som tydligt präglas av studenter, kreativitet, liv och lust. Det är en utveckling vi vill bejaka. Torn och skrapor som sticker upp på olika delar av Södermalm har dessutom blivit något som karaktäriserar stadsdelen idag. Skrapan är ett exempel, det så kallade Söders torn och Folksam-huset är två andra. Vi ser att ett nybyggt högt studentbostadshus på Södermalm skulle tillföra både Stockholm och Söder mycket. Vi tror att en plats invid Södersjukhuset, i närheten av de storskaliga månformade husen, skulle vara en bra plats. Staden äger marken ifråga och den redan storskaliga bebyggelsen i närområden gör att platsen lämpar sig väl för ett högt hus. Staden ska under året utlysa en markanvisningstävling för ett studenttorn på platsen. I fokus ska nytänkande vad gäller både yteffektivitet och arkitektur stå.

Gröna linjen goes studentlinjen

Stockholms studentkårers centralorganisation, SSCO, har gjort undersökningar bland studenter som visar att den stora majoriteten inte har några problem med att bo upp till 40 min från universitet och högskola, så länge det är tunnelbanenära. Vi föreslår att vi påbörjar ett arbete för att bygga studentbostäder riktigt tunnelbanenära, närmare bestämt på 12 tunnelbanestationer i Stockholms stad. De aktuella stationerna är alla i behov av ett ansiktslyft, vilket ger ett utmärkt tillfälle att också utveckla stationernas funktion och utseende. I vårt förslag ges utrymme för handel och service på bottenplan, och varje tunnelbanestation förses med mellan 50-100 studentbostäder ovan. Sammanlagt rymmer vårt förslag ungefär 850-900 nya studentbostäder.

Samtliga av de tunnelbanestationer vi föreslår ska byggas ut till studentstationer ligger längs gröna linjen. Studentstationerna ska byggas klimatsmart och

välisolerat, för att klara bullernivåer. Som ett led i det ska de också byggas med så kallade gröna fasader och tak.

Gröna fasader och tak skyddar mot buller, samtidigt som de skyddar mot uppvärmning från solinstrålning under sommaren och isolerar när det är kallt ute. Den isolerande effekten medför att lokalerna får jämnare temperatur över dygnet och att behovet av kylanläggningar minskar. Hur effektivt takvegetationen isolerar byggnaden beror naturligtvis på uppbyggnadens tjocklek och vilken typ av vegetation som används. Utöver de nämnda fördelarna plockar gröna tak och fasader upp partiklar och renar luften och tillför grönt i närmiljön. Det skulle vara ett sätt att göra gröna linjen grön på riktigt.

Staden tillsammans med SL påbörja ett arbete med att planera för studentbostäder på följande tunnelbanestationer.

- Sandsborg
- Tallkrogen
- Gubbängen
- Hökarängen
- Alvik
- Åkeshov
- Ängbyplan
- Blackeberg
- Räcksta
- Johannelund
- Sockenplan
- Svedmyra

Om stationerna är lämpliga att bebygga ska markanvisningstävlingar hållas. Om någon av stationerna inte är lämplig ska staden och SL gå vidare för att hitta en ersättande studentbostadsstation. De nya bostäderna kommer inte att ta någon ny grönmark i anspråk, och i och med de gröna fasaderna kommer de snarast att ge mer grönska åt stationerna längs gröna linjen. Studenter är i huvudsak kollektivtrafik- och cykelbundna, vilket gör att cykelparkeringarna vid de aktuella stationerna ska ses över. Inga bilparkeringar tillkommer. Exploateringsnämnden ansvarar för markanvisningstävlingarna.

Forum Academica

Byggplanerna vid Albano ska under året fortsätta, och kommer att utgöra ett viktigt tillskott studentbostäder och akademiska lokaler. Det är en utveckling som nu måste ta nästa steg. När Valhallavägen görs om skapas möjligheter att vidga Stockholm akademiska områden. De initiala planerna för nybyggnation och struktur längst västra Valhallavägen kommer inte bara att medföra ett positivt tillskott av bostäder i Stockholms innerstad, det har också potential att på ett positivt sätt utveckla och modernisera innerstadens stadsbild. Programområdets särskilda läge, i närhet till flera av Stockholmsområdets viktiga och växande akademiska delar (Albano, Frescati, KTH, Hagastaden), gör också att programmet kan komma att spela en viktig roll för hela Stockholmsregionen som kunskapscentra. För att programområdet i framtiden ska bli del av kunskapsstaden Stockholm är det viktigt att den vision som kallas Forum Academica genomförs. Det innebär bland annat att möjligheten att skapa den mötes-

plats för näringsliv och akademi som de kallar Forum Academica ska utredas. Detsamma gäller deras visioner för studentbostäder och tillfälliga boenden för gästforskare.

Stockholm – Där människor möts och mår bra

Stockholm ska upplevas som en trygg stad och ingen stockholmare ska vara rädd att gå ut en kväll ensam. Idag känner många stockholmare sig inte alltid trygga i våra gemensamma miljöer, det gäller inte minst Stockholms kvinnor. Trots att män i Stockholm löper större risk för våld i offentliga miljöer är kvinnor mer rädda för våld i offentliga miljöer. Som ett resultat av det undviker kvinnor oftare att vistas i vissa områden vissa tider, och så vidare. Trygghet i våra offentliga miljöer handlar om något så grundläggande som vem som tar och tillåts ta plats i våra gemensamma rum, på våra gator och torg, i offentliga byggnader och anläggningar och på våra spontanidrottsplatser.

I Berlin har kommunen i sitt arbete med det de kallar gender mainstreaming konstaterat att synlighet, eller upplevd synlighet, är en viktig faktor. En väg med byggnader där fönster är vända mot vägen upplevs som tryggare än en gata med fastigheter med fönstertomma väggar vända mot vägen. Områden med fastigheter som har husväggar utan fönster ger en större känsla av otrygghet än områden med fastigheter med många fönster åt alla håll. Områden som innehåller både bostäder, arbetsplatser och gärna caféliv och handel fylls av liv dagtid såväl som kvällstid. Områden med tät bebyggelse, blandade funktioner, liv och rörelse upplevs som tryggare. Samma idéer går egentligen också att applicera på stadens grönområden, torg och parker. Märk väl, vi menar inte att de nödvändigtvis ska bebyggas av bostäder och caféer men däremot är det relevant att också fundera över våra parker, grönområden och lekplatser ur ett synlighetsperspektiv. Vi vill givetvis kunna ha lummiga grönområden i Stockholm, men vi vill också att de ska vara tillgängliga för fler. En aktiv och använd grön yta upplevs av fler som trygg än en oanvänd.

Våra parker, torg och grönområden, precis som våra kvarter, tjänar på att vara multifunktionella och de bör planeras för att främja möten mellan människor som är på platsen av olika skäl. En trygg stadsmiljö handlar ur ett stadsbyggnadsperspektiv om att bygga bostadsområden med trygghets- och synlighetsperspektiv men det handlar också om att skapa offentliga rum och miljöer där vi inte bara passerar utan också lever. De rummen blir tryggare, främst för de som idag känner sig otrygga. För att veta vilka gemensamma rum som upplevs som trygga respektive otrygga och kunna analysera vilka element som skapar trygghet och vilka som skapar otrygghet behöver staden skapa en trygghetskarta, ger en annan typ av detaljerad geografisk trygghetsinformation än vad vi idag har tillgång till genom exempelvis ”Trygg i Stockholm-rapporterna”. Det kan till exempel vara så att en park som upplevs som otrygg i allmänhet på vissa ställen upplevs som trygg. Det är den typen av information som kan ligga till grund för hur just den parken ska utvecklas till en tryggare plats.

Ett led i att ta ett samlat grepp om trygghetsfrågorna i våra gemensamma rum är att skapa en trygghetskarta som ska finnas som bakgrundsmaterial när stadens grönområden, parker och offentliga rum planeras. Stadsbyggnadsnäm-

den ska tillsammans med exploateringsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden och samtliga stadsdelsnämnder påbörja detta arbete.

Idrotten har en given roll i Stockholm. Stockholms fysiska miljö skapar eller möjligheter (men också hinder) för idrotten. Idrotten ger i sin tur inte bara positiva effekter för stockholmarnas hälsa utan kan också bidra till tryggare och livligare offentliga miljöer. Idrotts- och simhallar i anslutning till parker och torg skapar liv och rörelse under många av dygnets timmar, liksom upplysta löparspår, spontanidrottsplaner och bokningsbara idrottsplatser. Därför är idrottens plats och roll i de fysiska rummen inte bara en fråga om hälsa, utan också om trygghet och rörelse i staden.

Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden verka för att främja mer idrott i stadens alla delar på ett sätt som också bidrar till tryggheten i våra fysiska miljöer. En del i det arbetet kommer under 2013 att vara arbetet med två nya gästhamnar för småbåtar i Stockholms innerstad. Den ena ska ligga vid Norr Mälarstrand, i anslutning till den redan existerande Preem-macken. Den andra ska ligga vid Söder Mälarstrand, i Pålsundet, och rymma 60 gästplatser. Att förbättra möjligheterna att nyttja Stockholms vatten för såväl nöjes- som sportsegling är ett sätt att skapa tryggare kajer samtidigt som det gör Stockholm till en ännu bättre sommarstad.

Särskilda uppdrag 2013

- Tillsammans med exploateringsnämnden påbörja projektering för studentbostadsprojekten Gröna linjen goes Studentlinjen och Studenttornet på Söder. Markanvisningstävlingar ska hållas för de nya studentbostadsprojekten.
- Tillsammans med exploateringsnämnden undersöka möjligheten att låta en eller flera stadsdelsnämnder och stadsdelsförvaltningarna engageras i att ta fram förslag på lämpliga områden för nyproduktion i deras stadsdelsområde.
- Påbörja ett arbete för jämställd stadsplanering och tidsgeografisk analys av Stockholm
- Tillsammans med exploateringsnämnden påbörja ett program för gröna skyskrapor i Stockholm.
- Förhandla med markägare och byggare, som ska bygga på mark som redan upplåtits och där bygglov finns men byggstart inte varit, om att ställa upp tillfälliga studentpaviljonger.
- Tillsammans med Exploateringsnämnden arbeta för att öka takten i byggandet och öka antalet markanvisade bostäder som också blir färdigställda bostäder.
- Tillsammans med exploateringsnämnden, stadsdelsnämnderna och trafik och renhållningsnämnden påbörja ett nytt arbete med trygghet i de offentliga rummen, genom framtagandet av en trygghetskarta som ska finnas som bakgrundsmaterial när stadens grönområden, parker och offentliga rum planeras. Stadsbyggnadsnämnden leder arbetet.
- Påbörja en omprojektering av nya Slussen, men kollektivtrafiken som utgångspunkt.
- Tillsammans med exploateringsnämnden fördjupa arbetet med Vision Söderort, i syfte att öka andelen arbetsplatser. I samband med det undersöka möjligheterna att tillsammans med SL skapa ett nytt stations- och kontorshus i Farsta strand.
- I samarbete med berörda nämnder verka för fler gästhamnar för småbåtar i Stockholm, bland annat på Norr och Söder Mälarstrand.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Öka takten för bostadsbyggande	10 mnkr
Jämställd stadsplanering	2 mnkr
Vision Söderort – arbete med jobblokalisering	2 mnkr
Omvänd planprocess	3 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

13. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Stadsbyggnadsnämnden** godkänns.

TRAFIK- OCH RENHÅLLNINGSNÄMNDEN

Trafik och renhållningsnämnden – trafik

Vi vill att Stockholm ska vara en stad där det är tryggt och enkelt att röra sig. Vi vill att Stockholm ska vara en stad där en hållbar livsstil är en reell möjlighet för alla stockholmare. Idag är Stockholm en stad där trafikinfarkten är ett faktum, där kollektivtrafiken nått sitt kapacitetstak och där cykelolyckorna ökar. Vi tror att Stockholm stad kan göra mer för att göra stockholmarnas vardag lättare och Stockholmstrafiken lite smidigare. Idag är Stockholm en stad som samlar in mindre matavfall än de flesta svenska städer, som saknar systematiskt arbete för att förebygga sopor och där återvinningscentralerna är för få och för trånga. Vi tror att Stockholm stad med relativt enkla medel kan både förebygga sopor och skapa ett effektivt system för matavfallsinsamling.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- *Stockholm ska vara en stad där människor kan röra sig fritt, oavsett trafikslag, oavsett funktionsnedsättning och oavsett årstid.*
- *Stockholm ska vara en stad med hög säkerhet i trafiken.*
- *Stockholm ska vara en stad där människors och företags möjligheter inte begränsas av trängsel i trafiken.*

Stockholmsregionen har landets i särklass högsta kollektivtrafikandel och mer än hälften av landets samtliga kollektivtrafikresor görs inom länet. Samtidigt ökar också privatbilismen. En analys av det ovan beskrivna leder till slutsatsen att staden står för utmaningen att å ena sidan möta det ökande bilresande, och samtidigt hitta sätt att minska privatbilismen genom att utveckla andra lösningar. Byggandet av Förbifart Stockholm är en viktig del i att få ett Stockholm med bättre trafikflöden och det är viktigt att den genomförs såsom planerat.

Privatbilismen måste minska i omfattning, särskilt i innerstaden. En förutsättning för att så ska ske är att kollektivtrafiken i allmänhet och tunnelbanan i synnerhet byggs ut. Fram till dess att det sker måste staden hitta andra vägar att öka rörligheten och flexibiliteten i våra trafiksystem. Det innebär att staden måste utveckla förutsättningar för cyklande, både genom cykelbanenätet och genom att utveckla systemet med låncyklar så att det finns låncykelstationer vid varje tunnelbanestation, först i innerstaden och sedan utåt längs kollektivtrafiklinjerna. Det innebär också att vi vill se satsningar på utvecklad kollektivbilism genom exempelvis fler bilpooler, för att frigöra ytor och hjälpa till att förbättra resursutnyttjandet. Staden ska också arbeta för att främja mer hållbart bilresande genom att främja utvecklandet av Stockholm som elbilsstad. Det innebär bland annat laddstationer i stadens parkeringshus och på gatumark.

Stockholm ska vara en stad där det är lätt och tryggt att resa och röra sig. Det måste bli lättare att ta sig mellan olika delar av staden och från innerstad till

förort, och det är viktigt att resandet är tryggt och säkert för alla. Kvinnors och barns perspektiv på resande och rörlighet är centrala. Det innebär bland annat att målade gator på prov ska införas vid 30-gator, för att det ska bli tydligare för bilister vart många barn rör sig. Tillsammans med SISAB ska Trafik- och renhållningsnämnden öka verksamheten för att höja säkerheten vid skolor och för att underlätta för skolbarn att på egen hand och med hög säkerhet kunna ta sig till skolan.

Framkomligheten för funktionsnedsatta ska vara ett integrerat perspektiv när staden planerar, renoverar och utvecklar Stockholms fysiska miljö.

Staden behöver fler säkra cykelbanor, gågator och breda trottoarer. Det ska vara tryggt och säkert att röra sig i Stockholm, oavsett om stockholmarna väljer att gå, cykla, åka bil eller åka kollektivt. Det finns ett stort behov av att utveckla stadens arbete för säkerhet för cyklister och promenaderande, bland annat genom målade cykelbanor. För att öka cyklismen i Stockholm krävs att cykel- och promenadperspektivet blir en integrerad del av stadens trafikplanering, både när nya områden och vägar planeras och när parkeringar planeras.

Konkurrensen om gatuutrymmet i Stockholm är tuff. En viktig del i att skapa bättre trafikflöden måste därför handla om att frigöra yta. Gynnande av bilpooler och insatser för en mer effektiv citylogistik är insatser som kan bidra till just detta. Utöver det ska staden också genom parkeringsavgifter styra besöksparkerade bilar bort från gaturummet, in i parkeringshusen.

För att stockholmarnas valfrihet i trafiken ska vara reell krävs att mer än ett utbyggt låncykelsystem. Stockholms stad kan göra mycket för valfriheten i trafiken, bland annat genom att främja utvecklandet av bilpooler, bygga ut laddinfrastruktur och se till att det finns god tillgång till in- och utfartsparkeringar. Stockholm stad kan däremot inte fatta de nödvändiga beslut som krävs för att kollektivtrafiken i Stockholms län åter ska fungera, det måste Stockholms läns landsting göra. Stockholm stad ska verka för att Stockholms läns landsting bygger ut kollektivtrafiken i allmänhet och tunnelbanan i synnerhet. Tunnelbana till Nacka och till Nya Karolinska sjukhuset ska prioriteras.

Fler och bättre möjligheter att cykla

Det är skönt att kunna välja, det är ännu skönare när det går att ändra sig och det är allra bäst om det går att byta val flera gånger på en dag. Åtminstone om vi talar trafikslag. Stockholmarna ska kunna ta bussen till Gullmarsplan, byta till låncykeln och köra till Fridhemsplan för att där byta igen och ta tunnelbanan till jobbet i Kista. Genom att möjliggöra ett sådant trafikbeteende möjliggör vi för hållbara trafikval och skapar möjligheter för fler att vara flexibla. I Paris och Barcelona har låncykelmarknaden exploderat. I Stockholm finns idag ett låncykelsystem som utvecklas långsamt. Idén med låncykelsystemet är att det ska vara enkelt att hyra en cykel för att förflytta sig kortare sträckor, istället för att exempelvis ta taxi eller bil. Idag finns låncyklarna i delar av Stockholms innerstad.

Cykeln är ett allt mer populärt transportmedel i Stockholm och det bör finnas potential att få ännu fler att välja cykeln ifall låncykelsystemet byggs ut ordentligt i både Stockholms innerstad och i Stockholms ytterstad. För att få en snabb och kostnadseffektiv utbyggnad ska staden se över möjligheten att konkurrensutsätta dagens system genom att släppa in fler leverantörer på låncykelmarknaden i Stockholm. För att få en snabbare utbyggnad ska reklamplatserna som delfinansierar tjänsten inte som idag vara på cykelställen, utan på vanliga reklamtavlor. På så vis behöver inte leverantörerna söka bygglov för nya cykelställen.

För att Stockholm ska växa som cykelstad krävs mer än bara ett bättre låncykelsystem. Cykelnätet ska fortsätta växa och satsningar ska göras för att öka trafiksäkerheten på befintliga cykelvägar, genom att bland annat rödmåla cykelvägar längs med hårt trafikerade gator. Utöver det ska det, där det befintligt lämpligt, införas tvåfiliga cykelvägar och så kallade gröna vågor i trafikljusen.

Privatbilism är smartare tillsammans

Europeiska studier visar att när människor som idag kör egen bil eller tjänstebil går över till att nyttja bilpool minskar deras bilresande med mellan 20-30%. De resor som minskar mest är korta resor, troligen för att bilpoolsanvändande kräver mer planering vilket gör att gång eller tunnelbana kan vara det enklaste. De som tidigare inte haft egen bil ökar däremot inte sina resor nämnvärt ifall de går med i bilpool. Det finns ett tydligt samband mellan ökat kollektivtrafikanvändande och fler bilpoolsanvändare, vilket gör att bilpooler också bidrar till att stärka kollektivtrafiken. Bland stockholmarna idag är bilpoolsanvändandet lågt i jämförelse med andra storstäder i exempelvis Tyskland. Det finns skäl att tro att det finns en stor outnyttjad potential. I Schweiz beräknas potentialen för bilpoolsanvändare vara 10% av befolkningen och i svenska Göteborg är samma uppskattning 5 %.

Stockholm stad ska undersöka möjligheterna att istället för att äga egna bilar upphandla bilpool. Upphandlingen ska, som i ex Botkyrka, innebära att bilpoolen på kvällar och helger görs tillgängliga för andra stockholmarna än de anställda inom Stockholms stad. Bilpoolens bilar ska vara så miljövänliga som möjligt, företrädesvis supermiljöbilar.

Trafikkontoret ska i samarbete med andra berörda kontor och bolag främja bilpooler i Stockholm. Det innebär bland annat:

- Gratis parkering för supermiljöbilar i staden. Sedan 1 december 2011 finns avgiftsfri parkering för supermiljöbilar på besöksparkeringar utomhus, och gäller endast fysiska personer. Från och med 1 januari 2013 ska den fria parkeringen för supermiljöbilar gälla också i parkeringshus och även gälla juridiska personer, som exempelvis en bilpool.
- Staden ska som fastighetsinnehavare och genom bolagen prioritera bilpooler vid fördelning av parkeringsplatser. För att främja utvecklingen av bilpooler ska Stockholms parkering reservera platser

för bilpoolsbilar i parkeringshusen samt undersöka möjligheten och intresset för att reservera parkering på stadens egen tomtmark.

- Bilpooler ska beaktas vid exploatering och nybyggnation i Stockholm stad. I samband med exploatering och nybyggnation ska möjligheterna och intresset för bilpool i fastigheten undersökas. Om det i en hyra eller månadsavgift ingår medlemskap i bilpool som finns hos fastighetsägaren eller bostadsrättsföreningen/föreningarna kan det stimulera bilpoolsanvändandet i staden. Det förutsätter dock att den aktuella exploateringen finns i anslutning till spårbunden kollektivtrafik.

Trafikkontoret ska verka för att andra parlament också underlättar för bilpooler i Stockholm. Det innebär bland annat:

- En nyckel för att få så god genomslagskraft som möjligt för bilpooler i Stockholm är att göra bilpoolen till ett smidigt alternativ. I andra europeiska städer förekommer det att bilpoolstjänster ingår i ett utökat kollektivtrafikkort och i Göteborg har Västtrafik erbjudit kollektivtrafiknyttjare ett prova-på-abonemang i ett bilpoolsföretag. Stockholm stad ska verka för att SL ser över den typen av möjligheter. Det skulle troligen bidra till fler kunder inte bara för bilpoolerna utan också för SL.
- Den av riksdagen beslutade trafikförordningen begränsar idag möjligheterna att fullt ut utveckla bilpooler i Stockholm. Dagens bestämmelse gör att gatumark ej kan reserveras för bilpoolens basparkering. Stockholms stad ska verka för att det ska vara möjligt att reservera fast parkering för bilpool på stadens gatumark.

Utan varustransport stannar Stockholm

Stockholm stad har tagit fram en vision för Stockholm år 2030. Förslaget till översiktsplan utgår från visionen. I översiktsplanen föreslås ett antal inriktningar. Generellt är fokus i inriktningarna i Stockholms stads översiktsplan gällande transporter övervägande på persontransporter där sambanden mellan gods- och persontransporter inte omnämns. Mål kring persontransporter återfinns i mål kring ett modernt transportsystem och hållbart resande, samt för miljö- hälsa och säkerhet. Under 2012 har emellertid Stockholm stad, Malmö och Göteborg startat ett samarbete för ”citylogistik i världsklass”. Det är en positiv avsiktsförklaring, som nu måste fyllas med innehåll.

Vägsystemet i och runt Stockholm är också ansträngt och det råder konkurrens om utrymmet. Trängseln i Stockholm, i synnerhet i innerstaden, påverkar inte bara privatpersoner som rör sig där eller de boende längst trafikerade gator. Trängseln begränsar också möjligheterna för innerstadens handel och restauranger. Det finns en inneboende motsättning i vad vi stockholmare vill ha i vår innerstad. Å ena sidan vill vi ha ett brett och kvalitativt utbud av trevliga butiker, charmiga caféer och mysiga restauranger. Å andra sidan vill vi helst inte mötas av stora varustransporter på väg på eftermiddagspromenaden.

Samtidigt är varustransporterna själva förutsättningarna för de trevliga butikerna, de charmiga caféerna och de mysiga restaurangerna. I den allt mer trögflytande Stockholmstrafiken blir citylogistiken en allt större utmaning.

I många städer runt om i Sverige och Europa har vi kunnat se en utveckling där externhandeln tagit allt större marknadsandelar från handeln i innerstaden. I Stockholm har den utvecklingen inte varit lika stark. När City i samverkan genomför sina NKI-undersökningar kring stockholmarnas attityder till olika delar av city står ”fler butiker” högt på önskelistan. Detsamma gäller emellertid även ”minskad biltrafik”. För att möjliggöra en utveckling som kan ge både mer handel och restauranger men också minskad biltrafik i innerstaden måste staden genomföra flera förändringar. En del handlar om att gynna mer effektiva resevanor genom exempelvis bilpooler och låncyklar. En del handlar givetvis om att verka för att Stockholms läns landsting tar initiativ för en utbyggnad av tunnelbanan och att genomföra Förbifart Stockholm. Ytterligare en del handlar om att förändra förutsättningar för varustransporter till och inom Stockholms innerstad.

En citylogistik i världsklass måste å ena sidan ha målet att effektivisera varustransporterna för att minska utsläppen och skapa bättre stadsmiljö. Å andra sidan måste målet också bättra avlastningsmöjligheter och ökad framkomlighet för varustransporterna, för att förbättra villkoren för handel och restauranger. Idag är inte varustransporten i Stockholm så effektiv som modern teknik borde kunna möjliggöra. Möjligheten för staden att tillsammans med berörda företag skapa plats, digitalt såväl som fysiskt, ska utredas och om möjligt initieras.

En utmaning för att få en citylogistik i världsklass är tillgången till avlastningsplatser i anslutning till butik/restaurang. Även om avlastningszoner med förbjuden parkering för övriga fordon finns, är felparkering på dessa zoner såpass vanliga att det är ett problem för näringen. Felparkeringsböterna i Stockholm ligger idag på högsta tillåtna nivå, vilket inte hindrar felparkerande på lastzoner. Staden ska kartlägga de bakomliggande orsakerna och möjliga åtgärderna. Staden ska fortsätta att tillsammans med polisen verka för att få ner antalet felparkerade bilar i lastzoner och kollektivtrafikfält.

Oavsett metod krävs samarbete mellan staden och berörda parter, för att nå målen om att minska utsläppen, förbättra stadsmiljön, förbättra avlastningsmöjligheterna och öka framkomligheten för varustransporterna.

Med anledning av ovanstående ska staden initiera ett samarbetsforum där staden tillsammans med handel- och transportnäringslivet hittar det system för att effektivisera citylogistiken i Stockholm som kan fungera. Vägledande för forumet ska vara samarbete för gemensamma vinster.

Framkomlighet genom en aktiv parkeringspolitik

Fokus för trafik och renhållningsnämndens arbete är att öka framkomligheten, tillåta Stockholm att växa och samtidigt minska beroendet av fossila bränslen. För att öka framkomligheten är nya cykelvägar, utbyggt låncykelsystem, främjandet av bilpooler och utvecklandet av en effektiv citylogistik viktiga. Utöver det är parkeringspolitiken en nyckelfråga, både för att öka

framkomligheten och för att minska beroendet av fossila bränslen. Stockholm stad ska verka för att mark får reserveras för bilparkering för bilpooler och för att få bukt med problemen med felparkeringar i kollektivtrafik- och lastzoner. Gratis parkering för supermiljöbilar i parkeringshusen och på gatumark ska tillsammans med utbyggd laddinfrastruktur för elbilar ge incitament för ett mer miljövänligt bilåkande. Staden ska utreda hur ett mer framkomlighetsstyrt avgiftssystem skulle kunna fungera. I detta ska beaktas möjligheten att differentiera avgifterna mer än idag beroende på graden av trängsel.

Investeringar

Det är tveksamt om det förslag som nu majoriteten lägger kring att bygga en bro till Årsta holmar kommer bidra till skyddet av hotade naturvärden. Då vi anser att det finns mer angelägna stadsbyggnadsprojekt, såväl på Söder som i andra delar av Stockholm, anser vi att projektet bör utgå. Vi ökar i motsvarande grad investeringsbudgeten för idrottsnämnden för att där möjliggöra andra insatser som ökar Stockholmarnas tillgång till vatten och natur. Därutöver ökar vi exempelvis genom en tydligare användning av Centrala medelsreserv för höjda ambitioner när det gäller såväl idrotts- som simhallar och konstgräsplaner. Dessa tillåts i vårt förslag öka med 150 miljoner kronor under 2013. Insatser som bidrar till ett mer levande stadsliv.

Särskilda uppdrag 2013

- Möjligheten att konkurrensutsätta dagens system genom att släppa in fler leverantörer på låncykelmarknaden i Stockholm ska utredas och om möjligt införas.
- Målade gator ska införas på prov vid 30-gator, för att det ska bli tydligare för bilister vart många barn rör sig.
- Verka för att Stockholms läns landsting bygger ut kollektivtrafiken i allmänhet och tunnelbanan i synnerhet. Tunnelbana till Nacka och till Nya Karolinska sjukhuset ska prioriteras.
- Förutsättningarna för staden att upphandla bilpool ska undersökas. Upphandlingen ska, som i ex Botkyrka, innebära att bilpoolen på kvällar och helger görs tillgängliga för andra stockholmare än de anställda inom Stockholms stad.
- Stockholm stad ska verka för att SL ser över möjligheten att inom ramen för SL-kortet erbjuda prova på-abonemang till en bilpool.
- Verka för att Sveriges riksdag ska göra det möjligt att reservera fast parkering för bilpool på stadens gatumark.
- Ett samarbetsforum där staden tillsammans med handel- och transportnäringen försöker ta fram ett system för att effektivisera citylogistiken i Stockholm ska initieras.
- Fortsätta arbetet med att tillsammans med polisen få ner antalet felparkerade bilar i lastzoner och kollektivtrafikfält.
- Effekterna av att differentiera parkeringsavgifterna så att och det blir dyrare att parkera i Stockholms trånga områden under rusningstrafik ska utredas.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Målade gator/säkra skolvägar	15 mnkr
Bilpoolsprojekt	5 mnkr
Jobb istället för bidrag, anställningskostnader	25 mnkr

Trafik och renhållningsnämnden – renhållning

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- *Stockholm ska vara en stad där det är enkelt att vara miljövänlig, där det är enkelt att återvinna och sortera sina sopor.*
- *Stockholm ska vara en ren stad där det är enkelt för stockholmare och besökare att fortsätta hålla rent*

Från Stockholmssopor till miljövinster

Möjligheten att återvinna är en grundläggande förutsättning för en hållbar livsstil. Vi stockholmare vill göra de hållbara valen, men de valen ska inte vara de svåra och krävande valen. Det ska vara lätt att vara smart. Det är då vi kommer se bestående, och stora, effekter.

Vi konstaterar att antalet kg matavfall invägd vid Högdalenverket har minskat per invånare mellan 2010 och 2011. Stockholm har redan låga nivåer insamlat matavfall och insatser krävs för att öka matavfallsinsamlingen.

Sveriges regering har satt upp ett mål om att 35 % av Sveriges matavfall ska sorteras, samlas in och rötas till biogas. Flera kommuner har sedan länge egna mål som är satta betydligt högre. Stockholms stad ligger i den här utvecklingen hjälplöst efter och har så varit länge. För att Stockholms stad ska kunna hinna ifatt och nå det av regeringen satta målet, och för att Stockholms stad ska kunna minska vårt användande av fossila bränslen, krävs en tydlig matavfallsinsamlingsplan med en ambitiös målsättning. Det är ett arbete som delvis påbörjats men där vi nu tar ett nytt och samlat grepp.

Stockholm skiljer sig från alla andra svenska städer genom att vi är störst. Det bor fler människor i vår stad än i någon annan kommun i vårt land. Vi är emellertid vare sig Sveriges tätaste kommun eller den kommun som har störst andel flerfamiljshus. Utöver att det bor många i vår stad är vi en del av Stockholmsregionen och vi har en arbetsmarknadsregion som inte ens stannar inom Stockholms läns gränser. Vår stad har problem med trängsel, vilket märks inte minst på stadens vägnät. Allt det här gör att Stockholm stad har våra egna förutsättningar att utveckla insamling och rötning av matavfall. Att Stockholm har egna förutsättningar gör emellertid inte att Stockholm har råd att, som hittills, strunta i att utveckla insamling och rötning av matavfall. Tvärtom. Stockholm kan och stockholmarna vill minska nyttjandet av fossila bränslen. Stockholm kan och stockholmarna vill göra de smarta och gröna valen. Nu måste vi skapa systemen som kan ge möjligheterna.

Staden ska i flera led arbeta för att få igång insamling och rötning av matavfall. Insamlingen ska ske på frivillig basis med ett nytt miljötaxesystem som ger stockholmarna incitament att sortera sitt matavfall. Miljötaxesystem innebär

helt enkelt att taxorna differentieras så att det kostar mindre att sortera smart. Stockholms miljötaxesystem ska ha en relativt stor differentiering. Exakt hur det nya miljötaxesystemet ska utformas ska trafikkontoret och miljöförvaltningen arbeta fram.

Det vanligast sättet att samla in matavfall är genom att en kommun helt enkelt delar ut matavfallsinsamlingspåsar som sedan samlas in. Det är inte säkert att det är det bästa sättet. För Stockholm, med stora trängselproblem, finns stort intresse att testa andra modeller som inte är beroende av lika täta turer. Sopsugar är ett sådant alternativ, vilket torde vara intressant när nya stadsdelar byggs men också för en del äldre stadsdelar. Gamla stan är en stadsdel som är tät och trång, och där företag, restaurang och boende befinner sig i en kulturhistoriskt känslig miljö. Sopsugssystem i Gamla stan bör övervägas.

Ett annat intressant alternativ är torrkonservering av matavfall. I ett sådant system uppförs en större behållare i anslutning till fastigheten. I behållaren kastas matavfallet efter det samlats in i påsar. Väl i behållaren torrkonserveras matavfallet för att sedan malas. På så vis tar matavfallet mindre plats, väger mindre och blir luktfritt. Det torkade matavfallet transporteras sedan med betydligt glesare turer till rötningsanläggningar där det blöts upp för att kunna rötas. Biogasutbytet av torrkonserverat matavfall är dessutom högre än av konventionellt insamlat matavfall, vilket gör att miljö- och energivinsterna ökar.

Enligt Avfall Sverige ger torrkonservering av matavfall fördelar vid sortering, lagring, insamling och behandling av hushållens matavfall, särskilt vid utvinning av biogas. Bland annat följande positiva effekter av torrkonserveringen har påvisats eller visats vara sannolika:

- Minskning av matavfallets vikt och volym med 75 %
- Minimerade avfallstransporter till exempelvis 1-4 gånger per år, beroende på lagringskapacitet
- Energiförbrukningen vid torkningen är endast 3,5 watt per timme och hushåll, vilket motsvarar förbrukningen för en energisnål TV i standbyläge
- Cirka 30 % högre biogasutbyte jämfört med konventionellt insamlat matavfall
- Ett luktfritt, lagringsbart och lätthanterligt material
- Stoppad nedbrytning som bevarar det färska matavfallets kvalitet
- Minimal manuell hantering för renhållningspersonal
- Mindre lukt, insekter och emissioner från sopkärl

Fördelarna med ett utbyggt system för att torrkonservera matavfall är många, särskilt i trängselns Stockholm. Den största kostnadsposten för ett torrkonserveringssystem är investeringen i själva torkanläggningen. Investeringen är på kort sikt något dyrare än för ett konventionellt matavfallsinsamlingsystem, men sjunker efter cirka 8 år för att bli betydligt billigare. För restauranger och butiker finns möjligheten att investera i en mindre torkanläggning, en så kallad biotork. Trafik- och renhållningsnämnden ska utreda förutsättningarna för att

bygga ut ett system för att torrkonservera och samla in matavfall i Stockholm i stor skala, och påbörja ett eller flera pilotprojekt.

När staden får igång insamlandet av matavfall kommer det också finnas anledning att se över hur rötandet av matavfallet i stor skala ska ske. Trafik och renhållningsnämnden ska tillsammans med Miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en sådan plan.

Stadens arbete med återvinningsstationer måste utvecklas. Staden har möjlighet att påverka var, hur och hur länge en återvinningsstation finns. I och med den nya plan- och bygglagen får man bara söka tillfälligt bygglov två gånger per plats (vilket innebär tio år). Det kommer att skapa ett stort och onödigt merjobb i att hitta nya och lämpliga platser. Vi socialdemokrater vill att nämnden ska undersöka möjligheterna att ge permanenta bygglov för återvinningsstationer istället för tillfälliga bygglov, villkorat med att avskärmning mot närliggande bostäder ska uppställas runt stationerna.

Tillgång till miljöstationer är en viktig faktor för att få återvinning av farligt avfall och el att öka. I Stockholm har vi idag 15 obemannade permanenta miljöstationer, 4 återvinningscentraler och 6 samlare. Dessa samlar årligen in ungefär 9,5 ton elavfall varje år. För att förstå vad det innebär i tillgänglighet till återvinning kan vi jämföra med Göteborgs kommun. I Göteborg finns 12 miljöstationer och 7 samlare som varje år samlar ungefär 10,5 ton elavfall. I både Stockholm och Göteborg finns också mobil miljöstation. Den mobila miljöstationen gör i Stockholm 416 stopp årligen och samlar in 47 ton elavfall. Göteborgs motsvarighet gör 217 stopp och samlar in 47 ton farligt avfall, då både elavfall och annat farligt avfall. Till den beskrivna bilden av läget för återvinning i Stockholm ska tillföras att det bor 864 000 personer i Stockholm och endast 520 000 personer i Göteborg. Tillgängligheten för den som vill sortera elavfall och farligt avfall är alltså betydligt bättre i Göteborg än i Stockholm vilket också syns i mängden insamlat material per invånare. För att öka återvinningen i Stockholm ska ett arbete påbörjas för att öka tillgängligheten till miljöstationer, antingen via fler permanenta miljöstationer eller via fler och tätare stopp med mobil miljöstation.

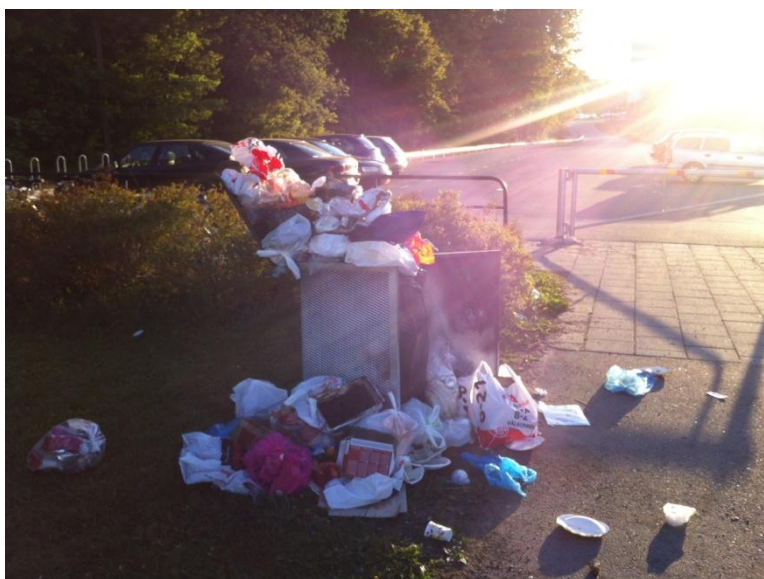
Återvinning av produkter ger stora miljövinster, men återanvändning av produkter ger än större vinster. Till skillnad från återvinning förebygger återanvändning nya sopor. Förutsättningarna att öka återanvändandet i Stockholmsregionen är goda. Stockholmare är redan idag flitiga återanvändare. 7 av 10 svenskar har idag köpt eller sålt produkter på Blocket. Samma siffra gäller för stockholmarna. Skulle det finnas ytterligare möjligheter till återanvändning är det troligt att än fler stockholmare skulle välja att återanvända istället för att återvinna/slänga och köpa nytt. Det finns på flera håll i Sverige exempel på återvinningscentraler som byggts ut till kretsloppspark, med både återvinningscentral och återanvändningscentral. Om alla Sveriges ÅVC:er byggdes om till kretsloppspark skulle, enligt Svenska Miljöinstitutet, 80 000 ton svenska sopor, eller 5 % av dagens ÅVC-nivåer, kunna förebyggas varje år. Det innebär oerhörda miljövinster för stockholmarna. Staden ska undersöka möjligheterna att successivt utveckla Stockholms ÅVC:er till kretsloppspark

med både återvinnings- och återanvändningscentral. Staden ska också under året finna en lämplig plats för en ny kretsloppspark.

Rent och hållbart

Stockholm ska vara en ren och snygg stad. Under hela året och i synnerhet under sommarmånaderna är nedskräpningen ett stort problem. Olika former av nedskräpning påverkar stadsmiljön på olika sätt, och kräver lika åtgärder.

Vackra sommardagar vid Stockholms stränder och i Stockholms parker resulterar också i att våra mest älskade platser skräpas ner. En av orsakerna är att papperskorgarna inte töms tillräckligt ofta, vare sig i innerstaden eller i ytterstaden. Skräpvolymen i stadens papperskorgar är beroende av vädret, vilket gör att det som är tillräckligt många tömningar den ena veckan kanske inte alls räcker till den andra veckan. Arbetet med självtömmande papperskorgar och sopsugssystem ska fortsätta, men staden ska också undersöka möjligheterna att hitta ett annat system för tömning av vanliga papperskorgar. Ett sätt att förbättra tömningen är att möjliggöra för medborgarna att anmäla överfulla papperskorgar. När tillräckligt många papperskorgar i ett område är fulla sker då extra tömning. Exakt hur systemet ska utformas lämnas till trafikkontoret att utreda, men syftet ska vara att göra dagens system mer flexibelt genom att använda medborgarnas kunskaper om deras närområden.

Hökarängsbadet 25 maj 2012

Den absolut största formen av nedskräpning är cigarettfimpar. Nedskräpning i form av cigarettfimpar kostar varje år Stockholms skattebetalare 100 miljoner i städpengar. Det största skälet att verka för att minska rökandet i Stockholm är givetvis stockholmarnas hälsa, men det finns också många goda ekonomiska argument. 100 miljoner varje år skulle kunna göra stor nytta i Stockholm, om fimparna slängdes i askfat. I syfte att minska stockholmarnas attityder till nedskräpning med cigarettfimpar och medvetandegöra stockholmarna om de kostnader nedskräpningen medför ska trafikkontoret genomföra riktade informationskampanjer.

Snöröjningen behöver stärkas och göras mer miljövänlig. En del av politiken handlar om att hantera snömassorna på ett bra sätt. Staden bör därför fortsatt utreda förutsätt-

ningarna för en miljövänlig snösmältningsanläggning. Arbetet med snöröjning ska ses över så att alla stadsdelar, i såväl innerstad som ytterstad, behandlas lika utifrån hur många människor som rör sig i dem.

Särskilda uppdrag 2013

- Förutsättningarna för att ge permanenta bygglov för återvinningsstationer istället för tillfälliga bygglov, villkorat med att avskärmning ska uppställas runt stationerna, ska utredas.
- Ett nytt miljötaxesystem ska tas fram och införas, där differentieringen ska vara relativt stor och utrustning för sortering av matavfall ska ingå i taxan.
- Förutsättningarna för att bygga ut ett system för att torrkonservera och samla in matavfall i Stockholm i stor skala ska utredas, och om möjligt ska ett eller flera pilotprojekt påbörjas som en förstudie.
- Tillsammans med Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska en plan för hur rötrandet av matavfall i Stockholm ska kunna ske på stor skala.
- Ett arbete för att öka tillgängligheten till miljöstationer, antingen via fler permanenta miljöstationer eller via fler och tätare stopp med mobil miljöstation, ska påbörjas.
- Förutsättningarna för att successivt utveckla Stockholms ÅVC:er till kretsloppsparkar med både återvinnings- och återanvändningscentral ska undersökas.
- En lämplig plats för en ny kretsloppspark ska under året tas fram.
- Ett försök att göra det möjligt för stockholmarna att anmäla fulla papperskorgar och därmed få en mer flexibel och bättre fungerande tömning ska genomföras.
- Informationskampanjer i syfte att förändra stockholmarnas attityder till nedskräpning och medvetandegöra stockholmarna om de kostnader cigarettfimpar medför ska intensifieras och utvärderas.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

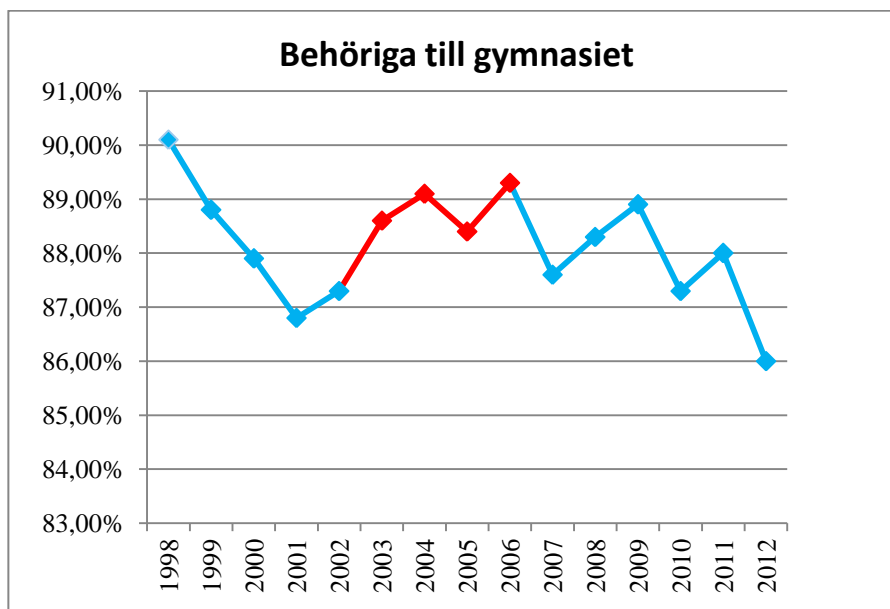
Ökade ambitioner för Återvinnings-/kretsloppscentraler	10 mnkr
Ökade ambitioner för matavfallshantering	5 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

14. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Trafik- och renhållningsnämnden** godkänns.

UTBILDNINGSNÄMNDEN

Sedan de borgerliga fick majoritet i stadshuset har kunskapsresultaten sjunkit. Inget år sedan behörighetsregler till gymnasiet infördes 1998 har så liten andel av grundskoleeleverna nått behörighet som läsåret 2011/2012. Efter att i flera år avfärdat denna faktor, erkänner nu majoriteten detta som Stockholms skolväsandes största problem.

Källa: Skolverket

Samtidigt har klyftorna mellan skolorna i bättre respektive sämre ställda områden i staden vuxit, och utbildningsförvaltningen ifrågasätter själva om skolan klarar sin kompensatoriska uppgift. Det är den enskilde som ansvarar för vilka val man gör i livet, men man väljer inte sin uppväxt. Därför är det ett gemensamt ansvar att se till att varje barn och ungdom får en trygg uppväxt och att alla får de kunskaper de behöver för vuxenlivet, för kommande arbete eller vidare studier. Samhällen där vi tar god hand om varandra, och där varje individs potential får blomma ut och tas tillvara, är också mer framgångsrika. Idag sviker Stockholm och dess skolväsende ansvaret att alla barn och unga ska kunna få en god start i livet. Det finns fler stora utmaningar där staden skulle kunna göra mer för att yngre människor ska få de kunskaper de behöver och kunna komma in i arbetslivet, med den frihet och valmöjligheter det leder till.

I flera avseenden påverkas stadens förutsättningar att driva en framgångsrik skolpolitik av beslut från riksdag och regering. Regeringen försvårar nu på flera sätt möjligheten att bryta utvecklingen både i skolan och på arbetsmarknaden genom sin politik. Övervältrandet av kostnader för utanförskapet genom en kraftigt försämrade A-kassa ger staden mindre utrymme. Nedskärningarna av statsbidragen till kommunerna på grund av GY 11 – en reform som regeringen beräknade skulle spara resurser, men som till dags dato endast resulterat i färre sökande till yrkesprogrammen, är ett annat problem. De successiva nedskärningarna av antalet platser i högskolan gör det svårare att rekrytera studenter till lärar- och förskollärarytbildningarna. Det är tydligt hur en socialdemokra-

tisk regering hade förbättrat läget för Stockholm. För Stockholm innebär Socialdemokraternas budgetmotion i riksdagen motsvarande cirka 300 miljoner kronor till att höja skolornas kunskapsresultat, främst genom minskade skolklasser och genom större satsningar på lärarnas kompetens och karriärvägar. Detta fråntar dock inte Stockholms stadsfullmäktige sitt ansvar att göra vad man kan för att bryta utvecklingen i skolan.

Investera i dem som ska ge våra barn kunskaper

För att höja kunskapsresultaten behöver vi satsa på lärarna, göra det attraktivt att jobba som lärare i just Stockholms kommunala skolor, se till att det också finns tillräckligt med annan personal så att lärarna kan koncentrera sig på sitt jobb och se till att de har rätt rustade och närvarande chefer.

Allt fler vittnar om att lärarna inte har tiden att fokusera på sin huvuduppgift; att undervisa. Att staden kontinuerligt arbetar för en effektivare skolorganisation är positivt, och här har en storstad som vår en konkurrens fördel som ska användas. Men när skolor på grund av alliansens tidigare besparingskrav friställt personal som utför vaktmästaruppgifter, administrativa uppgifter, fritidspedagoger och andra viktiga arbeten som krävs för att en skola ska fungera och eleverna ska vara trygga; och när lärarna tvingas överta dessa uppgifter, då drabbar det både läraryrkets status och elevernas kunskapsresultat. Vi vill därför att utbildningsförvaltningen i nära samråd med lärare och rektorer gör en inventering av vilka personalförstärkningar som skulle behövas. En större del av Stockholms lärares arbetstid ska ägnas till undervisning, planering av undervisning och egen ämnesfördjupning – låt lärare vara lärare.

Fyra av de senaste fem åren har lärarna fått klart under genomsnittet i stadens årliga löneöversyner. Stockholms skolor har både stora utmaningar med sjunkande kunskapsresultat och ett kraftigt behov av nyrekryteringar eftersom eleverna blir allt fler. Därför är lärarnas ersättningsnivåer inte hållbara på sikt, och staden behöver bereda utrymme för villkor som gör det möjligt att behålla och rekrytera de bästa yrkesverksamma och blivande lärarna.

Liksom lärare ska kunna koncentrera sig på att lära ut ska rektorer kunna koncentrera sig på att leda och utveckla skolans metoder för att öka kunskapsresultaten. Lärarna har rätt till ett närvarande pedagogiskt ledarskap från sina rektorer. För att förbättra situationen under 2013 avsätter vi riktade resurser som är möjliga för skolorna att ansöka om. Målet ska vara att Stockholm ska kunna erbjuda Sveriges bästa arbetsgivare för pedagoger.

Enligt utbildningsförvaltningen kommer bristen på lärare att bli allt mer skriande.⁷ Under de kommande tio åren får Stockholm 27 000 fler elever i grundskolan och 2 000 fler barn i förskolan. Utöver den normala nyrekryteringen som sker för att lärare slutar av olika skäl, behöver drygt 600 lärare nyanställas i grundskolan de kommande tre åren, bara i de kommunala skolorna. De lärare som utbildas i regionen kommer inte att räcka till. Idag är det alltför få som söker sig till läraryrket, och det är sällan ett förstahandsalternativ för de mest

⁷ Utbildningsförvaltningens Underlag för 2012 med inriktning 2014 och 2015, s. 4-8.

studiemotiverade studenterna. Vi behöver bredda gruppen unga akademiker som kan tänka sig att arbeta i skolan. Vi vill pröva en försöksverksamhet som det brittiska Teach First där man låter studenter från andra utbildningar gå in och göra en insats som lärare på de skolor där flest elever inte når kunskapsmålen. Har du en kvalificerad examen inom t.ex. matematik, fysik eller andra ämnen ska du kunna få en intensivutbildning direkt efter examen och snabbt gå ut på en skola och arbeta som hjälplärare. Därefter kan man arbeta i kanske ett till två år och sedan gå vidare med en annan karriär. De som sedan vill fortsätta i läraryrket skaffar sedan behörighet och legitimation.

Resurserna ska gå dit där de gör störst nytta

Stockholm lägger stora resurser på sitt skolväsende, och alla problem löser vi inte genom att endast skjuta till mer resurser. Därför behöver staden bli bättre på att de pengar staden ger till olika skolor verkligen används för att stärka kunskapsresultaten, och att mer av pengarna går dit de behövs bäst.

Kunskapsresultaten mellan Stockholms skolor har ökat allt mer. Internationell forskning visar klart att ökande klyftor bidrar starkt till att minska de generella resultaten. Andelen resurser som fördelas genom det socioekonomiska tilläggsanslaget till skolorna utifrån elevernas bakgrund har tillåtits minska i förhållande till skolornas övriga resurser. Detta har inverkat negativt på likvärdigheten och kunskapsresultaten i stort. Skolor och förskolor med de tuffaste förutsättningarna ska kunna anställa de bästa lärarna och rektorerna, och de ska ha fräscha lokaler med stimulerande miljö och den bästa utrustningen. Det senaste året har alliansen visat hur de hellre lägger ner skolor i ytterstaden än att satsa på deras attraktivitet och kunskapsresultat. Vi föreslår därför en förstärkning till de skolor som behöver resurser mest.

Den i internationell jämförelse mycket generösa lagstiftningen för privata koncerner som vill ta ut delar av skolpengen i vinst till sina ägare skapar incitament att hålla inne med kvalitetshöjande åtgärder – oavsett om det tar sig uttryck i direkta kvalitetsbrister eller i att hålla kvaliteten på ”lagom” nivå men underlåter att tillvarata skolans och elevernas fulla potential. Vi menar att staden i högre grad behöver säkerställa att skattebetalarnas pengar går till sådant som säkerställer och höjer utbildningarnas kvalitet. Staden behöver därför utarbeta en modell där en större del av skolornas ersättningar utgår från deras faktiska kostnader. Detta kan dels ske genom att skolpengen formuleras så att varje skola oavsett huvudman har rätt till och garanteras att få ersättning upp till ett visst belopp, men att endast merparten av detta belopp betalas ut med automatik och den resterande delen betalas ut utifrån att skolans ledning kan påvisa att de har faktiska kostnader som är relaterade till utbildningen. Det kan också ske genom att den höjning av skolornas ersättningar från 2012 års nivå i alliansens budgetförslag som vi tillstyrker, samt de satsningar som vi föreslår i denna motion endast, betalas ut mot att man kan visa att man använt innevarande medel för just undervisning. Friskolor och kommunala skolor ska alltid behandlas enligt samma regelverk vid medelstildelning.

Mer undervisning och bättre samordning

Skolan behöver utgå mer från individen, och alla elever behöver inte lika mycket undervisning för att nå målen. Förutsättningarna för elever att göra sina

läxor, och att få stöd hemifrån, skiljer sig dock väldigt mycket åt. Det spelar roll om eleven har hög- eller lågutbildade föräldrar, om hemmiljön har svenska som modersmål eller inte, om eleven har en lugn och trygg hemmiljö, har eget eller delat rum med mera. Ska varje elev nå kunskapskraven måste staden ge skolorna förutsättningar att erbjuda läxläsning och extraundervisning på helger och lov för varje elev som behöver. Verksamheten kan ske på skolorna, i fritidshem eller i anslutning till fritidsaktiviteter.

Inför varje årskurs i årskurs 7-9 ska de elever bedöms få svårt att nå målen i något ämne aktivt erbjudas att delta i extraundervisning. Att som idag, och som alliansen, garantera sommarlovsundervisning endast efter att eleven slutat årskurs 9 är det svårt att se logiken i. Vi vill därför att sommarskola ska erbjudas till alla de elever som behöver det i årskurs 7 och 8. Även om skolplikten inte omfattar undervisning på lov, ska utgångspunkten vara att det normala är att dessa elever deltar i åtminstone någon extraundervisning. Staden ska aktivt följa upp och föra en dialog med vårdnadshavare som inte svarar eller som tackar nej till erbjudandet för sina barn.

Det finns mycket att vinna på att integrera och anordna extraundervisning i anslutning till andra fritidsaktiviteter. Nedskärningarna på Stockholms fritidshem är uppenbart centralt i detta, men vi tror dessutom att det finns fler platser och verksamheter som kan innefatta läxläsning och extraundervisning. 2013 bör alla sommarkollon ges möjlighet att erbjuda undervisning för deltagande barn och ungdomar. Barn och ungdomar som ligger efter i skolan och vars föräldrar inte har råd att betala kolloavgift ska erbjudas fri plats på kollo mot att de deltar aktivt i undervisning.

Aktuell forskning har allt mer betonat de första uppväxt- och skolårens betydelse för framtida kunskapsresultat. Enligt utbildningsförvaltningens egen utvärdering har samverkan mellan förskolan och grundskolan försämrats efter att grundskoleverksamheten lyftes från stadsdelsnämnderna. Det här talar dels för att stadens resurser till förskolan bör öka, samt att staden tar större social hänsyn vid fördelningen av resurserna. Grundskolan bör också återföras till stadsdelsnämnderna för att stärka förutsättningarna för den samverkan mellan förskola, skola, fritidshem och socialtjänst som visats ha så stor betydelse. Under 2013 ska det ske en ordentlig utredning för hur detta kan göras på bästa sätt.

Möjligheterna att välja såväl förskola som skola ska bli bättre, och man ska kunna välja utifrån kvalitet. Insynen i hur olika skolor arbetar, och samarbete mellan olika huvudmän för elevernas bästa, behöver öka i Stockholm. Därför bör utbildningsnämnden främja erfarenhetsutbyten mellan olika skolor samt erbjuda fristående skolor att delta i utbildningsnämndens utvecklingsarbete.

Stärk insatserna för gymnasieutbildningar inom bristyrken.

Trenden med att allt färre ungdomar söker sig till de yrkesförberedande programmen på gymnasiet fortsätter. På två år har andelen elever i Stockholm som söker sig till yrkesprogrammen minskat med en tredjedel, och 2012 är de 19 procent av eleverna. Det här riskerar att slå hårt mot Stockholmsregionens framtida konkurrenskraft och mot möjligheterna att rekrytera personal som ska arbeta för stockholmarnas välfärd.

Den dominerande förklaringen till raset för yrkesutbildningarna har varit att dessa program inte längre ger behörighet för vidare studier. Lokalt kan givetvis även de många skandalerna i vården och omsorgen bidragit – det har varit ett mörkt år i dessa frågor för den styrande borgerliga alliansen i Stockholms stad och landsting.

Det är dags för krafttag för att stärka yrkesutbildningarnas status. Att regeringen minskat kommunernas resurser med 675 miljoner kronor per år eftersom de bedömde att gymnasiets nya upplägg skulle fungera bättre än tidigare gör givetvis inte saken lättare, men ska vi få bukt med den höga ungdomsarbetslösheten, och för att kunna rekrytera personal till stockholmarnas välfärd, måste ändå staden göra vad den kan.

Vi socialdemokrater föreslår att Stockholms stad centralt stärker informations- och rekryteringsinsatserna för de gymnasieprogram som utbildar för bristyrken. Staden borde stärka dialogen med de friskolor som bedriver utbildningar inom bristyrken för att se om det är något staden kan göra för att underlätta etablering av nya skolor eller expansion av de befintliga. Staden måste åter öppna möjligheten för elever som tagit gymnasieexamen på ett annat program att omskola sig och gå en gymnasial utbildning som ger kompetens för bristyrken. Staden ska även starta ett målinriktat arbete med att både informera elever och ge pedagogiskt stöd och undervisning för att förmå elever att använda de minskade möjligheter som fortfarande finns kvar genom att eleven läser ett utökat program. Vidare menar vi att det ska genomföras en särskild sommarjobbssatsning för eleverna på yrkesprogram i staden, med målsättningen att ge fler elever ett sommarvikariat där de kan praktisera och fördjupa sina kunskaper samtidigt som de får en lön. Sammantaget kan detta öka yrkesprogrammets attraktionskraft i Stockholm, även inom de snäva ramar som regeringen har satt upp.

Idrott och rörelse i skolan

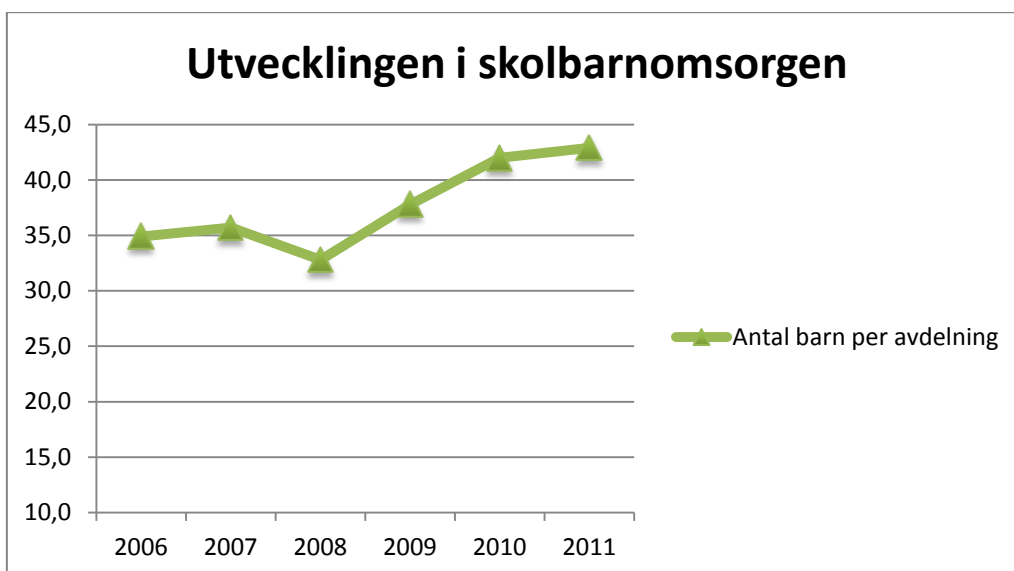
Trots all kunskap om att god fysik och hälsa förbättrar kunskapsresultaten gör staden inga tydliga insatser för att förbättra elevernas motion. Det finns också god kunskap om att andelen elever som utövar idrott eller något annat fritidsintresse i organiserad form skiljer sig mycket kraftigt mellan olika stadsdelar, trots att barn och ungdomar generellt vill utöva detta oavsett var i staden de bor. Vi är övertygade om att större insatser på detta område inte bara skulle förbättra elevernas hälsa, utan också förbättra deras sociala situationen, förbättra livskvaliteten i närområdet och stärka kontakterna mellan elever, vuxna och lokalsamhälle. Ska vi förbättra kunskapsresultaten kan vi inte bara se till vad som sker under skoltid, och samtidigt kan skolorna arbeta mer för förbättrad hälsa och motion om de ges bättre förutsättningar för detta. Vi föreslår därför ett riktat stöd till skolorna att ansöka om.

Elevhälsovården är en viktig förutsättning för både skolans sociala och pedagogiska arbete. I samband med översynen av skolans organisering bör pengssystemet utvärderas med syfte att justera systemet så att det bättre möter elevernas behov. I detta sammanhang bör behovet av specialkompetens inom elevhälsovården värderas.

Alliansen har beslutat om att höja taxorna för skolor som vill använda idrotts- hallar och simhallar då man såg faror för överutnyttjande med de tidigare tax-orna. Bland annat utbildningsförvaltningen angav i sitt yttrande att detta myck- et väl kan komma att leda till att skolor skär ner på sitt nyttjande av idrotts- och simhallar. Vi menar menar vi att detta var felaktigt av staden. Vi menar att tax-orna åter ska revideras.

Skolbarnomsorgen

Stockholms skolbarnomsorg är väldigt uppskattad av såväl eleverna som av föräldrarna. I skolbarnomsorgen ges elever trygghet och utveckling, och elever får stöd med både läxor och självkänsla. Personalen gör ett utomordentligt ar- bete, men från politiskt håll har skolbarnomsorgen länge varit eftersatt och barngrupperna växer år efter år. Det är dags att staden tar skolbarnomsorgen på större allvar. Vi föreslår därför en resursförstärkning till skolbarnomsorgen.

Källa: Skolverket

Den lokala förankringen och samverkan mellan skolor, samt samverkan mellan skolan och förskolan, fritidsverksamheten och socialtjänsten behöver förbättr- ras. Därför ska utbildningsnämnden under 2013 utreda hur ansvaret för grund- skolan samt för de enskilda förskolorna kan tillföras stadsdelsnämnderna.

Mindre skolklasser

För att varje elev ska ges verkliga förutsättningar att nå sin fulla potential i sko- lan måste stora klasser bli mindre. Små klasser möjliggör en högre kvalitet på undervisningen. Det ger mer tid för lärarna med varje enskild elev och det möj- liggör att varje elev ges stöd i sin utveckling. Detta är förstås särskilt viktigt för elever som har svårigheter i skolan, men det har sin bärighet oavsett var i sta- den skolan ligger och vilken bakgrund eleverna har. Vi vill att staden investerar i för mindre klasser i lågstadiet, från förskoleklass till årskurs 3, så att lärarna får tid att ge varje elev en stabil grund att stå på i sitt fortsatta lärande.

Såväl internationella som svenska studier visar att klasstorlek har betydelse för elevernas resultat. Studierna visar att effekterna varierar beroende på elevernas

ålder och bakgrund. Mindre klasser har störst effekt för de yngsta eleverna. Därför väljer vi att minska klasstorleken i lågstadiet. En ny studie från Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU, visar att klasstorlek påverkar elevernas lärande men också deras framtida lön. Högre lön ger också högre skatteintäkter, och så mycket högre att satsningen betalar igen sig självt på lång sikt. Genom vår satsning, som vi föreslår träder i kraft från höstterminen, kan vi minska antalet elever med cirka tre elever per klass med början i de första årskurserna.

Jobb istället för bidrag

Inom verksamhetsområdet tillförs stora resurser för att bryta behov av försörjningsstöd och istället ge fler chans till arbete. Inom detta verksamhetsområde ger det stadsdelsnämnderna förutsättningar att anställa uppemot 155 personer. Dessa ska kunna stödja arbetet såväl vad gäller arbete som leder till bättre underhåll av och service i skolans lokaler. Likaså ska de anställda kunna bidra till social verksamhet och att underlätta pedagogernas arbete genom att avlasta administrativa uppgifter. Anslag inom programmet Jobb istället för bidrag kan fördelas inom nämndens ansvarsområden. Nämnden bestämmer själv var de största behoven och de mest utvecklande arbetsuppgifterna finns.

Skolan och lokalsamhället

Många av skolans lokaler används bara en begränsad del av dygnet. Dessa lokaler skulle kunna vara en viktig resurs för lokalsamhället och föreningslivet när det gäller exempelvis att underlätta för möten, människor emellan. Förutom att underlätta och stödja gemenskaper i skolans upptagningsområde kan en fördel för skolan vara att mer folk i skolans lokaler under kvällar och helger medverkar till en minskad skadegörelse. Utbildningsnämnden ska därför tillsammans med SISAB och kulturförvaltningen ges i uppdrag att utreda hur stadens egna lokaler ska kunna nyttjas mer frekvent för att värna och främja kontakten med det omgivande samhället i Stockholm.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Andelen elever som når behörighet till grundskolan ska öka.
- Medelresultaten på de nationella ämnesproven ska öka, liksom antalet elever med utomordentligt goda resultat i ämnesproven.
- Skolans krav och förväntningar på eleverna ska vara tydliga och kommuniceras med såväl varje elev som dess vårdnadshavare.
- Elever, samt dessas vårdnadshavare, som riskerar att inte nå kunskapsmålen ska få information om detta tidigare, så att en dialog mellan skola, elev och vårdnadshavare kan inledas om hur man gemensamt ska arbeta för undvika detta.
- Andelen gymnasieelever som tar sin examen inom tre år ska öka.
- Andelen elever som lämnar gymnasieskolan efter fyra år utan slutbetyg ska halveras.
- Andelen elever som lämnar gymnasieskolan utan högskolebehörighet ska halveras.
- Andelen elever som läser vidare efter gymnasiet ska öka.
- De genomsnittliga resultaten i gymnasiets ämnesprov ska öka.

- Spridningen i resultaten på de mest relevanta kunskapsmåten ska minska med 25 procent mellan Stockholms skolor. Alla skolor ska vara bra skolor.

Särskilda uppdrag 2013:

- Ett medvetet arbete ska bedrivas för att stödja elevers språkutveckling och läsförmåga.
- Grundskolorna i Stockholm ska i större utsträckning arbeta med matematikutveckling och särskilda matematikutvecklingscheman.
- Grundskolan ska erbjuda läxläsningshjälp under handledning av pedagoger, antingen i egen regi eller i samarbete med föreningsliv och högskola/universitet.
- Särskilda insatser ska utformas för studiemotiverade elever i behov av särskild stimulans och uppmuntran.
- Utvecklingsavtal ska slutas för att öka andelen elever som klarar målen i skolor som i dag har låg måluppfyllelse.
- Segregationen ska brytas mellan stadens gymnasieskolor och attraktiva program och profiler placeras i ytterstadens skolor.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Extra undervisning/sommarskola/läxläsning för att nå målen	50 mnkr
Lärare ska vara lärare/pedagogiskt ledarskap	40 mnkr
Lön under utbildning	20 mnkr
Ökat socioekonomiskt tillägg	30 mnkr
Satsning på yrkesinriktat gymnasium	30 mnkr
Mindre klasser i de tidigare årskurserna	60 mnkr
Fritidshem – ökad kvalitet/personaltäthet	20 mnkr
Förskolan (jfr SDN för kommunala förskolor)	25 mnkr
SL-kort till gymnasieelever	10 mnkr
Jobb istället för bidrag, anställningskostnader	35 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

15. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Utbildningsnämnden** godkänns.

VALNÄMNDEN

Valnämnden ansvarar för organisation och genomförande av val till riksdagen, landstingsfullmäktige och kommunfullmäktige. Nämnden ansvarar också för val till EU-parlamentet. Nämnden ska dessutom genomföra eventuella extraval och folkomröstningar.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Vidta åtgärder för att öka valdeltagandet

Särskilda uppdrag för 2013:

- Initiera en utredning om ökat valdeltagande i stadsdelar där detta var lågt 2010.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

16. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Valnämnden** godkänns.

ÄLDRENÄMNDEN

Äldreomsorgen i Stockholm har de senaste åren kantats av vanvårdsskandaler och kännetecknats av bristande kvalitet. Många äldre och anhöriga känner oro inför framtiden och hur äldreomsorgen sköts. När verksamheterna brister i sitt uppdrag är det de gamla som får betala priset. Organisationerna kring äldreomsorgen behöver ses över och utvecklas. Vi behöver en mångfald av verksamheter där goda exempel ges större utrymme. Samtidigt måste det bli enklare att säga upp avtalet med de företag som har brustit i sitt uppdrag. Ansvaret och styrningen av verksamheten är en politisk fråga. Den borgerliga majoriteten i staden har inte lyckats att skapa en äldreomsorg som sätter den enskildes behov i centrum. Alltför ofta har valmöjligheten handlat om de utförande företagens valmöjligheter, alltför sällan om de äldres valmöjligheter. Vi föreslår därför ett arbete för att fler ska kunna känna trygghet i kvaliteten. Detta redovisas mer utförligt under Kommunfullmäktige mm.

En fungerande och rättsäker biståndshandläggning är en förutsättning för god och kvalitativ äldreomsorg. Därför föreslår vi nu att man ser över organisationen för biståndsbedömning.

För att garantera rättssäkerheten och kommunal likställdhet bör organisationen för biståndsbedömning utredas för att se om det är möjligt att särskilja deras uppdrag som myndighetsutövare och budgetansvariga. Den nuvarande strukturen är problematisk eftersom en biståndsbedömning ska fungera både som utförare och beställare samtidigt. Därför vill vi att äldrenämnden ser över ersättningssystemet. I detta ligger också att se om de biståndsbedömda insatserna svarar mot de behov som de äldre har. En av politiska och ekonomiska skäl framtingad restriktivitet riskerar leda till sämre kvalitet i äldreomsorgen.

För oss Socialdemokrater är det viktigt att våra pensionärer får ett drägligt och värdigt liv oavsett tidigare inkomst. Valfriheten i boendeformer ska garanteras de äldre och det ska vara en självklar rättighet att ha reellt inflytande över sin vardag. Därför vill att omvårdnad och omsorg på trygghetsboenden ska erbjudas alla och ingå i den hyra som den äldre betalar.

Många äldre får idag inte det boende de önskar och behöver för att det saknas platser eller resurser som möjliggör en inflyttning till stadens äldreboenden. Samtidigt som det står tomma platser som beror på dåliga hus som behöver rustas upp. Äldrenämnden bör därför ta fram ett program för upprustning och ökad tillgänglighet på stadens äldreboenden så att de uppfyller arbetsmiljökraven.

Personalen är grundstommen inom äldreomsorgen. Det är de som möter de gamla, det är de som vårdar och ger medicin. Det är i mötet mellan den äldre och personalen som vården skapas. Därför vill vi satsa på den nuvarande personalen genom att arbeta aktivt med arbetsmiljön, rätten till heltid och schemaläggningar inom staden som gör att överlappningar av arbetsskift är möjliga. Men det räcker inte. Vi har framtida utmaningar som vi måste ta på allvar redan nu. Länsstyrelsen i Stockholms län har beräknat att i dag är cirka 300 000

av invånarna i Stockholms län 65 år eller äldre. År 2030 väntas antalet ha ökat med 50 procent till 450 000.

Det innebär att vi kommer att ha en stor personalbrist inom äldreomsorgen om inte fler väljer att utbilda sig till undersköterskor och sjuksköterskor med inriktning på äldre. Vi förslår därför att äldrenämnden tillsammans med utbildningsnämnden tar fram en plan för hur man kan öka antalet sökande till omvårdnadsprogrammet.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Säkra kvaliteten i så väl kommunalt driven som upphandlad verksamhet genom utvecklande av metodiska kontroller, utvärderingar, uppföljningar och avtalsvård.
- Öka utbildningsnivån, kontinuiteten och bemanningen bland personalen
- Öka valfriheten för de äldre avseende insatserna inom äldreomsorgen
- Ge god tillgång till kommunala äldreomsorgsalternativ.
- Omvårdnad och omsorg på trygghetsboenden skall erbjudas alla och ska vara avgiftsfri

Äldrenämnden har till uppgift att vara en resurs för stadsdelsnämnderna och samordna kvalitets- och verksamhetsutvecklingen på området. Nämnden ska följa utvecklingen inom verksamheten för att möjliggöra en trygg och säker äldrevård av hög kvalitet. Nyckeltal ska arbetas fram för att mäta kvaliteten i äldreomsorgen som fångar in såväl brukares och anhörigas upplevelser som objektiva parametrar. Stadens egna indikatorer ska revideras.

Nämnden ska tillse att samtliga kommunala enheter liksom den upphandlade verksamheten omfattas av kvalitetsmätningen. Alla verksamheter, oavsett huvudman, ska vara skyldiga att rapportera in nyckeltalsdata. Kvalitetsredovisningen ska sedan ingå i beslutsunderlaget för äldre när de väljer boende. Nämnden ska även tillse att avtal med enskilt drivna verksamheter ska kunna sägas upp snabbt om den kvalitetsnivå som staden krävt inte uppfylls eller missförhållande föreligger. Såväl huvudmän som de personer som ligger bakom dessa juridiska personer ska granskas inom ramen för inspektionsuppdraget. För att garantera förmågan att upprätthålla verksamhet vid snabba förändringar hos utförare och för att garantera valmöjligheter ska varje stadsdelsnämnd se till att det finns minst en kommunalt driven verksamhet inom det egna verksamhetsområdet.

En väl fungerande äldreomsorg med ett aktiverande och rehabiliterande arbetssätt kräver personal med rätt kompetens. Nämnden ska ta ansvar för att genomföra insatser för att säkra en hög kompetens hos personalen inom äldreomsorgen. Det är viktigt att arbetsplatserna genomsyras av god arbetsmiljö och möjligheter till individuell utveckling så att kompetens inom verksamheten bibehålls och förstärks.

Den sociala isoleringen måste brytas och äldre måste få tillgång till ett utbud av plattformar för ett aktivt liv där möten, upplevelser och aktiviteter blir en del av vardagen. Därför föreslår vi ett folkhälsoprogram för äldre med inriktning på

att tillsammans med pensionärsorganisationerna hitta olika former av så kallade "träffpunkter för äldre".

Särskilda uppdrag 2013

- Införa en policy för minimibemanning inom kommunala såväl som privata äldreomsorgsverksamheter. Policyn ska bland annat vara vägledande i de upphandlingar som staden genomför. Policyn ska också inkludera krav på personalens utbildningsnivå.
- Struktur-, konkurrens- och tillsynsproblem som riskerar att följa av alltför många utförare ska utredas.
- Ta fram förslag om ett Guldkantskort – en ny plattform för att erbjuda aktiviteter inom kultur, idrott och andra evenemang för att stärka äldres kropp och själ.
- Öka stödet till pensionärsorganisationerna med inriktning att de ska kunna öppna träffpunkter i varje stadsdel.
- Närvårdscentraler ska utvecklas i samverkan med landstinget.
- Såväl verksamheter i egen regi som upphandlade verksamheter ska granskas regelbundet och noggrant utifrån kvalitetskriterierna. Verksamheter med bristande kvalitet ska omedelbart avkrävas åtgärder. Avtal med privata utförare ska vara möjliga att sägas upp med kort varsel om utföraren bryter mot avtalet.
- Att utreda en ny organisation för biståndsbedömning och utveckla rättssäkerheten
- Tillsammans med Micasa och stadsdelsförvaltningarna arbeta fram ett program för upprustning och tillgänglighet på stadens äldreboenden så att de uppfyller arbetsmiljökraven.
- Tillsammans med utbildningsnämnden ta fram en plan för hur man kan öka antalet sökande till omvårdnadsprogrammet

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Ökat föreningsstöd 2 mnkr

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

17. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Äldrenämnden** godkänns.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

De medborgare som, utifrån gällande lagstiftning, garanteras rättstrygghet av Överförmyndarnämnden och inte själva kan sköta sin ekonomi, bevaka sin rätt eller sörja för sin person ska kunna lita till att stadens verksamhet på området bedrivs professionellt.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- En professionell verksamhet som erbjuder alla huvudmän en likvärdig behandling och likvärdigt bemötande.

De medborgare som, utifrån gällande lagstiftning, garanteras rättstrygghet av överförmyndare och inte själva kan sköta sin ekonomi, bevaka sin rätt eller sörja för sin person ska kunna lita till att stadens verksamhet på området kan bedrivas med stort ansvar och med fortsatt hög kompetens. Möjligheten att i budget särskilja kostnaderna för nämndens administration och de kostnader som härleder från av lagen krävda insatser bör utredas. Ett sådant system finns i Göteborg och det bör prövas i Stockholm också.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

18. Socialdemokraternas förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015 för **Överförmyndarnämnden** godkänns.

CENTRAL MEDELSRESERV

I Central medelsreserv: 1. *Till kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov* reserveras 5,0 miljoner kronor.

I Central medelsreserv: 2. *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* reserveras 568 miljoner kronor främst för följande ändamål:

- Insatser för hemlösa
- Sommarkoloniverksamhet inklusive LSS-kollo
- Tillgänglighetssatsning för unga funktionshindrades idrottsutövande
- Feriearbete under jullov
- Ökad effektivitet i bostadsproduktionen med bl.a. fler fill-inprojekt
- Skötsel av naturreservat
- Resultatenheter
- Oförutsedda behov

Vidare reserveras 853 miljoner kronor i Central medelsreserv: 3. *Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* inom förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, särskola, svenskundervisning för invandrare (sfi), flyktingmottagande, samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning. I och med det utgår 30 miljoner kronor som vårdnadsbidraget bedöms kosta staden under 2012 och som avskaffas i detta budgetförslag.

I Central medelsreserv: 4. *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* har utgifter om 350,0 miljoner kronor reserverats för planerings- och genomförandeprojekt avseende investeringar för följande ändamål:

- Förändringar mellan åren i redan beslutade investeringsprojekt som inte kan finansieras genom omprioriteringar inom nämndens investeringsplan.
- Upp till 150 miljoner kronor ska användas för att i egen regi eller samverka med andra öka utbudet av idrotts-/och simhallar.
- Nya prioriterade investeringsprojekt vars finansiering inte kan vänta till budget 2014 och som inte kräver genomförandebeslut av kommunfullmäktige, genom att de inte är av strategisk vikt eller principiell karaktär.
- Tillgänglighetsinvesteringar.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

19. Till **Central medelsreserv** reserveras följande belopp för år 2011 med fördelning enligt budgetförslaget i denna titel.
 - 19.1 Till kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov reserveras 5,0 miljoner kronor.
 - 19.2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov reserveras 568,5 miljoner kronor.
 - 19.3 Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar inom förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, särskola, sfi, flyktingmottagande, vårdnadsbidrag samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning reserveras 853,6 mnkr.
 - 19.4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter reserveras 350,0 mnkr.

FINANSFÖRVALTNING

Förslag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015

Skatteunderlag och skatteberäkningar

Med utgångspunkt från nu kända förutsättningar och de antaganden i övrigt som kan göras utifrån uppgifter om taxeringsutfall, har en prognos över slutligt taxeringsutfall inarbetats i budgeten. Stadens skatteinkomster inklusive begravningsavgift beräknas uppgå till 36 051,5 miljoner kronor. Beräkningen bygger på en skattesats om 17:48 kr.

Begravningsavgift

Begravningsverksamheten finansieras genom en särskild avgift som tillgodoses staden på samma sätt som skattemedel. Begravningsavgiften uppgår till 7 öre av skatteunderlaget och beräknas uppgå till 143 miljoner kronor.

Utdelning

Flertalet av stadens bolag ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB. Ägarens krav på utdelning tas därför huvudsakligen ut i form av obeskattade koncernbidrag. Vissa bolag i koncernen erlägger koncernbidrag till moderbolaget Stockholms Stadshus AB, som i sin tur tillskjuter bidrag till mottagande bolag.

Budgeterad utdelning från koncernen Stockholms Stadshus AB uppgår till 900,0 miljoner kronor. Utdelningen kan justeras genom beslut senast i tertiärrapport 2 och får inte överstiga 900,0 miljoner kronor.

De senaste fem åren har Stockholm stad genom sitt ägande i Fortum energi erhållit en utdelning från bolaget om 200,0 miljoner kronor. Givet bolagets finansiella utveckling finns det inget som tyder på att en liknande utdelning inte kommer att ske under 2013. Detta är också ett, givet bolagets ekonomiska utveckling, rimligt ägarkrav som staden kan och bör uttrycka. Givet rimligheten och förutsägbarheten i utdelningen bör denna budgeteras i 2013 års budget.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

- 20.1.1 Ram för kommunkoncernens totala externa upplåning samt ram för utlåning till och borgensteckning för bolagen fastställs i Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholm stad.
- 20.1.2 Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samband med den årliga översynen av finanspolicyn uppdatera de finansiella risklimiterna utifrån aktuella finansiella förutsättningar.
- 20.2 Kommunal inkomstskatt utdebiteras med kronor 17,48 per skattekrona för att fylla stadens uttaxeringsbehov för 2013.
- 20.3 Begravningsavgift utdebiteras med kronor 0:07 per skattekrona för 2013.
- 20.4 Internräntan fastställs till 2,60 procent för 2013.
- 20.6 I övrigt godkänna detta förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för Finansförvaltningen.

MODERBOLAGET STOCKHOLMS STADSHUS AB

Bolaget ansvarar för styrning och uppföljning av dotterbolagens verksamhet utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och direktiv. Koncernstyrelsen ska fatta de principiella beslut som krävs för att kommunfullmäktiges mål ska nås. Bolaget ska också ansvara för bevakning och samordning av ägarintresset i de bolag där staden är delägare.

I detta budgetförslag för ett Stockholm präglad av arbete och utbildning snarare än bidragsutbetalande är det centralt att utveckla hela staden och minska arbetslösheten - inte minst i ytterstaden. Viktigast är förstås att driva en aktiv jobb- och utbildningspolitik. Samtidigt som dessa insatser är de mest avgörande för om Stockholm ska vara en stad som håller ihop så kan inte Stockholm bortse från det stora behov som finns att också jobba med den fysiska miljön. Under Stadsbyggnadsnämnden redovisar vi hur politiken bör utvecklas långsiktigt för att bygga ihop staden.

På kort sikt finns det dock mer akuta problem och ett sådant är att stadens olika lokala centra håller på att långsamt förfalla. Moderaternas svar på detta har alltför ofta varit att överlåta ansvaret på någon annan. Genom utförsäljningar, som har varit bristfälliga, av centrumanläggningar har utvecklingen snarare förvärrats än lett till en bättre stadsmiljö. Det är nu hög tid att staden tydligt höjer ambitionerna för våra förortscentra. Vi föreslår därför i detta förslag att kommunstyrelsen får i uppdrag att till kommunfullmäktige presentera en upp- rustningsstrategi för de centrumanläggningar som staden och stadens bolag äger. I ett senare skede bör ett motsvarande strategier för de centra som ägs av andra aktörer utarbetas (i samarbete med ägarna).

Strategin bör redovisa de investeringar som kommer krävas och en tidplan för genomförandet. Strategin ska utarbetas och genomföras av staden och stadens bolag. Stockholm stadshus AB ska bidra aktivt till detta arbete.

Ägardirektiv

- Följa utvecklingen och aktivt medverka till en ökad målstyrning mot ägar- kraven inom samtliga bolag.
- Följa utvecklingen och aktivt medverka till en ökad kostnadseffektivisering inom samtliga bolag.
- Förvaltningen av koncernens tillgångar ska vara långsiktig, ansvarsfull och effektiv.

Uppdrag

- Avveckla satsningar som syftar till att stimulera ombildning av hyresrätter.
- Verka för att energiförsörjningen blir miljövänligare och effektivare.
- Stimulera till att fler studentbostäder byggs.
- Genomföra en översyn av styrsystemet ILS så att det blir ett tidseffektivt och relevant verktyg för koncernens bolag.

- I samverkan med Kommunstyrelsen, i egen regi och genom koncernens bolag, medverka till investeringar som bidrar till en aktiv politik för livaktiga centrum i hela staden.
- Tillsammans med Stockholms business region genomföra en översyn av hur stadens lokaler kan användas för att främja nyföretagande och näringslivsutveckling.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

21. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **Koncernen Stockholms Stadshus AB** godkänns.

BOSTADSBOLAGEN

Svenska bostäder, Familjebostäder och Stockholmshem

Bostadsbolagen ska aktivt bidra till att höja takten i byggandet av bostäder i Stockholm och höja kvaliteten i det egna beståndet. Bostadsbolagen ska förebygga inlåsnings effekter på bostadsmarknaden genom att bland annat bygga hyresrätter i alla delar av staden, bygga hyresrätter i alla storlekar och eftersträva hyresnivåer som inte utestänger resurssvaga grupper från bostadsmarknaden. Bostadsbolagen ska gå i framkant för klimatsmart boende och energieffektivisering av sina fastigheter. Bostadsbolagen ska arbeta aktivt med förtroendeskapande mellan boende och bolag, som en del i varumärkesbyggandet.

Gemensamma ägardirektiv

- Aktivt delta i arbetet med att fördubbla byggtakten i Stockholms stad.
- Aktivt arbeta för att öka det egna beståndet i alla delar av Stockholm och särskilt i de stadsdelar där bolagen är svaga.
- Energieffektivisera de egna fastigheterna.
- Arbeta aktivt för att bli Stockholms mest klimatsmarta boendialternativ.
- Verka för att minska bostadskrisen i allmänhet, men särskilt minska student- och ungdomsbostadskrisen.
- Introducera innovativa lösningar för att ge fler unga stockholmare under 27 en chans på hyresmarknaden.
- Verka för att hålla rimliga hyresnivåer på Stockholms bostadsmarknad.
- I samverkan med Kommunstyrelsen medverka till investeringar som bidrar till en aktiv politik för livaktiga centrum i hela staden.

Bostadsbolagen ska bidra till en flexibel bostadsmarknad – också för stadens unga och studenter

Stockholms bostadsmarknad står inför stora utmaningar och en viktig nyckel för att komma tillrätta med den växande bostadskrisen är stadens egna bostadsbolag. Stadens bostadsbolag har ett särskilt allmännyttigt uppdrag där de ska bidra till en välfungerande bostadsmarknad. Exakt vad det uppdraget innefattar varierar beroende på bostadsmarknadens aktuella behov och prognoser för kommande år. Idag har Stockholm inte bara en generell bostadskris med svåra inlåsnings effekter. Stockholm har också en ungdoms- och studentbostadskris som stänger ute två för framtiden avgörande grupper från stadens bostadsmarknad. En analys av bostadsmarknaden i Stockholm inför 2012 anger att mer än hälften av stockholmarna under 27 års ålder saknar egen bostad och att studenter väljer bort Stockholm som studiestad på grund av bostadsbristen. Stockholm mår bra av att studenter och forskare finns i vår stad och Stockholm har inte råd att stänga ute en hel generation unga från bostadsmarknaden. I dagens och morgondagens Stockholm är en viktig del av det allmännyttiga uppdraget att arbeta aktivt för att få in fler unga och studerande på Stockholms bostadsmarknad.

Stockholms unga och studenter är beroende av en fungerande hyresrättsmarknad. Osäkra anställningsformer och studielån gör att andra boendialternativ inte är aktuella för den stora majoriteten i dessa grupper. Med de relativt låga

inkomster studenter och unga har är det främst små lägenheter i form av ett rum de kan efterfråga. Antalet hyresettor har de senaste tjugo åren minskat med nästan 40 000 till följd av utförsäljningar och låg nyproduktion, samtidigt som de grupper som efterfrågar hyresettor har ökat. Konsekvenserna av den politik som förts av de borgerliga majoriteterna, med låg nyproduktion och extrem utförsäljningstakt, har skapat stora in- och utlåningseffekter på hela bostadsmarknaden, men unga och studerande hör till de grupper som fått det allra tuffast. Det är en negativ spiral som måste brytas, och bostadsbolagen ska spela en aktiv roll i att vända trenden på Stockholms bostadsmarknad. Det innebär att utförsäljningarna av stadens bostadslägenheter måste avslutas och nyproduktionen av allmännyttiga hyresrätter i hela staden öka.

Studentbostadskrisen i hela Stockholmsregionen är ett hot mot Stockholms framtida tillväxt och arbetsmarknad. Det krävs ett aktivt samarbete mellan hela länets kommuner, bostadsbolag, lärosäten och studentorganisationer för att hitta en strategi för att säkra att Stockholm inte tappar drivna studenter och forskare. Det krävs också att de allmännyttiga bostadsbolagen tar ett betydligt större ansvar för studentbostäderna i staden. Därför behöver Familjebostäder, Stockholmshem och Svenska bostäder införa ett särskilt uppdrag att öka produktionen av studentbostäder, och 20 procent av de lägenheter bolagen nyproducerar eller nyförvärvar ska vara studentbostäder.

Att det finns väldigt få hyresettor i Stockholm är ett hinder i sig för Stockholms unga att få bostad. En del av lösningen kan vara att Stockholms bostadsbolag inför kombokontrakt, ett system som prövats i andra städer. Det innebär att rum i större lägenheter hyrs ut var för sig, så att det går att i vissa lägenheter ha kontrakt på ett rum istället för på hela lägenheten. Hyrorna blir på så vis lägre per person och fler unga kan stå på samma kontrakt. Det finns inga juridiska hinder för ett sådant system i Stockholm, men exakt hur det ska kunna utformas ska bostadsbolagen i samarbete med bostadsförmedlingen under året presentera och på prov införa. Bostäder med kombokontrakt ska gå att söka via den nya bostadsförmedlingen.

Bostadsbolagen ska arbeta aktivt för att utveckla förtroende mellan boende och bolagen

Stockholms allmännyttiga bolag är beroende av gott rykte och goda relationer med sina boende. Goda relationer och gott rykte förutsätter att allmännyttan renoverar och sköter om sina fastigheter, men också att bolagen är trovärdiga och förtroendeingivande. De senaste årens utförsäljningar av allmännyttiga hyresrätter har kantats av tveksamma köpstämmor, ologiska försäljningar och oseriösa bostadsreor, något som allvarligt skadat bolagens anseende. För att återupprätta allmännyttans goda rykte och de goda relationerna mellan boende och bolag ska bolagen avsluta de omfattande utförsäljningarna och i de fall försäljningar sker garantera marknadsmässiga priser. Ett tak för hur många köpstämmor som kan hållas för en enskild fastighet ska införas. Allmännyttans interna kösystem måste också förändras för att hyresgäster, i de fall stadens bostadsbolag säljer fastigheter till privata hyresvärdar, ska kunna behålla de köplatser de investerat i via allmännyttan. Bostadsbolagen ska under året i samarbete med staden utarbeta ett sådant system.

Bostadsbolagen ska arbeta för att bli Stockholms klimatsmartaste boendealternativ

Energieffektiviseringen av bostadsbolagens fastigheter är en mycket viktig del av stadens miljöarbete och den upprustning som sker av stadens äldre fastigheter ska kombineras med åtgärder för att minska energiåtgången. Bolagen ska prioritera de energibesparingsåtgärder som ger störst effekt per investerad krona. Bostadsbolagen ska satsa på att bygga miljövänligt och energisnålt. Bostadsbolagen ska aktivt bidra till att utveckla Stockholm till en elbilsstad genom att bland annat investera i laddningsstationer i anslutning till bolagets boendeparkeringar. Bostadsbolagen ska också bidra till smartare bilism genom att vid nybyggnation i kollektivtrafiknära lägen undersöka möjligheterna för bilpool i fastigheten. Bostadsbolagen ska medverka till att det är enkelt att hantera sopor och avfall på ett miljömässigt bra sätt.

Särskilda uppdrag 2013:

- Arbeta aktivt för att fördubbla sina markanvisningar i Stockholm och höja takten i byggandet.
- Arbeta aktivt för att hålla nere produktionskostnaderna vid nybyggnation.
- Säkerställa att 20 procent av bolagens nyproducerade eller nyförvärvade hyresrätter blir studentbostäder.
- Tillsammans med Stockholms bostadsförmedling utveckla och införa ett system med kombokontrakt, för att öppna Stockholms bostadsmarknad
- Förändra köreglerna så att hyresgäster inte förlorar den investerade kötiden i de fall då fastigheter säljs till privata hyresvärdar.
- Arbeta aktivt för att förhindra situationer då hot om vräkningar av barnfamiljer uppstår.
- Kombinera upprustning av bolagens bostadsfastigheter med energieffektivisering.
- Satsa på ny miljöteknik vid nybyggnation, bland annat genom passivhus.
- Investera i laddningsstolpar för elbilar vid bolagens boendeparkeringar.
- Vid nybyggnation i kollektivtrafiknära lägen undersöka möjligheterna för bilpool i fastigheten.
- Införa ett ombildningsstopp av bolagens hyresrätter.
- I de fall det finns politisk majoritet för utförsäljningar av bolagens bostadsfastigheter garantera marknadsmässiga priser.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

22. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem** godkänns.

MICASA FASTIGHETER I STOCKHOLM AB***Bolagets mål och uppgifter***

Bolaget äger och förvaltar vård- och omsorgsboenden, seniorboenden samt trygghetsboenden. Bolaget ansvarar även för bostäder till personer med funktionsnedsättning däribland LSS-boenden. Bolaget ska underlätta och stödja stadens nämnder i arbetet med att anpassa boendeformerna utifrån den efterfråga som finns såväl vad gäller servicehus och övriga särskilda boenden och seniorbostäder och trygghetsboenden. Nybyggnationen måste prioriteras. Dels för att undvika ”tvångsflytten” i hög ålder. När man flyttar på äldre som inte har gjort valet kan det vara riskfyllt för den äldres hälsa. Nybyggnation ger också möjligheter att utveckla och modernisera ett anpassat boende, som även i många fall kan leda till lägre kostnader.

Ägardirektiv för 2013-2015

- Tillsammans med Äldrenämnden, Micasa och stadsdelsförvaltningarna arbeta fram ett program för upprustning och tillgänglighet på stadens äldreboenden så att de uppfyller arbetsmiljökraven.
- Bolaget ska noga följa förändringar i stockholmarnas åldersstruktur och deras behov av boende, avsätta nödvändiga investeringar så att bolaget kan erbjuda ett attraktivt, kostnadseffektivt och anpassat boende för människor i behov av stöd och trygghet.
- Bolaget ska följa efterfrågan på stadens olika boendeformer så att möjligheten att valet av bostad tillfredsställs.
- Åtgärda de eftersatta underhållet i de fastigheter som långsiktigt kommer att nyttjas för äldre- och omsorgsboende samt genomföra nödvändiga ombyggnader och upprustningar i befintligt bestånd inom- och utomhus.
- Bolaget ska prioritera utbyggnaden av seniorbostäder med hyresrätt till överkomliga hyror samt genomföra en anpassning av lämpliga hyresrätter till äldreboende vid nyproduktion arbeta för ett flexibelt boende som även passar äldre och funktionsnedsatta personer.
- Generell ombildning av servicehus ska upphöra.
- Bolaget ska följa och utvärdera de trygghetsboenden som byggts om bolaget ska informera om de olika boendeformer som staden erbjuder och det ska tydligt framgå vilka som kan ha möjlighet att erbjudas lägenheter

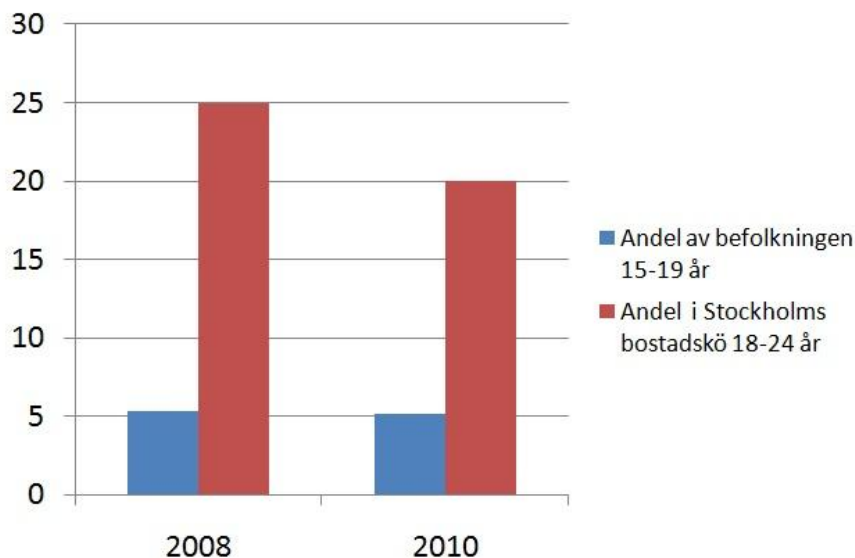
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

23. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **Micasa Fastigheter i Stockholm AB** godkänns.

STOCKHOLMS STADS BOSTADSFÖRMEDLING AB

Stockholms bostadskö ökar i takt med bostadsbristen. Det är en logisk utveckling. Dock är det så att allt färre unga väljer att ställa sig i Stockholms bostadskö samtidigt som antalet unga i behov av bostad ökar. Det är en ekvation som inte riktigt går ihop, och som berättar om ett reformbehov. Därför föreslår vi en stor reform av bostadsförmedlingen, så att bostadsförmedlingen blir en fungerande kö för Stockholms bostadsmarknad.

Unga stockholmare i befolkningen och bostadskön (2)

För unga i Stockholm är andrahandsmarknaden den primära bostadsmarknaden, mindre än hälften av stadens unga vuxna under 27 års ålder har eget boende. Då ökar behovet av transparens och trygghet på andrahandsmarknaden.

Det är mot den bakgrunden som Stockholms bostadsförmedling ska reformeras, för att tillföra fler valmöjligheter för stockholmare i allmänhet och för unga stockholmare i synnerhet.

- Bostadsförmedlingen ska införa en ny form av hyreskontrakt, där flera personer kan söka samma kontrakt. En ung stockholmare har kanske inte tillräcklig inkomst för en tvåa, men två unga stockholmare kan ha det. Kombolägenheter skulle kunna sökas av en person som söker dela lägenhet med någon annan köande eller av två eller flera personer som söker dela en lägenhet tillsammans. Varje person i kombolägenheten betalar sin egen hyra och har ett eget kontrakt, men kök, badrum och hall delas. Att dela lägenhet med personer man inte känner från början är kanske en främmande tanke för många äldre stockholmare, men studenter gör det redan ofta genom korridorer och för unga stockholmare som i allt större utsträckning bor inneboende är det också en vanlig boendeform. Kombolägenhet skulle kunna erbjudas av de allmännyttiga bostadsbolagen i första hand, men också av andra hyresvärdar

som ser värdet i att möjliggöra för unga och studerande att bo i Stockholm.

- Bostadsförmedlingen ska erbjuda en kö för andrahandsuthyrning av bostäder. När mer än hälften av Stockholms unga vuxna under 27 saknar egen bostad är andrahandsmarknaden förstahandsmarknad för en ökad andel av befolkningen. Det är dags att Stockholms stad genom bostadsförmedlingen tar ansvar för att öka transparens och ordning på andrahandsmarknaden genom inrättandet av en ny andrahandskö.

Vi tillför följande ägardirektiv till bostadsförmedlingen

- Intensifiera arbetet för att fler unga ska välja bostadskön
- Reformera bostadsförmedlingens kösystem för att möjliggöra kombokontraktshyrning och andrahandsförmedling enligt ovan.
- Samverka med bostadsbolagen för att förändra köreglerna så att hyresgäster inte förlorar den investerade kötiden i de fall då fastigheter säljs till privata hyresvärdar.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

24. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **Stockholms Stads Bostadsförmedling AB** godkänns.

SKOLFASTIGHETER I STOCKHOLM AB (SISAB)

SISAB ska tillhandahålla ändamålsenliga, flexibla och kostnadseffektiva lokaler för stadens förskole- och skolverksamhet, och tillsammans med sina hyresgäster skapa pedagogiskt anpassade utbildningsmiljöer med kvalitet, sund ekonomi och långsiktig miljöhänsyn.

Stockholm är barnens stad lika mycket som de vuxnas stad. Det borde vara en självklarhet men är långt ifrån alltid en självklarhet. Alltför ofta tvingas barn uppleva en arbetsmiljö som vuxna inte skulle acceptera. Därför är det angeläget att successivt höja ambitionerna för Stockholms skolor – även när det gäller lokalerna. Detta gäller såväl med avseende på tillräckligt antal lokaler (en alltför trångbodd skolverksamhet riskerar leda till både sämre resultat och ökat slitage) som när det gäller kvaliteten på lokalerna, avseende exempelvis luftkvalitet och bullerdämpning.

På samma sätt som lokalernas kvalitet är en fråga om barnens rättigheter är också möjligheterna för barnen att röra sig fritt i sina kvarter en fråga om barnrättigheter. Här går utvecklingen i stort i fel riktning. Alltfler vuxna upplever trafikmiljöer som osäkra och kör därför sina barn till skolan (vilket ytterligare bidrar osäkra trafikmiljöer). Staden måste nu visa att man menar allvar med trafiksäkerhetsarbetet och att barn säkert och tryggt ska kunna ta sig till skolan. Därför ska SISAB tillsammans med Trafik- och renhållningsnämnden utarbeta åtgärder för höjda ambitioner när det gäller säkra skolvägar. En insats bör vara att målade gator på prov ska införas vid 30-gator, för att det ska bli tydligare för bilister vart många barn rör sig.

SISAB ska också vid sidan om det huvudsakliga uppdraget, att förse staden med funktionella och ändamålsenliga lokaler, också genom sitt fastighetsinnehav bidra till ett livaktigt lokalsamhälle. Många av skolans lokaler används bara en begränsad del av dygnet. Dessa lokaler skulle kunna vara en viktig resurs för lokalsamhället och föreningslivet när det gäller exempelvis att underlätta för möten. Förutom att underlätta och stödja gemenskaper i skolans upptagningsområde kan en fördel för skolan vara att mer folk i skolans lokaler under kvällar och helger medverkar till en minskad skadegörelse. För att detta ska kunna fungera krävs ett bra samarbete mellan skolan och föreningslivet. Till exempel skulle stadens webbaserade bokningsservice kunna inrymma dessa lokaler som möteslokaler för föreningslivet enligt den noll-taxapricipen som gäller för idrottslokaler idag. Genom satsningen Jobb istället för bidrag kan i vissa fall också personal komma att ställas till skolornas förfogande som kan bidra till ett fungerande arbetssätt. Berörda förvaltningar (utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden) ska tillsammans med SISAB ges i uppdrag att utreda hur stadens egna lokaler ska kunna nyttjas på ett optimalt sätt för att värna och främja föreningslivet i Stockholm.

Ägardirektiv:

- Följa demografiska förändringar och förändrade krav, och utifrån detta, i samråd med stadsledningskontoret, vidta nödvändiga investeringar så att bolaget kan tillhandahålla ändamålsenliga, flexibla och kostnadseffektiva lokaler för stadens skolverksamhet.
- Prioritera insatser och investeringar som ger eleverna förutsättningar till förbättrade studieresultat.
- Effektivisera verksamheten och arbeta för att sänka de långsiktiga kostnaderna genom att använda ny teknik och utveckla bolagets arbetsmetoder.

Särskilda uppdrag 2013:

- Att utifrån de demografiska förändringarna och elevströmningarna ge underlag och förslag på åtgärder för utveckling och nyetablering av skolor.
- Öka användningen av skolornas gymnastiksalar och övriga lokaler utanför skoltid.
- Öka den automatiserade övervakningen för att minska vandalisering och stärka tryggheten i och i anslutning till skolbyggnaderna.
- Arbetet med att utveckla skolornas innemiljö och skolgårdar ska stärkas.
- Tillsammans med Trafik- och renhållningsnämnden öka insatserna för såväl funktionella/trafiksäkra angöringar som säkra skolvägar till Stockholms skolor

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

25. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **Skolfastigheter i Stockholm AB** godkänns.

STOCKHOLM VATTEN AB

Bolagets mål och uppgifter

Stockholm Vatten ska säkerställa leverans av hälsosamt och gott vatten till hushåll och verksamheter i Stockholm samt under högt ställda säkerhets- och miljökrav ombesörja avloppshantering i området.

Bolagets verksamhet präglas av tunga men nödvändiga investeringar. I syfte att uppnå en långsiktigt sund ekonomisk utveckling bör bolaget utnyttja de kunskaper man har inom VA tjänster och öka sina externa intäkter genom ytterligare samarbeten i regionen.

Ägardirektiv för 2013

- Långsiktigt säkerställa en långsiktig sund ekonomisk utveckling genom att, dels öka de externa intäkterna, dels genom ett fortsatt effektiviseringsarbete.
- Säkra kvaliteten i verksamheterna i det fortsatta effektiviseringsarbetet.
- Sköta underhållet så att man ej äventyrar säkerheten i produktionen.
- Fortsätta arbetet med sjörestaureringar enligt vattenprogrammet.
- Minska miljöbelastningen i produktionen och distributionen av dricksvatten och i omhändertagandet av avloppsvattnet.
- Förädla de restprodukter som uppstår av verksamheten så att man kan återanvända dem utifrån ett kretsloppstänkande.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

26. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **Stockholm Vatten AB** godkänns.

STOCKHOLMS HAMN AB

Stockholms Hamnar ska medverka till att säkerställa och utveckla goda förutsättningar för sjöfarten och regionens varuförsörjning för att därigenom främja regionens utveckling. Därtill har Stockholms Hamnar en viktig roll när det gäller passagerar- och kryssningstrafiken i Östersjön. Verksamheten ska stimulera och vara ett föredöme för ett miljövänligt transportarbete.

Stockholm har i århundraden varit en hamnstad. Varor har alltid kommit till oss via sjövägen, till vår stad som är byggd på öar. Stockholm skall självklart förbli en hamnstad. Vår region är beroende av en väl fungerande och en ständigt utvecklande hamnverksamhet.

Godstrafik sjövägen

I takt med att Stockholmsregionen växer kommer det att ställas stora krav på en ökad kapacitet för mottagande av gods. Här spelar Stockholms Hamnar en självklar och viktig roll. Varuförsörjningen till Stockholmsregionen sker främst med sjötrafik. För att kunna möta regionens utveckling är både den nya containerterminalen i Norvik och expanderingen av hamnen i Kapellskär mycket välbehövliga förstärkningar. Därtill behövs effektiva landanslutningar och omlastningsmöjligheter. Här krävs att berörda parter i regionen samverkar. En viktig satsning som bör prioriteras är utbyggnaden av Nynäsbanan, dvs. dubbelspår hela sträckan till Nynäshamn med anslutning till stambanan som blir en naturlig del i att öka kapaciteten i Norvik/Nynäshamn.

Vattnet - en viktig del av Stockholms attraktionskraft

Stockholms hamnar utgör en viktig del för en fungerande turistnäring i Stockholmsregionen. Årligen spenderar kryssnings- och färjebesökare **över 5 miljarder kronor** på shopping, boende, mat och rekreation. Detta motsvarar ungefär 20 % av den totala inkomsten till turistnäringen. Förutsättningarna för en ökad kryssningstrafik ska fortsätta utvecklas.

Stockholms hamnar, en del av Östersjöregionen

Stockholms hamnar är ett föredöme vad gäller miljövänligt arbete, både som utförare och som ledande aktör. Detta gäller bland annat omhändertagandet av svart och gråvatten, elanslutning av båtar vid hamn etc. Hamnen gör detta för att värna miljön i och kring Östersjön, ett självklart ansvar. Hamnens miljövänliga arbete bör kunna entusiasmera andra hamnar runt Östersjön. För att bidra med våra kunskaper bör Stockholms hamnar AB öka sitt engagemang i olika organ där andra östersjöhamnar finns delaktiga och främja samarbeten östersjöhamnarna emellan. Förutom miljöarbetet finns mycket att diskutera och lära från andra hamnar när det gäller handel, citylogistik, gods på räls m.m.

Avveckling av Loudden

Loudden som oljedepå var planerad att vara avvecklad senast 2011 för att bereda plats för bostadslägenheter. Detta är beslutat i Stockholms kommunfullmäktige. Nu 20 år och 30 utredningar senare har man ännu inte hittat någon lösning. Stockholms Hamnar arbetar i samråd med Stockholms Stadshus AB om möjliga alternativ för oljeverksamheten med en helhetslösning som mål, enligt ägardirektiven.

Vi Socialdemokrater tycker det är dags att staden ökar ambitionsnivån och intensifierar arbetet med att hitta en annan lokalisering avseende Stockholmsregionens försörjning av oljeprodukter. Området skulle därmed kunna frigöras för byggandet av bostäder, skolor, service och handel, i enlighet med stadsutvecklingsprogrammet av Norra Djurgårdsstaden där Loudden ingår som den sista etappen.

Folkliv vid stadens kajer

Stockholms innerstad omgärdas av vatten och därmed kajområden där vackra skutor ligger förtöjda. Det här förskönar stadsbilden och gör Stockholm så vackert. Förutom förtöjda skutor så är stadens kajer väl använda under hela året. Men särskilt sommartid flockas, stundvis trängs solsugna stockholmare och turister kring stadens kajer. Där det är möjligt så måste miljön och utrymna kring kajerna bli mer anpassade för besökare som vill avnjuta en stund vid vattnet. Vi Socialdemokrater vill tillgängliggöra kajområdena som de offentliga rum de faktiskt är.

Stadens kajer ägs och drivs av olika parter inom staden. Ett arbete pågår som ska landa i en bättre stadsövergripande strategi för hur våra kajer används och att det också inkluderar och tar hänsyn till att främja folklivet vid stadens vatten. Hamnen bör vara drivande i arbetet med övriga aktörer i arbetet med ta fram strategi kring hur stadens kajutrymmen ska användas och vilka principer som bör gälla.

Efterfrågan på kajplatser och hamnplatser

Fartyg, skepp och skutor ligger trångt vid stadens kajer. Det är en vacker bild och en försköning av innerstaden. Man når Stockholms innerstad med fritidsbåt, det gör Stockholm så underbart.

Efterfrågan på centralt belägna kajplatser är dock stor och väntetiden för stockholmaren för en båtplats är på vissa håll är så lång som över 14 år. Samtidigt är vattnet en viktig del av Stockholms attraktionskraft och har en stor betydelse för en ökad turism. Att gästa Stockholm med egen båt och temporärt angöra en brygga är idag dessvärre mycket svårt då det finns ett tydligt underskott av gästhamnsplatser. Framförallt om man kommer sjövägen via Mälaren.

Stockholms hamn prioriterar, och ska prioritera den rörliga, kommersiella sjöfarten vid upplåtelse av de centralt belägna kajplatserna där passagerartrafiken utgör det helt dominerade trafiksegmentet. Men vi anser att Hamnen, tillsammans med berörda nämnder också ska arbeta aktivt med att underlätta för dem som vill besöka Stockholm med "egen" båt. Därför behövs nya gästplatser. Vi vill att staden utreder möjligheterna att anlägga flytande enheter som inte enbart är för kommersiellt bruk utan också för besökare för "kort-tidsangörning", särskilt under vår- och sommarsäsong.

Kollektivtrafik på vatten

Vattenvägarna måste kunna utnyttjas mer och ses som en möjlighet till att utvecklas för mer persontransporter. Stockholm går att binda samman via vattnet och därmed minska belastningen på andra infartsvägar. Utnyttja stadens vat-

tenvägar i så stor omfattning som möjligt, med ett nät av färjor och pendelbåtar för passagerare och cyklister, med smidiga omstigningar till kollektivtrafiken på land. Även möjligheten att forsla kollektivtrafikbussar så att dessa slipper ta omvägen genom staden och bidra till en ökad trängsel. Stockholms Hamnar AB ska arbeta aktivt för att förbättra anknypningarna mellan kollektivtrafiken till sjöss och på land samt även främja utvecklingen av kajer för kollektivtrafik på vatten, lokal godstrafik samt för rekreation.

Ägardirektiv:

- att med berörda parter, särskilt med kranskommunerna, ge högsta prioritet i frågan för att samordna insatserna i att hitta alternativ lokalisering för oljeverksamheten vid Loudden
- aktivt utveckla hamnens delar i turiststaden Stockholm i samarbete med Stockholm visitors board
- öka engagemanget och delaktigheten i hamnorganisationer kring Östersjön
- utveckla kryssningstrafiken
- vara aktiva i arbetet med en ny stadsövergripande kajstrategi
- utveckla stadens kajområden så att dessa blir mer tillgängliga
- fortsätta utvecklingen och upprustningen av stadens innerstadskajer samt möjlighet att anlägga säsongsbaserade båtplatser för korttidsgästande fritidsbåtar
- vara aktiva i utvecklingen av person- och kollektivtrafik på vatten
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- verksamhetens miljöpåverkan ska minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

27. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **Stockholms Hamn AB** godkänns.

AB STOKAB

Stokabs uppgift är att bygga ut, underhålla och hyra ut passiv IT-infrastruktur i Stockholmsregionen. Bolaget ska tillhandahålla moderna högkvalitativa nät som är öppna för alla på lika villkor. Syftet med infrastrukturen och verksamheten är att stimulera en positiv utveckling för Stockholm genom att bidra till goda förutsättningar för IT-utvecklingen i regionen. AB Stokab har, genom sitt dotterbolag St: Erik Kommunikation AB, dessutom ansvaret för att handla upp och administrera stadens kommunikationslösningar. Kommunfullmäktige har i det avseendet överlämnat ett förvaltningsansvar till bolaget. Bolaget omfattas därmed av den övergripande samordningen av IT-verksamheten både för stadens nämnder och för bolagskoncernen.”

STOKAB är ett välskött bolag som ger förutsättningar för god service åt invånarna på ett viktigt område. Alla fastigheter i innerstaden har under 2011 erbjudits svarta fibrer till fastigheten. Under 2012 kommer ytterstaden att erbjudas motsvarande fibrer.

Informationen och kommunikationen för oss som invånare i Stockholm sker mer och mer elektroniskt. Stadens nämnder och styrelser är engagerade i utvecklingen av e-tjänster. Förskolorna arbetar med en webblösning för föräldrakontakt etc.

Då måste det finnas goda möjligheter för alla att komma åt nätet utan särskild kostnad. Detta är en viktig demokrati- och jämlikhetsfråga. Staden ska arbeta för att alla invånare och företagare enkelt och till låg kostnad kan dra nytta av de stora investeringar staden gör i fiberutbyggnad.

Idag finns datorer tillgängliga på bl.a. biblioteken. De borde även finnas tillgängliga i alla förvaltningars receptioner, skolor, sim- och idrottshallar m.fl. platser där staden driver verksamhet. Staden bör även hos SL undersöka möjligheterna att placera terminaler i T-banans och pendeltågens vänthallar och på perrongerna. STOKAB bör verka för att parker och torg förses med öppna och fria hotspots. Det ökar värdet och tillgängligheten i de offentliga miljöerna samtidigt som det stärker Stockholm som besöksstad.

STOKAB bör även medverka till att permanenta och tillfälliga invånare i vår underbara skärgård får tillgång till snabb och säker elektronisk kommunikation. Detta bör utvecklas tillsammans med Skärgårdsstiftelsen, Skärgårdens intresseföreningar och operatörer.

Vi vill att staden ligger steget före i denna utveckling som ger oss stockholmare god service och mer tillgänglig information. Därmed blir Stockholm mer attraktiv som stad för boende, turister och företagare.

Ägardirektiv:

- Fortsatta utbyggnad av nätet ska ske så att alla invånare har tillgång till snabb och säker uppkoppling. Ytterstadens behov ska snabbt tillgodoses med lösningar som passar.
- Bolaget ska genomföra en utbyggnad av olika typer av passiv IT-infrastruktur, även i form av trådlös kommunikation.
- Bolaget ska medverka till fria hotspots i Stockholms parker och torg.

Särskilda uppdrag 2013:

Kommunfullmäktige uppdrar åt Kommunstyrelsen att utreda förutsättningar och kostnader för att STOKAB, eventuellt via dotterbolag, genomföra dessa förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

28. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **AB Stokab** godkänns.

STOCKHOLM STADS PARKERING AB

Stockholm Parkerings främsta uppgift är att avlasta gatunätet från söktrafik och parkerade fordon genom byggnation av nya parkeringsgarage. Bolaget bygger och driver både anläggningar som verkar på den kommersiella marknaden liksom anläggningar som har som enda syfte att avlasta gatunätet, så som infartsparkeringar. I de kommersiella anläggningarna ska lönsamheten vara god för att klara av finansieringen av övriga anläggningar samt nybyggnationen. Bolaget ska aktivt bidra till en smartare bilism i Stockholm, genom att skapa goda förutsättningar för elbilar och bilpooler.

Ägardirektiv:

- Arbeta aktivt med utvecklandet av infartsparkeringar och utvecklandet av nya prismodeller för parkering, med syftet att minska belastningen på gatunätet.
- Infartsparkeringar måste prioriteras och parkeringshusen ska ha både cykelparkeringar och laddningsstationer för elbilar.
- Supermiljöbilar ska parkera gratis i stadens garage
- Undersök intresset hos bilpooler för att reservera plats åt bilpooler i parkeringshusen och starta ett par pilotprojekt om förutsättningarna finns.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

29. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **Stockholm Stads Parkering AB** godkänns.

STOCKHOLMS STADSTEATER AB

Stadsteatern ska skapa teater av hög konstnärlig kvalitet. Teatern ska erbjuda en bred repertoar, från stora och folkliga föreställningar till smala och nyskapande experiment.

Ägardirektiv

- Aktivt verka för att nå nya publikgrupper, särskilt bland stadens unga och äldre befolkning i ytterstaden.
- Kontinuerligt effektivisera verksamheten via ny teknik och moderna arbetsformer

Stadsteatern får i uppdrag att utreda möjligheten att tillskapa en ny scen i Västerort. Med scenen som idag finns i Skärholmen som förebild.

För att öka Stadsteaterns utbud och göra det mer tillgängligt lokalt ska metoder utvecklas för att sända föreställningarna digitalt till olika samlingslokaler runt om i staden.

Parkteaterns populära verksamhet ska utvecklas och utökas.

För att öka dynamiken och stimulera den konstnärliga utvecklingen skall bolaget värna och stärka kärnan av kompetent fast personal inom såväl det tekniska och administrativa som konstnärliga området.

Särskilda uppdrag 2013

- Leda etableringen av en ny teaterscen i Västerort
- Skapa metoder för att digitalt sända ut föreställningar till biografier och samlingslokaler i stockholmsregionen.
- Vidareutveckla utbudet inom Parkteatern, bland annat genom utomhusbio.
- Att samarbeta med kulturfestivalen för att stärka och utveckla scenkonsten på festivalen.

Xx om sammanslagning

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

30. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **Stockholms Stadsteater AB** godkänns.

STOCKHOLM GLOBE ARENA FASTIGHETER AB

I vår vision om att Stockholm ska vara en attraktiv, spännande och kreativ stad att bo, verka i och besöka har SGA en viktig roll att spela. På stadens arenor ska många olika typer av evenemang genomföras och ledorden ska vara hög kvalitet och tillgänglighet för medborgare. I sin roll som ägare och förvaltare är det viktigt att hålla arenorna moderna och anpassade för dess ändamål.

Ägardirektiv:

- Verksamheten ska tillhandahålla lokaler och anläggningar för evenemang i världsklass bland annat sport, konserter, kultur- och familjeaktiviteter.
- Tillhandahålla arenor på ett sådant vis att Stockholms elitidrott ges möjligheter till god utveckling.

Särskilda uppdrag 2013:

- Vara initiativtagare till att fördjupa samarbetet med befintliga samarbetspartners, samt att aktivt söka efter nya, i syfte att utveckla Stockholm som evenemangsstad.
- Utredda möjligheterna till ett utökat samarbete mellan stadens samtliga evenemangsarenor.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

31. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **Stockholm Globe Arena Fastigheter AB** godkänns.

STOCKHOLM BUSINESS REGION AB

Bolaget ska leda arbetet med att stärka det samlade näringslivsarbetet i och marknadsföringen av Stockholm. Ett övergripande och gemensamt verksamhetsområde för bolagen är att marknadsföra Stockholm som en attraktiv etablerings- och besöksort. Målet för bolagets verksamhet är att Stockholm ska utvecklas till Sveriges och norra Europas ledande tillväxtregion.

Ägardirektiv

- Aktivt medverka till att Stockholm får fler stora evenemang, fler besökare som genererar ekonomisk aktivitet och fler företagslokaliseringar.
- Aktivt understödja och utveckla näringslivsperspektivet i stadens verksamheter och aktivt medverka till att underlätta näringslivets kontakter med staden.
- Främja och underlätta för utländska företag som vill bedriva verksamhet, investera och etablera sig i Stockholm.
- Arbeta för att skapa mötesplatser och kontaktytor mellan alla delar av stadens verksamhet, den högre utbildningen och forskningen samt näringslivet. I detta särskilt verka för att utländska studenter under och efter avslutad utbildning fortsätter verka i Stockholmsregionen.

Särskilda uppdrag 2013

- Genomföra en utredning av hur stadens upphandlingsförfarande påverkar och kan förbättras för att ge små och medelstora företags goda förutsättningar att växa.
- Inrätta ett fördjupat samarbete med Stockholms miljöteknikföretag i syfte att koordinera och marknadsföra Stockholm som ett framgångsrikt miljöteknikcentrum.
- Anordna klustervisa utbildningsprogram i affärsutveckling för småföretagare inom finans-, ITC-, miljöteknik-, life science och designklustren.
- Bolaget ska aktivt verka för att fler privata företag erbjuder Stockholms ungdomar sommarjobb.
- Utöka företagsrådgivningen och se till att den får en större geografisk spridning och lokal förankring. Särskilt angeläget är att det finns lokala och lättillgängliga företagsrådgivningskontor i de stadsdelar där arbetslösheten är som högst.
- Tillsammans med Stockholms stadshus AB genomföra en översyn av hur stadens lokaler kan användas för att främja nyföretagande och näringslivsutveckling.
- Delta aktivt i den regionala kulturinkubator som Stockholms läns landsting initierat.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

32. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **Stockholm Business Region AB** godkänns.

S:T ERIK FÖRSÄKRING AB

S:t Erik Försäkring har som uppgift att svara för att det finns en effektiv riskfinansiering av anläggningar och verksamheter ägda av staden och närstående bolag. Samtliga sakförsäkringar som stadens förvaltningar och bolag har behov av ska tecknas med bolagets medverkan.

Ägardirektiv:

- S:t Erik Försäkring ska vara det bästa och mest kostnadseffektiva alternativet för stadens förvaltningar och bolag.
- Fortsätta arbetet med att identifiera och förebygga skador för staden.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

33. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **S:t Erik Försäkring AB** godkänns.

S:T ERIK LIVFÖRSÄKRING AB

Bolaget har till uppgift att samordna och strukturera hanteringen av pensioner i koncernen Stockholms Stadshus AB samt att minimera riskerna i denna pensionskund.

Ägardirektiv:

- Fortlöpande försäkra nya åtaganden i dotterbolagen och förvalta pensionsmedel inom ramen för de försäkringsavtal som ingåtts med övriga dotterbolag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

34. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **S:t Erik Livförsäkring AB** godkänns.

S:T ERIK MARKUTVECKLING AB

Bolagets ska äga och förvalta aktier i fastighetsbolag i avvaktan på omvandling av fastigheterna till bostäder och arbetsplatser.

Ägardirektiv:

- Förvaltning och uthyrning av lokaler ska ske till så god avkastning som möjligt med en hög beredskap för evakueringar av hyresgäster. Köpa för staden strategiskt viktigt mark för utvecklingen.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

35. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **S:t Erik Markutveckling AB** godkänns.

BOLAG UTANFÖR STOCKHOLMS STADSHUS AB

AB FORTUM VÄRME HOLDING SAMÄGT MED STOCKHOLMS STAD

Bolaget har att bedriva verksamhet inom fjärrvärme, fjärrkyla och stadsgas i Sverige samt annan därmed förenlig verksamhet. AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholm Stad är holdingbolag till AB Fortum Värme samägt med Stockholm Stad. Verksamheten bedrivs i AB Fortum Värme samägt med Stockholm Stad.

Ägardirektiv:

- Verksamheten i Fortum Värme Holding ska bedrivas affärsmässigt på ett rationellt och effektivt sätt.
- Verksamheten ska bidra till en rimlig prisutveckling ska säkras i syfte att minska boendekostnaderna för de stockholmare som är beroende av fjärrvärme och andra produkter från bolaget.
- Verksamheten ska ha en stark miljöprofil.

Särskilda uppdrag 2013:

- Fortsätta minskningen av användandet av fossila bränslen till förmån för andra förnybara bränslen genom att besluta om konvertering av kraftvärmeverket i Värtahamnen.
- Fortsätta utbyggnaden av fjärrkyla i Stockholm.
- Fortum Värme AB ska ta fram en utfasningsplan för kolanvändningen under år 2013. Fortum Värme AB ska ha målsättningen att starta det biobränsleeldade kraftvärmeverket under mandatperioden.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

36. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad** godkänns.

MÄSSFASTIGHETER I STOCKHOLM AB

Bolagets uppgift är att utveckla, arrangera och effektivt genomföra branschledande och återkommande mässor samt att genomföra kongresser, konferenser och evenemang.

Ägardirektiv:

- Verksamheten ska ge förutsättningar att stärka Stockholms internationella konkurrenskraft och bidra till utvecklingen av Stockholm som turist- och evenemangsstad.
- Bolaget bör samverka med stadens övriga evenemangsbolag och ska påverka utvecklingen i närområdet för att stärka verksamheten att arrangera mässor, konferenser och evenemang.
- Inom ramen för visionen för Söderort kan det finnas beröringspunkter med bolagets verksamhet, bl.a. vad avse utvecklingen kring Telefonplan med fokus på designfrågor.

Särskilda uppdrag 2013:

- Utveckla stadens service till evenemangsarrangörer i samverkan med stadsledningskontoret och Stockholm Business Region.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

37. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för **Mässfastigheter i Stockholm AB** godkänns.

STOCKHOLMS STADS ORGANISERING I KOMMUNALFÖRBUND

STORSTOCKHOLMS BRANDFÖRSVAR (SSBF)

Enligt lagen om skydd mot olyckor är det kommunens ansvar att svara för räddningstjänsten inom kommungränsen. Stockholms stads brand- och räddningsverksamhet är sedan den 1 januari 2009 organiserat tillsammans med nio andra kommuner i kommunalförbundet, Storstockholms brandförsvaret, SSBF. Kommunalförbundet omfattar Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. SSBF övertar delar av den tidigare brand- och räddningsnämndens uppdrag och ansvarar för räddningstjänst, förebyggande brandskydd, brandfarliga och explosiva varor samt om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

SSBF är juridiskt sett en egen kommun med egen organisation och uppföljning som sker till dess styrelse och fullmäktige. Syftet med inrättandet av SSBF var att ge medlemskommunerna högre kvalitet på brand- och räddningstjänsten till en lägre kostnad. Detta kan ske genom att förbundet ger förutsättningar för flera samordningsfördelar, som ledningsfunktion, mindre sårbar organisation med större bredd vad gäller specialfunktioner samt bättre planering av personalresurser. Stockholms stad ska i sitt arbete för en samverkanscentral prioritera larm- och ledningsfunktioner. När larm- och ledningsfunktioner säkerställts kan centralen också inrymma myndigheter och företag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

38. Socialdemokraternas förslag till mål och ägardirektiv för 2013-2015 för Storstockholms brandförsvaret godkänns.